

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

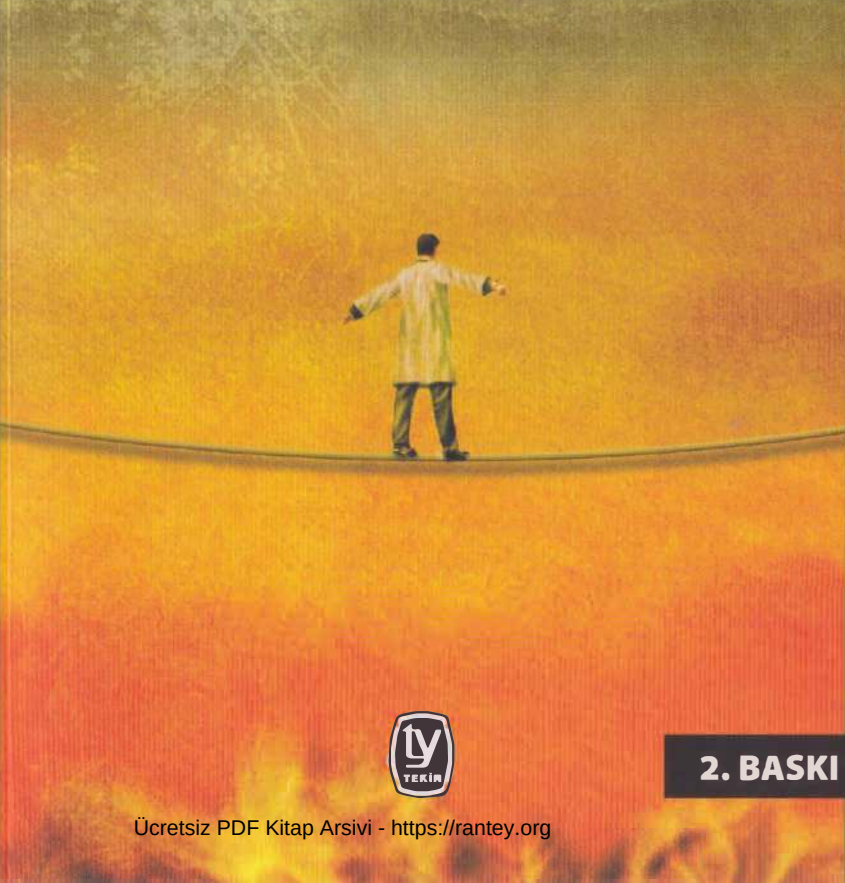
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

TÜRKİYE'NİN SIRAT KÖPRÜSÜ
AÇILIM MASALI

TÜRKİYE'NİN SIRAT KÖPRÜSÜ AÇILIM MASALI

ÖZDEMİR İNCE

ÖZDEMİR İNCE

2. BASKI

Elinizdeki kitap bir Kürtçülük tarihi değildir, Kürtçülük isyanları tarihi de değildir. Ama bu konularda söylenip yazılan yalanları bozmayı, iftiraları dağıtmayı, konu bağlamında kurulan fesatları ortaya çıkartmayı amaç edinmiş bir gazete yazısı tomarıdır. Kürtçülük karşıtı, Kürt dostu bir kitaptır.

“Sırat Köprüsü”nün hiçbir dinsel anlamı yoktur bu kitapta. Ama dinsel anlamını bir eğretileme (metafor) olarak kullanabiliriz.

Sırat Köprüsü PKK terör ayaklanmasıdır. Diyelim ki PKK’nın terör ayaklanması başarı kazandı ve Kürtlerin Türklerle birlikte Cumhuriyet’i kuran ikinci halk olduğu anayasaya girdi, iki halkın artık birlikte yaşaması mümkün müdür? Böyle bir iş ancak TBMM’de yapılacak oylama ile mümkündür.

Barışçı çözüm yoluna gelince: Türkiye’nin gerçek demokrasiye kavuşması, bölgesel eşitsizliklerin ortadan kaldırılması, insan haklarının en yüksek düzeye çıkartılması, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, Kürt kökenli vatandaşların kültürel haklarının güvenceye kavuşturulması, Kürtçe ve Kürt edebiyatının okullarda isteğe bağlı olarak öğretilmesi... Kürtçüler bu iyileştirmeleri kabul edebilir mi?

“Ne olacak şimdi”ye gelince... Kuruluşundan bu yana Cumhuriyet’e düşman olan Kürtçü PKK ile çağdaş ve laik cumhuriyet düşmanı olan Başyüce RTE önderliğindeki (MHP destekli) AKP hükümeti Kürt Sorunu’nu barış yöntemiyle ne yazık ki çözümleyemez. Özerk bölgelerin ilan edildiği günümüzde bunun son derece güç olduğunu kabul etmek zorundayız. Başyüce ve AKP ile PKK Kürtçüleri korkarım ki ülkeyi içinden çıkılmaz bir kaosa götürmektedir.

Özdemir İnce

↑ www.tekinyayinevi.com

f /tekinyayinevi

t /tekinyayinevi

₺ 33

Kurucusu

Kemal Karatekin
1962, Cağaloğlu

Tekin Yayınevi: 587
ISBN: 978-9944-61-130-5

TEKİN YAYINEVİ

Mimar Sinan Mah. Atlas Çıkmazı Sok. No: 7 Üsküdar-İstanbul
Tel: (0216) 650 10 10 - (0216) 323 20 20
www.tekinyayinevi.com.tr
e-mail: info@tekinyayinevi.com.tr
Mersis No: 835005819700017
Sertifika No: 45348

TÜRKİYE'NİN SIRAT KÖPRÜSÜ

AÇILIM MASALI

ÖZDEMİR İNCE

Güncel Politik İnceleme

© Tekin Yayınevi, 2015 © Özdemir İnce, 2015

Genel Yayın Yönetmeni
Elif Akkaya

Editör Ayşegül Çakan
Düzeltili Nihat Ateş
Kapak Tasarım Faruk Güney
Sayfa Tasarım Gülizar Ç. Çetinkaya

2. Baskı Aralık 2020

Baskı ve Cilt Pasifik Ofset Ltd. Şti.
Cihangir Mah. Güvercin Cd. No: 3
Baha İş Merkezi A Blok K: 2
Avcılar / İstanbul Tel : Tel: 0 212 412 17 00
Sertifika No: 44451

Kitabın tüm yayın hakları *Tekin Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti'*ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz.

Özdemir İnce

**TÜRKİYE’NİN
SIRAT KÖPRÜSÜ
AÇILIM MASALI**

Özdemir İnce, 1936'da Mersin'de doğdu. Ortaöğrenimini bu kentin okullarında yaptı. Yükseköğrenimini Gazi Eğitim Enstitüsü Fransızca Bölümü'nde tamamladı (1960). Paris Üniversitesi'ne bağlı "Institut des Professeurs de Français à l'Etranger" ve "Institut de Phonétique"te öğrenim gördü (1965-1966). Aydın ve Muğla liselerinde çalıştı (1966-1969). 1969 yılında TRT'ye geçti. TRT'de televizyon Metin Yazarı, Öndenetim ve Redaksiyon Müdürü, Program ve Yayın Planlama Müdürü, Genel Müdürlük Müşaviri ve Uzman olarak çalıştı. 1982 yılında emekli olduktan sonra Can Yayınları ile Telos Yayıncılık'ta editörlük, 2000-2012 yılları arasında Hürriyet gazetesinde, Nisan 2012-Nisan 2014 döneminde Aydınlık gazetesinde köşe yazarlığı yaptı. Şiir ve yazıları yirmi kadar yabancı dile çevrildi. Şiirleri Fransızca, Bulgarca, Yunanca, İtalyanca ve Makendoncada kitap olarak yayınlandı. Edebiyat ve gazetecilik alanlarında birçok ödülü bulunan Özdemir İnce, Mallarmé Akademisi (Paris) ve Avrupa Şiir Akademisi (Lüksemburg) üyesidir.

Yapıtları

Şiir: *Bütün Şiirlerim I* (2001), *Bütün Şiirlerim II* (2002), *Bütün Şiirlerim III* (2003), *Evren Ağacı* (2000), *Ot Hızı* (2002), *Keskindoreke Fındıfıfı* (2006), *Magma ve Kör Saat* (2007), *Ağustos 1936*, *Annemin Karnında Son Bir Ay* (2008), *Bir Ana Heykeli* (2008),

Bütün Şiirler 1 (Rüzgâra En Yakın Yerde, Kırmızı Yayınları, 2010), *Bütün Şiirler 2* (Susan Denizin Sesiyle, Kırmızı Yayınları, 2010), *Bütün Şiirler 3* (Bir Başka Dil, Kırmızı Yayınları, 2010), *Bütün Şiirler 4* (Şaman Sözü, Kırmızı Yayınları, 2010), *Toplu Şiirler V. Uzaktan Daha Uzak Yakından Daha Yakın* (2012), *Elli Yıl Sonra "Kargı"* (VE Yayınları, Mayıs 2014), *Karadelikte Bir Yolculuk & Tersine ya da Sapkın Ayetler* (Kaynak Yayınları, Mayıs 2014)

Deneme, Eleştirel Deneme: *Şiir ve Gerçeklik* (1986, 1993, 2001), *Söz ve Yazı* (1991, 1993), *Tabula Rasa* (1992, 2003), *Yazınsal Söylem Üzerine* (1993, 2002), *Dinozorca* (1993), *Tarih Bağışlamaz* (1994), *Çile Törenleri* (1995), *Bu Ne Biçim Memleket* (1996), *Yaşasın Cumhuriyet* (1999), *Şiirde Devrim* (2000), *Mevsimsiz Yazılar* (2002), *Gördüğünü Kitaba Yaz* (2002), *Pazar Yazıları* (2002), *Tersi Yüzü* (2003), *Isırganın Faydaları* (2004), *Yedi Canlı Cumhuriyet* (2004, 2009), *Yazmasam Olmazdı* (2004), *100 Pazar Yazısı* (2004), *Mahşerin Üç Kitabı* (2005), *Denek Taşı* (2006), *Fesatlar Sarmalında Türkiye* (2007), *Cumhuriyetsiz Demokrasi* (2009), *Demokrasiz Demokrasi* (2009), *Direnen Cumhuriyet* (2010), *Kırlangıcın Okuma Uçuşu* (2010), *Demokrasi ile Diktatorya Arasında* (2011), *Cehaletin Rönesansı* (2013), *Edebiyattan Politikaya Türkiye'de Ne Var Ne Yok* (2014), *Egemenlik Cehaletindir* (2014), *Edebiyat Sadece Edebiyat Değildir* (2015).

Söyleşi: *Ne Altın Ne Gümüş* (1997, 2003).

ÖNSÖZ

Elinizdeki kitap bir Kürtçülük tarihi değildir, Kürtçülük isyanları tarihi de değildir. Ama bu konularda söylenip yazılan yalanları bozmayı, iftiraları dağıtmayı, konu bağlamında kurulan fesatları ortaya çıkartmayı amaç edinmiş bir gazete yazısı tomarıdır. Kürtçülük karşıtı, Kürt dostu bir kitaptır. Bakın, Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Daimi Temsilcisi Büyükelçi Volkan Vural'ın New York'ta imzaladığı "Siyasi ve Medeni Haklar Sözleşmesi Alt Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi" hakkında 3 Eylül 2000 tarihli Hürriyet gazetesinde neler yazmışım:

Pandora'nın Kutusu tam anlamıyla açılıp Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası tutumu belli olmadan Kürtçe ile ilgili görüşleri çok dikkatli dile getirmek gerekiyor. Çünkü hiçbir sözcük masum ve sorumsuz değil.

Anadilde eğitim değişiminin kapsamı çok geniş: Kürtçenin ikinci resmî dil olması; anaokulundan üniversiteye eğitimin içerdiği bütün derslerin bu dilde yapılması anlamına geliyor. Bu işin kültürel yanı. Kültürel yanın işaret ettiği politik amaç ise tam bağımsızlık olmasa bile siyasal özerklikten aşağı değil. Türkiye'nin imzaladığı metinler böyle bir anlayışa yol vermiyor.

İkinci görüş ise anadilin öğrenilmesi. "Her birey kendi anadilini öğrenmek, öğretmek, yazmak ve kullanmak özgürlüğüne sahip olmalıdır" ilkesine devletin uzun süre karşı çıkabileceğini sanmıyorum.

Bu nedenle, ister okullarda, ister kurslarda olsun, Kürtçe öğrenimi programının uygulanmaya başlayacağını düşünüyorum.

Uzlaşma ve verimli sonuç alma çabalarının karşısında iki engel var: Türk ve Kürt milliyetçilikleri.

İki milliyetçiliğin etkisizleşmesi Türkiye'nin gerçek demokrasiyi kurmasına bağlı.

O zamana kadar da yazarken, konuşurken çok dikkatli olalım. Çünkü dil (lisan) ve sözcükler tekin değildirler. Hiç ummadığınız zamanlarda pişmiş aşı su katarlar.

Elinizdeki kitapta yer alan ilk yazı bu. Aydınlık gazetesinde

yayınlanan “Türk-Kürt Federal İslam Cumhuriyeti” başlıklı son yazı ise 21 Kasım 2013 günü yayınlanmış. Şöyle başlıyor:

17 Kasım 2013 Pazar günü Diyarbakır’da en azından “Bölünme Paranoyası” ve “Şeriat Paranoyası” iddiaları fiilen sona erdi. Parano-ya uçup gitti. Şeriat ve bölünme kaldı.

Ne idüğü belirsiz “daha fazla demokrasi”yi isteyen İslamcılar ile Kürtçülerin, liberaller ile soldan dönmelerin, bu kavramın içinin doldurulmasını, tanımının ve öğelerinin sayımının yapılmasını isteyenlere “Paranoyak” sıfatını yaptırdıklarını anımsayalım.

“Daha fazla demokrasi”nin kuşkusuz kurumları ve kuruluşları, anayasa maddeleri, yasaları vardı, olmalıydı. Bunların ne olduğunu sır gibi saklıyorlar, söylemiyorlardı. Bu konuda soru soranları (ki sayıları fazla değildi), “Şeriat Paranoyası”na, “Bölünme Paranoyası”na kapılmakla suçuyorlardı.

İşte bu sona erdi!

Kitabın ilk ve son yazılarında fesadın şifresi çözülüyor. Ama kurgulanan tarihsel mitoslar çok daha ilginç:

1-Kürtler, Doğu ve Güneydoğu Anadolu’nun gerçek sahibidir, Türkler bu toprakların yeni kiracılarıdır. “Kürt tarihi Subarular, Hurriler ve Mitanilerden dolayı MÖ 7250 yılına dayanır.”*

O halde, Anadolu’nun adı sadece Türkiye olmamalıdır.

İyi de önce Selçuklu ve Osmanlı devletlerinin adına da itiraz etmeleri gerekmez miydi?

2- “1071 yılında Alpaslan’ın Bizanslılarla yaptığı savaşta Mervaniler tüm güçleriyle Müslüman Türkleri desteklemiştir” ya da “Hıristiyan Bizanslılarla savaşan Alparslan komutasındaki altmış bin kişilik Selçuklu ordusunun on beş bini Kürtlerden oluşuyordu.”** (Bak: “Tarihi Çarpıtmak 2” adlı yazı)

O halde, Türkiye’nin adı Türkiye olmamalıdır. Ama şu soruya cevap verilememektedir: Peki Kürtler, Anadolu’yu İzmir’e kadar ele geçirip kendi Kürdistan devletlerini yüzlerce yıl kuramadılar da neden Türklere ikram ettiler?

3- “Sünni Osmanlılarla Alevi Safevilerin arasında siyasi gerginliğin giderek artması üzerine, Safevi yönetiminden rahatsız olan Sünni Kürtlerde Osmanlılarla bir olarak Safevilere karşı

* Altan Tan, *Kürt Sorunu*, Timaş, 4.Baskı, s.24

** age. s. 65

koyma eğilimi ortaya çıktı. Bu eğilimin güçlenerek Kürtlerle Osmanlılar arasında bir siyasi ittifaka dönüşmesinde meşhur Kürt âlimi İdris-i Bitlisi'nin büyük etkisi oldu.”*

İttifak iki eşit güç arasında yapılır: Bir tarafta gücünün doruklarındaki Osmanlı İmparatorluğu, bir tarafta, kendilerine Yavuz Sultan Selim'in lütfettiği beylerbeyi seçme hakkını kullanamayıp Sultan'dan bir beylerbeyi göndermesini isteyen başıbozuk Kürt beyleri.

4- Kurtuluş Savaşı'nı Türk-Kürt ortaklığı kazanmıştır. O halde Kürtler de kurucu halk olmalıdır.

Bu iddiaya Prof. Dr. Oktay Uygun şöyle cevap veriyor:

Bu örnekler, 'iki kurucu halk' deyiminin toplumda bir değer taşıması için, tarihsel olgular, hatta nüfus durumundan çok, halkların ülke hayatındaki etkileri ile ilgili olduğunu gösteriyor. Tarihsel olgular devletin kuruluş aşamasında iki halkın varlığına işaret etse bile, bu olguyu topluma aktaracak entelektüel birikimden yoksun olunması durumunda, söz konusu halk 'kurucu' sıfatıyla anılmayacaktır. Kürtler son yıllarda, 'iki kurucu halk' ifadesini gündeme taşımayı başarmakla birlikte, dayandıkları tarihsel olguların zayıflığı nedeniyle, bu girişimlerinin kabul göreceği kuşkuludur. **

Görüldüğü gibi, bir “Hakkı yenilmiş ikinci kurucu halk” safatası söz konusu. Bu safsatanın en önemli dayanağı da Mustafa Kemal Paşa'nın İzmit Basın Toplantısı'nda (16-17 Ocak 1923) söylediği **“Dolayısıyla başlı başına Kürtlük tasavvur etmekten ise, bizim Teşkilatı Esasiye Kanunu gereğince zaten bir tür mahalli muhtariyetler teşekkül edecektir. O halde hangi livanın ahalisi Kürt ise onlar kendi kendilerini muhtar olarak idare edeceklerdir”** cümlesidir.

Her türlü Kürtçüler 1921 Anayasası'nın 11. Maddesine gönderme yapıyorlar ama benim yaptığımı yapıp bu maddeye bakmıyorlar:

Günümüz Türkçesi ile 11. Madde: “Vilayet” denen idari birim, manevi şahsiyet ve muhtariyete (özerklik) sahiptir. Büyük Millet Meclisi'nin koyacağı yasalar çerçevesinde, evkaf, medreseler, maarif, sağlık, iktisat, tarım, bayındırlık ve sosyal yardım (laş-

* age. s. 73

** Prof. Dr. Oktay Uygun, *Federal Devlet*, On İki Levha Yayınları, s. 314-315.

ma) işlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesi “vilayet şûraları”nın yetkisi içindedir. Ancak iç ve dış siyaset, şer’iye, adliye ve askeriye ile ilgili konular, uluslararası ekonomik ilişkiler ve birçok vilayeti ilgilendiren hususlar merkezi yönetimin yetki alanındadır.

23 maddeden oluşan 1921 Anayasası ulusal devletin kuruluşunu haber veren metindir ama Osmanlı Kanuni Esası’sı da yürürlüktedir. Gazi Paşa’nın gönderme yaptığı 12. Madde Musul’u kapsayan Misak-ı Milli sınırları içinde yer alan vilayetlerin tümünü işaret etmektedir. Yani bütün illerin yerel yönetim biçimini saptamaktadır; Diyarbakır’ın özerkliği kadar Adana’nın ve Muğla’nın da özerk yerel yönetimi söz konusudur. Kısacası 1921 Anayasası özel olarak Kürtlere muhtariyet (özerklik) tanımış değil.

1921 Anayasası’nın 11. Maddesinin 1924 Anayasası’nda yer almamasının en önemli nedenleri arasında Kurtuluş Savaşı sırasında çıkan Kürtçülük isyanları (Koçgiri) ile Şeyh Said isyanının bulunduğunu unutmamak gerekir. Paris Konferansı’nda (Sèvres Anlaşması) ve Lausanne’da olanları kitabı okumanıza bırakalım ve “Vehbi’nin Kerrakesi”ne gelelim.

Her türlü Kürtçü iddialarından anlaşıldığına göre PKK terör ayaklanması Kürtlerin anayasada “kurucu halk” olarak yer almasından kaynaklanmaktadır.

“Sırat Köprüsü”nün hiçbir dinsel anlamı yoktur bu kitapta. Ama dinsel anlamını bir egretileme (metafor) olarak kullanabiliriz. Sırat Köprüsü: “Cehennem üzerine kurulmuş bir köprü. Ahirette, mahşer yerindeki hesaptan sonra, bütün insanlar Sırat Köprüsüne gönderilecektir.”

Sırat Köprüsü PKK terör ayaklanmasıdır. Diyelim ki PKK’nın terör ayaklanması başarı kazandı ve Kürtlerin Türklerle birlikte Cumhuriyet’i kuran ikinci halk olduğu anayasaya girdi, iki halkın artık birlikte yaşaması mümkün müdür? Böyle bir iş ancak TBMM’de yapılacak oylama ile mümkündür.

AKP ile PKK arasındaki ikili ve kapalı görüşmelerde taraflar neler konuştular, PKK neler istedi bilemiyoruz. Oslo süreci ve ardından çözüm görüşmelerinde parti adına değil de Türkiye adına görüşen AKP hükümetinin kamuoyuna bu konuda bilgi vermemesi laubalilik, sorumsuzluk ve dahası suç olmak gerekir. PKK’nın görüşmelerde neler isteyebileceğini kitapta ayrıntılı ola-

rak okuyacaksınız. İstekleri anayasaya değgin ve terörist militanların kişisel durumlarına ilişkin olmak üzere ikiye ayırabiliriz.

Anayasaya ilişkin istekleri şunlar olabilir:

1. Anayasada yer alan Türk sözcüğü ile Türk Milleti tanımının kaldırılması, vatandaşlık tanımının değiştirilmesi vb.

2. Demokratik özerklik (İdris-i Bitlisi'nin aracılık ettiği devlete bağlı, ama 2. Meşrutiyet'in kaldırdığı ve Kürt beylerinin isyanlarına yol açan tuhaf iç muhtariyet türü özerklik).

3. Anadilde öğretim.

Bu isteklerin tamamı anayasanın değişmez, değiştirilemez ilk 4 maddesine aykırıdır. Değişiklik üniter devleti ortadan kaldırır. Bu nedenle ilk 4 maddeyi okuyalım:

MADDE 1 – Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri

MADDE 2 – Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

III. Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti

MADDE 3 – Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Millî marşı “İstiklal Marşı”dır.

Başkenti Ankara'dır.

IV. Değiştirilemeyecek hükümler

MADDE 4 – Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

AKP ile PKK'nın ortak özelliği ikisinin de bu ilk 4 maddeye

karşı olmalarıdır. Buna Başyüce RTE'nin Türkiye Cumhuriyeti karşıtı kişisel ve yönlendirici ihtiraslarını ekleyebilir ve başa geçirebiliriz. AKP ve Başyüce'nin başlıca hedefi İslami bir Başyücelik rejimi kurmaktır.

PKK'nın amacı, 7 Haziran 2015 seçiminden sonra tam anlamıyla ortaya çıktığı gibi ayrılık ve bağımsızlık. Bu olmazsa bir federasyon. Böyle bir durumda devletin adı Türk-Kürt İslami Federasyonu olur.

Bilindiği gibi, her barış olasılığında, Türk ve Kürt bütün Kürtçüler, iki tarafın birlikte silah bırakmasını ve TSK'nın Türkiye Kürdistanı'ndan(!) geri çekilmesini istemişlerdir. Bu istek karşısında, meşru TSK ile gayrimeşru PKK'nın aynı sepete konulamayacağını; PKK'nın silah bırakıp teslim olması ya da sınır dışına çıkması durumunda TSK'nın operasyon yapmayacağını ve çözüm görüşmelerinin ancak bu koşullarda başlayabileceğini yazdığımı göreceksiniz. Aksi durumda, PKK'nın bölgeye egemen olacağını, durumun çok daha kötüye gideceğini öngördüğümü de okuyacaksınız. Nitekim bu öngörü de gerçekleşmiştir.

Önsözde yazdıklarımı kitapta okuyacaksınız. “Ne olacak şimdi”ye gelince... Kuruluşundan bu yana Cumhuriyet'e düşman olan Kürtçü PKK ile çağdaş ve laik cumhuriyet düşmanı olan Başyüce RTE önderliğindeki (MHP destekli) AKP hükümeti Kürt Sorunu'nu barış yöntemiyle ne yazık ki çözümleyemez. Sorun ancak CHP önderliğinde TBMM'de sonuçlandırılabilir.

Barışçı çözüm yoluna gelince: Türkiye'nin gerçek demokrasiye kavuşması, bölgesel eşitsizliklerin ortadan kaldırılması, insan haklarının en yüksek düzeye çıkartılması, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, Kürt kökenli vatandaşların kültürel haklarının güvenceye kavuşturulması, Kürtçe ve Kürt edebiyatının okullarda isteğe bağlı olarak öğretilmesi... Kürtçüler bu iyileştirmeleri kabul edebilir mi? Özerk bölgeleri ilan edildiği günümüzde bunun son derece güç olduğunu kabul etmek zorundayız. Başyüce ve AKP ile PKK Kürtçüleri korkarım ki ülkeyi içinden çıkılmaz bir kaosa götürmektedir.

Özdemir İnce
22 Ağustos 2015

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / 7

İLK YAZILAR / 17

Pandora'nın Kutusu / 19

Devletin Resmî Dili / 21

Kürtçe Eğitim? / 23

Türkiye'yi Noam Chomsky'nin İpiyle Asmak! / 26

Bir Örnek: İspanya / 28

İsmarlama Yazar / 30

Kürtçülük Yapmayan Kürtler (!) / 33

Hal ve Gidiş Sıfır / 35

KÜRT SORUNUNDA

KENDAL NEZAN'IN KANTARI / 41

KÜRT SORUNUNDA

HAYALLER VE GERÇEKLER / 59

“Anadilde Eğitim Öğretim” Aymazlığı / 61

Anadilde Eğitim Öğretim Aymazlığı (2) / 62

Şeyh Sait Kimdir, Neden İsyân Etmiştir? / 64

Kürt Sorunundan Kim Ne Anlıyor? / 66

Biraz da Yüzleşelim / 68

Kürt Sorunu İçin Bir Bildiri Daha / 81

Yaşar Kemal'e Kıyamam Ama / 83

Yaşar Kemal Ne Demek İstiyor? / 85

1921 Anayasası / 87

“Türkiye Barışını Arıyor Konferansı”nın Ültimatomu / 88

Pandora'nın Kutusu (2) / 90

Hasan Cemal'in Taksitle Hidayete Ermesine Dair / 92

Sığ Tarih, “Derin Katalonya” / 93

Tarihle Yüzleşme Temrinleri: Koçgiri Ayaklanması / 95

Varsayalım ki PKK Kazandı / 97	
Abdullah Öcalan'ı Ne Yapmalı? / 99	
“Kürt Şiiri Sözcüğü Keşfetti” / 100	
PKK'yı Maaşa Bağlamalı! / 102	
“Kandil Dağı'nı Yerle Bir Etseniz de...” / 104	
Anadilde Eğitim Öğretim Çıkmazı / 106	
“Atatürk İnsan Oldu” İmiş... / 108	
1921 Anayasası'nın Gerçek ve Doğruları / 110	
1921 Anayasası'nın 11. Maddesi / 112	
Anadolu Halkı ve Aleviler / 114	
1921 Anayasası'nın ‘Özerklik’ Maddeleri Neden Değişti? / 115	
Anayasa Hukukçuları Lütfen Yardım Etsin / 117	
Anayasa Tiyatrosunda Ortaoyunu / 119	
Yeni Bir Anayasa İçin Yeni Bir Kurucu Sözleşme / 121	
Korsika Kürtçesi ve Özgürlükleri Savunmak / 123	
Hakların Hakkı, Değirmen Hakkı / 125	
Öğrenim Dili ve Federasyon / 127	
Üniversitede Kürt Dili ve Edebiyatı / 128	
Çözümde İlk Adım! / 130	
Nâzım Hikmet'in Çilesi / 132	

KÜRT SORUNUNUN TERSİ VE YÜZÜ / 135

Kürtçülük Sorununun Ters ve Yüzü / 137	
(1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15)	

AYDINLIK YAZILARI / 165

Karşı Değilim Ama Desteklemem / 167	
Ayıptır Bay Sırrı Sakık! / 170	
Paranoya Geçidi / 173	
Sèvres ve Lausanne Antlaşmalarından Sözcükler / 176	
Yabancı Anayasalar ve Türklük / 179	
Kürt'ü Elma Şekeriyle Kandırmak / 182	
Keramete Kıç Attırmak / 185	
Üniter Devlet ve Anadilde Öğretim / 188	

Seyyid Rıza'nın Hangi İtibarı? / 191
Tarih Anlayışı / 194
Osmanlı'nın Tarih Anlayışı / 197
Tarih Yalanları ve Yalancıları / 200
Hayal Dünyasında Yaşamak / 203
Türklük Bilincinin Doğuşu / 207
Cumhuriyet'in Tarih Anlayışı / 210
Anadolu'nun Türkleşmesi (1) / 213
Anadolu'nun Türkleşmesi (2) / 216
Asabiyet Meselesi / 219
Ulusalcılıkla Mücadele Derneği / 222
Türlü Nasıl Yapılır? 225
Karl Marx ve "Türkiye Üzerine" / 228
Tarih Cehenneminde Irkçılık / 231
Dünyanın Dört Bir Tarafı ve M. E. Bozkurt / 234
Kurtuluş Savaşı Şehitleri / 238
Etnik Yapı Denen Şey Nedir? / 241
Türkiye Bir Etnik Mozaik Değildir / 244
Egemenlik Bölünür mü? / 247
Türkiye Üç Bölünmeliymiş / 250
Tarihi Çarpıtmak (1) / 253
Tarihi Çarpıtmak (2) / 256
Tarihi Çarpıtmak (3) / 259
Tarihi Çarpıtmak (4) / 262
Tarihi Çarpıtmak (5) / 265
İnsaf Be Yahuuu!.. / 268
Ne Oldum Delisi Olanlar / 272
Oh Be Nihayet!.. / 275
Ulus Devlet, Ulusal Devlet / 278
Cemal Süreya'nın Kürtlüğü / 281
"Türkçe Sözlü Arapça Şarklı" / 282
Türk Kürt Federal İslam Cumhuriyeti / 284

İLK YAZILAR*

* Hürriyet gazetesinde yayınlanan yazılar.

PANDORA'NIN KUTUSU

Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Daimi Temsilcisi Büyükelçi Volkan Vural, temsil ettiği devletin 34 yıldır muhalif kaldığı Siyasi ve Medeni Haklar Sözleşmesi Alt Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi'ni New York'ta imzaladı.

Birleşmiş Milletler'in İkiz Sözleşmeler adı verilen bu iki metni Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından görüşülecek ve büyük bir olasılıkla bazı çekinceler konularak yürürlüğe girecek.

İkiz Sözleşmeler'in imzalanması Avrupa Birliği'ne uyum ve giriş süreciyle ilgili. Yoksa, 34 yıl muhalefet edildikten sonra böyle apar topar imzalanmazdı.

Türkiye, böylece, İkiz Sözleşmeler'in içeriği bağlamında Avrupa Birliği'nin yanı sıra Birleşmiş Milletler'e karşı da sorumlu olacak. Bu sözleşmelerin verdiği hakların uygulanmadığı iddiasında bulunan bireyler ve topluluklar Türkiye'yi uluslararası mahkemelerde dava edebilecekler. Ayrıca Birleşmiş Milletler özel bir denetim organıyla Türkiye'yi denetleyebilecek: Türkiye Bireysel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi hükümlerine uyuyor mu, uymuyor mu diye.

Pandora'nın Kutusu'nun içinde ne var?

Öğrendiğime göre, daha çok Afrika ve Asya'nın sömürge statüsü yaşamış halklarının hakları hedeflenerek hazırlanmış bu metinlerde Türkiye'nin başını ağrıtabilecek deyimler var:

Bağımsızlık ya da özerklik anlamını içeren self-determinasyon ilkesi. Uzmanlar bu ilkenin artık anlam değiştirdiği ve "uluslararası hukukta halkların kendi kültürel kimliklerini belirleme hakkı" anlamını kazandığı görüşündeler. Aynı uzmanlar, Türkiye'nin bu sözleşmeleri imzalayarak "Kürtlerin kültürel haklarını" otomatikman tanımış olacağını vurguluyorlar.

Sanırım, Türkiye Büyük Millet Meclisi self-determinasyon deyimine bir çekince koyarak bir sınırlama getirecek.

Birleşmiş Milletler Bireysel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 27. maddesi de Pandora'nın Kutusu'ndan çıkacak:

“Etnik, dinsel ve dilsel azınlıkların bulunduğu ülkelerde, bu azınlıklara mensup bireylerin, kendi gruplarındaki diğer üyeler ile birlikte kendi kültürlerini yaşama, kendi dillerini konuşma ve kendi dinsel ibadetlerini gerçekleştirme hakları engellenemez.”

Türkiye bu maddeye karşı Lozan Antlaşması'nda yer alan azınlıklar deyişini kullanabilir. Ancak Avrupa Birliği bu azınlıklar deyişinin sadece gayrimüslim Türk vatandaşlarını kapsamadığı görüşünde.

Cumhuriyet gazetesinde (11-12 Ağustos) Lozan Antlaşması konusunda bir inceleme yayınlayan Baskın Oran da bu antlaşmanın sadece gayrimüslimlere değil Müslüman yurttaşlara da haklar getirdiği görüşünde.

Pandora'nın Kutusu tam anlamıyla açılıp Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası tutumu belli olmadan Kürtçe ile ilgili görüşleri çok dikkatli dile getirmek gerekiyor. Çünkü hiçbir sözcük masum ve sorumsuz değil.

Anadilde eğitim deyişinin kapsamı çok geniş: Kürtçenin ikinci resmî dil olması; anaokulundan üniversiteye eğitimin içerdiği bütün derslerin bu dilde yapılması anlamına geliyor. Bu işin kültürel yanı. Kültürel yanın işaret ettiği politik amaç ise tam bağımsızlık değilse bile siyasal özerklikten aşağı değil. Türkiye'nin imzaladığı metinler böyle bir anlayışa yol vermiyor.

İkinci görüş ise anadilin öğrenilmesi. “Her birey kendi anadilini öğrenmek, öğretmek, yazmak ve kullanmak özgürlüğüne sahip olmalıdır” ilkesine devletin uzun süre karşı çıkabileceğini sanmıyorum.

Bu nedenle, ister okullarda, ister kurslarda olsun, Kürtçe öğrenimi programının uygulanmaya başlayacağını düşünüyorum.

Uzlaşma ve verimli sonuç alma çabalarının karşısında iki engel var: Türk ve Kürt milliyetçilikleri.

İki milliyetçiliğin etkisizleşmesi Türkiye'nin gerçek demokrasiyi kurmasına bağlı.

O zamana kadar da yazarken, konuşurken çok dikkatli olalım. Çünkü dil (lisan) ve sözcükler tekin değildirler. Hiç ummadığınız zamanlarda pişmiş aş su katarlar.

30 Eylül 2000

DEVLETİN RESMÎ DİLİ

Avrupa Birliği'nin Türkiye için hazırladığı Katılım Ortaklığı Belgesi'ne yanıt olarak sunulan Ulusal Program özsever (narsist) muhalifler tarafından ilginç “sıfatlar”la sarakaya alındı. Program (UP) metnini yanlış okumak için özel çaba sarf edenler onu “muğlak” sıfatıyla tanımladılar.

Bencil entelektüel doyuma meraklı olsam, biraz gayretle, metni “sığ” bulabilirdim. Böyle bir şey yapmayacağım, Ulusal Program metnini “Dilin İçerdiği Mesaj” açısından değerlendireceğim. Acaba söz konusu metin ileri sürüldüğü gibi “muğlak” mı? Evet! Kaleme alınırken, uluslararası yazışmaların adabına uygun olarak, yanıtlanan metnin üslubu tercih edildiği için, Ulusal Program metni, Avrupa Birliği'nin Katılım Ortaklığı Belgesi kadar “muğlak.” Bu açıdan “doğru” bir metin. İsterseniz, Avrupa Birliği'nin Katılım Ortaklığı Belgesi'nden bir cümleyi ele alalım: “Kültürel çeşitliliğin sağlanması ve kökenlerine bakılmaksızın tüm vatandaşların kültürel haklarının güvence altına alınması. Bu hakların kullanılmasını engelleyen her türlü yasal hüküm -eğitim alanındaki de dahil olmak üzere- kaldırılmalıdır.”

Evet, “Eğitim alanında kültürel hakların kullanılmasını engelleyen yasal hükümler” nelerdir? Bu yoruma açık cümleyi “Yerel Dil”e indirgeyerek, “Anadilde Eğitim” ya da “Eğitim Dili”

biçiminde anlayanlar var. Avrupa Birliği, resmî dilin dışında bir yerel anadilin eğitim dili olarak kullanılması koşulunu mu ileri sürüyor? Sanmam... Eşanlımlı olmayan “Anadilde Eğitim” ve “Anadil Eğitimi” kavramlarının aralarındaki büyük farkı doğru anlayana da pek rastlamadım. “Anadilde Eğitim”, anaokulundan başlayarak ilk ve ortaöğretimde, lisansüstü eğitim de dahil olmak üzere üniversitede, bu dilin öğretim dili olması anlamına gelir. Böyle bir hakka ancak o ülkenin resmî dili sahiptir. Birkaç çok özel ülkenin dışında, ülkelerin resmî dili tek’tir.

“Anadil Eğitimi” ise, bu dilin okullarda ya da kurslarda dil bilim pedagojisine uygun biçimde öğretilmesi anlamına gelir.

Çok ciddi politik sonuçlara yol açacağı için, Avrupa Birliği bir yerel dili, bir ülkenin resmî diline dönüştürecek bir girişimi üyelik koşulu olarak öne süremez.

Buna, Avrupa Birliği’nin ağır toplarından Jacques Chirac’ın Korsika sorunu konusunda verdiği yanıt açıklık getirmektedir: “Fransa’nın resmî dili Fransızcadır.”

O halde, “dil eğitimi konusunda engelleyici hükmün kaldırılması” neyi amaçlamaktadır? Bence, Avrupa Birliği, Türkiye’deki yerel dillerin eğitim kurumlarında ve müfredat programı içinde, resmen öğretilmesini engelleyen yasal hükümlerin kaldırılmasını istiyor.

Hükümetin hazırladığı Ulusal Program’ın metni Avrupa Birliği’ninkinden daha açık:

“Türkiye Cumhuriyeti’nin resmî ve eğitim dili Türkçedir. Ancak bu, vatandaşlarının günlük yaşamlarında farklı dil, lehçe ve ağızların serbest kullanılmasına engel teşkil etmez. Bu serbestlik, ayrılıkçı veya bölücü amaçlarla kullanılamaz,” diyor.

Görüşmeler sırasında, Avrupa Birliği’nin herhangi bir yerel dilin Türkçenin resmîliğine ortak hale gelmesine yol açacak bir koşul ileri sürmeye cesaret edebileceğini sanmıyorum. Kanımca, yerel dilin özgürce öğretilip öğrenilmesi çerçevesinde bir anlaşma

olacaktır. Türkiye böyle bir çözümden kaçınamaz. Avrupa Birliği de bu sınırın ötesine geçemez.

Bu noktada, “Peki, yabancı dilde eğitim yapan okulların durumu resmî dil ilkesine aykırı değil mi?” sorusu geliyor akla. Bu sorunun yanıtı çok açık: İngilizce, Fransızca ve Almanca için resmî dil” iddiaları söz konusu olamaz. Ayrıca bu üç dil, her alanda uluslararası iletişim dili olma özelliğine sahipler; bu nedenle evrenseldirler. Bu dilleri öğrenmeyenler bilimde ve ticarete yaya kalır.

Türkiye’de konuşulan bir yerel dilin eğitim dili olarak kullanıldığını varsayalım, bu dille eğitim yapan bir liseyi bitiren öğrenci resmî dille eğitim yapılan üniversiteye nasıl girecek? Bu yerel dille eğitim yapan bir üniversiteden mezun olan genç onu kamu hizmetinde ya da mesleğinde kullanabilecek mi? Türkçe resmî dil olduğuna göre kullanamayacak. Öyleyse niçin, Avrupa Birliği Türkiye’de ikinci bir resmî dil mi yaratmak istiyor? Avrupa Birliği’nin kaleme aldığı metinden böyle bir anlam çıkmıyor.

Ulusal Programı hazırlayan ve uygulamalarında başarılı olduğuna inanmadığım hükümetin politikalarını elbette savunmuyorum. “Adil” bir edebiyat adamı kaygısıyla, bir metni yanlış okumanın ve bu yanlış okumaya dayanarak “aşırı yorumlar” yapmanın sakıncalarını vurgulamak istiyorum.

1 Nisan 2001

“KÜRTÇE EĞİTİM?”

Tarihten ve geleneksel yönetim tarzından kaynaklanan nedenlerden dolayı birden fazla resmî dili olan ülkeler (Belçika, İsviçre gibi) de vardır. Ama birkaçı dışında, dünyanın her ülkesinde eğitim (anaokulundan üniversitenin sonuna kadar) o ülke-

nin resmî dilinde (dili ile) yapılır. Ancak, Belçika tek resmî dilin kaynaştırıcı erdeminden yoksun olduğu için, iki halkı özgür bıraksanız Valonlar Fransa ile Flamanlar da Hollanda ile birleşmek isterler. Belçika yok olur.

Şuraya varmak istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'nın "Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulmaz" diyen 42. maddesine göre Türkiye'de Türkçeden başka bir dilde (bir dil ile) eğitim yapmak olanaksızdır. Çünkü ardından resmî yazışmaların, yargının dili gelir. Durup dururken Belçikalaşırsınız.

Köşe sahibi olmuş, birtakım fetvacı gazete yazarının "Anadilde Eğitim" deyişini elleri titremeden kullanmalarını, Türkçe bilincinden yoksun olmalarına bağlamamız gerekiyor. Belki kabalaştım, ama ülkenin huzuru söz konusu olunca "kibarlık"ı bir yana bırakmak da kaçınılmaz oluyor.

Bu konuda onlarca sayfa yazı yazmama karşın derdimi anlatmak konusunda yeteneksiz olduğuma inanmak üzereydim ki Milli Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu imdadıma yetişti. Talim ve Terbiye Kurulu'nda Anadolu liselerinde yapılacak reformla ilgili çalışmaların sürdürüldüğüne dikkat çeken Bakan yapılan çalışmaları şöyle özetliyor: "Yabancı dille eğitim yerine, daha yoğun bir şekilde yabancı dil eğitimi yapılacaktır."

İşte sonunda Türkçeyi doğru konuşan bir insanoğlu! Bakan şunu demek istiyor: Artık Anadolu liselerinde dersler yabancı dille (dilde) değil, Türkçe okutulacak, ama yabancı dil öğretimi-ne de ciddi ağırlık verilecek.

Avrupa Birliği'nin "Türkiye İçin Katılım Ortaklığı" metnini devlet de, hükümet de, vatandaş hazretleri de çok iyi anlamak zorundadır. Ne diyor söz konusu belge?

"Kültürel çeşitliliğin sağlanması ve kökenlerine bakılmaksızın tüm vatandaşların kültürel haklarının güvence altına alması. Bu hakların kullanılmasını engelleyen her türlü yasal hüküm -eğitim alanındakiler de dahil olmak üzere- kaldırılmalı.

(Ensure cultural diversity and guarantee cultural rights for citizens irrespective of their origin. Any legal provisions venting the enjoyment of these rights should be abolished, including in field of éducation.)

Görüldüğü gibi Avrupa Birliği, anayasanın 42. maddesinin kaldırılarak Kürtçenin eğitim öğretim dili olmasını istemiyor. Böyle olsaydı, kısa vadeli hedefler arasında yer alan “Türk vatandaşlarının kendi anadillerinde televizyon ve radyo yayını yapmalarını yasaklayan her türlü yasal hükmün kaldırılan maddesinde olduğu gibi bunu açıkça yazardı. Yazmadığına göre, ne istiyor Avrupa Birliği?

Avrupa Birliği, vatandaşların kültürel haklarının devlet tarafından güvence altına alınmasını istiyor. Vatandaşların, devletin resmî dili olmayan anadillerini öğrenme talepleri bu güvencenin kapsamına girmez mi? Galiba giriyor. Ama Kürtçenin Türkiye Cumhuriyeti okullarında eğitim ve öğretim dili olması bu güvencenin kapsamı dışında. Zaten hükümet de “Kürtçenin eğitim ve öğretim dili olması şöyle dursun seçmeli ders bile olamaz!” diyor. Buna karşılık, kışkırtılmış öğrenciler de Kürtçenin eğitim öğretim dili ya da seçmeli ders olması için dilekçe veriyorlar.

Bu son derece tehlikeli kör dövüşünde, Avrupa Birliği (bu konuda) ne istediğini kesin bir dille açıklamalıdır. Devlet, anadillerini öğrenmek isteyenlere ne yapmaları gerektiğini açıklamalı ve bununla ilgili yasa çıkarmalıdır. Anadillerini öğrenmek isteyenler de Avrupa Birliği-Türkiye görüşmeleri başlayana kadar bekleyemezler mi? Bu sabırsızlık neden?

Gazete yazarlarına gelince: “Anadilde eğitim” ile “Anadilin öğrenilmesi” aynı şey değildir. Bu ayrım konusunda son derece bilinçli ve dikkatli olmaları gerekiyor. Yoksa çıkacak kargaşanın baş sorumlusu olurlar!

3 Şubat 2002

TÜRKİYE'Yİ NOAM CHOMSKY'NİN İPİYLE ASMAK!

Kürt halkı ile PKK'yı bile bile özdeşleştiren kim olursa olsun onu tarafsız, nesnel ve iyi niyetli sayamam. Adı Noam Chomsky de olsa, bu “yazar-adam” Türkiye'ye karşı önyargılıdır!

“Amerikan Müdahaleciliği” adlı kitabında yer alan bir konuşma metninde (sf. 149), “1984'te Türk hükümeti Güneydoğu Kürt nüfusuna karşı büyük bir savaş başlattı. Ve bu devam etti. Gerçekte, halen devam etmektedir” cümlesini kuran bilinçli bir cahil için, adı Noam Chomsky de olsa, “önyargılı ve saplantılı” sıfatlarını kullanırım!

Noam Chomsky'yi “Problems of Knowledge and Freedom” (1972) adlı kitabından bu yana tanıyorum. “Dönüşümsel Dilbilgisi”nin de kuramcısı olan Noam Chomsky'nin metinleri, dilbilim ve yazınbilim konularında, zaman zaman başvuru kaynağım olmuştur. Ancak, nefret ettiği ABD'nin tarih ve politikasını mahkûm edeyim derken, başka ülke ve uluslara haksızlık etmekten çekinmeyen bu tuhaf adama hep kuşkuyla bakmışımdır. Noam Chomsky türünden “sofu” entelektüellerin kendi coşkularıyla dumanaltı olup beyinlerini nasıl yıkattıklarını, gaza gelip nasıl “militan”a dönüştüklerini de çok iyi bilirim. Savundukları idealleri (demokrasi, barış, azınlık hakları, insan hakları, düşünceyi açıklama özgürlüğü, vb.) zaman ve mekândan soyutladıkları için iyice saflaşmış şer çetelerinin tuzaklarına düşerler, yani mandepsiye basarlar, zokayı yutarlar!

Noam Chomsky de Türkiye ve PKK konusunda fena halde mandepsiye basmış, bastırılmış görünüyor.

Oysa iki uçlu gerçeklerde iki uçtan biri, zaman, mekân ve koşullardan bağımsız olarak ne doğrudur ne yanlıştır, ne iyidir ne kötüdür, ne haklıdır ne de haksızdır. Bilim adamı Chomsky'nin bu basit ilkeyi bilmesi gerekmez mi?

Noam Chomsky 198 sayfalık kitapta PKK'nın adını bir kez olsun anmıyor. PKK'nın 1984 yılında başlayan terörizmini “meşru ayaklanma”, Türkiye devletinin müdahalesini ise “karşı-ayaklanma savaşı” olarak niteliyor. Güya Kürt halkı toptan ayaklanmış da Türkiye bu ayaklanmaya karşı bir savaş başlatmış. Böylece PKK ile Kürt halkı özdeşleşmiş oluyor.

“Öldürülen on binlerce insan, iki ya da üç milyon göçmen, 3.500 civarında köyün yıkıldığı yoğun bir etnik temizlik. NATO bombardımanı altındaki Kosova'nın yedi katı.” (sf. 149) diyor. “Etnik temizlik” safsatasıyla yola çıkan dilbilimcinin kullandığı dil tam anlamıyla bir militanın dili. PKK'nın yaptığı yıkım ve katliamlara kesinlikle değinilmiyor. Yani kendi “naylon” mazlumları için adalet isteyen Noam Chomsky Türkiye'ye karşı nendense adil olamıyor. Böylesine bir angajman, bir demokrasi ve insan hakları savunucusunda değil, ancak bir PKK militanında görülür.

Aralarında kimileri de gazete yazıcıları olmak üzere, her fırsatta Türkiye'yi darağacında sallandıran “gönüllü cellatlar”, bu kez “Militan” Noam Chomsky ipini kullanıyorlar. Kimi saflar da “Oldu mu şimdi? Noam Chomsky'yi DGM'ye çıkartıp dünyaya rezil olacağız!” diye dizlerini dövüyor.

Yeryüzünde “kutsal” ve “dokunulmaz” insan, düşünür, filozof yoktur. Bir suç işlemişse Chomsky de DGM'ye çıkar. Savcının iddianamesini görmediğim için suçlanan Chomsky metni mi yoksa kitapta imzasız yayımlanan ve Chomsky'ye ait olmayan ön-söz mü? Bilemiyorum. Adil (!) Chomsky bunu duruşma sırasında öğrenip nasıl bir mandepsiye bastığını kendisi de anlayacak.

Noam Chomsky, Aram Yayınevi'nin yayımladığı “Amerikan Müdahaleciliği” adlı kitap yüzünden 13 Şubat 2002 günü, İstanbul DGM'sinde yargılandıktan (Yargılanacak olan gerçekten kendisi mi yoksa yayıncı mı?) sonra Türkiye'de demokrasi olup olmadığını “test etmek” için Diyarbakır'a gidecekmiş... Yani “sınav” tezgâhının senaryosu hazır! “Militan” Noam Chomsky'nin Türkiye'ye ge-

çer not vereceğini hiç sanmam. Ama kendisine benim bir önerim var: Hazır gelmişken kendini de biz “Türkiye tarihi ve Türkiye’de toplumsal hareketler” sınavına soksak, ne der, kabul eder mi acaba?

10 Şubat 2002

BİR ÖRNEK: İSPANYA

Avrupa Birliği ülkelerinde, özellikle de Hollanda, Danimarka, İsveç, Norveç gibi sonradan görme küçük ülkelerde bir yığın cahil politikacı ve zevzek memur var. Türkiye’ye PKK gibi örgütlerle diyalog kurmasını AB’ye girmek için koşul olarak öne süren Avrupa Parlamento Komisyonu’nun Eşbaşkanı Hollandalı Joost Lagendijk benzeri, bunlardan bazılarının Güneydoğu’ya Bask modeli önerme densizliğinde bulunmaları çok mümkün. Ancak Avrupa Birliği’nin ve birlik üyesi ülkelerin “resmen” böyle bir istekte bulunması için kafayı üşütmeleri gerekir. Türkiye’nin AB’ye girmeyi reddetmesi için meşru bir gerektir bu.

Ne var ki AB için, “Güneydoğu’ya Bask modeli istiyorlar. Güneydoğu’yu Türkiye’den koparmak istiyorlar!” demek de, elde sağlam kanıtlar olmadan son derece tehlikelidir.

Daha önce de yazmıştım, hiçbir ülke bir başka ülkeye örnek olamaz. Her ülkenin kimliği, kişiliği kendi yapısal hamurundan çıkar.

Türkiye’nin Müslüman ülkelere örnek gösterilmesine karşı çıktığım gibi, İspanya ve benzeri ülkelerin Türkiye’ye örnek gösterilmesini de eleştiririm. Çünkü her ülke kendi özel maddi koşullarının ürünüdür. Almanya federal bir yönetimle yönetilebilir, çünkü Alman birliği sağlanmadan önce aynı coğrafya prenslikler tarafından yönetiliyordu. Birlik sağlandıktan sonra bölgesel özellikler devam etti.

Örneğin, Turgut Özal'ın yaptığı gibi, ABD'nin yönetim tarzı olan eyalet (devlet) sistemini de Türkiye'ye örnek gösterip tavsiye etmek mümkün değil. Çünkü Türkiye hiçbir zaman eyaletler birliği olarak yönetilmedi. Bu nedenle Türkiye'yi eyaletlere, yerel yönetimlere bölerek yönetmek Türkiye'nin yararına olamaz. Merkezî yönetimin yetkilerini azaltıp etkin bir yönetim kurmak için, içeriği belli olmayan yerinden yönetim, yerel yönetim, özerk yönetim gibi ütopyalar üretmek, yolsuzluk ve rüşvet ocağı ayrılıkçı derebeylikler yaratmaktan başka hiçbir işe yaramaz.

İspanya ile Türkiye arasında hiçbir benzerlik yok mu? Kuşkusuz var. İkisi de büyük bir imparatorluğun bugünkü artıkları.

15. ve 18. yüzyıllarda, Brezilya hariç bütün Güney Amerika, Meksika ve Orta Amerika, Kuzey Amerika'da Kaliforniya ve Teksas, Florida; Küba, Porto Riko; Afrika'da Ekvator Ginesi, Fas; İberik Yarımadası'nda Portekiz ve daha nice ufak tefek toprak İspanya İmparatorluğu'nu oluşturmaktaydı. "Altın Çağ"da İspanya bir dünya imparatorluğu idi. 1575'ten itibaren bu imparatorluk duraklamaya, Veraset Savaşı'yla (1701-1713) gerilemeye başladı. 1898'deki İspanya-Amerika Savaşı sırasında bölgedeki son sömürgelerini de (Küba, Porto Riko ve Filipinler) kaybetti.

Osmanlı İmparatorluğu da büyük rakibi İspanya İmparatorluğu gibi Avrupa'daki topraklarını aynı dönemde ve dönemin uzantılarında (1919) kaybetti.

İspanya 1939'da başlayan faşist Franco dönemine kadar rahat yüzü görmedi. 1975'e kadar bir faşist diktatörlüğün sıkıyönetimi altında biraz kalkındı ama inim inim inledi. 20 Kasım 1975'te Franco'nun ölümü ve 27 Kasım 1975'te Juan Carlos'un taç giymesiyle demokratik çağ başladı ve İspanya 1982'de NATO'ya, 1986 yılında Avrupa Birliği'ne girdi.

İspanya, topraklarından gelip geçen veya yerleşen halklardan (İberler, Keltler, Fenikeliler, Yunanlar, Kartacalılar, Romalılar, Vandallar, Süevler, Vizigotlar, Araplar, Berberiler, Franklar) bir

şeyler almış ve korumuştur. İspanya üç kültür ve inancın (Hıristiyan, Musevi, Müslüman) yüzyıllar boyunca bireşim potası olmuş, bu sayede göz kamaştırıcı bir uygarlık yaratmıştır.

Günümüzde, bütün eski sömürgelerde İspanyolca konuşulmaktadır. Yani Brezilya dışında bütün Güney ve Orta Amerika'da. ABD'de şu anda İspanyolca ikinci dil konumundadır. 21. yüzyılda ABD'de İngilizcenin yerini İspanyolcanın alacağı tahmin edilmektedir.

İspanya örnek alınacaksa yarattığı evrensel kültür sentezi ve özgün uygarlık bakımından örnek alınabilir. Ama onun tarihsel bölünmüşlüğüne demokrasinin yansıması olarak görmek Türkiye'yi çok zor durumda bırakır.

7 Temmuz 2002

ISMARLAMA YAZAR

Okuduğunu anlamayan, kendi kafatasının dışında düşünce ufukları olmayan, hatta düşünce sahibi olmayan "internet" okurcularından bıktım.

Bunlardan biri bana bir e-posta mesajı göndermiş, "Sizinle uzun uzun yazışacak değilim. Ben bir Türk olarak sizin gazetesindeki Kürtler hakkındaki köşe yazılarınızı kınıyorum... Kusura bakmayın ama dürüst, demokrat bir kişiliğe sahipsiniz zannediyordum sizi..." diyor.

"Kürt sorunu" bağlamında kendisi gibi düşünmediğim için artık dürüst ve demokrat değilmişim. Zaten benimle uzun uzun tartışacak değilmiş! Şu megalomana bakın!

Kuşkusuz, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve ayrılıkçı olmayan Kürtleri yanıltacak, onları umutsuzluğa götürecek hayalleri eleştiriyorum.

Bazı aydın ve köşemenler tarafından şımartılmaya alışkın olan ayrılıkçılar ve onların goygoycuları bu eleştirilerime katlanamıyorlar.

Rastlantıya bakın, 21 Şubat “Anadil Günü” imiş...

Anadil konusunda bir gerçeğin üzerindeki yalan örtüsünü kaldırmaya çalışıyorum. Avrupa Birliği'nin Türkiye'den Kürtçenin bir anadil olarak eğitim ve öğretim dili olarak kullanılmasını değil onun özgürce öğrenilmesini istediğini yazıyorum. Bunu yani iki durum arasındaki farkı kimileri gerçekten anlamıyorlar, kimileri de anlamış olmalarına karşın anlam ve anlayış bulanıklığından yararlanmaya çalışıyorlar.

Kendisinden izin almadığım için adını veremeyeceğim; Türkçe bilen, dilbilimci ve eğitimci bir Almanya vatandaşından aşağıdaki mesajı aldım:

“Ben de kırk yıldan beri Türkiye'ye gelen biriyim, buradaki Türk kökenli insanlarla çalışıyorum, özellikle dil sorunları ile ilgileniyorum. Aşağı yukarı yirmi beş yıldır anadilin konusu (‘öğretim anadilde olsun’ diyen biri olarak değil, dediğiniz gibi “anadilin özgürce öğrenilmesi” için çaba veren olarak) üzerinde duruyorum. Bu konunun Türkiye’de çok hassas bir konu olduğunu, bir de son yıllarda biraz rahatlamanın da olduğunu biliyorum. 12 Eylül’den sonra, ilkin Eğitim-Der’in davetlisi olarak az da olsa buradaki deneyimler üzerine konuşma yapardım.

Türkiye’de Kürtçe ile Almanya’da Türkçenin hem ortak hem de farklı yanları var. Eğitim Sen’in kongrelerine de katıldım. Tam sizin o yazınızda belirlenen ve mektubuma yanıtınızda fazla belli etmediğiniz ama belli olan tehlikeleri görüyorum: Çocuklar için anadil ne kadar önemli olması ve de yanlış düşünülenlerden mi, konuyu kötüye kullanılmasından mı, o kurumdaki anadilde öğretim’e ısrardan oluşan tehlike beni çok rahatsız ettiği için sizin o yazıdaki görüşünüzü okurken sevindim. Hem anadilin çocuklar için ne kadar önemli olduğunu görerek hem de konuyu istisma-

rın ne kadar frenleyici olduğunu görerek bu çelişkiden bir tehlike anlamakta yanlış olamaz. Bu benim için de yeni bir konu değil.

Almanya'nın politik konumu anadil konusu ile ilgili bambaşka olmasına da katılıyorum. Türkiye'deki konuşmaları Türkçe yapmama karşın Almancada 'Muttersprach henunterricht' (yani anadil öğrenimi -bizde okullarda olabilir ve olur) ve 'Unterricht in der Muttersprache' (anadilde öğretim) iki ayrı kavramı olarak titizlikle kullanıyorum. Dediğiniz gibi 'anadilde öğretim, çocuk yuvalarından başlayarak üniversite öğrenimini ve üst öğrenimi o dilde yapmayı kapsar' düşüncesinden dolayı. Bu da Almanya'da olamaz; Türkiye'de hiç olamaz.”

İşte okuduğunu doğru anlayan, anadil konusunda bilimsel ve gerçekçi düşünen bir kafanın düşünceleri.

Anadilde öğretim yapmanın bazı temel ve vazgeçilmez koşulları vardır. Bu koşullar zorlanamaz.

Tabii üniter devletin yapısına bağlı kaldıkça.

Üniter devleti parçalayıp özerk devletçikler, bağımsız devletler kurduktan sonra isterseniz herhangi bir anadilde değil kuşdilinde bile eğitim öğretim yapabilirsiniz.

Türkler Almanya'daki ya da Fransa'daki nüfusu ne kadar milyon olursa olsun anadillerini özgürce öğrenmek hakkına sahip olabilecekler ancak Türkçenin eğitim ve öğretim dili olmasını hiçbir zaman isteyemeyeceklerdir.

Tıpkı Kürtler gibi...

“Anadil Günü”nden iki gün sonra bu çok önemli gerçeği anlatabildim mi?

23 Şubat 2002

KÜRTÇÜLÜK YAPMAYAN KÜRTLER (!)

Aşağıdaki ileti bana hitap etmiyor. Bir başka yazarı hedef alan bu yazı bana bilgi olarak gönderildi, aynen yayınlıyorum:

“Terbiyesiz adam! Kürt partilerine “aşiret”, liderlerini de aşiret reisi diyerek aklın sıra Kürtleri “aşağılıyor” ve onlardan intikam alıyorsun. Zavalı herif, ne kadar da çaresiz ve zavalı bir duruma düşmüşsün! Haleti ruhiyenî çok iyi anlıyorum, pratikte Kürtlere dış geçiremediğiniz için, zorunuzdan terbiyesizleşip, küfür ediyorsun. Ama bu tür seviyesiz sözlerle sadece ne kadar düzeysiz ve terbiyesiz bir insan olduğunı gösteriyorsun. Şunu iyi bil ki bir aşiretin lideri olmak, bir çete ve hortumcular lideri olmaktan kat be kat şerefli. Nitekim aşiret lideri deyip, küçümsediğiniz Kürt liderlerin politikası sonunda “kahraman” ordunuzun başına çuvalı geçirdi, işte çete ordunuzun başına geçirilen bu “Kürt çuvalı” size çok koyuyor ve o nedenle her fırsatta sana yakışmıyacak bir şekilde Kürtleri ve onların liderlerini aşağılıyorsun. Aslında bu saldırgan tutumunuz sizin ne kadar çaresiz bir durumda olduğunuzu gösteriyor.”

Bana gelen birkaç mesajdan küçük bir seçme aktarıyorum:

“Irak’ın 25 kişilik konseyini 20’ye indirmişsiniz. Herhalde Kürtlerin adını yazmaya diliniz varmıyor.”

“Türklerle-Kürtlerin cidden bir sorunu yok. Orta Anadolu’lu olarak bunu teyyid ederim. Sorun yaratan rejim, rejimin yarattığı çevre, buna basın ve dolayısıyla siz de dahilsiniz.”

“Irak izlenimlerinizi özellikle halkın Habur sınır kapısında derin askeri zevatin Kürtlere bakışını insani bulmamıştınız, zevkle okumuştum.”

Bu örnekleri uzun süredir gözlemlediğim bir duruma tanık olmaları için aktardım. Avrupa’da yaşayan bazı militan, fanatik, ırkçı, şoven ve belki de ayrılıkçı Kürtler giderek diaspora Erme-

nilerine benzemeye başlıyorlar. Kendilerine, gerçeklerle herhangi bir ilişkisi bulunmayan bir tarihsel geçmiş ve hayali devletler uyduruyorlar, içinde bulundukları durumdan hep başkaları suçlu ve sorumlu, hiç özeleştiri yapmıyorlar.

Bana gelen mesajları değerlendireyim: Yazımda Irak Geçici Konseyi'nin sayısını belirtirken 5 Kürt üye unutulmuş ya da yazıdan düşmüş olabilir. Oysa Irak'la ilgili dizi yazılarımda bunu birkaç kez yazmıştım. "Kürtlerin adını yazmaya diliniz varmıyor" ifadesi ancak bir paranoya ürünü olabilir.

Türklerle Kürtler arasında kan davası olacak bir sorun olmadığına ben de katılıyorum.

Mevcut engbelerin kısa zamanda düzeleceğini düşünüyorum. Ama "rejim"i suçlayan kişiye şunu sormak istiyorum: 1923'te kurulmuş bir cumhuriyete karşı 1924'ten itibaren başlayan Kürt isyanları bu "rejimin" ortaya çıkmasına katkıda bulunmadı mı? Biraz da bunu düşünsün.

Ben Habur kapısında "Kürtler"e değil, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına kötü muamele yapıldığını yazmıştım. Mesaj gönderen kişi, yazının yazarına karşı, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını "Kürtler"e indirgiyor.

Bu türden insanların geçmişi ve bugünü değerlendirmeleri, anlamaları olanaksız. Haklı ya da haksız, derin bir ezilmişlik duygusunu megalomaniye dönüştürmüşler; megalomani de ırkçılığa, şovenizme dönüşmüş. Gelecekte, ne yazık ki Türkiye içinde ve dışında Türk-Kürt ilişkilerine olumlu bir katkıları olamayacak, tıpkı diaspora Ermenileri gibi ortam karıştııcı bir rol üstlenecekler.

20 Ağustos 2003

HAL VE GİDİŞ SIFIR

1.

Bu yazı Güneydoğu için Bask modeli öneren Avrupa Parlamentosu Başkanı Josep Borrell Fontelles'in tarihten sıfır alışını anlatmayı amaçlıyordu.

Ama İngiliz ve Fransız gazetelerine ilan vererek bazı modellerin Güneydoğu'ya uygulanmasını isteyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Kürtler ile bazı Kürt muhibbânı da 'Tarih' dersinden sıfır almıştır.

PKK'ya karşı bir araya gelip yıllarca bildiri yayınlamaktan korkan tanıdıklarımızın da aralarında bulunduğu imzacılar, önce Avrupa Birliği'ni de kullanarak ülkelerine şantaj yaptıkları, sonra bildirinin biçimi ve içeriği bağlamında birbirlerine kazık attıkları için Hal ve Gidiş dersinden sıfır alarak sınıfta kaldılar.

Ben, Hal ve Gidiş açısından bakarak bir iç ve dış politika değerlendirmesi yapmayacağım. Aynı kimselerin yakınları da, haksızlığa uğradıklarını ilan ettikleri yirminci yüzyılda aynı dersten birkaç kez sıfır almışlardı. Bunu üzülererek kendilerine anımsatmak isterim.

Türkler 1071'de, Doğu Roma İmparatorluğu'nun ordularını yenerek Anadolu'ya girdiler. Ve daha sonra, 1923 yılına kadar herhangi bir Kürt devletiyle savaşıp topraklarını ele geçirmediler. Şeref Han'ın kaleme aldığı 'Kürt Tarihi Şerefname'de (Ant Yayınları, 1971), siyasi tarihin kabul ettiği devlet normlarına uygun olmayan bazı oluşumları hanedan, hükümdar, bey gibi unvanlarla donatması karşısında ses çıkarmasak da 'Çemişkezek Hükümdarları' (sf. 188) bahsine gelince gülmek için kendimizi zor tutabiliriz.

Tarih, Çemişkezek hükümdarlarını ciddiye alsaydı, her mezeranın şeyh ve ağasına bir asalet unvanı vermek zorunda kalırdı. Ama onun böyle zevzeklikler yapmadığını biliyoruz.

Bildiri imzacısı Kürtler ve Kürt muhibbânı zevat, Türkiye’den, Avrupa’nın demokratik ülkelerinde yaşayan Baskların, Katalanların, İskoçyalıların, Laponların, Güney-Trollülerin ya da Valonların sahip oldukları haklara benzer hakları kendi Kürt vatandaşlarına tanımasını istiyorlar. Ayrıca, altını çizerek “Türkiye, Kıbrıs Türkleri için istediği hakları kendi vatandaşı Kürtlere de vermelidir!” diyorlar.

Sadece işin aslını astarını bilmeyenlerin desteklemek gafletini göstereceği bu istekler, ‘Tarih’ sınavında sınıfta kalır. Çünkü imzacıların adını verdiği ulus, halk ya da cemaatle Kürtlerin hiçbir benzer özelliği bulunmamaktadır. Laponlar dışında, öteki oluşumların 1000-2000 yıllık tarihsel-siyasal geçmişleri, özellikleri var. Örneğin, Bask (Euskadi) ülkesindeki Navarra Krallığı’nı ele alalım. Navarra 10. yüzyılda I. Sancho Garces’in Pamplona Kralı olmasından sonra bağımsız bir Hristiyan krallığı oldu. Navarra 1512’de Kastilyalı II. Fernando tarafından İspanya topraklarına katıldıysa da 1800’lere kadar kendi yasalarını korudu.

İspanya’daki 17 özerk bölgenin Bask ve Navarra bölgesine benzer tarihleri var ve bu tarihsel özellikleri nedeniyle özerklik kazandılar. İskoçların ve Valonların durumu da farklı değil. İspanya, Avrupa Birliği’ne üye olmak için 17 özerk bölgeye ayrıldı. Özerklikler Roma dönemine dayanıyor, neredeyse iki bin yaşında. Tarihin işleri kırk koyunlu köy ağasının bağımsızlık ilan etmesine benzemez!

İmzacılar, bu vesile ile özerkliğin lotaryadan çıkmadığını, he-diye edilmiş bağımsızlığın sonunun Arap devletlerinin bağımsızlığına benzeyeceğini öğrenebilirlerse o da kâr!

14 Aralık 2004

2.

12 Mart döneminden hapislane arkadaşım Ümit Fırat, imalatçılarından olduğu Kürt bildirisinin içeriğini reddeden Leyla

Zana'yı fena harcıyor: “Zana'nın adıyla anılmaktan rahatsızım. Leyla, güçlü politik formasyona sahip değil. Eğitimi, buna el-verişli değil. Fotoğraflarda güzel görünüyor. Nedir formasyonu, neyi hak etmiş tartışılmıyor. Leyla imzaladığı metnin içeriğini kavrayabilmiş değil.” (Hürriyet, 13.12.04)

Leyla Zana'nın ya da bir başkasının imzaladığı metnin anlamını kavrayıp kavramaması bizi ilgilendirmez. Ama Ümit Fırat'ın iki ayrı kategori olan güzellik ile politik bilinç arasında mukayese yapması bana bir Laz fıkrasını anımsattı. Adama “Güzel mi yoksa budala mı olmak istersin?” diye sormuşmuşlar. Adam “Budala olmak isterim, çünkü güzellik geçicidir!” demiş.

Ümit Fırat, Leyla Zana'yı politik bilinç kategorisinde sınıfta bırakıyor. Fotojeni ile politik bilinci birbirine karıştırdığı için, biz de kendisine ‘Hal ve Gidiş’ten sıfır veriyoruz.

Kürt bildirimenleri (‘Bildiri imzacıları’ anlamında. Sözcüğü şu anda ben uydurdum), Türkiye'nin, İskoçların faydalandığı ve kendisinin de Kıbrıs'taki Türk azınlık için istediği hakları kendi Kürt vatandaşlarına garanti etmesini istemektedirler.

Kıbrıs Türklerinin azınlık sayılmamak için yıllardır mücadele verdikleri gerçeğini bir yana bırakalım. Avukat Eren Keskin'in, yazar Muhsin Kızılkaya'nın, şair Yılmaz Odabaşı'nın, şair Hicri Özgören'in, CHP'li sendikacı Yaşar Seyman'ın, gazeteci Ahmet Tulgar'ın, müzisyen Ferhat Tunç'un ‘İskoçya’ örneğinin ne anlama geldiğini bilmediklerini, kendilerinin okuryazarlık düzeylerine yakıştıramadığımız için kabul edemeyiz.

Bildirimenlerin de çok iyi bilmeleri gerektiği gibi İskoçya krallığı MS 841 yılında kuruldu; Birleşik Krallık'ın (United Kingdom) kurulmasına (1707) kadar İngiltere ile savaştı. O tarihten bu yana kendi parlamentosu, kendi bayrağı, kendi ulusal marşı, kendi futbol millî takımı var. İskoçya, savunma ve dışişleri konusunda İngiliz hükümetine bağlı olmakla birlikte vergi koymada özerk bir statüye sahip. Kendi hukuk, yasama ve eğitim

sistemi var, kendi parasını basabilir. İskoçya basit bir oylama ile Birleşik Krallık'tan ayrılıp bağımsızlığını ilan edebilir. Ekonomi, sanayi, tarım ve kültür alanlarında İngiltere'nin gerisinde değil.

Demek ki, adlarını saydığım ve saymadığım bildirimenler, İskoçya'yı örnek aldıklarına göre, Türkiye'nin kendilerine ait söyledikleri bir bölgesinde İskoçya gibi bir 'devlet' kurmak istiyorlar. Kuşkusuz istemekte özgürdürler, ama Türkiye Cumhuriyeti 'üniter' devletine karşı olmadıklarını söylemeleri zekâmıza ve insanlığımıza hakaret olur.

O zaman kendilerine şu soruyu sormak hakkımız doğar: Kimliğinizi, kültürünüzü, dilinizi koruyarak yaşamak istediğiniz "atalarınızın toprağı"nı her bakımdan İskoçya haline getirmek için neden çalışmadınız şimdiye kadar? Ödemediğiniz vergilerle yapılan okullar, atölyeler, yollar, elektrik ve telefon şebekeleri, işyerleri PKK tarafından tahrip edilirken, masum insanlar katledilirken neden anlamlı bir bildiri yayınlamadınız?

Ad vermek istemiyorum, ama bu soruyu sorduğumda bana PKK'dan korktuğunuzu söylediniz her zaman. Demokrasi ve özgürlük aşkınızı bu korku ile nasıl bağdaştırıyorsunuz? Yoksa Avrupa Birliği, sizler için bir "korku kıran" mı oluyor?

Buyurun, düşünün! Ulusal bütünlüğü parçalama pahasına imzaladığınız bildiri, sizi, tarih ve temsil ettiğinizi ileri sürdüğünüz halkın önünde mahkûm etmiştir.

18 Aralık 2004

3.

Gazeteler okurlarını yanlış bilgilendiriyorlar. Özerklik herhangi bir nedenle gündeme gelince hemen bir ansiklopedi açıyorlar ya da internete giriyorlar:

"Katalanlar, 1978 yılında kabul edilen yeni anayasayla özerklik statüsü aldı. Yasaya göre, Katalonya'nın özel dili Katalanca. Parlamentoda İspanyolca ve Katalanca kullanılıyor, ancak yasaların

yazımı ve tüm idari işlemler Katalanca yapılıyor. Özerk hükümet (Generalitât), tüm yayınları iki dilde yayımlıyor. Eğitimde iki dil de kullanılıyor, radyo ve televizyon yayınları sadece Katalanca.” (Milliyet, 11.12.04)

10 Aralık 2004 tarihinde Le Monde gazetesinde yayınlanan Kürt özerklik manifestosunu ve gazetenin verdiği özerklik örneğini okuyan biri, “Katalanlar”ın yerine “Kürtler”i, “Katalanca”nın yerine “Kürtçe”yi; “İspanya”nın yerine “Türkiye”yi, “İspanyolca”nın yerine “Türkçe”yi koyarak “Katalonya”nın yerine hayali bir özerk Kürdistan yaratabilir. Katalonya, birtakım Katalanlar Le Monde gazetesinde özerklik manifestosu yayınladıkları için 1978 yılında özerk olmadı. Bu özerkliğin tarihsel dayanağını bir gezi kitabından aktaracağım:

“Romalılar İber Yarımadası’na ilk defa Katalonya’da Costa Brava’da yer alan Empuries’ten çıktılar. Özellikle önemli eyaletleri Tarraconensis’in merkezi Tarragona ve çevresinde önemli izler bıraktılar. Daha sonra Barselona Madrid’le ekonomik ve kültürel açıdan rekabet edebilecek bir başkent olarak ortaya çıktı.”

Efendim, demek ki neymiş? Bunu yanıtını şöyle vereceğim: Katalonya MS V. yüzyılda Vizigotlar (Gotholonia) tarafından işgal edildi. Sonra 712 yılında Arapların eline geçti. X. yüzyılda Katolonya kontları bağımsızlıklarını kazandılar. Bir ara Aragon Hanedanı tarafından yönetildi. 1931 yılında ilan edilen Katalan Cumhuriyeti (l’Esquerra Republicana) özerklik kazandı.

İmzacılar tarihten habersiz oldukları için, Katanların 1978 yılında kabul edilen anayasa ile ve belki de AB sayesinde özerk olduklarını sanıyorlar. Sayın okurlar, bu zevata tarihten sıfır vermekte haksız mıyım?

İmzacılardan bazıları “Benim imzaladığım metin bu değil, değiştirmişler!” numarasına başvursalar da geçerli olan altında imzaları bulunan metindir. Manifesto metninin ilk maddesinde, “Kürt halkının varlığını kabul eden, Kürt halkına, kendi dilinde

bir genel öğretim sistemine ve medyaya sahip olma hakkını garanti eden bir yeni ve demokratik anayasa”dan söz edilmekte.

Kürt halkının varlığının anayasa tarafından kabul edilmesinin ne anlama geldiğini anayasa hukukçularına bırakıyorum. Benim sözüm imzaladıkları metinde özerklik sözcüğünün geçmediğini ileri sürenlere. Doğrudur, bu sözcük geçmiyor. Ama imzacılar Kürtler için Kürtçe eğitim öğretim sistemi istiyorlar. Ve böylece, dolaylı olarak da olsa, Kürtler için özerklik ve bağımsızlık isteklerini dile getiriyorlar. Toplumsal yarar oranı ile uygulama olanacağını bir yana bırakalım. Türkiye’nin bir bölgesinde Türkçeden başka bir dilde öğretim yapılması talebi o bölgenin özerkliği ya da bağımsızlığı anlamına gelir. Ama Kürtler için böyle bir şey istemenin tarihsel dayanağı yok!

27 Aralık 2004

KÜRT SORUNUNDA KENDAL NEZAN'IN KANTARI*

* Hürriyet Avrupa baskısında yayınlanan yazılar.

1.

Devrim Sevimay, Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Kendal Nezan ile söyleşerek çok hayırlı bir iş yaptı. Söyleşiler 27 ve 28 Aralık 2004 tarihlerinde Vatan gazetesinde yayınlandı.

Kürtçe adı Türkçede Kaya Cahil (Saf) anlamına gelen Kendal Nezan'ın herhangi bir siyasal önderlik tutkusu var mı; bilmiyorum. Ama benim ayrılıkçı Kürtlerin, Kendal Nezan önderliğinde yayınladıkları bildiri sırasında ve sonrasında yaşananlardan ve Vatan gazetesinde yayınlanan sözlerinden çıkardığım sonuca göre kararım şu:

Kendal Nezan, Paris Kürt Enstitüsü başkanlığından daha ileri gidemez, yükselmez.

Benden tavsiye, elindeki başkanlığı kaçırmamasın!

Paris Kürt Enstitüsü kaynaklı biyografisi ile Devrim Sevimay'ın Vatan gazetesinde yayınladığı biyografiye göre Kendal Nezan Türkiye'de doğmuş; 21 yaşında Fransa'ya gelip (gidip) Paris Üniversitesi Nükleer Bilim Fakültesi'nde partiküler fizik konusunda eğitim görmüş; daha sonra CNRS ve College de France'da araştırmacı olarak çalışmış.

Güney Amerika'dan Afrika'ya, Sibirya'ya kadar pek çok ülkeye sosyalizm üzerine araştırmalar yapmış.

1974 yılında, "Association France-Kurdistan"ı kurmuş.

1981'de askeri rejim tarafından vatandaşlıktan çıkarılmış.

1983 yılında, Paris Kürt Enstitüsü'nün kurucuları arasında yer almış; adı geçen enstitünün başkanı.

Vatan gazetesindeki biyografisinde "21 yaşında Silvan'dan çıkıp şu anda Fransa'nın değil ABD ve Avrupa'nın da önemli aydınlarından biri gösterilen Kendal Nezan" cümlesi yer alıyor.

Ve Devrim Sevimay'ın söyleşisinde söylediklerinden anladığıma göre, Bay Kendal Nezan şimdilik ve en azından diaspora Kürtlerinin lideri olduğu, olmak istediği izlenimi uyandırıyor.

Kendini bir önder gibi hissediyor ve bunu başkalarına hissettirmek istiyor.

Bay Kendal Nezan ciddi bir eğitim görmüş; Fransa'nın iki önemli bilim yurdunda çalışmış, sosyalizmi bütün dünyada incelemiş, ABD ve Avrupa'nın en önemli entelektüellerinden biri olduğu söyleniyor.

Kürtlerin entelektüel ve politik önderlerinden biri, özellikle Fransa ve Avrupa Birliği çevrelerinde itibarlı kişilik ve kimlik sahibi...

Böyle birini kuşkusuz merak etmek zorundayım: Neler yazmış, bilim ve siyaset konusundaki düşüncelerini okumak isterim, isterdim!

Vatan gazetesindeki biyografide kitap adı yok; internette kitap adı yok...

Paris Kürt Enstitüsü sekreteryasının Hürriyet gazetesi Paris temsilciliğine gönderdiği biyografide iki kitap adı var: Gérard Chaliand ile birlikte yazdığı Les Kurdes et le Kurdistan (Ed. La Découverte) ve Leyla Zana'dan Fransızcaya çevirdiği Écrits de Prison de Leyla Zana (Ed. Des Femmes).

Enstitü sekreteryasının gönderdiği biyografide birçok makale yayınladığı belirtiliyor. Bu türden bilgiler internette de var.

Doğrusunu isterseniz şaşırtıcı bir durum.

Partiküler fizik okumuş, bu konuda CNRS'te ve Collège de France'ta çalışmış ama uzmanlık alanında yayımlanmış herhangi bir kitabı yok!

Dünyanın dört bir yanında sosyalizm konusunda incelemeler yapmış, ama sosyalizm konusunda belgesel bir kitap bile yazmamış.

Biyografisinde 28 yıldır insan hakları militanlığı yaptığı yazıyor ama bu konuda da kitap yok

En azından diaspora Kürtlerinin lideri görünümünde ama

siyasal görüşlerini açıkladığı herhangi bir kitabı yok.

Peki (varsa) izinden giden, (varsa) kendisini öncü sayan ayrılıkçı genç ve yaşlı ülküdaşları nasıl öğrenecekler Bay Kendal Nezan'ın varoluş ve eyleminin içeriğini; politikasını, stratejisini, taktiklerini?

Evet, Vatan gazetesindeki biyografisinde “21 yaşında Silvan'dan çıkıp şu anda Fransa'nın değil ABD ve Avrupa'nın da önemli aydınlarından biri” gösterilen Kendal Nezan'ın bu iddiayı kanıtlayacak herhangi bir eseri yok.

Vatan gazetesinin iddialarının aksine, Kendal Nezan şu anda tam anlamıyla bir “Yazmadan kâtip (yazar)! ”

2.

Yayınlanmış kitap açısından bakınca Bay Kendal Nezan'ın “Kürtler Türkiye’de Neler İstiyorlar?” bildirisinin başyazmanı ve önderi olması epeyce hayal kırıcı; ayrılıkçı Kürtlerin Allah yardımcısı olsun!

Demek ki doğuya özgü o şeyh/mürit ilişkisi, ağa/köylü ilişkisi diaspora Kürtleri arasında hâlâ devam ediyor. Gelen ilkel tepkiler de bunun en inandırıcı kanıtı zaten!

“Kürtler Türkiye’de Neler İstiyorlar?” bildirisinin içerik ve biçimi, yayınlanmasından sonra tanıdığı olduğumuz komediler bu ilişkinin yurt içinde ve dışında entelektüel çevrede de devam ettiğinin en çarpıcı kanıtı.

Biyografiden ve sağdan soldan öğrendiklerimden, Bay Kendal Nezan'la ilgili bir imaj oluştu imgelemimde:

Bay Kendal Nezan'ın çok önemli bir özelliği var: Birçok şeyi birinin sayesinde yapmıştır.

1974 yılında, Fransız Kürdistan Derneği'ni bu türden derneklerin hepsine üye olan demokrat, enternasyonalist ve iyi niyetli Fransız aydınları sayesinde kurmuş. Ayrıca, bu türden dernek-

lerin arkasında her zaman bir gizli servis bulunduğunu da unutmayalım.

Nobel ödüllü bir fizik hocası sayesinde tanıştığı Jean-Paul Sartre ile Yves Montand'ı derneğe üye yapmış.

1983 yılında, Paris Kürt Enstitüsü'nü Yılmaz Güney'in sayesinde kurduğunu anımsıyoruz.

Daha sonra Madame Mitterand sayesinde bazı şeyler yaptı.

Benim Kendal Nezan konusunda bildiklerim bundan ibaret!

İbrahim Tatlıses bir zamanlar "Urfa'da Okusford vardı da biz mi okumadık!" diye basına çıkmıştı.

Ben kimseye çıkmıyorum. Sadece "Kendal Nezan kitap yazdı da biz mi okumadık?" diyorum.

Kendal Nezan'ın 55 yıllık ömrünün özeti bu kadar ise, ayrılıkçı Kürtlere geçmiş olsun! (Bu yazılarda eleştiri hedefim "Vatan-daş Kürtler" değil, "Ayrılıkçı Kürtlerdir!")

Bir de dedikodular var ki bunlar bizim ilgi alanımızın dışındadır.

Artık bundan sonra asıl işimize başlayabiliriz: 27 ve 28 Aralık 2004 günlerinde Vatan gazetesinde yayınlanan röportajı değerlendirmeye geçmeden önce ayrılıkçı Kürtlerin veda bildirilerini bir kez daha anımsamamız gerekiyor (10 Aralık 2004 tarihli Le Monde gazetesine göre):

1. Türkiye'de 15-20 milyon Kürt yaşıyor.

Eleştiri: Türkiye'de 15-20 milyon Kürt yaşadığı abartıdan başka bir şey değildir. Uluslararası kaynaklar Türkiye'de 5-7 milyon Kürt yaşadığını belirtmektedir.

2. Kürtlerin atalarının topraklarında kendi kimliklerini, kültürlerini, dillerini korumak ve bunları çocuklarına aktarmak hakları vardır.

Eleştiri: Türkiye'de hiçbir toprak parçası herhangi bir etnik

grubun atalarının toprağı değildir. Öteki haklar konusunda her vatandaş gibi eşit haklara sahip olmak haklarıdır.

3. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmeye hak kazanması için, Baskların, Katalanların, İskoçların, Laponların, Güney Tirollülerin, Valonların yararlandığı ve Kıbrıs Türkleri için istediğı haklardan Kürtlerin de yararlanmalarını kabul etmesi gerekmektedir.

Eleştiri: “Hal ve Gidiş Sıfır” başlıklı bir dizi yazıda da belirttiğim gibi bildiri yazıcılarının bazı örnekler vererek hak talebinde bulunmaları büyük bir taktik hatadır. Nitekim ben bu örnekleri bildirimenlere karşı kullandım: Örnekler aracılığıyla istenen haklar demokratik vatandaşlık hakları değildir. İstenen haklar özerklik ve bağımsızlık haklarıdır.

Bu nedenle “Biz özerklik ya da bağımsızlık” istemiyoruz demek yalanların en büyüğüdür. Üstelik muhataplarının zekâlarına hakarettir.

Aralarında ve başta Bay Kendal Nezan da olmak üzere bütün bildirimenler kocaman bir sıfır almışlardır. Bu kimseler bir topluluğa, bir halka, bir ulusa önder olmak bir yana kırk koyunluk bir süreye bile çoban olamazlar. Bu bildiri tarih boyunca alayla karşılanacaktır. Üstü kapalı olarak federasyon ve bağımsız devlet isteyen bu bildiriyle fazla uğraşmak istemiyorum. Ancak:

4. Bildiri, Avrupa Birliği'nin Kürt bölgesine geniş boyutlu bir kalkınma programı uygulamasını istemektedir.

Eleştiri: Türkiye en erken 2015-2020 yıllarında AB'ye üye olacaktır. O zamana kadar, PKK Güneydoğu'da yaptığı tahribatın bedelini ve tazminatını ödemelidir. Bölge halkı devletin yaptığı yatırımlara sahip çıkmalıdır. Türkiye'nin Batı, Güney ve Marmara bölgelerine yatırım yapan Kürt kökenli kapitalistler bölgeye yatırım yapmaya davet edilmelidir. Avrupa Birliği ve bildirimenler, bölge düzeninin değişmeyeceğine dair bu kapitalistlere ve yabancı sermayeye garanti vermelidir. Böyle bir garanti vermeye hakları yoktur ya neyse!..

3.

Türkiye'nin Kürt sorununu mevcut sınırlara saygı içinde çözüm öneren (!) Kürt bildirisinin kurduğu tuzaklardan birini daha bozalım. Bakın, Kürt halkını kültürel ve siyasal çeşitliliği içinde temsil ettiğini ileri süren bildirimenler;

“Kürt halkının varlığını tanıyan; Kürt halkına kamusal bir öğrenim sistemine ve kendi dilinde medyalara sahip olma, kültürünü ve siyasal isteklerini özgür bir şekilde ifade etmesine katkı amacıyla kendi derneklerini, kuruluş ve kurumlarını, enstitülerini ve partilerini kurma hakkı vermeyi garanti eden yeni ve demokratik bir anayasa” istiyorlar.

Dananın kuyruğu bir kez daha kopuyor burada! Yukarıdaki istekler, demokratik hakların genişletilmesi, (varsa) ayrıcalıkların kaldırılmasını isteyen masum ve yalın dilekler değil. Öyle bir anayasa istiyorlar ki bu anayasada Kürt halkının adı şu ya da bu şekilde ve özellikle de “kurucu” olarak geçecek; adı şimdilik ağza alınmayan “Kürdistan Eyaleti”nde bütün okullarda Kürtçe eğitim ve öğretim yapılacaktır.

Kürt yönetimi kendi kuruluşlarına (yani adalet, maliye, polis, öğretim, vb.) sahip olacak. Yani kendine özgü bir yasama, yürütme, yargı sistemi!

Sonra da Türk ve dünya kamuoylarına dönüp “Biz özerk eyalet, federasyon ya da bağımsız devlet istemiyoruz!” diyorlar.

Açık söyleyeyim: Kürtlerin özerk eyalet, federasyon ya da bağımsız devlet istemelerini isteyen destekleyebilir. Jean-Paul Sartre ve arkadaşlarının Cezayir savaşında yaptıkları gibi ayrılıkçı Kürtlerin amaçlarını gerçekleştirmelerine arka çıkan olabilir.

Ancak Bay Kendal Nezan ve bildirimenlerin “Demokratik hak!” dedikleri şeylerin içini doldurmaları gerekiyor. Çünkü bildirinin yayınlandığı 10 Aralık 2004 tarihinden itibaren “demokratik hak” kavramı ikiye ayrılmıştır.

1. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Kürtlerin demokratik

hakları: Bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının sahip olduğu vatandaşlık (hukuk ve adalet, eğitim öğretim, ekonomik, çalışma ve iş kurma, vb.) haklarına sahip olma; Kürt dilini ve kültürünü özgürce öğrenme, yaşama ve yaşatma hakkı; devlet hizmetinde çalışma hakkı vb...

2. Ayrılkçı Kürtlerin demokratik hakları: “Kürt halkının varlığını tanıyan; Kürt halkına kamusal bir öğrenim sistemine ve kendi dilinde medyalara sahip olma, kültürünü ve siyasal isteklerini özgür bir şekilde ifade etmesine katkı amacıyla kendi derneklerini, kuruluş ve kurumlarını, enstitülerin ve partilerini kurma hakkı vermeyi garanti eden yeni ve demokratik bir anayasa.”

Bu iki tür demokratik hak talebinin örtüşmesinin olanağı yoktur.

Vatandaş olup vatandaş kalmak isteyen Kürtlerin demokratik hakları eksiksiz mi?

“Eksiksiz!” diyen çarpılır.

Vatandaş olup vatandaş kalmak isteyen Kürtler ile ayrılkçı Kürtlerin hak istekleri ve kullandıkları terminoloji ve sözcük dağarı aynı olamaz, olmamalı.

Gelelim Bay Kendal Nezan'ın Vatan gazetesinde söylediklerine.

Devrim Sevimay soruyor: “Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesini destekliyorsunuz yani?” Kendal Nezan yanıtlıyor:

“Bu hepimiz için büyük şans. Ve ben bu süreci destekleyen insanlardan biriyim. Türkiye'nin AB'ye girmesini destekliyor olmam Fransız kamuoyu açısından önemli. Bir muhalifin ‘Bunlara tarih verin, görüşmeler başlasın’ demesinin etkisi çok büyük.”

Şimdi, Bay Kendal Nezan'ın zihinsel yapısını ve ruhsal durumunu ortaya çıkarmak için bu cümleyi teşrih masasına yatıralım:

1. Bay Kendal Nezan bir “muhalif değil bir “ayrılıkçı”! Önce bunu saptayalım.

2. “Bu hepimiz için büyük şans” cümlesi de ayrılıkçılığı ifade ediyor. Ayrılıkçı olmayan kimse “Bu Türkiye için büyük şans,” der.

3. “Türkiye’nin AB’ye girmesini destekliyor olmam Fransız kamuoyu açısından önemli” cümlesindeki megalomaniye dikkat! En azından “Ben” zamiri yerine diaspora Kürtlerini işaret ederek “Biz” zamirini kullanması bu megalomaniyi gizleyebilirdi.

NOT: Yukarıda verdiğim Kürt nüfusuyla ilgili rakama terbiye dışı itirazlar oldu. Merkezi Amerika’da bulunan Ethnologue data from: Languages of the World kurulunun P. A. Andrews tarafından hazırlanan raporuna göre Türkiye’de 5 milyon 852 bin Kürt (yüzde 8,36) ve 371 bin Zaza (binde 2) yaşamaktadır.

4.

İspanya’nın yarı özerk Bask ülkesi parlamentosu aldığı bir kararla Bay Kendal Nezan ile bildirimenlerini mahcup etti. 1 Ocak 2005 tarihli Türk gazetelerinden öğrendiğimize göre İspanya’nın yarı özerk bölgesi Bask ülkesi bağımsızlığını ilan etmek için ilk adımı atmış. Bask parlamentosu bölgenin İspanya’dan kısmi bağımsızlığını öngören tasarımı onaylamış.

Bu durumdan şu sonuçlar çıkıyor:

-Dilekçede Bask ülkesini Kürtler için örnek göstermek hiç de akıl kârı değilmiş. Bask ülkesini örnek gösterip özerklik ve bağımsızlık istemedikleri mavalını okuyanlar aradan daha iki hafta geçmeden yalanlarıyla yüzleşmek zorunda kaldılar;

-Demek ki Bask modelinde bölgenin kendi parlamentosu, kendi hükümeti varmış;

-Demek ki Bask statüsünde olan ülkeler bir parlamento kararı ile bağımsızlıklarını ilan edebilirlermiş;

-O halde adam gibi özerklik ya da bağımsızlık isteyin de cümlelerle, deyimlerle, kelimelerle uğraştırmayın bizi!

Aslına bakarsanız Kendal Nezan harbi bir adam. Devrim Se-

vimay'ın bir sorusunu "Federasyon fikrine Türkler de alışıacıklar" yanıtını vererek kanıtlıyor bu özelliğini.

Ancak "Vatandaş Kürtler"e bir federasyon önerisi gittiği zaman bunu onaylayacak oy vermeleri hiç de kesin değil.

Devrim Sevimay soruyor: "Ya peki federasyon meselesi? 28 Mart'ta DEHAP'ın aldığı oy belli. DEHAP'a oy vermeyenler federasyona mı evet diyecekler?"

Kendal Nezan yanıtıyor: "Dediğiniz doğru olabilir ama bunu görmek lazım. Kürtlerin, adı Kürtçe olan bir partiye oy verip vermeyeceklerini, kendi haklarını kendilerinin tayin etmeyi isteyip istemeyeceklerini görmek gerekiyor. Türkiye bu açılımı yapmadığı sürece tam olarak demokrasiyle yönetilmiş olamaz ve AB'yi ikna edemez."

Türkiye adı Kürtçe olan bir partiye izin vermezse demokrasiye yönelmiş olamaz mı? Böyle bir partiye izin vererek mi AB'yi ikna edecek? İsteyen bir uzmana sorsun, bakalım AB etnik Kürt partisinin kurulması konusunda Türkiye'yi sıkıştırabilir mi? Yüzde 51'lik bir güvenceyle söyleyebilirim ki sıkıştırılmaz!

Ayrıca, şimdiye kadar DEHAP ve benzeri partilerin seçimlerde aldığı oy Bay Nezan zihniyetinin hezimetidir. Kuşkusuz seçimlerdeki yüzde 10 barajı DEHAP gibi partilerin, sadece onların değil ANAP, DYP ve MHP gibi partilerin parlamento dışında kalmalarına yol açtığı için antidemokratik bir seçim yasası maddesidir. Bay Kendal Nezan'dan rica etsek, AB nezdindeki itibarını kullanıp seçim barajının yüzde 5'e indirilmesi için Türkiye'ye baskı yaptıramaz mı acaba?

Böyle bir şey yaparsa pek hora geçer!

Ne genel seçimler, ne de yerel seçimler referandum özelliği taşırlar. Diyarbakır'da belediye başkanlığını DEHAP'ın kazanması ya da aynı partinin genel seçimlerde yüzde 70 oy alması, seçmenlerin özerklik, federasyon ya da bağımsızlık istedikleri anlamına gelmez. Seçimin konu ve amacının bu üç seçenek olması gerekir.

Bay Kendal Nezan her şeyi birbirine karıştırıyor: “Kürtlerin kendi haklarını kendilerinin tayin etmesi” ne demek? Hakları seçimler değil hukuk, adalet ve yasalar tayin eder! Bay Nezan belki de Wilson’un ya da Lenin’in ulusların (halkların) kendi kaderlerini tayin hakkından söz ediyordur. Anımsarsanız Sévres’de Wilson’un prensipleri Anadolu topraklarına uygulanmış ve Kurtuluş Savaşı’n-da o prensiplerin yazılı olduğu kâğıt çöp sepetine atılmıştı.

Başta Bay Kendal Nezan olmak üzere ayrılıkçılar ve destekleri şu “paranoya” paranoyasından vazgeçsinler.

Kimse kandırılacak çocuk değil!

Herkes tarih biliyor, coğrafya biliyor, dilbilim biliyor!

Herkes açıkça ne istediğini açıklasın, kimse ağzında hiçbir şey gevelemesin. Yoksa genç Filistinli şaire yaptığım muameleyi yaparım kendilerine!

Yıllar önce, Fransa’da bir toplantıda bir Filistinli genç şair yanıma gelip “Hatay kimin Suriye’nin mi, Türkiye’nin mi?” diye sormuştu. Ben de kartımı çıkartıp arkasına “Sayın Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanı; Hatay’ın Suriye’ye ait olduğunu kabul ediyorum, lütfen gerekeni yapınız!” diye yazıp imzaladıktan sonra Filistinli genç şaire vermiştim. Genç şair kartı alıp okuduktan sonra:

“Siz benimle dalga geçiyorsunuz, galiba” demişti. Ben de: “Ama benim kartım sizin sorunuzdan çok daha ciddi!” demiştim, işte böyle!

5.

Devrim Sevimay kendince bir yorum yaparak soruyor:

“Bu yerel yönetim sistemiyle de çözülebilecek bir konuyken niye federal sistem?”

Kendal Nezan yanıtlıyor: “Bir Kürt halkı olduğuna göre ayrı bir devletin olması da gayet normal.”

Hayır, Bay Kendal Nezan'ın sandığı gibi gayet normal değil. Öyle kaçak işporta tezgâhı açar gibi devlet kurulmaz, bunun uluslararası kuralları ve ölçüleri vardır. Bunları belki Bay Kendal Nezan bilmiyor olabilir ama bütün dünya biliyor.

Üstelik Bay Kendal Nezan gibi sorumlu bir yerde bulunan birinin ağzından çıkan sözün nereye gideceğini bilmesi gerek.

Aşağıdaki ileti 7 Ocak 2004 günü gönderildi bana. Olduğu gibi aktarıyorum:

“Yahu ben bu kadar kişisel kin güderek yazılan bir yazı okumamıştım, arkadaş sen bu yazıları yazarken kendin okuyor musun? Yok Kendal Nezan'ın kitabı yokmuş, boku yokmuş, beyefendi o eskidendi, bizleri dağdan inmiş Türk olarak gösteriyordunuz, artık devir değişti.

Ya Türk toplumunda Kürtlere gereken yeri vereceksiniz, çünkü Kürtler ilelebet çadırdı kalmayacaklardır. Gerçi bazen Türkiyeniz batsın diyorum, çünkü bizler okyanuslar ötesinde daha mutluyuz. Burada insan olduğumuzu hatırlıyoruz ve insanca ölmek istiyoruz. Umarım bunu çok görmezsiniz. Yazılarınızı devamlı internetten takip ediyorum, kin ve nefret kokuyor. (Şerif Maksut UQAM/ Canada)”

Bu iletiyi özellikle Bay Kendal Nezan'ın okuması için aktardım. Şerif Maksut gibi insanlar Bay Nezan'ın “Bir Kürt halkı olduğuna göre ayrı bir devletin olması gayet normal” cümlesini okuduktan sonra bu işin çok kolay olduğunu, olması gerektiğini düşünmeyecekler mi?

Oysa uluslararası hukuk kurallarına göre her etnik topluluğun ayrı bir federe devlet kurma hakkı yoktur. Böyle bir hakkın varlığından söz etmek demokrasi düşüncesine de aykırıdır.

Bay Kendal Nezan'ın belki haberi yoktur ama bu konu 2000 yılında Moldavya'nın başkenti Kişinev'de toplanan bir konferansta tartışılmıştır. (Vural Savaş, Cumhuriyet, 6 Ocak 2004)

Bu konferansta alınan kararı Vural Savaş'tan aktarıyorum:

“Bir ÷lkede, özel haklara sahip bazı bölgeler kurulacaksa, bunun gerekçesi o bölgede yaşayan etnik veya dinî azınlığın bulunması değildir. Milli bir uzlaşma ile kurulmuş bir devletin yapısı ancak yeni bir uzlaşma ile bozulabilir.”

Yukarıdaki alıntının anlamı şudur: Bir devletin sınırları içinde yaşayan herhangi bir etnik ya da dinî topluluk özerklik, federasyon, bağımsızlık konularında kendi başına karar veremez. Buna Avrupa Birliği de karar veremez. Buna ancak devleti kuran ulusal bütünlüğün tamamı karar verebilir. Tıpkı Çekoslovakya’nın Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak ikiye ayrılmasına dayanak olan referandum gibi.

Şunu da belirtiyim ki federasyon konusunda yapılacak referanduma sadece Kürtler değil Türkiye Cumhuriyeti’nin bütün vatandaşları katılırlar. Hiç temenni etmem ama bakarsınız Kürtlerin ayrı bir devlet kurmasını Türkiye Cumhuriyeti’nin Kürt olmayan vatandaşları isteyebilirler. Belki de iyice bıktırıldıkları için, kurtulmak için isteyebilirler. Kim bilir?

Bu nedenle, Bay Kendal Nezan gibi sorumlu yerlerde bulunan insanların Şerif Maksut gibi okuduğunu anlamayan ya da yarım yamalak anlayan insanlara karşı büyük sorumlulukları vardır.

Diyelim ki bir referandum yapıldı ve oylamada federasyon kararı çıkmadı. Federasyon isteyenler ne yapacaklar o zaman? Savaş mı çıkaracaklar yoksa PKK gibi haydutluk mu yapacaklar?

Bay Kendal Nezan ve arkadaşlarına şunu da hatırlatmamız gerekir ki her konuda Türkiye’yi Avrupa Birliği’ne şikâyet etmek; arkasına Avrupa Birliği ve Avrupa Parlamentosu’nu alıp Türkiye’ye efelenmek hiç de dürüst bir davranış değildir.

Şerif Maksut’un gene canı sıkılacak ama Bay Kendal Nezan’a devlet konusunda uluslararası mevzuatı okumasını tavsiye edeceğim.

İşporta tezgâhı gibi devlet kurulduğunu sanan ayrılıkçı Kürtlere de bu bölümü çok dikkatli okumalarını salık vermek isterim.

Yoksa “Kürtler Ne İstiyorlar?” bildirisini imzalayanlar gibi “Biz devlet nasıl kurulur bilmiyorduk!” demek zorunda kalırlar.

6.

Aklı başında Kürtler kusura bakmasınlar. Mukayese çok tehlikeli ve acıdır. Bask, Katalan, İskoç ve Valon örnekleri verip bunlarla tarihsel mukayeseyi kendi temsilcileri yaptı. Ben sadece bu mukayesenin izinden gidiyorum.

“Türkiye ve Avrupa Birliği Türkiye’nin belli bir bölümünü masa üzerinde ve ceplerinden para harcayarak İskoçya, Katalonya, Bask ülkesi ve Valonya haline getirsinler. Ben de uygun bir zamanda bağımsızlığımı ilan edeyim!”

Kürt bildirimenler yukarda dile getirdiğim bir hayali yaşıyorlar. Sonra bize dönüp “Vallahi de billahi de biz özerklik ya da bağımsızlık istemiyoruz,” diyorlar.

Peki Kürt sorununu nasıl çözümleyeceğiz?

Çok içerikliymiş, çok nesnelmiş gibi görünen yanlış bir soru? Çünkü Kürt sorununu bağımsızlık ve özerklik yöntemi ile çözmeye kalkışırsanız ortada hiçbir sorun kalmaz.

Kürtler için özerklik ya da bağımsız devlet istemiyorsanız gene çözülmesi gereken herhangi bir sorun yoktur ortada.

Ancak Türkiye’nin belli bir bölgesinde yaşayan Kürt kökenli vatandaşların kuşkusuz sorunları, çok önemli sorunları, özel sorunları var ve bu sorunlar Türkiye’nin genel sorunları bağlamında çözümlenebilir. Bu sorunları beğenmediğim AKP Hükümeti bile çözebilir, çözecektir... Demek ki doğru yanıt almak için sorunun doğru sorulması gerekiyor.

Soru ve cevap doğru olduğu zaman “Anadilde eğitim öğretim!” cümlesinin tam bağımsızlık anlamına geleceğini hemen anlarız. Kim ki ilköğretimden üniversiteye kadar, lisansüstü öğrenime kadar Kürt dilinde eğitim ve öğrenim istiyor, bu isteğin gerisinde tam bağımsızlık talebi vardır.

Çünkü hukuk, siyasal bilgiler, ekonomi, mühendislik, iletişim ve bilişim, felsefe, sosyoloji, psikoloji, vb. dallarında öğrenim görüp diploma alanlar Türkiye'nin neresinde, hangi iş alanında çalışacaklar? Kürtçe hukuk ve adalet ne anlama gelir? Kürtçe öğrenim gören diploması öğrencisi Türk hariciyesinde çalışabilir mi?

Bu nedenle anadilde eğitim ve öğretim istemek ayrılıkçı bir taleptir.

Peki Kürt kökenlilerin kendi anadillerini öğrenme hakları yok mu? Olmaz olur mu, elbette bu onların yasal hakkı. Ama buna "Anadilde eğitim öğretim hakkı" değil "Anadili (Kürtçeyi) özgürce öğrenme hakkı" denir.

Bu iki ifade arasındaki farkı çok iyi bilmesi gereken DEHAP Genel Başkanı Tuncay Bakırhan, partisinin 3. olağan kongresinde hâlâ "Anadilde eğitim, öğretim hakkı"nın tanınmasından söz ediyordu. Demek ki sorumluların iki istek arasındaki ifade farkını en kısa zamanda öğrenip uygulamaları gerekiyor.

İmzacılar, Avrupa'nın desteğiyle, "Kürt bölgesi"nde ekonomik ilerleme için, özellikle 1990'larda tahrip edilen 3400'den fazla Kürt köyünün yeniden inşası ve yerlerinden edilmiş 3 milyon Kürt'ün evlerine geri dönmesi için teşviki içeren geniş çaplı bir programın uygulanmasını istemektedirler.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, ayrılıkçı niyetleri temsilcilerinin (!) bildirisi ile dile getirilmiş bir bölgenin kalkınması için kendilerinden kısıp yatırım yapılmasına razı olurlar mı? Bu nedenle, 3400 köyün bir bölümünü bizzat tahrip eden, bir bölümünün tahrip olmasına yol açan PKK'nın elindeki hazinenin bölgenin imarına harcanmasını isteyebilirler. Meşru ya da gayrimeşru serüvenleriyle "Türk bölgesi"ne yatırım yapan Kürt zenginleri de "Kürt bölgesi"ne davet edilmelidir. Öyle değil mi, neden Hakkâri'ye değil de Bodrum'a yatırım yapıyorlar? Tuhaf değil mi, Kürt kökenli kapitalistlerin Ankara'dan herhangi bir şikâyetleri yok!

Nüfus konusundaki iddiaları ciddiye almıyorum. Kürt kökenli vatandaşların nüfusu ile demokratik haklar doğru orantılı değildir. 10 bin Kürt kökenli vatandaş ile 10 milyon Kürt kökenli vatandaşın demokratik hakları birbirine eşittir. Nüfus çoğaldıkça demokratik haklar da çoğalmaz. İşte buna demokrasi denir!

Devrim Sevimay'ın yaptığı röportajdan edindiğim izlenime göre: Kürt sorununun çözümlenmesinin önündeki en büyük engel Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Bay Kendal Nezan gibi insanlar. Düşman muamelesi ettiği tarafın Vatan gazetesine, "Öcalan'ın tutumu, sıradan bir Kürt militanın gösterdiği direnci göstermediği için dünya Kürtleri tarafından çok eleştiri almış oldu. Tamamen prestijini kaybetti," diyebildiğine göre çok özel hesapları var. Bu nedenle söyledikleri ve politikası çok yakından izlenmesi gereken biri!

Ama ne yazık ki Bay Kendal Nezan'ın kantarının ayarı bozuk, adil tartamıyor!

7-19 Ocak 2005

KÜRT SORUNUNDA HAYALLER VE GERÇEKLER*

* Hürriyet gazetesinde yayınlanan yazılar.

“ANADİLDE EĞİTİM ÖĞRETİM” AYMAZLIĞI

Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen) davası konusunda yayınlanan birkaç yazı, bir kez daha bu konuya değinmemi gerektirdi.

Oral Çalışlar'ın 7 Mayıs 2005 tarihli ve “Anadilde Öğrenimi Savunmak Suçu(!)” başlıklı yazısından öğrendiğimize göre, Eğitim-Sen Genel Başkanı Alaaddin Dinçer bir kitapçık yayınlamış bu konuda. Oral Çalışlar, Alaaddin Dinçer'den iki alıntı yapıyor:

“Eğitim-Sen; insan hak ve özgürlükleri temelinde, hukukun üstünlüğünü, düşünce ve ifade özgürlüklerinin genişlemesini savunmuş ‘anadilde öğrenim’ ilkesini eğit-bilimin bir gereği olarak kabul etmiştir.”

“Eğitim bilimine göre anadilde öğrenim, demokratik, nitelikli eğitimin en önemli ögesidir. Bilimsel değerler açısından bakıldığında, evrensel insan hakları temelinde değerlendirildiğinde ‘anadilde öğrenimi’ savunmak, insanlığın vazgeçilmez unsurları arasındadır.”

Oral Çalışlar soruyor:

“Avrupalılar bizi almayacaklar düşüncesi özellikle AB karşıtı çevrelerde çok yaygın bir fikir. Belki de onlar haklılar. Ancak, siz kendinizi AB ülkelerinin yöneticileri yerine koyun ve ‘anadilde öğrenimi’ savunan bir öğretmen örgütünü cezalandıran bir ülkeyi, siz AB kriterlerine uyan bir ülke olarak kabul eder misiniz?”

Bu soruyu hemen yanıtlayayım: “Anadilde öğretim” Türkiye’ye uygulanan Kopenhag Kriterleri arasında yer almıyor. Anımsadığım kadarıyla, Kopenhag Kriterleri, Türkiye’de anadillerin özgürce öğrenilmesinin önündeki yasal engellerin kaldırılmasını istiyordu. Bu engeller yasal olarak kaldırıldığı için AB, Türkiye’nin Kopenhag Kriterleri’ni yerine getirdiğini kabul etti.

Türkiye’de demokratik ve çağdaş olmanın ölçütü haline getirilen ve bir davaya konu olan “anadilde öğrenim” ne anlama geli-

yor? Avrupa Birliği lkelerinde anadilde öğrenim yapılıyor mu?
Bu soruları yanıtlayalım:

“Anadilde ğrenim”: Anaokulundan itibaren ilk, orta ve yükseköğrenimde bütün disiplinlerin (derslerin) anadilde yapılması.

Bunun anlamı şu: Devletin resmî dili dışında bir başka dilin (anadilin) eğitim-öğrenim dili olarak kullanılması. O devlet Türkiye Cumhuriyeti ise bu durum Anayasa’ya aykırıdır. O devlet Avrupa Birliği lkeleri ise: Fransa’da lise ve niversite ğrenimi Fransızcadır, İngilterede İngilizcedir, Yunanistan’da Yunancadır. Örneğin, Yunanistan’da Türkçe ğrenim yapılan bir yüksekokul ve niversite bulunmamaktadır.

Anlaşılan, “anadilde öğrenim”i tüzüğüne madde olarak koyan Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası ve sendikanın başkanı, savundukları kavramın ne anlama geldiğini bilmiyorlar. Bu durumu, başkaları için, demokrasi sınavı haline getiren kşemenler de galiba Türkçe zrller. Örneğin ben, “anadilde öğrenim”in, AB kriterleri arasında yer alan bir demokratik hak olmadığını; AB’nin, demokratik hak olarak, anadilin özgürce öğrenilmesi için gerekenin yapılmasını istediğini savunuyorum. Buyursunlar, aksini kanıtlasınlar!

24 Mayıs 2005

ANADİLDE EĞİTİM ÖĞRETİM AYMAZLIğI (2)

Kopenhag Kriterleri’nin açıklanmasından bu yana, bu konuda ona yakın yazı yazdım ve AB’nin “anadilde öğrenim” diye bir kriteri bulunmadığını, istenen şeyin anadilin özgürce öğrenilmesinin önündeki yasal engellerin kaldırılması olduğunu inatla açıkladım.

Çünkü Anayasa'nın 42. maddesine göre Türkçeden başka bir dil, anadil olarak öğretilmeyeceği gibi öğretim dili de olamaz. Ayrıca bir-iki istisna ülke dışında bütün AB ülkelerinde anaokulundan üniversiteye kadar (postdoktora dahil) eğitim öğretim o ülkenin resmî dilinde yapılmaktadır.

24 Nisan tarihli yazımda kendisiyle ilgili bir bölüm de bulunan Oral Çalışlar (Cumhuriyet, 28.05.05), yazımın anafikri karşısında bozguna uğrayıp bana bir şantaj soru soruyor:

“Özdemir İnce, Eğitim-Sen'in kapatılması için ne düşünüyor?”

“Anadilde Öğrenim”in ne anlama geldiğini bilmeyen, belki bildiği halde bu anlamı saptıran birinin bana bu soruyu sorma hakkı bulunmadığını düşünüyorum. Oral Çalışlar'ın bana sorduğu sorunun cevabını Cumhuriyet gazetesinde, aynı gün yayınlanan yazısıyla Işık Kansu veriyor. Işık Kansu'nun yazısını birlikte okuyalım:

“Bugün Türkiye’de memur sendikaları varsa eğer, bu, bir avuç öğretmenin iğneyle kuyu kazması sonucudur. (...) Anayasal bir yorumla yola çıkılmış, açılan davalara, tehditlere, baskılara karşın 12 Eylül’den sonra ilk memur sendikası olan Eğitim-İş kurulmuştu. Bir süre sonra Eğitim-İş ile onun dışında kurulmuş bulunan Eğitim-Sen birleşmişler, Eğitim-Sen oluşmuştu.

Eğitim-İş ile Eğitim-Sen'in birleşme süreci çok sancılıydı. Yıllar sonra Eğitim-Sen'in kapatılmasına yol açan ‘bireylerin anadillerinde öğrenim görmesi’ne ilişkin tüzük maddesi daha başta eleştiri konusu olmaya başlamıştı. Niyazi Altunya'nın deyiimiyle, Eğitim-Sen ‘anadilde öğrenim’ konusuna takılıp kalmıştı. Genel kurullarda, açıkoturumlarda tartışılır hale gelen konu, Kürt sorunu ile özleştirilmiş, pedagojik, akademik olmaktan çıkmıştı.

Sendikanın tabanındaki öğretmen kitlesinin büyük çoğunluğu tüzüğün bu maddesini uygun bulmuyor, tartışıyor, değiştirilmesi, kaldırılması, en azından açıklığa kavuşturulması isteğini açığa vuruyordu.

Eğitim-Sen'in üst yönetiminde egemen olan grupçuklar ise bu süreç içinde 'anadilde öğrenim'de odaklanan siyasal hedeflerini geri planda tutmayı özellikle yeğlediler. Buna karşılık, öğretmenlerin sokaklara taşan mücadelesi farklı bir sloganın etrafında, 'Eğitim-Sen kapatılamaz' sloganında birleştirildi. Böylece on binlerce öğretmenin üye olduğu örgütün kapatılmaması istemi 'anadilde öğrenim' tartışmasının üstüne şal gibi örtülürken; dava-ya neden olan asıl sorun hem kamuoyu hem de öğretmenin gündeminden özenle kaçırıldı. (...) Eğitim-Sen'deki grupçuklar, anayasası gereği 'Dili Türkçe' olan Türkiye Cumhuriyeti'nde, anadili Türkçe olmayan yurttaşlara öğrenimleri boyunca 'anadilleri'nde eğitim verilmesinin; başta fırsat eşitliği olmak üzere onların haklarına zarar getireceğini bile bile tüzüğün ilgili maddesine hiç dokunmadılar. Sendika içinde tartışmaya bile açtırmadılar! (...)”

Bu arada, Eğitim-Sen davasını bir demokrasi sınavı sanan Hasan Cemal (Milliyet, 29.05.05) ile Mehmet Ali Birand'a (28.05.05) “anadilde öğretim” ya da “anadilde öğrenim”in ne anlama geldiğini bir pedagoga, AB'deki uygulamayı da bir uzmanına sormalarını tavsiye ederim.

4 Haziran 2005

ŞEYH SAİT KİMDİR, NEDEN İSYAN ETMİŞTİR?

Rahmetli babam, yeni durumları, kendini durumunu iyice değerlendirmeden birtakım zevzekçe şımarık işler yapanlara, “Şiştî Abdurrahman!” derdi.

Avrupa Birliği'ne girme çabaları da birçok “Şiştî Abdurrahman” durumu yaratıyor. Bazı Şişkin Abdurrahmanlar eski yaraları kaşıyorlar.

Bunlardan biri de Kürd-Der ve başkanı İbrahim Güçlü.

Hürriyet gazetesinin (29 Haziran 2005) haberine göre, Kürd-Der yanlısı bir grup, Diyarbakır Ulu Camii önünde, devlete isyandan yandaşlarıyla birlikte idam edilen Şeyh Sait için anma töreni düzenlemiş. Elllerinde Şeyh Sait ve yandaşlarının fotoğraflarını taşıyan grup, “Şehitler ölmez” diye Kürtçe sloganlar atmışlar.

Şeyh Sait kimdir, neden isyan etmiştir? Milliyet/Hachette tarafından yayımlanan “AXİS 2000 ANSİKLOPEDİK SÖZ-LÜK”ten Şeyh Sait maddesini olduğu gibi aktarıyorum:

“Cumhuriyet’in ilk yıllarında Doğu Anadolu’da çıkan ayaklanma (1 Şubat-15 Nisan 1925). Doğu Anadolu Bölgesi’nde Cumhuriyet yönetiminin uygulamalarına karşı çeşitli muhalefet hareketleri gelişmişti. Bu muhalefetin en önemli merkezlerinden biri, Kürt İstiklal Komitesi’ydi. Bu örgütün çalışmaları açığa çıkarılmış, ama daha önce yaptığı çalışmaların bir sonucu olarak çeşitli yerlerde ayaklanmalar başlamıştı. Ayaklanmanın önderi Nakşibendi şeyhi Şeyh Sait’in adamlarının jandarma birlikleriyle Elazığ’ın Piran köyünde girdiği çatışma, kısa sürede birçok yere yayıldı. Ayaklanmacılar, Genç, Maden, Siverek, Varto, Elazığ gibi yerleri ele geçirdi. Bu arada, ayaklanmanın başlamasından birkaç gün sonra Fethi Bey (Okyar) istifa etti ve yerine İsmet Paşa (İnönü) yeni bir hükümet kurdu. Meclis, hükümete olağanüstü yetkiler tanıyan Tahriri Sükûn Kanunu’nu çıkardı. Ankara ve Diyarbakır’da İstiklâl Mahkemeleri kuruldu. Şeyh Sait kuvvetleri 7 Mart’ta Diyarbakır’ı kuşattıysa da şehre giremedi. Bölgeye yeni askeri birliklerin sevk edilmesinden sonra, 26 Mart’ta saldırıya geçen hükümet kuvvetleri, kısa sürede bölgede denetimi sağladı. Ayaklanmanın lideri Şeyh Sait ve 28 ayaklanma önderi hakkında idam kararı verildi ve ertesi gün infaz edildi (29 Haziran).”

Orhan Duru’nun “Amerikan Gizli Belgeleriyle Türkiye’nin Kurtuluş Yılları” (Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları) adlı kitabında 26 Ocak 1922 tarihli bir belge yer alıyor:

“Yunanlar önemli bir zafer kazanırsa, Kürt isyanı Türkiye’nin arkasını ciddi bir biçimde tehdit edebilir, ancak Batı’daki savaş Türklerin lehine gelişirse, Türkler ellerindeki yarım düzine yetenekli liderlerden biriyle Kürt sorunlarına son verebilir. İngilizler kuşkusuz bu durumu bilmektedirler, gene de Kürt durumuyla meşgul olduğu sürece Mustafa Kemal’in Musul’a el koyamayacağını düşünmektedirler. Dolayısıyla Kürt akımına yardımcı olmaktadır.” (s. 160)

Şeyh Sait’in İngilizlerin adamı bir vatan haini olduğu belgeleriyle kanıtlanmıştır. Kanıtlar ortadayken, Kürd-Der Başkanı İbrahim Güçlü, Şeyh Sait ve arkadaşlarını mahkûm eden mahkemeleri yasal bulmamakta ve Türkiye Cumhuriyeti’nin yargılanmasını istemektedir.

1 Temmuz 2005

KÜRT SORUNUNDAN KİM NE ANLIYOR?

Politikada her şeyden önce dilsel saydamlık gerekir: Jilet gibi bir dil, kavramlar ve sözcükler. Özel bir amaç için kullanılmıyorsa lastik gibi sünen bir dil her şeyi berbat eder. “Güneydoğu sorunu”nun içerdiği ve karşı karşıya bulunduğu tehlike bu işte.

Nesnelleşmemiş her kavram ve gösterge felakete yol açar. Sözcükler öylesine saydam ve geçişli olacak ki hiç kimse Hanya’yı Konya anlamayacak.

DEHAP politikacıları, DEHAP’lı belediye başkanları gerçek düşüncelerini gizlemek için, aydın olmayan düşünürler [Düşünür = Filozof; le penseur (Fr.), thinker (İng.)] ise düşünür olmanın şanı gereği jilet gibi bir dili tercih etmeyebilirler. Ama tarihsel bir rol oynamaya heveslenen bir başbakan ustura gibi bir Türkçe ile konuşmak zorundadır. Düşünürleşen Başbakan’ın ‘Kürt Soru-

nu'ndan neyi anladığını bilemiyoruz. Düşünürlerin durumu karışık. PKK, DEHAP, militan ve ırkçı Kürtler 'Kürt sorunu'ndan başka bir şey anlıyorlar.

Ama bu konuda Hanya ile Konya'nın kesinlikle karışmaması, karıştırılmaması gerek. Sadece 'Kürt sorunu' deyişi değil, 'Barış', 'Silahların bırakılması', 'Operasyonların kesilmesi', 'Tek millet, tek vatan, tek bayrak', 'Daha çok demokrasi', 'Atalarımız Cumhuriyeti birlikte kurdular', 'Anadilde öğretim', 'AKP iktidarı, geçmişte maalesef yapılan ayrımcılığı hem bölgesel, hem de etnik açıdan kaldırdı', 'Türkiye geçmişteki hatalarla yüzleşecek kadar büyük ülkedir' türünden sözcük ve cümleler düşünülmeden kullanılacak şeyler değil.

Yukarıda saydıklarımın daha da ağırları var, Hanya'dan Konya'ya sünecek bir cümle:

'Özlediğimiz Türkiye'yi kuracağımıza dönük mesajlar olsaydı 1 milyon kişi toplardım.' (Diyarbakır'ın DEHAP'lı Belediye Başkanı Osman Baydemir)

Başbakan'ın ve aydın olmayan düşünürlerin ('düşünmeyen aydınlar' demeye dilim varmıyor) çabalarının suratına şamar gibi inen bir cümle.

PKK, DEHAP ve Kürt ırkçı ve milliyetçilerinin 'Kürt sorunu'ndan ne anladığını dili jilet gibi kullanarak açıklayalım.

(Benden önce davrandığı için Milliyet yazarı Fikret Bila'nın adını anmalıyım. 13.08.05) İşte Kürt sorunsuz 'Özlenen Türkiye':

'Atalarımız Cumhuriyeti birlikte kurdular = Türkiye Cumhuriyeti iki kurucu ulusa (Türkler ve Kürtler) göre yeniden kurulmalı ve yapılandırılmalıdır (Türkiye'yi sonsuz bir kaosa sürükleyecek hayal).

Kürtlerin demokratik ve siyasal haklarının anayasal ve yasal güvenceye alınması. (Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak değil, 'Kürt' olarak.)

Kürtçe'nin öğretim dili olması. (Anaokulundan üniversiteye

-dahil- kadar.) Bunun anlamı: Kürtçenin ikinci resmî dil olması, özerklik, federasyon ve bağımsızlık.

Geçmiş dönem için devletin Kürtlerden özür dilemesi.

Başbakan ‘Kürt sorunu’ diyerek yukarıdaki 4 maddeyi kabul etmiş olduğunun bilincinde mi acaba? Politik söylemin (discours) yerine şiirsel söylem geçtiği zaman işte böyle olur!

16 Ağustos 2005

BİRAZ DA YÜZLEŞELİM

1. Haydi Kendinle Yüzleş

“Haydi kendinle yüzleş!” diye ümüğümüz sıkılmadan, kimilerinin “Kürt sorunu” dediği konuda tarihimizle yüzleşelim. Bunun için de Anadolu’nun 10.000 (on bin) yıllık Kürt yurdu olduğu tevatürünü mitos üreticilerine bırakıp biz yazılı tarihe dönelim.

Bu konuda Ahmet Yeşil’in “Türkiye Cumhuriyeti’nde İlk Teşkilâtlı Muhalefet Hareketi: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası” (Cedit Neşriyat, Ankara 2002) adlı kitabının “Şeyh Sait İsyanı” adlı bölümünden yararlanacağım (s. 388-427):

“Osmanlı Devleti’nin Doğu Anadolu ile ilgisi XV. yüzyıla dayansa da bölgenin tamamının imparatorluğun egemenliği altına girmesi ve idari statüsünün belirlenmesi Çaldıran Savaşı’nı (1514) izleyen yıllarda gerçekleşmiş, bölgenin fiili yönetimi özel statülü beyliklere bırakılmıştır. Merkezi otoritenin tanıdığı ayrıcalıklar sayesinde Doğu ve Güneydoğu Anadolu’nun özel statüsü yani feodal yapısı Tanzimat dönemine kadar devam etmiştir. Dolayısıyla, padişah fermanları ile kendilerine yurtluk ve ocaklık yoluyla dirlik verilen beylerin egemenliği Tanzimat’a kadar sürmüştür.

Tanzimat’la başlayan yapısal değişiklikler aslında 1826’nın ıslahat hareketinin bir devamıdır. Osmanlı ülkesinin geleneksel yapı

ve kurumlarının artık çare olmaktan çıktığını gören reformcu bürokratik elit, sorunları Batılı yöntemlerle çözmeye karar verdi.

Bunun üzerine iki idari teşkilat kuruldu: 1. Kürdistan Eyaleti (1847), 2. Lazistan Eyaleti (1850). Kasım 1847'de Diyarbakır vilayetine bir vali atanmışken aralık ayında yayınlanan bir salname ile Diyarbakır'ı da içine alan Van, Muş ve Hakkâri sancaklarından oluşan bir Kürdistan Eyaleti kuruldu. Ama 1864-1867 ıslahatlarında bu eyaletin adı kaldırıldı.

1870'lerde kabul edilen Vilâyet Nizamnamesi ile Osmanlı yönetiminde yeni bir düzenlemeye gidilerek Doğu Anadolu'daki yerel beyliklerin egemenlik ve nüfuzları azaltılarak bölge doğrudan merkezi otoriteye bağlandı. Ancak merkezin otoritesi tam anlamıyla sağlanamayınca bölgede Ermeni faaliyetleri arttı ve bölgeyi tehdit eder duruma geldi.

Daha sonra, II. Abdülhamid 'Hamidiye Alayları'nı kurarak eski bey ve hanedanların bölgedeki kalabalık ve güçlü aşiretler üzerinde nüfuz kurmalarını engellemek istedi, II. Abdülhamid aynı zamanda aşiret ve reislerini Hilafet ve Saltanat'a bağlamayı ve Ermenilere karşı bir yerel denge yaratmayı amaçlıyordu. Bundan sonra başlayacak olan ayaklanmaların kökeni beylerin feodal ayrıcalıklarının tehlikeye girmesiyle ilgilidir."

"Hak ve Özgürlükler Partisi kurucusu Abdülmelik Fırat "Kürtler ancak federal sistem, yani Osmanlı deyimiyle eyalet sistemiyle tüm haklarına kavuşur" (Haftalık, 23-29/08/05) derken, 1514-1870 arasındaki Osmanlı yönetimini kastetmektedir. Ama ağzı laf yapar birinin üç anakarada egemen olan bir imparatorluğa özgü ilişkinin Misak-ı Milli sınırları içinde mümkün olamayacağını Abdülmelik Fırat'a anlatması gerekiyor.

9 Eylül 2005

2. Komploya Dair

Diyarbakır başta olmak üzere Doğu ve Güneydoğu'da olanları, Gemlik, Bozüyük, Trabzon, Mersin ve İstanbul'da deneneni

kalkışmaları ve DEHAP Genel Başkanı Tuncer Bakırhan'ın "3-5 taşla geri çekilmemiz mümkün değildir. Daha büyük mitinglerde, daha büyük eylemlerde buluşacağız" (Hürriyet, 06.09.05) sözlerini doğru adrese bağlamazsak olanları anlamakta güçlük çekeriz.

Bu siyasal ve ideolojik ilişkiyi kurduğumuz anda son çeyrek yüzyıldır yaşadıklarımızın illiyeti (nedenselliği) çorap gibi sökülür.

"Kürdistan Teali Cemiyeti adını hiç duydunuz mu? Kürdistan Teali Cemiyeti II. Meşrutiyet dönemi Kürt cemiyetlerinin bir devamı olmasına rağmen siyasi açıdan öncekilerden farklı bir çizgide bulunmuştur. Bu çizgi Kürt Muhtariyeti için çalışan ayrılıkçı bir cemiyet hüviyetidir. Cemiyetin bu hüviyeti, Meşrutiyet döneminde faaliyette bulunan Kürt cemiyetlerinden intikal eden bir misyon olmaktan ziyade, mütareke ile başlayan ve belirsizliklerin hakim olduğu devrenin kendine mahsus siyasi ortamıyla yakından alâkalıdır." (Ahmet Yeşil, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Cedit Neşriyat. s. 394)

Şimdi, Kürdistan Teali (Yükselme) Cemiyeti ile DEHAP Genel Başkanı'nın yukarıdaki cümleyi söylediği 5 Eylül 2005 tarihinin arasını dolduralım: Mondros Mütarekesi, Sevr, Wilson Prensipleri, Şeyh Sait ayaklanması (1925), Ağrı ayaklanması (1930), Dersim ayaklanması (1937) ve PKK. 1806-1984 arasında tam 32 isyan.

Kürt beylerinin, Kırım Savaşı'nın (1853-1856) yarattığı iktidar boşluğundan yararlanarak iki alay kurmalarını da araya sıkıştırabiliriz.

"Kürt Komplosu"nun önderleri dışında Kürtlerin yüzde yüze yakın çoğunluğunun bu illiyet (nedensellik) ilişkisini bildiğini sanmıyorum.

Doğu ve Güneydoğu sorununa genellikle devletin haksız olduğu, yanlış politikalar uyguladığı önyargısı ekseninde bakıldı. Devlet yargılanırken Kürt Teali Cemiyeti ile başlayan nedensellik

ilişkisine hiç dikkat edilmedi. Öyle ki Doğu ve Güneydoğu'nun sömürge toprağı olduğu bile iddia edildi.

Cumhuriyet dönemi Kürt kalkışmalarının Kürtlerin topluca özgürlük ve bağımsızlık iradelerini temsil ettiğini düşünmüyorum. Bunlar, PKK dışında, 1870 Vilâyet Nizamnamesi ile resmî ayrıcalıklarının tehlikeye düştüğünü gören beylerin feodal ayaklanmalarıdır. Bu ayaklanmalar bölgenin feodal yapısını korumak ve Kürtler üzerindeki tartışılmaz feodal egemenliği sürdürmek için yapılmıştır. Ve PKK dahil hepsinin gerisinde dış destekler vardır.

Dikkat ederseniz: Kürt feodal düzeni 1950'den itibaren bölgenin ekonomik yapısını değiştirmek istemeyen partilerle (DP, AP, DYP, ANAP, AKP) işbirliği yapmıştır. Zaten adını verdiğim statüko partileri de Kürt şeyh, bey ve eşrafı ile işbirliği yapmadan kendi politikalarından bir sonuç alamazlardı.

10 Eylül 2005

3. Öcalan'a Kim Karşı?

Le Nouvel Observateur dergisinin 1-7 Eylül sayısını düşünlürlerimizden biri mutlaka okumuştur. Yazının adı: "Kürtlerde Fitne: Arkadaşları tarafından yargılanan Öcalan."

Kim bu fitneciler? 1990'lı yıllarda PKK çetelerine komuta eden Nizamettin Taş (nam-ı diğer Botan); 20 yaşında PKK'ya üye olan, Kürdistan'ın Özgür Kadınları Partisi'nin yöneticilerinden Şahnaz Altun (nam-ı diğer Sakine) ve 1992 yılında Iraklı Kürtlerle ateşkes yaptığı için gözden düşen Osman Öcalan: Kürdistan Yurtsever ve Demokratik Partisi'nin (KYDP) üç kurucusu.

Şahnaz Altun konuşuyor: "Dün, Abdullah Öcalan Türkiye Kürtlerini 'asimile' olmakla, 'Kemalist' olmakla, 'kimlik hastalığı'na tutulmakla suçluyordu. Ama bugün Apo'nun kendisi Kemalist oldu... Cesur olmasını, kendisini yargılayanlara karşı sa-

vaşmasını temenni ederdim. Anladım ki kişisel kariyerden başka bir derdi yok!”

Nizamettin Taş konuşuyor: “1999’da yakalanmasından sonra Öcalan kendi postunu kurtarmak için partisinin tarihsel amacından, Kürdistan’ın bağımsızlığından vazgeçti. Hatta Kürtlerin Türk ulusunun bir parçası olduğunu, Türk devletinin kendisine güvenebileceğini ileri sürmeye vardırırdı işi.”

Şahnaz Altun konuşuyor: “Ülkemi özgürlüğüne kavuşturmak, Kürdistan’a bağımsızlığını kazandırmak için dağa çıktım. Ama bu örgütün içinde Türk sömürgeciliğine karşı savaşmanın mümkün olmadığını anladım... Bir tek adam karar veriyor, kimse ne düşündüğünü söyleyemiyor... Olanları gördükten sonra Apo’nun bir Stalin, bir Hitler gibi davrandığını söyledim. İki kez hapse mahkûm oldum.”

Osman Öcalan konuşuyor: “1993’te bütün yetkilerimi aldılar. Üç ay bir hücreye kapattılar. Kimseyle konuşamıyordum. Karnımı doyuruyorlardı ama içinde bulunduğum koşullar son derece kötüydü... Düşüncelerimi açıklamaya devam edersem idam edeceklerini söylediler.”

Üçünün ortak düşüncesi: “Kürdistan Yurtsever ve Demokratik Partisi silahlı mücadeleyi bıraktı. Kendisini Türkiye’ye kabul ettirmek için, AB’nin empoze ettiği reformlardan yararlanarak siyasal partiye dönüşmek istiyor.”

Nizamettin Taş’a göre eğer Türkiye’ye belli bir düzeyde demokrasi gelirse, amaçlarına barışçıl yollarla varmak mümkün. Neymiş amaçları? Bunu Şahnaz Altun açıklıyor: “Temel amacımız daima Kürdistan’ın bağımsızlığı, ama neden federasyon evresinden geçmeyelim? Bağımsızlık daha sonra gelir.”

Daha önce de yazdığım gibi silahlısının da silahsızının da amacı bir: Bağımsızlık!

Bunu anlamaya niyetliler anladı ama bizim “düşünürler” henüz anlamadı. Belki de Diyarbakır Belediye Başkanı Osman

Baydemir gibi, “PKK ile TSK’nın aynı anda silah bırakması”nı istiyorlardır. Bence ABD ile El Kaide terörcüleri de aynı anda silah bırakmalı.

Değil mi?

11 Eylül 2005

4. Soruyu Doğru Sormak

Hasan Cemal, yayınlamadan önce ‘Kürtler’ (Doğan Kitap, 2003) kitabını bana gösterseydi, kendisine kitabın başına kısa da olsa bir tarihçe koymasını önerirdim.

Çünkü, bu tarihçe bilinmeksizin ‘Kürtler’ kitabında anlatılanlar hiçbir tarihsel tabana oturmuyor. Okurun kafasında bir ‘ezen, ve ‘ezilen’ senaryosu oluşuyor.

Hasan Cemal kuşkusuz gerçekleri yansıtıyor. Ama 9 ve 10 Eylül yazılarımda özetlediğim gerçekler bilinmeden, ‘yanılsamalar’ tarihi zehirler ve haksızlık geyotinine dönüşür.

Sözü ‘Kürtler’in 62. sayfasına getirmek istiyorum:

“Birçok Kürt aydını gibi Kendal Nezan da Apo’dan hoşlanmıyor. Düşünce ve yöntemlerine eleştirel yaklaşıyor. Ama bir gerçeği reddetmiyor: “PKK şiddeti” olmasaydı, ‘Kürt sorunu’ Türkiye’nin gündemine bu kadar giremezdi. Apo’dan hoşlanmaz Kürt aydınları” diyor Nezan. “Ama şimdi büyük ilgi söz konusu. Ateşkesle çok akıllı bir atılım yaptı çünkü. Poker masasına oturuldu. Bakalım ne sonuç alınacak?”

Hasan Cemal bu söyleşiyi 1993 yılı mart ayının sonlarında Paris’te yapmış.

Paris Kürt Enstitüsü Müdürü Kendal Nezan hakkında, “Kendal Nezan’ın Kantarı” başlıklı yazılar yazdım. Bu yazılar 7-19 Ocak 2005 tarihleri arasında Hürriyet Avrupa’da yayınlandığı için bütün Hürriyet okurları bu yazıları okuyamadılar. Ama isteyenler ‘<http://www.hurriyetim.com.tr>’den bu yazıları okuyabilirler.

Hasan Cemal, Kendal Nezan'ın insanlık tarihine yüz karası olarak geçecek olan yukarıya alıntıladığım cümlesine karşı şu soruyu soruyor:

“Niye satranç değil de poker masası?”

Yanıtı ilginç Kendal Nezan'ın:

“Kürtlerin mizacı... Satranç oynayacak kadar uzun süre masa başında oturmazlar da ondan...”

Kendal Nezan, Kürtleri övüyor mu yeriyor mu belli değil. Ancak Hasan Cemal, “Niye satranç değil de poker masası?” sorusunu sorarak sanki Kendal Nezan'ı bağışlıyor.

Hasan Cemal'in yerinde örneğin Oriana Fallaci olsaydı, “PKK şiddeti olmasaydı Kürt sorunu Türkiye'nin gündemine bu kadar girmezdi” cümlesinin hesabını Kendal Nezan'a sorardı. Hem de şiddet övgüsü yaptığı için ümüğünü sıkardı. Demokratik yollar tükense bile şiddetin övgüsü yapılamaz politikada.

Kendal Nezan'ın mantığı, son günlerin olaylarında ayna gibi parlıyor.

‘Kürt komplosu’nun öncü ve militanları demokrasiyi ve demokratik yöntemleri sevmemişler; aslında ne poker ne de satranç masasına oturmuşlar, sadece silaha sarılmışlar. Tarih bunu kanıtıyor. AB lokomotifliğinde yapılan demokratik düzenlemelere karşın PKK ve yandaşlarının silah, bomba ve molotof kokteyli tercihleri Kürt Teali Cemiyeti'nin programının devam etmekte olduğunu gösteriyor.

13 Eylül 2005

5. Bildiriyi Anımsayalım

PKK Kuruluş Bildirisini anımsayan var mı? Belki vardır ama biz gene de hep birlikte anımsayalım bazı cümlelerini:

“Partinin taktiği gerilladır. Siyasi gelişmeleri bu yönlendirecektir.”

“Gerilla Botan bölgesine (Hakkâri-Şırnak) oturduktan sonra burada Kızıl Bölge doğacaktır. Bu ne anlama gelir? Her şeyden önce köyler düşürülecektir.”

“Kürdistan’ın tüm zengin kaynaklarını, sularını, toprak ürünlerini çılgınca sömüren Türk burjuvazisi, kendi ekonomisini canlandırmaya hizmet ettirmektedir. Kürdistan halkının karşı karşıya olduğu düşman gücünün azgın karakterinden ve halklar düşmanlığından kaynaklanan bu uygulamaların karşılığı da gerektiği gibi verilmelidir.”

“PKK hareketinin ortaya çıkışını kavramak, Kürdistan gerçeğini de kavramak için zorunludur. Halkımız, bin yıllık acı ve öfkesini ulusal bağımsızlık savaşında bir silah olarak düşmana çevirmelidir.”

“Kürt uluslaşması... ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi ve askeri alanlarda, Türk sömürgeciliğiyle dişe diş bir mücadele vermekten geçer.”

Merak ediyorum: Türk Silahlı Kuvvetleri’nin operasyon yapmamasını ve sadece demokrasinin boyutlarının genişletilmesini isteyen ‘düşünür’lerin acaba kaç yukarıya yaptığım alıntıları biliyordu?

Eski DEP milletvekilleri Leyla Zana ve arkadaşlarının oluşturduğu Demokratik Toplum Hareketi (DTH) hükümete “operasyonları durdurma iradesini gösterme” çağrısında bulunarak, “Hükümeti cesur ve kararlı olmaya, demokratikleşme programını açıklamaya davet ediyoruz” açıklamasını yapıyorlar. (Hürriyet, 01.09.05)

PKK, 1984 Kuruluş Bildirisi’ni yırtıp attı mı, silahlarını kayıtsız şartsız bıraktı mı? Biz böyle bir şey duymadık. Belki de Leyla Zana ve arkadaşları biliyordur. Yoksa hükümete operasyonları durdurmayı önerebilirler miydi?

Kendimizle yüzleşmek için Hasan Cemal'in Kürtler'i türünden kitaplar okumalıyız. Ama emekli Tümgeneral Osman Pamukoğlu'nun tanıklıklarını içeren "Unutulanlar Dışında Yeni Bir Şey Yok" (Harmoni) türünden kitaplar da okumalıyız.

Örneğin bazı operasyonların PKK'nın kulağına Ankara'dan fısıldandığını (s. 124-125); bazı savcılarının, bazı memurlarının PKK kuryeliği yaptığını (s. 116); PKK'nın Hakkâri'ye saldırdığı geceler elektriğin TEK bekçileri tarafından kesildiğini öğrenebiliriz.

"Şehir, köy ve mezralara yapılan PKK saldırılarında o yerin belediye başkanı, mahalli yöneticileri, muhtarları, azaları, ismi açığa çıkmış şahısların, bir iki gün önce saldırı mahallinden ayrıldığı, eylem gecesi orada bulunmadıkları kesinkes tespit edilmiştir. Herkes bu emareyi iyi değerlendirsin." (s. 103)

Hep 'yüz'ünden değil, biraz da 'ters'inden yüzleşelim kendimizle.

Buyurun efendim!

14 Eylül 2005

6. Kürdistan Teali Cemiyeti

Kuruluş Tarihi: 17 Aralık 1918. Kuruluş yeri ve merkezi: İstanbul, Cağaloğlu İçtihat Evi yanında.

Kurucu ve yöneticiler: Reis, Seyyit Abdülkadir Efendi (Şeyh Abdullah Efendizade), Hüseyin Şükrü (Baban) Bey (Genel Yazman), Dr. Şükrü Mehmet (Sekban) Bey, Muhiddin Nâbi Bey, Babanzade Hikmet ve Aziz Bey.

Tarık Zafer Tunaya, Hürriyet Vakfı Yayınları (1986) tarafından yayınlanan "Türkiye'de Siyasi Partiler, Cilt: II, Mütareke Dönemi"nde bu konuyla ilgili olarak şunları yazıyor:

"Yöneticilerin isimleri burada tamamlanmıyor. Bu isimleri Ord. Prof. Şükrü Baban'la 1 Temmuz 1976 tarihli konuşmamız-

da saptadık. Tam listeyi saptamak olanağı bulamadık. Kurucu, yönetici, faal üye olarak şu isimlerin de eklenmesi gerekir:

Kâmran Âli Bedirhan, Necmettin Hüseyin, Kürt Amele Reisi Reşit Ağa, vb.” (s. 186-187)

“İşgal ve parçala(n)ma girişimleri Mütareke (Mondros Mütarekesi) döneminin siyasal yaşamı üzerinde etkili olmuşlardır. Bu ortam Doğu ve Güneydoğu'nun Kürt asıllı feodallerini ve politikacılarını da harekete geçirmiştir. Kürdistan davasının bazı temsilcileri de, Osmanlı mirasını kapışma furıyası içinde, kendilerine hem pay, hem de koruyucu aramışlardır. Bölgeye ve sorunlarına egemen olmak, İngiliz politikasının ana çizgisidir. Bu politikanın bölgesel ajanları olarak yeni Lawrence'ler sahneye çıkartılır. Sınırlarını İngiltere'nin çiziceği Kürdistan devleti için Şeyh Mahmut Elberzenci ile diyalog kurulur.” (s. 187-188)

İngiltere'de aradığı koruyucuyu bulan Kürdistan Teali Cemiyeti (KTC), ayrılıkçı ideolojisine bağlı olarak Ermeniler tarafından 'tehcire uğramış Kürtlerin' yerlerine döndürülmesini, Kürdistan'a Kürt memurların atanmasını istemiştir, İngiliz kontrolü altında kurulmuş olan Kürt hükümetiyle ilişki kurmak için çalışmalar yapmıştır.

KTC, amacının ancak Sevr Antlaşması'yla gerçekleşebileceği kanısında olduğu için, özellikle Güney Anadolu ve Irak bölgesine egemen olan İngilizlerden yana olmuştur. Bu nedenle İngilizlere “derin ve samimi bir itimatla” bağlanmayı öngörmüştür. Anadolu'da şubeler açarak 'Câmia-i Osmaniye'den ayrılma isteği ve İngilizlere yönelik eylemleri İstanbul hükümetlerini kızdırmıştır. Cemiyet, kendisini Kürt davasının tek ve gerçek temsilcisi saymış, İstanbul'a gelen Amerika heyetiyle bu sıfatla ilişki kurmuştur. (s. 191)

Bu arada 'Türk' ve 'Millet' kavramları üzerine ilk tartışmanın son Osmanlı Parlamentosu'nun 19 Şubat 1920 birleşiminde çıktığını da hatırlatalım. (s. 193)

Kürdistan Teali Cemiyeti, Ermenistan'ın kuruluşunu ta-

nımış, Sevr Antlaşması kanalıyla İngilizlere tamamen bağlanmıştır (s. 196-197). Cemiyet bu haliyle PKK'nın ilham kaynağı olmuştur. Kürtler için Cumhuriyet'in iki kurucusundan biri olmak zırvasını savunanların, Tarık Zafer Tunaya'nın adını verdiği kitabından 'Kürdistan Teali Cemiyeti' bölümünü okumalarını salık veririm.

16 Eylül 2005

7. "Türkiye'de Barış ve Diyalog Çağrısı"

"SOS Racisme" adresini vererek, 120 Avrupalı aydın 'Kürt komplosu' konusunda bir bildiri yayınladı.

Kısa ve özet haberler dışında basının ve yazarların ilgisini çekmeyen bu bildiri bence son derece önemli; "Kürt komplosunun "Ermeni sorunu"na dönüşmekte olduğunun somut bir işareti. Aşağıda söz konusu bildirinin tarafımdan yapılan çevirisini bulacaksınız. Yarınki yazımda bildiriye ve Türkiye'deki uzantılarına dair düşüncelerimi okuyacaksınız:

"Kürt sorunu henüz çözümlenmemiş durumdadır ve Ortadoğu'da istikrar ve barışa anlamlı bir katkıda bulunacak adil ve demokratik bir çözümü beklemektedir. Ama Kürt sorunuyla ilişkili olarak Türk yöneticiler katı tutumlarını sürdürmekte ve ülkenin toplumsal gerilimlerini yükselten uzlaşmasız bir tavır izlemektedirler.

Bu tehlikeli zamanda, bir girişimde bulunan bir grup Türk aydını bu şiddet ortamını sona erdirmek için, çatışan taraflara bir çağrı yaparak bütün askeri operasyonlara son vermelerini istedi. Çağrı aynı zamanda Türk hükümetine de yapılmıştı, hükümetin Kürt sorununa demokratik bir çözüm getirmek üzere ciddi adımlar atması isteniyordu.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Kürt sorununun varlığını ilk kez açıkça kabul etti. Türk aydınlarıyla görüştüktan sonra, 12 Ağustos 2005 günü Diyarbakır'da bir konuşma yaptı. Erdoğan,

Türk politikasında Kürtlere karşı bazı hataların yapıldığını kabul etti. Konuşmasında, Kürt sorununa, Türkiye'deki demokratik reform süreci bağlamı içinde bir çözüm yolu ileri sürdü. Bu yapıcı siyasal değişimi umutla karşılıyoruz. Çözüm için bir temel bulma olanağı vermektedir. Bununla birlikte, politik girişimler geçmişte sözden ileri gitmediler. Şiddeti sona erdirmek için çatışmanın iki tarafı da ciddi adımlar atmak zorundadır.

Kürt tarafının ilan ettiği bir aylık ateşkes de bir başka yapıcı değişim. Bu, KONGRA-GEL'in barış lehinde yaptığı girişimin ifadesi sayılabilir. Tanık olduğumuz şiddet ve gözyaşı dolu son yıllar Kürt sorununun şiddet yoluyla çözümlenemeyeceğini açıkça gösterdi. Mevcut durumun geleceği, demokrasi ve sürekli barışa götürecek bu süreçlerin derinleştirilmesini gerektirmektedir.

Türkiye'deki son gelişmeler bize iyimser olmak ve Kürt sorununun yakın bir gelecekte çözümlenebileceğini düşünmek hakkını vermektedir.

Biz, Avrupalı aydınlar, sanatçılar, sivil toplum ve hükümet dışı değişik örgütlerin temsilcileri olarak ve kendi adımıza, çatışmanın her iki tarafından da mevcut sürecin sürekli barışa ulaşması için gerekeni yapmalarını istiyoruz.

Çatışmanın iki tarafını, mevcut siyasal süreci, bir barış, demokrasi ve insan haklarına saygı anlayışı içinde ve sürekli barışı kuracak şekilde sürdürmeye davet ediyoruz.

Avrupa Birliği'ni, gerçek bir barış sürecini canlandırmak için gereken politik diyalogu cesaretlendiren bu süreçte aktif bir rol almaya davet ediyoruz.

Bütün uluslararası kuruluşları, Türkiye'de barış ve demokrasi için mücadele veren kuruluş ve grupları desteklemeye çağırıyoruz.”

20 Eylül 2005

8. Avrupalı Aydınların Çağrısı Üzerine Aykırı Düşünceler

Dünkü yazımda, 120 Avrupalı aydının “Kürt komposu”yla ilgili çağrısını okudunuz. İzin verirsiniz bu bildiride kullanılan (istismar edilen) birkaç girişimi anımsayalım:

Haziran ayı ortalarında kendilerine “aydın” etiketinin takılmasını istemeyen, “düşünür” sıfatını tercih eden 150 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Güneydoğu sorununun çözümü için bir bildiri yayınlamışlardı. Bu konuda birkaç yazı yazmış ve bildiride kullanılan bazı kavram ve sözcükleri eleştirmiş; metnin istismara elverişli olduğunu belirtmiştim.

İlk istismar kendilerini “Kürt aydını” olarak tanımlayan bir topluluktan geldi: Yayınladıkları bildiride Türk Silahlı Kuvvetleri’nin operasyonlarını durdurmasını ve Abdullah Öcalan’ın serbest bırakılmasını istediler.

“150 Düşünür” kendi bildirilerini destekleyen bu insanlarla aynı çizgide olmadığı yönünde bir açıklama yapmadı.

İkinci istismar Avrupa’dan geldi: Bildiri metnini yukarıda okudunuz. Çoğunluğunu Norveçli, İsveçli, Alman, Danimarkalı ve Fransız politikacıların oluşturduğu imzacılar, bizim 150 Düşünür’ün düşüncesizce kaleme aldığı bildiriyi diledikleri gibi yorumladılar:

1-Türkiye Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri ile PKK’yı iki eşit taraf olarak kabul eden bildiri PKK’yı meşru ve legal bir örgüt olarak göstermektedir.

2-Bildiri, PKK’yı Türkiye Kürtlerinin meşru temsilcisi saymakta ve onu bir terör örgütü olarak kabul etmemektedir.

3-Bildiride PKK’yı kınayan tek cümle bulunmamaktadır.

Türk yöneticiler Kürt sorunu konusunda katı tutumlarını sürdürmekteymişler. Katı olmayan tutum ne ola ki? En kısa vadede federasyon kurmak mı? AP-Türkiye Parlamento Komisyonu Eşbaşkan Yardımcısı Andrew Duff “Binalardaki Atatürk resim-

lerini görmek istemiyoruz. Bu zihniyetle AB'ye giremezsiniz” dedikten sonra, Türkiye’de federal yönetim kurulmasını salık verdi. (Akşam, 17.09.05)

4-PKK’nın ilan ettiği bir aylık ateşkes süresi içinde her gün birkaç asker ve korucu ölürlen, bildiri imzacıları bu sahteciliği bir barış girişimi olarak değerlendirmektedir.

5-Avrupalı aydınlar Türkiye Cumhuriyeti devletinin PKK’yı muhatap kabul edip görüşmelere başlamasını tavsiye ederken, Andrew Duff “Türk devleti terör örgütü ile masaya oturmadıkça sorun çözülmez. Biz IRA’da bunu yaptık” diyor. (Akşam, 17.09.05)

150 Düşünür’ümüz, 120 Avrupalı aydının çağrısını okudu mu acaba? Okudularsa yayınladıkları bildirinin nasıl saptırıldığını ve Türkiye aleyhine kullanıldığını anladılar mı acaba? Bizim aydınların bir kesiminin egolarının kendilerinden çok daha büyük olduğunu biliyoruz. Bu, egonun tatmini için yapılan entelektüel-politik girişimlerin çoğu reel politikada Türkiye’nin aleyhine kullanılmaktadır. Tıpkı “150 Düşünür”ün bildirisinin Kürt aydınlar ve 120 Avrupalı aydın tarafından istismar edilip Türkiye’nin aleyhine kullanılması gibi!

21 Eylül 2005

KÜRT SORUNU İÇİN BİR BİLDİRİ DAHA

Kim ya da kimler kaleme alıyor bu naif ve hamasi bildirileri? Kim alırsa alsın da, ben bu türden bildirilerin altına imza atan olgun yazarlara ve yetkin profesörlere şaşıyorum. Bir tür haklar bildirgesi olan bu metinlerin anlamlarının açık seçik olması gerekmez mi? Gerekir!

Her “Kürt sorunu bildirisi”nden sonra, elimizi şakağıımıza koyup ne demek istiyor acaba diye düşünmek zorunda kalıyoruz.

320 yazar, sanatçı, akademisyen, sivil toplum kuruluşu yöneticisi, eski bakan ve milletvekili Türkiye’de Kürt sorununun çözümü ve bölgede kanın durması için talep ve önerilerini imzaladıkları açıklamayla bir kez daha kamuoyuna duyurdular (22.12.06 tarihli gazeteler).

Bildiriyi dikkatle okudum. “Nüfusun geniş bir kesiminin iradesinin parlamentoya yansımaları engelleyen yüzde on seçim barajının indirilmesi, temsilde adaleti sağlayacak önemli bir adım olacaktır” maddesi, bildirinin anlamı belirgin tek cümlesi.

Bu talebe ben de katılıyorum. Hatta barajın Fransa benzeri bazı AB ülkelerinde olduğu gibi tamamen kaldırılmasından ve dahası “Ulusal artık sistemi”nden yanayım. Bu cümlemin altını imzalıyorum.

Bildiriciler, “Tek bir terörist kalmayınca kadar” diye başlayan söylev ve konuşmaları militarist buluyorlarmış. (Bence de militarist!) Çünkü bu tarz konuşmalar kanı durdurmuyormuş, kinci söylemleri besliyormuş. Mümkündür! İmzacılara göre, sorun hepimizin çabalarıyla çözülebilmiş... Yeter ki devlet kurumları ölümü değil yaşamı seçsin!

Güzel, cafcıflı bir öneri. Ama, peki PKK eşkıyası elde silah dağda gezerken, yollara, sokaklara mayın döşerken, silahlı kuvvetler ne yapacak, kışlasına çekilip çiçek mi sulayacak, yoksa Orhan Pamuk romanları mı okuyacak?

Büyük Türk romancıları ve şairleri (aralarında Türkiyeli olduklarını sananlar da var) bu kadar saf mı? Anlamakta güçlük çekiyorum.

Bildiriciler “İnsan hayatını temel alan bir güven ortamı yaratılması için atılması gereken adım, dağlardaki gençlerin toplumsal-kamusal hayata katılabilmesini sağlayacak yasal düzenlemelerin yapılmasıdır” diye yazıp altını imzalamışlar.

Bu düzenleme nasıl yapılacak? Tersî açıkça yazılmadığı için öneriyi şöyle anlıyorum: Hükümet dağdaki PKK'lı gençler için toptan af çıkartacak. Onlar eve dönecekler. Silahlarını toprağa gömecekler. Devlet de teşekkür babından kendilerine maaş bağlayacak.

Kimse gülmesin! Öneri benim yorumladığım gibi değilse açıkça yazılmalıydı.

“Tüm kültürlerin olduğu gibi, Kürt kimliği, dili ve kültürünün, kamu yaşamının bütün alanlarına dahil olmasının önündeki bütün yasal engeller kaldırılmalı, ifade ve örgütlenme özgürlüğü eksiksiz sağlanmalıdır” diye yazıp altını imzalamışlar.

Bu önerinin tercümesini şöyle yapıyorum: Kürt kimliğinin kurucu öge olarak anayasaya girmesi; Kürtçenin ikinci resmî dil olması; bölgenin yerleşim birimlerine özerk yönetim tanınması ve hatta Türk-Kürt federasyonunun önünün açılması. Tercüme böyle değilse neden açık seçik yazmıyorsunuz?

2 Ocak 2007

YAŞAR KEMAL'E KIYAMAM AMA...

Yaşar Kemal benim için bütün zamanların en büyük romancılarından biri. Yeri Tolstoy'un, Dostoyevski'nin yanı. Bu sadece benim düşüncem değil. Çağdaşı birçok eleştirmen ve romancı da böyle düşünüyor. Bu insanların yazılarını okudum, dünyanın dört bir yanında kendi ağızlarından duydum. Alain Bosquet-Yaşar Kemal söyleşisinin Türkçe baskısına da önsöz yazdım.

Yazarlar ve sanatçılar, aksini söyleseler de, politikayla ilgilenmekten hoşlanırlar ama büyük bir yanlış da yaparlar: Politikayı politik söylemle (discours) değil yazınsal (edebi) söylemle yazmaya, konuşmaya kalkışır. “Türkiye Barışını Arıyor” adlı konferansın açılış konuşmasını yapan Yaşar Kemal'in, kurucu üyesi

olduğu Türkiye İşçi Partisi'nin (1961-1971) programında yer alan "Feodalizmin tasfiyesi" maddesini unutmuş olması, kendisini masal söylemine yöneltiyor. Ancak ben sadece bir cümle ile konuşmasının başında yer alan, Gazi (Mustafa Kemal) Paşa'nın bir cümlesiyle ilgileneceğim. Yaşar Kemal'in konuşmasının tam metninin başında italik harflerle yer alıyor (Radikal, 14 Ocak 2007).

Kürtçüler tarafından çok önemsenen bu cümleyi, Gazi Paşa 16-17 Ocak 1923 günü İzmit Kasrı'nda "İstanbul'dan Gazetecilerle Mülakat" sırasında Ahmet Emin Bey'i yanıtlarken söylüyor.

Ahmet Emin Bey soruyor: "Kürt meselesine temas buyurmuştunuz. Kürtlük meselesi nedir? Dahili mesele olarak temas buyurursanız çok iyi olur."

Gazi (Mustafa Kemal) Paşa: "Kürt meselesi; bizim, yani Türklerin menfaatına olarak da katiyen söz konusu olamaz. Çünkü malumu aliniz bizim milli sınırimız dahilinde mevcut Kürt unsurlar o surette yerleşmiştir ki, pek sınırlı yerde yoğunluğa sahiptir. Fakat yoğunluklarını kaybede ede ve Türk unsurların içine gire gire öyle bir sınır hasıl olmuştur ki, Kürtlük namına bir sınır çizmek istersek Türklüğü ve Türkiye'yi mahvetmek lazımdır. Faraza, Erzurum'a kadar giden, Erzincan'a, Sivas'a kadar giden, Harput'a kadar giden bir sınır aramak lazımdır. Ve hatta, Konya çöllerindeki Kürt aşiretlerini de nazarı dikkatten hariç tutmamak lazım gelir." Dolayısıyla başlı başına bir Kürtlük tasavvur etmekten ise, bizim Teşkilatı Esasiye Kanunu gereğince zaten bir tür mahalli muhtariyetler teşekkül edecektir. O halde hangi livanın ahalisi Kürt ise onlar kendi kendilerini muhtar olarak idare edeceklerdir. Bundan başka Türkiye'nin halkı söz konusu olurken onları da beraber ifade lazımdır. İfade olunmadıkları zaman bunların kendilerine ait mesele çıkarmaları daima varittir. **"Şimdi Türkiye Büyük Millet Meclisi, hem Kürtlerin ve hem de Türklerin salahiyyet sahibi vekillerinden meydana gelmiştir ve bu iki unsur bütün menfaatlarını ve mu-**

kaddematlarını birleştirmiştir. Yani onlar bilirler ki, bu müşterek bir şeydir. Ayrı bir sınır çizmeye kalkışmak doğru olmaz. Şimdi dahili vaziyetlere de intikal edebileceğiz. Fakat ayrı ayrı sorularınızı da bu silsileye ithal edebilmek için meseleyi genel olarak söz konusu edelim.” (Atatürk'ün Bütün Eserleri, Kaynak Yayınları, Cilt:14, Ss. 273-274)

Tırnak işareti içinde siyah harflerle yazılı iki bölüm Yaşar Kemal'in metninde yer almıyor.

23 Ocak 2007

YAŞAR KEMAL NE DEMEK İSTİYOR?

Dün kaldığımız yerden devam edelim: Yaşar Kemal, Gazi Paşa'nın konuşmasının tam ortasını aktarmış, başını ve sonunu atlamış. Bu nedenle konuşmanın anlamı güdükleşmiş. İsteyen istediği gibi yorumlayabilir.

Hele Yaşar Kemal'in şu cümlelerin saptırıcı derin anlamı okunursa: “Mustafa Kemal Paşa, ‘Kürtlere özerklik verilecektir, verilmezse ellerinden geleni yapacakları bellidir’ diyor. Niye olmadı? Mustafa Kemal Paşa ölmeden önce bunu başarmak istedi ama başaramadı.” (Milliyet, 14 Ocak 2007) Yani Gazi Paşa “Kürtler isyan eder” diyesiymiş...

Yaşar Kemal “Türkiye Barışını Arıyor” adlı konferansta gerçekte barışı sabote eden bir konuşma yaptı. Çünkü konuşmasını, tarihe Kürtçülük açısından bakarak, yazınsal söylemle yaptı. Konuşmanın içinde kurmaca (fiction) da var. Bir kıssahan (masalcı) gibi konuşuyor. Bu konuşmanın yabancı dillere çevrilmiş metnini okuyanlar, Kürtlerin 1923'ten bu yana sistemli bir soykırıma uğradıklarına kolayca inanabilirler. Hatta ilerde bu konuşmaya, Protestan rahiplerinin yazdığı ve Ermeni soykırımı iftirasına kaynak olan tek yanlı raporlar benzeri bir işlev yüklenebilir.

Yaşar Kemal tarih önünde bu tek yanlı insafsız konuşmanın hesabını veremez.

“Gazi Paşa Kürtlere kazık attı” dememek için “Mustafa Kemal Paşa ölmeden önce bunu başarmak istedi ama başaramadı” diyor. Tarihin bir kıssahan tarafından yorumu.

Gazi Paşa İzmit Kasrı konuşmasını 16-17 Ocak 1923 günü yaptı. Cumhuriyet bu konuşmanın üzerinden 9 ay 13 gün geçtikten sonra ilan edildi. Gazi Paşa, bu konuşmadan 15 yıl 9 ay 25 gün sonra öldü.

Ne oldu da Gazi Paşa bir basın toplantısında açıkladığı projeyi (hayali) gerçekleştiremedi. Yaşar Kemal’in dediği gibi neden başaramadı? Zamanın derin devleti mi engel oldu, yoksa başka olaylar mı araya girip engel çıkardı?

Yaşar Kemal, Gazi Paşa’nın bir basın toplantısında söylediği sözleri bir padişah fermanı sayarak büyük bir yanlış yapıyor. Gazi Paşa’nın bir padişah tavrına sahip olmadığına dönemin Meclis tutanakları tanıklık etmektedir.

Yaşar Kemal, tarihi masal, tarihsel olayları da masal örgüsü sanıyor. Cumhuriyet’in temel taşları olan devrim yasalarının ilki Tevhid-i Tedrisat Kanunu 3 Mart 1924 tarihinde çıkartıldı. Şeyh Sait isyanı 1 Şubat 1925’te başladı, 15 Nisan 1925’te sona erdi. Demek ki isyan cumhuriyetin ilanından 1 yıl 5 ay 16 gün sonra çıkmış. Kürtçü fesadında her şeyden söz edilir ama Cumhuriyet karışıklığının en önemli merkezlerinden biri olan Kürt İstiklal Komitesi’nden söz edilmez. Şeyh Sait ayaklanması Cumhuriyet’e karşı bir Nakşibendi irtica ayaklanmasıdır. Bu ayaklanmadaki İngiliz payından isterseniz söz etmeyelim.

Yaşar Kemal gibi bir babayiğit, Gazi Paşa’nın İzmit Kasrı’nda sözünü ettiği projeyi gerçekleştirememesinin gerisinde Şeyh Sait (1925), Ağrı (1930) ve Dersim (1937) ayaklanmalarının bulunduğunu mutlaka söylemeli.

24 Ocak 2007

1921 ANAYASASI

Yaşar Kemal, konuşmasının başına aldığı İzmit Basın Konferansı'nda Gazi Paşa "Dolayısıyla başlı başına Kürtlük tasavvur etmekten ise, bizim Teşkilatı Esasiye Kanunu gereğince zaten bir tür mahalli muhtariyetler teşekkül edecektir. O halde hangi livanın ahalisi Kürt ise onlar kendi kendilerini muhtar olarak idare edeceklerdir" diyor.

Demek ki Gazi Paşa 1921 Anayasası'nın 11. Maddesine gönderme yapıyor. Yaşar Kemal'in benim yaptığımı yapıp bu maddelere bakması gerekmez miydi?

Günümüz Türkçesi ile 11. Madde: "Vilayet" denen idari birim, manevi şahsiyet ve muhtariyete (özerklik) sahiptir. BMM'nin koyacağı yasalar çerçevesinde, evkaf, medreseler, maarif, sağlık, iktisat, tarım, bayındırlık ve sosyal yardım(laşma) işlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesi "vilayet şûraları"nın yetkisi içindedir. Ancak iç ve dış siyaset, şer'îye, adliye ve askeriye ile ilgili konular, uluslararası ekonomik ilişkiler ve birçok vilayeti ilgilendiren hususlar merkezi yönetimin yetki alanındadır. (Bülent Tanör, Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri, YKY, s. 263)

23 maddeden oluşan 1921 Anayasası ulusal devletin kuruluşunu haber veren metindir ama Osmanlı Kanuni Esasi'si de yürürlüktedir. Gazi Paşa'nın gönderme yaptığı 12. Madde Musul'u kapsayan Misak-ı Milli sınırları içinde yer alan vilayetlerin tümünün işaret etmektedir. Yani bütün illerin yerel yönetim biçimini saptamaktadır; Diyarbakır'ın özerkliği kadar Adana'nın ve Muğla'nın da özerk yerel yönetimi söz konusudur. Kısacası 1921 Anayasası özel olarak Kürtlere muhtariyet (özerklik) tanımış değil.

1921 Anayasası'nın 11, 12 ve 13. maddeleri 1924 Anayasası'nda yer almaz. Artık iller günümüzde olduğu gibi valilikler ve belediyeler tarafından yönetilmektedir. Bülent Tanör'e göre, 1921 Anayasası'nın vilayet memurlarının bile seçimle gelmesi

yolundaki düşünceleri Büyük Millet Meclisi'nde destek bulmamıştır. Komün örgütlenmesinden ve yerel özerkliklerden tedirgin olan milletvekillerinin bu türden merkezkaç eğilimlere karşı çıktıkları görülmektedir (s. 265). Meclis'teki Kürt milletvekilleri bulunduğu da unutulmamalı.

Özetleyecek olursak 1921 Anayasası'nın muhtariyeti Yaşar Kemal'in "özerklik"i ile eş anlamlı değildir ve bu özerkliğin 1924 Anayasası'nda herhangi bir dayanağı bulunmamaktadır.

Doğu Perinçek bu düşüncemi destekliyor: "Şeyh Sait isyanı ve Musul'un kaybedilmesi de, yine iç ve dış etkenler üzerinden bu yönelişi etkilemiştir. Şeyh Sait hareketi, ortaçağlı yerel otoritenin gücünü ve tehlikesini göstermiştir. Musul'un İngilizlerin elinde kalması ise Türkiye bünyesinde düşünülen Kürt ağırlığını ve bu ağırlığı hesaba katan programı zayıflatmıştır." ("Kurtuluş Savaşı'nda Kürt Politikası", Kaynak Yayınları, s. 286)

Doğu Perinçek'in kitabı, bu konuda serinkanlı düşünmek isteyenlere önemli bir katkıda bulunabilir. Ülkenin dirlik ve düzenini ilgilendiren konularda, nesnel ve doğrulanmış belgelere dayanmayan kulaktan dolma saptırıcı bilgiler son derece tehlikelidir.

26 Ocak 2007

"TÜRKİYE BARIŞINI ARIYOR KONFERANSI" NIN ÜLTİMATOMU

Yaşar Kemal'in önünü arkasını düşünmeden, sorumsuzca yaptığı tek yanlı konuşması bir "Barış Konferansı"na yaraşmayacak hesaplaşmaya davet idi. "Barış" isteyen kimse ya hesap sormayacak ya da karşı tarafı tarihle yüzleşmeye çağırırken kendisi de tarihle yüzleşecek!

Devlet zulmünün hesabını isteyenler Kürt isyanlarının hesabını vermek zorundadır. Barış isteyen kimse, barış istediği tarihten

bakarak geleceği kurma bilinci içinde çalışır. Geçmişin hesabını sormaz. Sorarsa, karşı taraf da altından kalkılamayacak hesaplar ve faturalar çıkartır.

Yaşar Kemal'e bunları hatırlatırken bir hayranı olarak son derece üzgünüm. Üzgünüm çünkü tarih Yaşar Kemal'in konuşmasını ne yazık ki Orhan Pamuk'un konuşmasının yanına koyacak.

Kürt sorununa barışçıl ve demokratik bir çözüm bulmak amacıyla toplanan konferansın sonuç bildirisinin yanında Yaşar Kemal'in konuşması solda sıfır kalır. Yanlışlık konferansın adından başlıyor. Türkiye aradığı barışı kim ile yapacak? PKK ile mi? Bu açıdan bakınca zaten konferansın PKK temsilciler meclisi gibi düşünüp davrandığı görülüyor.

Bunca okumuş yazmış, mürekkep yalamış insan, PKK şiddet ve terör eylemlerine kayıtsız şartsız son vermeden, silahlarını teslim etmeden TSK'nın savunma operasyonlarından vazgeçemeyeceğini nasıl anlamıyor? Konferansa göre devletin silahlı güçleri kendini PKK ile eşit sayıp onunla birlikte silahlı girişimlerine son vermeliymiş. Bunların aklı tutulmuş. Tutulmamış olsaydı Abdullah Öcalan gibi konuşurlar mıydı?

Bildirinin 3. maddesinde "Ötekileştirici, yabancılaştırıcı ve düşmanlaştırıcı söylemler terk edilmeli" yazıyor. Bunca üniversite hocasının, aydın ve yazarın "söylem" sözcüğünü yanlış kullanmasına ne demeli? Ötekileştiren kim, yabancılaştıran kim, düşmanlaştıran kim, devletle birlikte PKK mı? Değil! Sadece devlet ve TSK. O zaman, maddenin başına neden "Devlet ve TSK" yazmıyorsunuz? Yazmasanız da okuduğunu anlayanlar sizin PKK temsilcisi gibi düşündüğünüzü kolayca anlayabilir.

Bir gülünç madde de 7. madde... Bölgede üretilen su, elektrik ve petrolden sağlanan gelirler ve doğal kaynaklardan sağlanan gelirlerin bir bölümü bölgeye yatırılmalıymış... Bölge ne kadar vergi vermekte ve devlet bölgeye ne kadar yatırım yapmaktadır? Oran bire yüzden fazla... Ayıptır ve günahtır !.. PKK ortadan kalkma-

dan devlet ve özel girişim nasıl ve neden yatırım yapsın? PKK havaya uçursun, yaksın diye mi?

“Çok dilli resmî hizmet ve siyasi faaliyet” serbestliği sağlanmamış... İspanya ve Belçika’yı bir yana bırakalım. Ayrı bir durum.

“Cumhuriyet kurulurken ıskalanan barışı, yeni bir yüzyılın başında ıskalamayacağız” diyorlar. İskalamaya neden olan Kürtçü isyanları (1924, 1930, 1937) mahkûm edilmeden, PKK mahkûm edilmeden, konferansın içtenliğine kimse inanmaz.

Aşiret düzeni ve feodalizmin dikenli kucağında barışı nasıl kuracaklar?

27 Ocak 2007

PANDORA’NIN KUTUSU (2)

“Türkiye Barışını Arıyor Konferansı”nın sonuç bildirgesinden sonra Kürtçü fesadı Ermeni fesadına dönüşmüş bulunuyor. Yani Pandora’nın Kutusu açılmış... Sonuç bildirgesinde açıkça ya da üstü kapalı olarak her şey istenmiş. Ama federasyon konuşmacılar tarafından istendiği halde bildirgeye konulmamış... Abdullah Öcalan’a af doğrudan dile getirilmemiş olsa da bunun “Kamuoyu vicdanını rencide etmeyecek bir siyasi af veya demokratik katılım programı” içinde değerlendirilmemesi için bir neden yok...

Ancak bazı eksiklikler var. Örneğin PKK’nın durumu. Türkiye Barışını Arıyor Konferansı’nın 11 Emir’i hükümet tarafından yerine getirildikten sonra PKK’nın durumu ne olacak, silahlarını teslim edecek mi? Yoksa Irak peşmergeleri gibi folklorik-paramiliter kıyafetleriyle Federatif Türkiye Kürdistanı sokaklarında asayiş ve güvenlikten sorumlu zaptiye görevi mi yapacak? Belki de, 4. Emre göre, yerinden yönetimin yolu açılınca belediye başkanlıklarına bağlı polis gücüne dönüşebilirler. Bu nedenle, daha şimdiden silah bırakıp teslim olmaları da gerekmez, öyle değil

mi? 4. ve 11. emirleri yorumladığım zaman, durumun böyle olacağını düşünüyorum.

Yaşar Kemal'in istediği federasyonun sınırlarını gösterir bir haritanın dağıtılmamış olması da büyük bir eksiklik. Bildirinin üslubundan, konferansın sınırlar konusunda Ankara'ya müzakere şansı tanımayacağı sonucunu çıkartıyorum. Pandora'nın Kutusu tam anlamıyla açılınca haritayı da göreceğiz. Eğer Pentagon'un yayımladığı harita değilse...

Bu harita işini kendim uydurmuyorum. Yerinden yönetim gerçekleştiğinde (4. madde), Erzurum, Van, Diyarbakır, Batman gibi illerin içinde yer alacağı bölgenin su, elektrik, petrol, vb., gelirleri bölge hizmetleri için kullanılacaksa (7. madde) ve yerel yönetimlerin kamusal alanda Kürtçeyi serbestçe kullanabilmesi için yasal düzenlemeler yapıp çok dilli resmî hizmet ve siyasi faaliyet serbestliği uygulanırsa (8. madde) federasyon haritası kesinlikle gerekli olacak...

Konferans, Erzurum ve Sivas kongrelerini, Misak-ı Milli'yi, TBMM kararlarını, Lozan Antlaşmasını, Cumhuriyetin bölgeye yaptığı devlet yatırımlarını, 1924, 1930 ve 1937 Kürt isyanlarını, Kürt kökenli cumhurbaşkanlarını, başbakanları, bakanları, milletvekillerini, TSK komutanlarını, yüksek yöneticileri, kapitalistleri ve mafya ailelerini, bey, ağa ve şeyhleri, karma aileleri ve akrabaları, futbolcuları, bilumum türkücüleri, aktör ve aktrisleri, türlü çeşitli çeteleri unutarak "Cumhuriyet kurulurken ıskalanan barışı yeni bir yüzyılın başında ıskalamayacağız" dediğine göre, Pandora'nın Kutusu açılmıştır.

Benim korkum, Türkiye'nin Kürt kökenli olmayan nüfusunun bu şartları kabul etmesi ve dahası, ("Öküz öldüğüne göre" deyip) ortaklığın sona ermesini istemesi... Konferansın bu olasılığı da düşünerek, İstanbul, İzmir, Bursa, Ankara, Antalya, Mersin, Adana'da (vb.) yaşayan Kürtlerin kaderlerine de proje üretmesi gerekmez mi?

28 Ocak 2007

HASAN CEMAL'IN TAKSİTLE HİDAYETE ERMESİNE DAİR

Hasan Cemal'in hidayete ermesine gel de şaşırma. İspanya Başbakanı Zapatero'dan aldığı ilham sayesinde şiddet ile diyalog olamayacağını şıp diye anlayıverdi (Milliyet, 17 Ocak 2007). Oysa üç gün önce, 14 Ocak 2007 tarihli "Barcelona Çarşısında Mastika Mastika!" başlıklı yazısında bize gene İspanya'yı örnek gösteriyordu. Ama suç Hasan Cemal kardeşimizde değil, Zapatero'da. İnsan "Özür dilerim, şiddetle diyalog olmaz" diyecekse, bunu 12-13 Ocak'ta söyleyemez miydi? O zaman, o talihsiz yazıyı yazmazdı kardeşimiz.

Sadece ben değil, Türkiye'de birçok gazete yazarı ve politikacı, terörist PKK ile konuşmanın (biçim ve içerik bakımından) mümkün olmadığını yazıp söylemiştik. Ayrıca, ben fakir, bir ülkenin başka bir ülkeye örnek olamayacağını kaç kez yazdım. Özellikle de İspanya gibi, Belçika gibi ülkelerin, İskoçya gibi memleketlerin ve ABD gibi vilayetler ittifakının. Ama Hasan Cemal Bey biraderimiz İspanya'yı pek beğenirler. Ben de beğenirim ama İspanya'yı Türkiye'ye örnek göstermenin doğru olmadığı gibi tarih dersinde cehalet sayılacağını da düşünürüm.

Hasan Cemal kardeşimiz Barcelona'da yapılan Avrupa Birliği-Türkiye Konferansı'nı o etkili üslubuyla anlatıyor (14.01.07). Bilindiği üzere Barcelona, Katalonya Özerk Bölgesi'nin başkenti. İspanya Dışişleri Bakanlığı'nın AB'den sorumlu bakan yardımcısı İspanyolca konuşuyor konferansta. Ama Katalonya Başbakanı Katalanca konuşuyor. Üstelik Endülüs asıllı olması nedeniyle Katalancasını geliştirmek için ders alıyormuş. Aferinlik durum!

Konferans belgeleri dört dilde, Katalanca, İspanyolca, Fransızca ve İngilizce basılmış. Hasan Cemal yazmıyor ama ben ekleyeyim: Konferans binasının kapısında Katalonya, İspanya ve AB bayrakları var. Hasan Cemal kardeşimiz İspanya'nın özerk böl-

gelerden oluşan mülki durumu hakkında bilgi de veriyor. Buna da teşekkürler!

Doğrudur! Bu konuyu “Isırganın Faydaları” (Dünya Kitapları, s. 181-185) adlı kitabımda ben de yazmıştım. Gerçekten de İspanya resmen 17 özerk bölgeye ayrılmış. Resmî dil İspanyolca (Kastilya dili) ama Katalonya’da Katalanca, Bask bölgesinde Baskça, Galicia bölgesinde Gallego dilleri ikinci resmî dil.

Yalnız Hasan Cemal kardeşimizin yanıldığı ya da eksik bıraktığı bir nokta var: 17 özerk bölge Franco dönemi diktatoryasından (Kasım 1975) sonra krallık rejimi demokrasisi tarafından icat edilmedi. Örneğin Katalonya, İberik Yarımadası Roma İmparatorluğu’nun bir eyaletiyken (Hispania Tarraconensis) de, Katolik krallıklar zamanında da böyleydi. 1931-1939 arasında bir özerk Katalonya Cumhuriyeti vardı. Yani hayali özerk Kürt bölgesini Katalonya’ya, Kürtçeyi de Katalancaya benzetmek çok zor. Osmanlılar Anadolu beyliklerine son verip Anadolu’nun birliğini 600 yıl önce sağladılar. Barış ve demokrasi havarisi Hasan Cemal Bey kardeşimiz Mülkiye’de uluslararası hukuk, devletler hukuku dersleri okumadı mı acaba? Katalonya 2000 yıldır çoğunlukla ya bağımsız ya da özerk! Yeni bir şey değil!

30 Ocak 2007

SIĞ TARİH, “DERİN KATALONYA”

Zaman gazetesi yazarı Şahin Alpay da İspanya’ya meftun, “Derin Katalonya” adlı bir yazı yayımladı (16 Ocak 2007). O da kızım sana söylüyorum gelirim sen anla gibisinden, Türkiye ile İspanya arasında görünmez paralellikler kuruyor. Franco zamanında gitmezdik ama daha sonra benim de İspanya’ya gitmişliğim var. İspanyol edebiyatına, şiirine, resmine hayranım. Boğa güreşini, boğanın yanak etinden yapılan yahniyi (gardiyen) ye-

meyi ve arenada Hemingway gibi kırbadan kırmızı şarap içmeyi çok severim. Ama tarihsel geçmişini çok iyi bildiğim için mülki durumunu Türkiye'ye örnek gösterecek kadar meftun değilim.

Şahin Alpay'ın yazdığı gibi, "Eğer Avrupa zamanla bir 'bölgeler Avrupası'na doğru dönüşecek ise, toplam 40 milyon nüfuslu İspanya'nın 7 milyon nüfuslu Katalonya özerk bölgesi, bu bölgelerin başta geleni ise", Türkiye Avrupa Birliği'ne girdikten sonra ya da tercih olarak girmeden önce Diyarbakır ve havalisi neden Türkiye'nin "Özerk Katalonyası" olmasın, değil mi? Demokrasiye geçişle birlikte 17 özerk bölgeye ayrılmış olan, kâğıt üzerinde üniter bir devlet olan İspanya, Türkiye'ye neden örnek olmasın değil mi?

İspanya demokrasiye geçişten sonra 17 özerk bölgeye ayrıldığına göre (Yanlış bilgi. Öİ.) Türkiye Avrupa Birliği demokrasisine geçerken neden 2 özerk bölgeye ayrılmasın, değil mi? Bunları Şahin Alpay'ın yazısından çıkartıyorum. Zaten yazısının sonunda beni yalancı çıkartmıyor:

"İspanya'dan alınacak dersler o kadar çok ki... Etnik terörizm, ancak temsil etme iddiasında olduğu halkın eliyle alt edilebilir..."

Bu cümleden çıkartılacak ders: PKK ancak Kürtler tarafından alt edilebilir! (Peki neden edilmiyor?) Aah, bir de Baskçı örgüt ETA Madrid havaalanını bombalayarak kendisiyle müzakere masasına oturan Zapatero'yu rezil edip özür dilemek zorunda bırakmasaydı(!).

Şahin Alpay'ın yazdıkları baştan aşağı yanlış değil. Örneğin Katalonya, Bask ülkesi ve Galicia için "tarihi bölgeler" deyimini kullanıyor. "Tarihi", yani geçmişleri var. Taa Roma İmparatorluğu'na dayanıyor. (Önceki yazımı anımsayın.) Proto-Avrupalı olan Basklar daha da eski. Onların dışında kalan Avrupalılar neolitik çağ insanı oldukları halde Basklar paleolitik dönem insanları. Arada milyonlarca yıl var. Bir gün Luca Cavalli-Sforza'yı ("Genes, peoples et langues", Editions Odile Jacob) tanık göstererek anlatırım.

Peki Türkiye ile nasıl bir benzerlik ve paralellik kuracağız? Bu “özerk” bölgeler Romalılar zamanında, Arap Endülüs Emevileri'nden önce ve sonra, İspanya birliğini kurmaya çalışan Katolik krallar (İzabella ve Ferdinando) döneminde, Cumhuriyet döneminde de vardı. Franco dönemi hariç...

Türkler Anadolu'ya geldikleri zaman karşılarında bir Kürt devleti ya da bir Kürt Beyliği bulmadı. Osmanlılar, Anadolu beyliklerini (Karaman, Germiyan, Karesi, vd.) yenerek Anadolu birliğini kurdu. Osmanlı zamanında Kürtler bağımsız, bağlantısız ve kendi aralarında düşman aşiretler halinde yaşamaktaydı. Yani dönemin Katalonyası gibi, Bask ülkesi gibi bir oluşum yoktu. Sayın yazarlar, “sığ tarih”inizle lütfen insanların aklını karıştırmayın!

31 Ocak 2007

TARİHLE YÜZLEŞME TEMRİNLERİ: KOÇGİRİ AYAKLANMASI

Dışarıda başta ABD ve AB ileri gelenleri, içerde de başıbozuk tarihçiler, İkinci Cumhuriyetçiler, neoliberal alimler olmak bir seçkinler loncası, bizim gibi dinozorlara tarihimizle yüzleşmemizi salık veriyorlar. İsterseniz bu tavsiyenin tercümesini yapayım: Hakkınızda verilen kararı adam gibi kabul edin. Yani Ermeni soykırımını falan...

Sadece Ermeni fesadını kabul etmek yetmiyor, Kürt Milliyetçiliği'ni hoş görmekten başka karşısında selam durmamız da isteniyor. Ayrılıkçı ve özerklikçi Kürt milliyetçilerine bu işin nasıl olacağını sormak doğru olmaz. Bildirimden aydınlarımız bilmezler ama Kürt milliyetçiliğinin anasının Türk milliyetçiliği olmadığını Kürt milliyetçileri çok iyi bilirler.

Tarihle yüzleşme temrinlerinin muhatabı, bu nedenle, Kürt

milliyetçileri değil. Bizim aydın bildirimenler. Gülünç saflıklarından kurtulmaları için, Erol Kurubaş'ın "Başlangıcından 1960'a değin Kürt Sorununun Uluslararası Boyutu" (Ümit Yayıncılık) adlı nefis kitabı okumalarını salık vereceğim.

Ama biz gene de Türk milliyetçiliğinin kaburga kemiğinden dünyaya gelmeyen Kürt milliyetçiliğinin başlangıcı için bir tarih bulalım: 1828-29 yıllarında yapılan Osmanlı-Rus savaşında iki Kürt aşiretinin Rusların yanında yer alması (E.Kurubaş, s. 19); Kürt aydınlarının İttihat ve Terakki Cemiyeti (1908) içinde yer alması; 17 Aralık 1918'de Kürdistan Teali Cemiyeti'nin kurulması...

"Tarihle yüzleşmek" zorbaları bu konularda istedikleri kadar eşinebilirler. Ben bugün Koçgiri Ayaklanması ile ilgileneneğim. Benden başka ilgilenmek isteyen varsa, Komal Yayınevi tarafından yayınlanan "Koçgiri Halk Hareketi, 1919-1921" adlı kolektif çalışmayı okuyabilir. İsteyenler isyanın liderlerinden Baytar Nuri Dersimi'nin "Kürdistan Tarihinde Dersim ve Hatıralarım" adlı kitabını da okuyabilirler.

Bir de Doğu Perinçek'in "Kurtuluş Savaşı'nda Kürt Politikası" (Kaynak Yayınları) adlı kitabı var. Koçgiri isyancılarının İngiliz emperyalistleri ve Yunan işgalcilerle bilinçli işbirliği içinde olduklarını yazıyor: "Büyük kısmını süvari kuvvetlerinin oluşturduğu birlikler Koçgiri isyanı yüzünden, 1. ve 2. İnönü savaşlarına katılamamıştır." (s. 103)

Kürt milliyetçiliğinin Kurtuluş Savaşı'mıza katkıları bu kadarla kalmaz (!) Kürt milliyetçilerinin 25 Aralık 1920 tarihli telgrafla yaptıkları katkı da şöyledir:

"Elazığ vilayeti vasıtasıyla. Ankara Büyük Millet Meclisi Riyaseti'ne. Sevr Muahedesi mucibince Diyarbakir, Elaziz, Van ve Bitlis vilayetlerinde müstakil bir Kürdistan teşekkül edilmesi lazım geliyor. Binaenaleyh bu teşkil edilmelidir. Aksi takdirde bu hakkı silah kuvvetiyle almaya mecbur kalacağımızı beyan ederiz. Batı Dersim Aşiret Reisleri." (Koçgiri Halk Hareketi, s. 65-66)

İsyancı Kürt milliyetçiliği Sévres Antlaşması'nın uygulanmasını isteyerek Kurtuluş Savaşımıza kardeşçe (!) katkıda bulunuyor. Ayda bir bildiri yayınlayan münevveran takımı ne diyor acaba, tarihle yüzleşmemizi sürdürelim mi, yoksa yeter mi?

17 Şubat 2007

VARSAYALIM Kİ PKK KAZANDI

Türkiye'nin yönetim biçimini beğenmeyip dışarıdan örnekler verilmesi hem çok çocukça hem de çok tehlikeli. Örneğin tarihten habersiz oldukları için, 300 milyon nüfuslu ABD eyalet-devlet sistemini beğeniyorlar. ABD devleti, dilimleri Japon tutkallıyla yapııştırılmış bir karpuzla benzer. ABD'yi örnek alarak, Türkiye karpuzunu dilimlere ayırıp sonra yapıştıracaklar. Saçmalık. Üstelik gerçekleri bilmiyorlar.

Şimdi ABD'nin etnik, dil ve din dökümünü yapacak değilim. Ama kısaca şöyle: Bu ülkede dünyanın bilinen bütün dinleri var, yetmiş iki milleti var, onlarca dil var. Örneğin, 16 Mart 2007 tarihli Le Monde'un başyazarına göre: 2004 yılında 26 milyon Meksikalı ve 42 milyon Hispanik... Toplam 68 milyon Latino... Zenciler, Yahudiler, İtalyanlar, Çinliler, Koreliler, Polonyalılar, İrlandalılar... Say babam say! Ama bu ülkenin tek bir şiarı var: "One nation, One Standard" / "Tek Ulus, Tek Bayrak." Yani tek ulus, tek bayrak (ve tek resmî dil).

Her fırsatta çıkıp Türkiye'nin Kürt sorunu bağlamında daha da demokratikleşmesini isteyen bildiricileri eleştirdiğim yazılarda ("Fesatlar Sarmalında Türkiye, Remzi Kitabevi, s. 158-173) söylediklerim tek tek ortaya çıkıyor: Federasyon ve eyalet isteği ilan edildi, Kürtçenin resmî dil olması, dolayısıyla eğitim öğretim dili olması isteniyor.

Hak ve Özgürlükler Partisi Başkanı Sertaç Bucak konuşuyor: "Kürt kökenli bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak bugün

bu ülkede kimliğime sahip çıkarak hangi haklara sahibim dersem, ve bir de Irak'taki yönetimde bir Kürt vatandaşı olarak hangi haklara sahip olabilirim diye düşünürsem, duygusal olarak oranın vatandaşı olmayı isterim. Seçme imkânı verilse, haklarımın şu anda orada daha iyi savunulduğu inancındayım.”

“Kürt federe devletinde resmî dil Kürtçe olur. Türkçe zaten devletin resmî dilidir. Bu olabilir. Ayrıca diğer yerlerde mese-la İstanbul'daki Kürtler isterlerse Kürtçe eğitim yapan okullarda okuyabilirler.” (Radikal, “Pazartesi Konuşmaları”, 5 Mart 2007)

Bir üniter devlette bu hayallerin gerçekleşmesi mümkün mü? Ne gerçeklik, ne zihniyet, ne ütopya, ne de devletler hukuku bakımından mümkün. O halde ya yabancı devletler Türkiye'yi işgal edip Sévres'i kaldığı yerden uygulayacaklar ya da PKK Türkiye'yi dize getirecek. Türkiye demokratikleşme bağlamında AB standartlarının üstüne çıksa da bunun başka yolu yok. Peki o zaman ne olacak? Kuşkusuz o zaman öküz öldüğü için ortaklık ayrılacak. Onuru kırılmış olan Cumhuriyet vatandaşlarının Kürdistan eyaletli bir federal devlet isteyeceklerini kuşkusuz düşünemeyiz. Bağımsız Kürdistan devleti ve bu devletin Kuzey Irak'a katılması ya da federasyon kurması kabul edildi diyelim. Peki parçalanmış ve onuru kırılmış Türkiye sınırları içinde yaşayan Kürt kökenli vatandaşlar ne olacak? Hâlâ İstanbul'da Kürtçe okul isteyecekler mi? Ve bu hak onlara verilecek mi?

İnsan bir yola çıkınca her türlü olasılık ve yol kazalarını düşünmeli. Bu sözüm PKK'ya, DTP'ye, HAK-PAR'a, Naci Kutlay'a, Sertaç Bucak'a ve bildirimen aydınlara ve de bu senaryonun gerçekleşmesi durumunda Türkiye tarafında kalacak olan Kürtlere!.. Olmaz olmaz demeyin olmaz olmaz!

23 Mart 2007

ABDULLAH ÖCALAN'I NE YAPMALI?

İsterseniz bir tür fantezi olarak da kabul edebilirsiniz. Uzun süredir düşünüyorum: Abdullah Öcalan, İmralı'da konuk değil de Avrupa ve dünyada gezgin olsaydı daha çok zararlı olabilir miydi? Bence olamazdı. Çünkü İmralı'yı genel karargâh olarak kullanan bir başkumandan gibi davranıyor. PKK'nın klonlanmış hali olan Demokratik Toplum Partisi'nin (DTP'nin) toplantılarına mesajlar, seçim taktikleri gönderiyor.

Avukatları lepiska perçemlerinden saç örneği alıp Evropa'ya tahlile gönderiyorlar. Göndermekle kalmayıp, DTP'nin Amazon eşbaşkanı "Saçının kılına hâlel gelirse, Türkiye'nin altını üstüne getiririz" gibilerinden tehditler savuruyor.

KOMKAR (Kürdistan Dernekleri Birliği), "DTP Diyarbakır il başkanı Hilmi Aydoğdu'nun yanındayız. / Yurt dışında kurulmuş Kürdistanlı bir örgüt olarak, uluslararası kurum ve kuruluşlarla Batılı devletleri, Kürtlere yönelik politikaları değiştirme konusunda Türk devletine baskı yapmaya ve demokratik Kürt hareketiyle dayanışma içinde olmaya davet ediyoruz" diye bildiri yayınlıyor.

DTP yani klonlanmış PKK, demek ki demokratik mücadele yapıyormuş.

KOMJIN adlı bir başka dernek de kadınlar adına konuşuyor: "Ülkesi işgal edilmiş, Ulusal haklarından yoksun bırakılmış, Cinsel kimliği baskı altına alınmış Kürt kadınlarının sesine kulak verin. / Türkiye'de başlık, berdel, namus cinayetleri hâlâ devam ediyor. / Türk devleti son yıllarda, çocuklarına Kürt dilini ve kültürünü aktaran Kürt kadınlarını hedefine almış bulunuyor. Kürt kızlarına okuma yazma, kadınlara meslek öğretme bahanesiyle, geniş çaplı bir asimilasyon projesini yürürlüğe koymuş bulunuyor. Kürt nüfusun, Türk nüfusunu geçmesini engellemek için Kürt kadınlara yönelik kısırlaştırma çalışmaları sürüyor."

İşte size Kürt milliyetçiliğinin gündelik zırvalarından iki örnek. Namus cinayetlerini sanki Kürt ailelere taşeronluk (!) eden Türk erkekleri işliyor. Töre cinayetlerinin adını ağızlarına bile almıyorlar. Kedinin pisliğini örttüğü gibi. Vatandaşı oldukları devletin resmî dilini öğrenmemek için direniyorlar, hemcinslerinin okuma yazma öğrenmesine karşı çıkıyorlar.

AB ülkelerinde yuvalanan Kürt milliyetçiliği fesadı giderek Ermeni fesadına benziyor.

Rahmetli Ecevit, vefatından önce, ABD'nin Abdullah Öcalan'ı Kenya'dan alıp kendisine neden teslim ettiğini anlamadığını söylüyordu. Avrupa Birliği, Türkiye'nin, Abdullah Öcalan başkumandanlık görevini yaparken güvenliğine bekçilik yapmasını istiyor. Üstelik AB Türkiye'nin bekçiliğini de beğenmiyor. Bence, Türkiye af çıkarmadan, herhangi bir ihale açmadan, hükümlü Abdullah Öcalan'ı Avrupa Birliği'ne teslim etmeli. Böylece, AB'nin gözetimi altında Kürt kadınlarını "kendileştirsin", Talabani ve Barzani ile kozlarını paylaşsın. Türkiye onun İmralı'da olmasından çok daha rahat eder. AB'nin Avrupa Komisyonu'na başkanlık eden üye devlet başkanlık döneminde Öcalan'ı da resmen konuk eder ve sonra yeni başkanın ülkesine devreder. Masrafları Brüksel'deki Komisyon öder.

Size fantezi gibi gelebilir. Ama belayı paylaştırarak savuşturmanın en etkili yolu bu!

10 Mart 2007

“KÜRT ŞİİRİ SÖZCÜĞÜ KEŞFETTİ”

İki ciltlik “Kürt Şiiri Antolojisi”ni (Agora Kitaplığı) hazırlayan Selim Temo ile yapılan söyleşiye Birgün gazetesinin attığı başlık: “Kürt şiiri sözcüğü keşfetti!” (14 Ekim 2007) Gökhan Gencay'ın

yaptığı söyleşiyi çok dikkatli okudum. Bu cümleyi Selim Temo söylememiş, marifet gazetenin. Bir metin sözcüğü keşfetmeden zaten şiir olamaz. Gazeteciler şiir, edebiyat ve sanat işlerinde çok daha dikkatli olmalı.

Selim Temo'nun antolojisi toplam 1526 sayfa. Ciddi bir çalışmanın ürünü olduğu her halinden belli. Bu yazıyı Selim Temo'yu ve Agora Kitaplığı yayınevini kutlamak için yazıyorum. Kürtçe bilenlerin ve özel ilgi duyanların dışında Türkiye edebiyat ortamı Kürt şiiriyle tanışacak. Bu çok önemli. Çünkü bir halkın zihinsel ve duygusal yapısının en gizli, en gizemli doku ve dokumaları şiirlerde bulunur.

Selim Temo, “Kürtçe yazmak kahramanca bir eylemdir. Ama bu edebiyatın okuru oluşmalı. Daha çok kitap çıkmalı, daha çok dergi olmalı, Kürt dili ve edebiyatı üstündeki baskılar tamamen kaldırılmalı. ‘Daha çok’ dediğim her konunun, güncel siyasal durumla ilgisi var elbette. Anadilde eğitim olmazsa, bir okur kuşağı nasıl oluşabilir?” diyor.

Selim Temo böyle bir soru sormakta haklı. Kürtler edebî Kürtçeyi bilmeden nasıl şiir yazıp, nasıl okuyacaklar? Bunun tek yolu anadilde eğitim mi, yani Kürtçe eğitim öğretim mi? Bu sorunun yanıtı politikayı ilgilendirir: Anaokulundan doktora sonrasını da kapsayacak bir Kürtçe öğrenim sisteminin uygulanma olanağı ancak federal bir ortamda olabilir. Federal sistemin bir adım sonrası da bağımsızlık. Önümüzdeki günlerde çok tartışılacak konular...

Ama üniter sistemde de okullarda Kürtçe, Kürt edebiyatı öğretmek ve öğrenmek mümkün olabilir. Bu Kürtçe öğrenim anlamına gelmez. Sakal bıyık işleri canımı sıkıyor!

Zaman gazetesinin yayınladığı Kitap Zamanı'nın 22. sayısında “Kürt Şiiri Antolojisi” hakkında bir haber okudum: Selim Temo, kendisi de aralarında olmak üzere, Türkçe yazan Kürt şairleri antolojisine almamış. Antolojiyi inceledim. Haber doğru.

Haberi yazan M. İlhan Atılgan şöyle bir yorumda bulunuyor: “Demek ki, şair, yazdığı dilin şairiydi. Demek ki, bir yazarın aidiyetini milliyeti değil yazdığı dil belirliyordu. Demek ki, yazarlar yazdıkları dilde kalıcı oluyor, o dilin edebiyatına ekleniyor, o dil sayesinde yüceliyorlardı. Frankfurt Edebiyat Evi’nde, Türk edebiyatını temsilen İngilizce yazdığı bir hikâyeyi İngilizce okuyan Elif Şafak’ı dinlerken bunları düşündüm.”

Türkiye’de Kürt milliyetçiliğinin yükselişe geçmesi Türkçe yazan Kürt kökenli yazarları sıkıntıya soktu. Bunun üzerine, kendi varlıklarını meşrulaştırmak için Türk Şiiri yerine Türkçe Şiir formülünü icat ettiler. Hürriyet gazetesinde ve edebiyat dergilerinde bu formüle şiddetle karşı çıktım, edebiyatta tek ölçünün “yazılan dil” olduğunu defalarca yazdım. Selim Temo, derlemesine sadece Kürtçe yazar şairleri alarak ve çalışmasına “Kürt Şiiri Antolojisi” adını vererek “Türkçe şiir” sapıncını ileri sürenlere doğru yolu göstermiş oluyor.

Yazarların, şairlerin anayurdu, aidiyet DNA’sı içinde yazdıkları dildir!

4 Kasım 2007

PKK’YI MAAŞA BAĞLAMALI!

Adamın geçinmeye gönlü yoksa yedi dereden su getirsen de nafile! Demokratik Kitle Partisi KADEP’in Genel Başkanı Şerafettin Elçi de şu fersudesi çıkmış mantıkla “Mutlu olmak için Türk olmak şart mı?” diye soruyor. Elbette şart değil, mutlu olmak için adam olmak ve mutluluğu hak etmek yeter!

Kürtçülüğün politik önderlerini, eşraf politikacılarını okudukça, dinledikçe insanın PKK’yı tercih edesi geliyor. Hiç olmazsa elde silah dağa çıkmışlar ve ayrılıkçı programlarını ilan etmişler.

Kürtçü mütegalibe ile gazetecilere tercüman tavsiye edenlerle, beşinci kol gibi çalışan demokrasi müteahhitleriyle uğraşmak çok daha zor.

Kürtçü eşrafla uğraşmanın ne ölçüde zor olduğunu anlamak için, Nagehan Alçı'nın Şerafettin Elçi ile yaptığı söyleşiyi okumak yeter (Akşam, 3.12.2007). Alçı top kaldırıyor, Elçi de yara-dana sığınıp sallıyor.

[Nagehan Alçı: Sizce 'Ne Mutlu Türküm diyene' şovenist milliyetçiliğinin ürünü mü?

Şerafettin Elçi: Müthiş! Sen niye mutlu olmak için Türk olmak zorundasın? İnsanın mutlu olması için illa Türk olması şart değil. Vatandaş olması yeterlidir.]

İyi de, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına 'Türk' denmez de 'Eskimo' mu denir? Mantiğa bak! Aslına bakarsanız "Türküm diyen" mutlu olabilir, ama "Türk"ün mutlu olması olanaksız. Sorun Kürtçü mütegalibe tarafından "demek" ile "olmak" masterları arasına sıkıştırılırsa PKK ne silah bırakır ne de teslim olur.

[Nagehan Alçı: Yani 'Ne mutlu Türkiyeliyim diyene' desek problem kalkar mı?

Şerafettin Elçi: Tabii kalkar. Mesela Suriye'ye bakalım. Bir Kürt Suriyeliyim demekten gocunmaz. Çünkü Suriyelilik Kürtlüğü inkâr etmiyor, bir coğrafya ismi.]

Saçma sapan sorular sorup saçmalamaya hazır Şerafettin Elçi'yi şahlandıran Nagehan Alçı sorması gereken en saçma soruyu sormuyor:

"Kürtler Türkiyelidir desek PKK dağdan inip teslim olur mu?"

Demokrasi müteahhitleri de "Silahlar bırakılmalı!" diyorlar. Peki kim silah bırakacak, PKK ile TSK birlikte mi silah bırakacak? PKK'nın silahsızlanmasına 'silah bırakmak' denmez; "silahlarını teslim etmek" denir. Eyleme katılanlar ve katılmayanlar sınıflandırmasını bir yana bırakalım. Anlaşılan bu ayrım fala bakarak, remil atarak yapılacaktır.

Gelelim alınması gereken sosyal ve ekonomik önlemlere: Bu da kolay! AKP, Osmanlı Sultanı usulü bir af çıkartır; PKK elde silah düzlüğe iner, onları temizleyip yağlar ve bir zulaya kaldırır; AKP hükümeti Vekiller Divanı'ndan PKK'lılar için yeterli kadro ile beraber bir intibak kanunu çıkartır. Buna göre, dağda kaldıkları süre göz önünde tutularak teröristlerin kadro intibakları yapılır ve maaşa bağlanır. Tabii, ayrımcılık yapmamak için AKP belediyeleri, bu PKK'lılara da aynî yardım yapar; onları da horan-tadan sayıp erzak çuvalları dağıtır. "Sosyal ve ekonomik haklar" dedikleri zaman bu türden işler geliyor aklıma!

Hükümetin eşkıyayı dağdan indirme projesine gelince: PKK yönetimiyle anlaşmadan bu iş nasıl olacak? Yönetim yerinde durursa bir nefer kadrosu gider yerine başkası gelir. Önemli olan lider kadronun dağdan inmesi. Nasıl indirilecek?

28 Aralık 2007

"KANDİL DAĞI'NI YERLE BİR ETSENİZ DE..."

Çok yetkili bir ABD'li bir özel görüşmede "Kandil Dağı'nı yerle bir etseniz de PKK sorununu halledemezsiniz!" demiş. Bu ne demek?

Yukarıdaki cümlelerin muhatabı olan politikacı bu cümleyi bana aktardığından bu yana, ne demek olduğunu, anlamının neleri kapsadığını düşünüp duruyordum. Ben düşünürken PKK Aktütün Karakolu'na baskını yaptı, 17 askerimiz şehit oldu.

Topçu Teğmeni rütbesiyle 1963 yılında terhis olmuş, savaşa falan katılmamış bir T.C. vatandaşı olarak modaya kapılıp askeri konularda ahkâm kesecek değilim.

Bu arada PKK terörünün daha fazla demokrasi ile sona ereceğini söyleyenleri de gözümün önüne getirdim. PKK terörünün

görüşme yoluyla sona ereceğini ileri süren Irak Kürt liderlerinin düşüncelerini keşfe çalıştım: PKK ile mi yoksa kendileriyle mi görüşme?

ABD'li yetkili "PKK'nın arkasında biz varız, eğitim, donanım ve silahlarını biz sağlıyoruz; biz PKK'yı destekledikçe Kandil Dağı'nı yerle bir etseniz de PKK terörünü bitiremezsiniz" mi demek istiyor?

ABD'nin resmî ağızları sabah akşam PKK'nın Türkiye ve ABD'nin ortak düşmanı olduğunu açıklıyor. Hem bu açıklamayı yapıp hem de PKK'yı desteklerler mi? Desteklerler. Bunun doğru olup olmadığını anlayacak ve değerlendirecek olan AKP hükümeti. Muhalefetin bu destekten kuşkusu yok. Kuşkulanması ve ABD ile yüzleşmesi gereken AKP hükümeti.

Peki ABD bir yandan Türkiye'ye istihbarat aktarırken neden PKK'yı destekliyor olsun? Demek ki ABD'nin Türkiye'den şimdiye kadar yerine getirilmeyen çok ciddi talepleri var. Bu isteklerin ne olduğunu AKP hükümetinin Türkiye ile paylaşması gerekiyor. Bu isteklerden habersiz olamaz. Şeffaf politikanın gereği olarak bu açıklamaları yapmalıdır. Bildiklerini en azından muhalefet ile paylaşmalıdır.

Aynı şeyler AB ve komşu ülkeler için de gereklidir. PKK'nın arkasında kim var?

Yukarıdaki cümleyi bana aktaran Türk politikacı ABD'li çok önemli kişinin daha fazla bir açıklamada bulunmadığını söyledi.

ABD'li önemli kişi, Türkiye'nin siyasal, toplumsal ve ekonomik koşul ve ortamlarını dikkate alarak böyle bir cümle söylemiş olamaz mı?

Dağa çıkanların işsizlik yüzünden bu yola başvurdıkları ileri sürülüyor. Dağa çıkmanın en önemli nedeni Kürt milliyetçiliği olamaz mı?

Ben kendi adıma, PKK'yı teröre sürükleyen amaçlarının ne olduğunu bilmiyorum: Bireysel kültürel haklar mı, etnik bağlam-

lı (toplu) kültürel haklar mı, daha fazla demokrasi mi, özerklik mi, federasyon mu, bağımsızlık mı? Ne? PKK bunu söylemedi, söylemiyor.

Celal Talabani, Mesut Barzani her PKK saldırısından sonra bu işin müzakere yoluyla çözülmesi gerektiğini söylüyorlar. Daha açıkçası Türkiye Cumhuriyeti'nin PKK ile müzakere masasına oturmasını tavsiye ediyorlar. Yoksa kendileriyle mi pazarlık edilecek?

ABD'linin açıkça söylediği gibi Türkiye'nin içerde ve dışarıda başı büyük dertte. Bu dertleri ortadan kaldırması gereken AKP iktidarı altı yıldır herhangi bir şey, olumlu bir şey yapmadı. Yerel seçimlerde Diyarbakır belediye başkanlığını ele geçirmekten başka bir hedefi yok!..

14 Ekim 2008

ANADİLDE EĞİTİM ÖĞRETİM ÇIKMAZI

14 Ekim 2008. Salı. CNN Türk televizyonu. Ahmet Hakan'ın programı. Konu: PKK, terör, Kürt sorunu, anadilde eğitim öğretim.

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir, PKK'yı da, terörü de, Kürt sorununu da getirip anadilde-eğitim öğretim hakkı'na bağlıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürt kökenli vatandaşlarının ana sorunu bu hakmış. İddia bu! Doğru mu, yanlış mı, bunu tartışacak ya da deneyip denetleyecek durumda değiliz.

Osman Baydemir, Özbekistan'a gitmiş, orada eğitim öğretim Özbekçe, Rusça ve Tacikçe yapılmış. Olabilir. Olabilir ama gördüğümüzden göz kirası, duyduğumuzdan kulak kirası isteyecek değiliz. Her ülkenin kendine özgü gerçekleri var.

22 Haziran 1993 tarihli Kopenhag Kriterleri'nde "Anadilde

eğitim öğretim” konusunda herhangi bir şartın bulunmadığını onlarca kez yazdım. Orada anadilin öğrenilmesi konusunda bütün yasal engellerin kaldırılması koşulu vardır.

Anadilin öğrenilmesi hakkı: Okullarda, ister seçmeli, ister müfredat programı içinde olsun öğrenilmesinin yani öğretilmesinin bir bireysel hak olarak uygulanmasıdır.

Anadilde eğitim ve öğretim hakkı: Anaokullardan başlayarak, ilk (8 yıllık okullarda) ve ortaöğretimde (liselerde) ve yüksek öğretimde (yüksek okul ve üniversitelerde) resmî dilin yanı sıra bir yerel dilde öğretim yapılması.

Buna göre ilk ve ortaöğretimde, üniversite ve yüksek okullarda bütün derslerin Türkçe dışında Kürtçe ya da bir başka yerel dilde (Arapça, Lazca, Süryanice, vb.) yapılması.

Örneğin, hukuk fakültelerinde öğretimin Kürtçe ya da başka bir dilde yapılması. Bunun gerçekleşmesi için Türkiye’de yasaların Kürtçe olması gerekir. Bu da, yargıda yargıçların ve avukatların, yüksek mahkemeler görevlilerinin bu dilde işlem yapması anlamına gelir.

Bunun olabilmesi için Türkiye’de özerk ya da federatif bir Kürt bölgesinin ya da devletin bulunması gerekir. Anadilde öğrenim hakkında direnmenin uzak ve uzun erimli bir başka anlamı olamaz. Üniversitelerde Kürtçe öğretim görüp meslek diploması alanlar bütün Türkiye’de nasıl mesleki çalışmalar yapacaklar?

Türk anayasasının ve yasalarının Anadilde öğrenim hakkına uygun olarak değiştirildiğini kabul edelim ve bütün mevzuatın Kürtçeye çevrildiğini (tercüme edildiğini) varsayalım. Bunun gerçekleşmesi için ilkin bütün öğretim dönemlerinde çalışacak elemanların yetiştirilmesi gerekir. Sonra da eğitim öğretim, hukuk, mülkiye, ekonomi, tıp, mühendislik, edebiyat, tarih, felsefe, fizik, kimya, biyoloji, müzik, resim, beden eğitimi disiplinlerinde ders verecek öğretmenlerin ve üniversite öğretim üyelerinin yetiştirilmesi gerekmektedir.

Böyle bir girişim, trilyonlarca lira masraf ve onlarca yıl sürecek özel çalışmalar gerektirir.

Bütün bunların gerçekleştirildiğini de varsayalım: Bu hazırlıkların sonucu, özerk, federatif ya da bağımsız bir Kürt devletin kurulması olur. Bu politik ve toplumsal olarak kaçınılmaz bir sonuçtur artık. Hiçbir devlet, böyle bir sonuca varacak olan süreci başlatmaz. Ve şöyle düşünür: Mademki özerk, federatif ya da bağımsız bir devlet isteniyor, bu sonuç ortaya çıktığı zaman gerekenleri kendileri yapsınlar. Şimdi, bu güvenlikten yoksun durumda devlet ve özel sektör nasıl yatırım yapılabilir? Ama yapılıyor! Yapılıyor!

Anadilde öğrenim hakkı = Özerk devlet; federatif devlet; bağımsız devlet!

Bu konularda gevezelik yapılmaz, herkesin ağzından çıkanı kulağı duyması gerekir !..

21 Ekim 2008

“ATATÜRK İNSAN OLDU” İMİŞ...

Atatürk karşıtlığı alicengiz oyununda olduğu gibi türlü çeşitli kılıklara girmiştir. Örneğin, köyden ilk kez kasabaya gelen bir köylü vatandaşın “Atatürk” ve “Kravat” hakkında ne dediğini biliyor musunuz, hiç duymuş muydunuz? Ben çocukluğumda duymuştum:

“Grebet grebet didikleri bir çapıt imiş, Atatürk Atatürk didikleri de bir herif imiş!”

Atatürk’ü insanlaştıran (!) bu cümle köylü saflığının bir kaba ürünü mü, yoksa Cumhuriyet ve devrim karşıtlarının ürettiği bir kezzaplı cümle mi? Bence ikincisi!

“İnsan Atatürk” de kezzaplı, hinoğluhin bir tanım gibi geliyor

bana. Bu tanım ile Devrimci Atatürk, İkinci Cumhuriyetçilerin, neoliberrallerin ve külüstür-liberal solcuların deyimiyle “Jakoben Atatürk” sarakaya alınmakta, hicvedilmektedir.

Bu tepkinin yorumunu, bir başka yazıya bırakıyorum. Bu yazının konusu, Can Dündar'ın “Mustafa” adlı filminde ortaya atılan safsata: (Güya) Atatürk, Kürtlere özerklik vaat etmiş ve Kürtlere anayasal özerklik verileceğini söylemiş.

“Özerklik vaat etmiş”in anlamı şu: Sanki Mustafa Kemal, Kurtuluş mücadelesine başlamadan Kürt şeyhlerle, şıhlarla, ağalarla bir araya gelmiş ve onlara “Siz Kurtuluş mücadelesini desteklerseniz, yeni Cumhuriyet devletinin kurulmasına yardım ederseniz, amacımız gerçekleştiği zaman biz de sizlere özerk yönetim hakkı veririz !” demiş. Dahası, sanki söz vermekle kalmamış bir sözleşme bile imzalamış... Böyle bir şey yok. 1921 Anayasası'na bakılmadan anlaşılması olanaksız gerçek şudur:

16-17 Ocak 1923 günü İzmit Kasrı'nda İstanbullu gazetecilerle yapılan söyleşide Vakit Başyazarı Ahmet Emin (Yalman) Bey, Mustafa Kemal'e şu soruyu yöneltir: “Kürt meselesine temas buyurmuştunuz. Kürtlük meselesi nedir? Dahili bir mesele olarak temas buyursanız çok iyi olur.”

Gazi (Mustafa Kemal) Paşa: “... Dolayısıyla başlı başına bir Kürtlük tasavvur etmektense, bizim anayasa gereğince zaten bir tür yerel özerklikler oluşacaktır. O halde hangi ilin halkı Kürt ise onlar kendi kendilerini özerk olarak idare edecektir. Bundan başka Türkiye'nin halkı söz konusu olurken onları da birlikte ifade etmek gerekir.” (“Atatürk'ün Bütün Eserleri, Cilt: 14; Kaynak Yayınları, s. 273-274)

Mustafa Kemal Paşa'nın 16-17 Ocak 1923 günü sözünü ettiği Teşkilatı Esasiye Kanunu, (85 sayılı ve 20 Ocak 1921 tarihli) 1921 Anayasası'dır. Bu anayasanın 11. maddesini birlikte okuyalım:

“Vilayet mahalli işlerde manevi şahsiyete ve özerkliğe sahiptir. Dış ve iç siyaset, şer'i, adli ve askeri işler, uluslararası iktisadi

ilişkiler ve hükümetin genel vergileri ile birden fazla vilayeti ilgilendiren hususlar istisna olmak üzere Büyük Millet Meclisi tarafından konacak kanunlar gereğince vakıflar, medreseler, eğitim, sağlık, iktisat, tarım, bayındırlık ve sosyal yardım işlerinin düzenlenmesi ve idaresi vilayet şûralarının yetkisi içindedir.” (Prof. Dr. Ergun Özbudun, 1921 Anayasası, s. 82-83)

Gazi Mustafa Kemal Paşa, 1921 Anayasası’na göre özel olarak Diyarbakır, Van ve Bitlis’ten değil, Türkiye’deki bütün illerin yerel yönetimlerinden söz etmektedir. Söz konusu şûra da Sovyet idaresi birimidir. İsteyen Prof. Dr. Ergun Özbudun’a sorabilir.

4 Kasım 2008

1921 ANAYASASI’NIN GERÇEK VE DOĞRULARI

Can Dündar’ın “Mustafa” adlı filmini görenler, filmin “Kemal”siz bir “Mustafa” olduğunu; Gazi Mustafa Kemal Paşa’ya bir 2. Cumhuriyetçi gözüyle baktığını; İslamcıların, karşı devrimci muhaliflerin ekmeğine yağ sürdüğünü söylüyorlar. Henüz görmediğim bir film için bu konuda bir şey söyleyemem. Gördüğüm zaman nasılsa gerekeni yaparım.

Benim sorunum, önceki yazımda da belirttiğim gibi, filmde geçen “Kürtlere anayasal özerklik verileceği” iddiası ile. Bu cümlelerin filmde kullanıldığı basında doğrulandı.

“Atatürk’ün Bütün Eserleri”nin 14. cildinin 263-306 sayfaları arasında yer alan “İzmit Kasrı Mülakatı”nın mutlaka okunması gerektiğini düşünüyorum. Önceki yazımda aktardığım gibi Gazi Paşa Kürt sorununun 1921 Anayasası bağlamında, bütün Türkiye ile birlikte çözüme kavuşturulacağını söylemektedir. Daha açık ifade ile 1921 Anayasası’nda Kürtlere özel muamele söz ko-

nusu değildir. (Atatürk'ün Bütün Eserleri, Cilt: 14; Kaynak Yayınları, s. 273-274)

Gazi Paşa, cevabının birinci bölümünde tarihsel, toplumsal ve coğrafi bir serim yapıyor. Sonra sorunun nasıl çözümleneceğini belirtiyor. Dünkü yazımda aktardığım gibi 1921 Anayasası'nın 11. maddesinde il (vilayet) yönetimlerine yerel özerklik (mahalli muhtariyet) tanınacağı yazmaktadır. (Prof. Dr. Ergun Özbudun, 1921 Anayasası, s. 82-83).

Mustafa Kemal Paşa 1921 Anayasası'nda yer alan özerk yerel yönetimler hakkındaki sözlerini 16 Ocak 1923 tarihinde söylemiş ve bundan 1 yıl 5 ay 4 gün sonra 20 Nisan 1924 tarihinde "1924 Anayasası" yürürlüğe girmiş ve 1921 Anayasası'nın 11. maddesi bu anayasada yer almamıştır. Yani "İller, yerel manevi kimlik ve özerkliğe sahiptir" cümlesi geçerliğini yitirmiştir. Sadece doğu illeri için değil Türkiye'nin bütün illeri için!

Ama kimileri Mustafa Kemal'in verdiği sözü tutmamak için 11. maddeyi 1924 Anayasası'na koydurmadığını ileri sürmektedirler. Laf ola beri gele! Mersin yerel yönetimi özerk mi oldu?

Aynı bakış açısı içinde, 1921 Anayasası'nın 11. maddedeki "şer'i" sözcüğü dolayısıyla "şeriat"ı koruduğu; "şûra" sözcüğü dolayısıyla da komünisttrak olduğu iddia edilebilir: "Milletimizin bugünkü idaresi, hakikî mahiyeti ile bir halk idaresidir. Ve bu idare tarzı, esası danışmaya dayanan şûra idaresinden başka bir şey değildir. Ruslar buna Sovyet idaresi derler." ("Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri II" Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları. s. 28)

Varsayımsal sansürler, bilmem kaç yıldır kilitli kasalarda saklanan belgelerle ilgili iddialar tevatürden başka bir şey değil. İngiliz arşivindeki "Özerklik Kanunu Tasarısı" raporunu doğrulayacak kanıt yok. Londra Konferansı'nda Bekir Sami Bey, "Özerkliğin yalnızca Kürt vilâyetleriyle sınırlı olmayıp bütün vilâyetleri kapsadığı"nı söylüyor. Ve yüzlerce sayfa gerçek dışı sefaret ve gizli servis raporları, Fransız ve İngilizlerin propaganda metinleri.

Bu konuda iki temel metin var: Birincisi “İzmit söyleşisi”, ikincisi de 1921 Anayasası’nın 11. maddesi... Gerisi “boş laf”!.. Boş laflara sarılanların ayağının toprağa dökülmesi olanaksızdır. Bir ütopya bir filmde tek cümleye indirgenirse bu felaket olur!

5 Kasım 2008

1921 ANAYASASI’NIN 11. MADDESİ

1921 Anayasası’nın ciddi olarak incelendiği kanısında değilim. Ancak Prof. Dr. Ergun Özbudun’un hakkını yememek gerekir: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi tarafından 1992’de yayınlanan “1921 Anayasası” adlı kitabı konuya derli toplu bir giriş niteliğini taşımaktadır.

Dr. Doğu Perinçek’in “Kurtuluş Savaşı’nda Kürt Politikası” (Kaynak Yayınları) mutlaka okunması ve incelenmesi gereken bir kitap. Özellikle de 265. sayfada başlayan, üst başlığı “Şûralarla Özerk İdare” ve alt başlığı “1921 Anayasası’nın Halkçı İdare Sistemi” olan bölümü.

1921 Anayasası’nı iyice anlamayanlar sözde “Kürt özerkliği”ni öne çıkartırlar. Oysa 23 maddelik 1921 Anayasası’nın 10 maddesi (11-21) şûralar eliyle özerk yönetim sistemini getirmektedir.

Gazi Paşa, 3 Ocak 1922 günü yaptığı konuşmada, kabul edilen şûralarla yönetme sisteminin “halk idaresi” olduğunu ve Rusya’da “Sovyet idaresi” diye anıldığını belirtmiştir (s. 267):

“Milletimizin bugünkü idaresi, hakikî mahiyeti ile bir halk idaresidir. Ve bu idare tarzı, esas danışma olan şûra idaresinden başka bir şey değildir. Ruslar buna Sovyet idaresi derler.”

“Gazi Paşa, 30 Ağustos zaferinden dört ay sonra, 1922 yılı aralık ayında, Türkiye devletinin ‘bir meclis, bir şûra hükûmeti

ile idare olunduğunu” ve ‘sonsuzca kadar böyle idare olunacağı’ nı da belirtmiştir.” (s. 267)

Dr. Doğu Perinçek’in bu satırlarının kaynağı Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü tarafından yayımlanan “Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri, II” nin 28. sayfasıdır.

Attila İlhan da Cumhuriyet gazetesinde yayımlanan bir yazısında, İsmet İnönü’nün, Büyük Millet Meclisi ile hükümetinin ilham kaynağının “Paris Komünü” olduğunu söylediğini ileri sürer.

Bunların dışında Mehmet Perinçek’in “Atatürk’ün Sovyetler’le Görüşmeleri” (Kaynak Yayınları) adlı kitabının 36-38. sayfalarında Mustafa Kemal’in “Devlet Sosyalizmi” anlayışından söz eder.

Bütün bunlar 1921 Anayasası’nın 11. maddesinin özel olarak Kürtlere özerklik verilmesini amaçlamadığını göstermektedir. Ahmet Emin (Yalman) Bey, Kürt politikasının ne olacağını sorduğu zaman Gazi Paşa 1921 Anayasası’nın şûralarla ilgili 11. maddesine gönderme yapmıştır: Her vilayet (il) “şûralar” (Sovyetler) marifeti ile yönetilecektir.

Şimdi gelelim can alıcı soruya: 1921 Anayasası’nın 11 ila 21. maddeleri 1924 Anayasası’nda neden yer almamıştır? Resmî tarihi kabul etmeyen gayriresmî tarihçilerin ileri sürdüğü gibi amaç Kürtlere kazık atmak mıdır? Yoksa Büyük Millet Meclisi, 1921 Anayasası’nın 11-21 maddelerinin dile getirdiği “Şûralar yönetimi”ne engel olmak için mi bu değişikliği yapmıştır?

Bana göre ikinci olasılık geçerlidir. Değişiklik “Devlet Sosyalizmi”ne giden anayasal yolu kapatmak için yapılmıştır. Resmî ve gayriresmî tarihçileri bu hususu incelemeye davet ederim. Aynı davet belgeselci sorumluluğundan habersiz Can Dündar için de geçerlidir.

7 Kasım 2008

ANADOLU HALKI VE ALEVİLER

Prof. Dr. Nur Vergin “Din, Toplum ve Siyasal Sistem”de yer alan “Din ve Muhalif Olmak: Bir Halk Dini Olarak Alevilik” (Bağlam Yayınları, s. 66) adlı makalesinde, Osmanlı dönemi toplumsal yapılanmasını merkez ve çevre olmak üzere iki düzlemde konumlandırır ve bu ikilinin özelliklerini 6 kalemde belirler:

MERKEZ: 1. Kentliler ve yerleşik halk, 2. Askeri sınıf, 3. Etnik heterojenlik, 4. Ortodoks İslam (Sünni), 5. Arap-Fars kültürü, 6. “Osmanlıca”.

ÇEVRE: 1. Göçebeler, 2. Halk tabakaları (reaya), 3. Etnik homojenlik (Türkmen), 4. Heterodoks İslam (Alevilik), 5. Türkmen kültürü özgüllüğü, 6. Türkçe.

Bu nitelermelerden hareketle merkez ve çevrenin portresini çizebiliriz:

1. Kentliler ve yerleşik halk / Göçebeler, 2. Askeri sınıf / Halk tabakaları (reaya), 3. Etnik heterojenlik (çoğul etnisite) / Etnik homojenlik (Türkmen), 4. Ortodoks İslam (Sünni) / Heterodoks İslam (Alevilik), 5. Arap-Fars kültürü / Türkmen kültürü, 6. Osmanlıca / Türkçe.

Yani: Kentli ve yerleşik olan halk çoğul etnisiteden (Türk, Rum, Ermeni, Arap ve diğerleri) oluşuyor.

Arap-Fars kültürünün yörüngesine girmiş olan yerleşik kentli halk Osmanlıca konuşuyor.

Çevreyi ise Türkmen ağırlıklı, Türkmen kültürünü koruyan, has Türkçe konuşan göçebe ve Alevi halk oluşturuyor.

Bu nitelendirme, şimdiye kadar pek dile getirilmeyen bir gerçeği de yansıtıyor: Anadolu’nun yerleşik, kentli, sivil meslek sahibi Hristiyan halkı Müslüman olurken Sünniliği seçmiştir. Bunun böyle olması, yerleşik Hristiyan halkın yerleşik Türklerin mezhebi olan Sünniliği tercih etmeleri çok doğal. Çünkü göçebe

ve Alevi Türkmenler, üretim ve tüketim tarzları ile yerleşik Müslüman ve Hıristiyan halk için ortak tehlikeyi temsil etmekteydi.

Selçuklular ve Osmanlılar döneminde görülen, göçebe ve Alevi Türkmenlerin merkeze karşı giriştikleri ayaklanmaların tek nedeni bu ikilik olmasa da ayaklanan taraf karşısında her zaman yerleşik kentlileri (Müslüman ve Hıristiyan) buluyordu. Bu merkez-çevre çatışması yüzyıllarca sürdü ve bu süreç içinde merkezdeki Hıristiyanların büyük bir bölümü Sünni İslama döndü.

Yapı budur: Şu anda sahip olduğumuz Türk dilini ve Türk kültürünü merkezden çok çevreyi oluşturan kitlelere borçluyuz.

Osmanlı döneminde Halife ve Şeyhülislam'ın temsil ettiği Sünni İslam, toplumun inanç bağlamında egemen unsurdur. Çevrenin inancı olan Heterodoks İslam (Alevilik) Osmanlı döneminde devlet için tehlikeli ve güvenilmez öge muamelesi görmüş ve Alevi halk her fırsatta şiddetle cezalandırılmıştır.

Cumhuriyet, "Tehlike ve güvenilmezlik" kaygılarını iki taraf için de gidermiş olmasına karşın, onun kurduğu Diyanet İşleri Başkanlığı merkezi ve Sunniliği temsil etmeyi sürdürmüştür.

Evrensel demokrasinin şiarları adalet, özgürlük, eşitlik ve kardeşlik ise, bu şiarların artık Alevi inancına sahip halkımızın kimliğini de kapsaması gerekmektedir. Resmen!

9 Kasım 2008

1921 ANAYASASI'NIN 'ÖZERKLİK' MADDELERİ NEDEN DEĞİŞTİ?

Tarihimizle yüzleşmemiz, dersler çıkartıp (gerektiğinde) utanıp özür dilememiz ve böylece "demokrat adam" olmamız tavsiye ediliyor. Buna herhangi bir itirazım yok!

Ancak ıvr zıvırla, dedikodularla yüzleşiyorlar da asıl yüzleşmemiz, hesaplşamamız gereken maddelerden hep uzak duruyorlar.

Cumhuriyet tarihinin bence en önemli olayı -haydi olaylarından biri diyelim- 1921 Anayasası'nda yer alan yerel özerklik maddelerinin, 1960 yılına kadar yürürlükte kalacak 1924 yasında da yer almaması. Yani çıkartılması!

1921 Anayasası'nın 11-22 maddeleri arasında bulunan 11 maddesi neden 1924 Anayasası'nda yer almadı?

Bazı tahminlerim var ama sadece tahmin! Taha Parla'nın "Türkiye'de Anayasalar", A.Şeref Gözübüyük'ün "Açıklamalı Türk Anayasaları", Bülent Tanör'ün "Osmanlı-Türk Anayasa Gelişmeleri" kitaplarında ve başka yerlerde sorduğum sorunun yanıtını bulamadım.

1921 Anayasası'nda yer alıp 1924 Anayasası'nda bulunmayan maddeler aşağıdadır:

MADDE 11.- Vilayet mahallî işlerde manevi şahsiyete ve özerkliğe sahiptir. Dış ve iç siyaset, şer'î, adlî ve askeri işler, uluslararası iktisadî ilişkiler ve hükûmetin genel vergileri ile birden fazla vilayeti ilgilendiren hususlar istisna olmak üzere Büyük Millet Meclisi tarafından konacak kanunlar gereğince vakıflar, medreseler, eğitim, sağlık, iktisat, tarım, bayındırlık ve sosyal yardım işlerinin düzenlenmesi ve idaresi vilayet şûralarının yetkisi içindedir.

MADDE 12.- Vilâyet Şûraları, vilâyetler halkınca seçilmiş üyelerden meydana gelir. Vilâyet Şûralarının toplantı dönemi iki senedir. Toplantı süresi senede iki aydır.

MADDE 13.- Vilâyet Şûrası, üyeleri arasında yürütme görevini yapacak bir başkan ile değişik bölümleri idareye memur üyeden teşekkül etmek üzere bir yönetim kurulu seçer. Yürütme yetkisi, sürekli olan bu kurula aittir.

MADDE 14.- Vilâyette Büyük Millet Meclisinin vekili ve mümessili olmak üzere vali bulunur. Vali, Büyük Millet Meclisi

si Hükûmeti tarafından tayin olunup, vazifesi devletin genel ve ortak görevlerini yerine getirmektir. Vali, yalnız devletin genel görevleri ile yerel görevler arasında zıtlaşma meydana gelmesi durumunda müdahale eder.

MADDE 15.- Kaza (ilçe) yalnız idarî ve inzibatî cüzü olup manevî şahsiyeti haiz değildir. İdaresi, Büyük Millet Meclisi Hükûmeti tarafından atanmış ve valinin emri altında bir kaymakama verilmiştir.

MADDE 16.- Nahiye, özel hayatında özerkliği olan bir manevî şahsiyettir.

MADDE 17.- Nahiyenin bir şûrası, bir idare heyeti ve bir demüdüdürü vardır.

MADDE 18.- Nahiye şûrası, nahiye halkınca doğrudan doğruya seçilmiş üyelerden meydana gelir.

MADDE 19.- İdare heyeti ve nahiye müdürü, nahiye şûrası tarafından seçilir.

MADDE 20.- Nahiye şûrası ve yönetim kurulu kazaî (yargısal), iktisadî ve malî yetkilere sahip olup bunların derecesi özel yasa ile belirlenir.

MADDE 21.- Nahiye, bir veya bir kaç köyden oluştuğu gibi bir kasaba da bir nahiyedir.

1921 Anayasası'nın yukarıdaki maddeleri 1924 Anayasası'ndan neden yer almadı?

21 Kasım 2008

ANAYASA HUKUKÇULARI LÜTFEN YARDIM ETSİN

“1921 Anayasası'nın özerklikle ilgili 11-22 maddeleri arasında yer alan 11 madde neden 1924 Anayasası'nda yer almadı?” so-

rusunu yanıtlamak isteyen anayasa hukukçularına köşem açıktır. Lütfen ilgilensinler!

Bu konuyla neden ilgileniyorum, bunu yanıtlamam gerek. Kendime iki soru soruyorum:

1. Acaba kurucu irade, şûralar (Sovyetler) yönetiminin vilayetlerde bir tür sosyalist idareye yol açmasından mı çekindi?

2. Yoksa Gazi (Mustafa Kemal) Paşa'nın İstanbul gazetecileriyle İzmit Kasrı görüşmesinde Kürtlerle ilgili olarak dile getirdiği, ("... Dolayısıyla başlı başına bir Kürtlük tasavvur etmektense, bizim anayasa gereğince zaten bir tür yerel özerklikler oluşacaktır. O halde hangi ilin halkı Kürt ise onlar kendi kendilerini özerk olarak idare edecektir. Bundan başka Türkiye'nin halkı söz konusu olurken onları da birlikte ifade etmek gerekir.") görüşlerden dolayı mı 1924 Anayasası'nda bu maddelere yer verilmedi?

Şimdi Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki bazı olayları tarihlerine göre sıralayalım:

1. İzmit Kasrı görüşmeleri: 19 Ocak 1923
2. Cumhuriyetin ilanı: 29 Ekim 1923
3. Tevhid-i Tedrisat Kanunu: 3 Mart 1924
4. Hilafetin kaldırılmasına dair 431 sayılı Kanun: 3 Mart 1924
5. 1924 Anayasası'nın kabulü: 20 Nisan 1924
6. Şeyh Sait isyanının başlaması: 13 Şubat 1925
7. Şeyh Sait ve 47 asi arkadaşının idamı: 29 Haziran 1925.

Bu tarihlere göre Şeyh Sait isyanını irdeleyebiliriz: Şeyh Sait isyanı ile ilgili davanın savcısı Ahmet Süreya Örgöevren'in "Şeyh Sait İsyanı ve Şark İstiklâl Mahkemesi" (Temel Yayınları, 2002) adlı kitabında söz konusu dava sanıklarının ifadeleri ve itirafları yer alıyor. Şeyh Sait verdiği ifadelerde Kürtlerin özerkliğine kesinlikle değinmemekte, isyanın nedeni olarak şeriatı göstermektedir. (s. 187-191)

Bir de Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile kapatılan medreseleri ayaklanma nedeni olarak göstermektedir. (s. 193) "Maksadımız, Diyarbakir'e girdikten sonra birtakım adamları toplayıp, ulema

ve erdemli insanları toplayıp hükümetimizle görüşme yapacaktık. İçkiyi yasaklayacak, medreseleri açacaktık. Vakit kalmadı" demektedir.

1921 Anayasası'nın 11 ve devamı maddeleriyle ilgili olarak yasa çıkartılması gerekmektedir. Bu yasalar çıkartılmamıştır.

Şeyh Sait isyanı (13 Şubat 1925), 1924 Anayasası'nın çıkmasından (20 Nisan 1924) sonra olduğu için, 11 maddelik değişikliğin isyana tepkiyle bir ilişkisi bulunmamaktadır. Olsa olsa isyan değişikliğe tepki olabilir. Öyleyse değişikliğin nedeni şûralar (Sovyetler) yönetimi mi?

Şeyh Sait isyanının, anayasa değişikliği ile özerk Kürt yönetimi olasılığının ortadan kalkmasından dolayı yapılmadığı dava dosyasından anlaşılmaktadır. Şeyh Sait'in ifadesine göre isyanın nedeni şeriat uygulanmasına son verilmesi ve medreselerin kapatılmasıdır.

Durum anayasa hukukçularının, her türlü tarihçinin ciddi dikkatlerine sunulur.

22 Kasım 2008

ANAYASA TİYATROSUNDA ORTAOYUNU

Halkın yüzde 91,37 oyu ile 7 Kasım 1982 tarihinde kabul edilip 9 Kasım 1982 tarihinde yürürlüğe giren Anayasa'nın Başlangıç ve Genel Esaslar bölümünü birlikte okuyalım:

BAŞLANGIÇ:

Türk Vatanı ve Milletinin ebedî varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda; Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sa-

hip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedî varlığı, refahı, maddî ve manevî mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk millî menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihî ve manevî değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkıpları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılamayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak millî kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddî ve manevî varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarda, millî sevinç ve kederlerde, millî varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve “Yurtta sulh, cihanda sulh” arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

Fikir, inanç ve kararıyla anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yön-

de saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere, Türk milleti tarafından, demokrasiye âşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

GENEL ESASLAR MADDE 1: Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

MADDE 2: Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devletidir.

MADDE 3: Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir. Bayrağı, şekli kanunda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Milli marşı “İstiklal Marşı”dır. Başkenti Ankara’dır.

MADDE 4: Anayasanın 1.inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hüküm ile, 2. maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3. üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

25 Kasım 2008

YENİ BİR ANAYASA İÇİN YENİ BİR KURUCU SÖZLEŞME

Ne varsa edebiyatçılarda var! Dostum ve hemşerim Demirtaş Ceyhun Türkçede anayasaya “anayasa” demenin yanlış olduğunu söylüyor ve onun yerine “kurucu sözleşme” kavramını öneriyor.

Fransızcada kuruluş anlamına gelen “la constitution” sözcüğünün kökü “constituer” fiiline gidiyor. Yani meydana getirmek, oluşturmak, kurmak.

Fransızcadan çevirerek söylersek “bir devletin ‘constitution’u

devleti kuran siyasal sözleşmedir.” Yani Demirtaş Ceyhun’un önerisi olan “kurucu sözleşme” haklı ve doğru.

Bir anayasa yapmak için devletin yeni kurulması ya da bir askeri darbe şart değil. 1982 Anayasası, olağan TBMM’ye aslî kurucu iktidar yetkisi vermediği; fakat türev (tali, tali) kurucu iktidar yetkisi verdiği için, 1982 Anayasası’nın tamamı değiştirilemez. Ancak kısmen değiştirilebilir. Tıpkı 1958’de Fransa’da olduğu gibi meclis sadece anayasa hazırlamakla özel görevli (ad hoc) bir kurucu meclis kurabilir.

AKP hükümeti bu yöntemi seçerse, TBMM yeni bir anayasa hazırlamak üzere bir kurucu meclis seçilmesini sağlayabilir. TBMM kendi yasama görevini yerine getirirken kurucu meclis yeni anayasayı hazırlayıp onaylanmak üzere halkoyuna sunabilir.

Bu konuda açılımlı çalışmalar yapmak bağımsız ve tarafsız anayasa bilginlerine düşüyor. Bu açıdan değerlendirilecek olursa, AKP hükümetinin yeni bir anayasa hazırlamak üzere Prof. Dr. Ergun Özbudun komisyonunu görevlendirmesi yasa ve gelenek dışıdır. Hükümetin atadığı bir taraflı komisyon aslî kurucu iktidar görevi yapamaz.

Aslî kurucu iktidar niteliklerine değil de türev (tali) kurucu iktidar niteliklerine sahip AKP ağırlıklı TBMM, kuramsal olarak, ilk dört madde dışındaki anayasa değişikliklerini yapabilecek konumda. Fakat Anayasa Mahkemesi’nin kapatmayla ilgili son kararından sonra bu değişikliği etik açıdan yapamaz. Çünkü Anayasa Mahkemesi tarafından “Anayasaya (laikliğe) aykırı faaliyetlerin odağı” olduğu için cezalandırılmıştır.

TBMM Başkanı’nın kurmak istediği komisyona üye göndermeyen CHP’nin bu tavrını bu açıdan değerlendirmek gerekmektedir.

AKP iktidarının kendi kafasındaki anayasayı yapması mümkün değil. Değişiklik önerisini TBMM’de üyesi bulunan ya da bir önceki genel seçime katılmış partilerin eşit sayıda üye verdiği

bir komisyon hazırlayabilir. Bugünkü TBMM de bir tali (türev) iktidar olduğunun bilinciyle anayasayı değiştirebilir.

Bütün bu yazdıklarım 1982 Anayasası'nı beğendiğim anlamına gelmez. Avrupa Birliği'nin istediği demokratikleşme girişimleri kuşkusuz anayasa değişiklikleriyle sınırlı değil. Anayasa değişikliğinin neden yapılamadığı Avrupa Birliği'nin anayasa hükükçularına kolayca anlatılabilir.

Yeni bir anayasa yapmanın ya da anayasanın değişebilir maddelerinin değiştirilmesinin kamuoyu desteği oluşuncaya kadar, AKP hükümeti muhalefetle işbirliği yaparak Siyasal Partiler Yasası ile Seçim Yasası'nı değiştirebilir. Bu da çok önemli bir demokratik adımdır!

29 Kasım 2008

KORSİKA KÜRTÇESİ VE ÖZGÜRLÜKLERİ SAVUNMAK

Dışardan Kürt sorunuyla ilgili örnekler vermeye bayılıyorlar: Bask örneği, Katalonya örneği, Belçika örneği, özel konumlu Brüksel örneği... Şimdi de Korsika örneği. Ben de katkıda bulunayım bu örneklerle: Kanada'da Quebec örneği, Fransa'da Bröton ve Occitan (Oksitanca) örneği... İsteyen onlarca örnek ekleyebilir bu listeye.

Beni isyan ettiren şey aşağıdaki metnin sonundaki soru: “Neden bu özgürlükleri savunmuyorsunuz?”

Korsika olgusunu Kürtçülük sorununun çözümü için örnek kabul edenler özgürlükleri (!) savunmuş olacaklar. Bir üniter devlette bir insan grubu için özerkliği, federasyonu, bağımsızlığı istemek özgürlükleri savunmak oluyor. Olabilir!

Ben kişisel olarak bu türden “züppelik”, “snopluk” yapmıyo-

rum, yapmam! Ancak düşünceyi açıklama özgürlüğüne olan derin inancımdan dolayı, karşı da çıkmıyorum.

Ancak 1921 Anayasası örneğinde olduğu gibi gerçekleri, doğruları arıyorum. Bu arada düşünce ve gerçek tamirciliği yapıyorum. Yalan bozuyorum.

Gelelim bana e-posta ile gönderilen günümüzün örneğine:

“Korsika Kürtçesi. Geldik Korsika’ya. Adada Korsika dili 1974’ten bu yana ilk ve ortaokullarda ve ayrıca 1980’de açılan üniversitede okutuluyor. Bırakın dili, bu adanın üniter devlet Fransa’da ayrı bir hukuksal varlığı var: Korsika Teritoryal Kolektivitesi. Buna göre yerel kalkınma, mali işler, tarım, ormancılık vs., eğitim, kültür, sanat, daha aklınıza ne gelirse yerel olarak yürütülüyor. 51 üyeli Korsika Meclisi kendi içtüzüğünü yapıyor. Ada bütçesini ve gelişme planını kabul ediyor. Fransa Parlamentosu adayı ilgilendiren yasa ve kararnameleri çıkarmadan ona meclise danışmak zorunda. Meclis ayrıca Fransız hükümetine yasa değişikliği önerabiliyor. İsteyen üyeler de Korsika dilinde konuşabiliyor mecliste. 7 kişilik yürütme konseyi adayı yönetiyor ve meclis tarafından denetleniyor. Başkanı, adanın ita amiri. Korsika’da silahlar susalı uzun yıllar oluyor... Acaba böyle haklar verildiği için mi bu iki bölge sakin, yoksa sakin olduğu için mi bu haklar verildi? Tabii yanlış; ama hatırlınız için ikinci şıkkı doğru sayalım ve hemen soralım: Bizde silahlar sustuğunda bu hakların binde biri verildi mi? Susunca verilecek mi?

Not: Bu bilgilerin kaynakları için Azınlık Raporu duruşmasındaki ‘Karşı-İddianame’me bkz. (<http://baskinoran.oran.name/KarsiIddianame-15-02-2005.pdf>)” diyor Prof. Oran. Şimdi Prof. Keyman’ın da ‘Laik Kesim Kendini Yenilemeli’ yazısındaki temel mesele buydu. Kürt meselesinin çözümünde artık ‘yeni şeyler söylemek lazım’ çünkü bu ülkeyi aydınlığa refaha Batılı eğitim almış olan sosyal demokrat olan laik kesim taşıyabilir ancak; ama o da **ÜLKENİN HER KESİMİNİN OYUNU ALMADAN OLMUZ**. Değil mi? Neden bu özgürlükleri savunmuyorsunuz?” (Ahmet Ahmet; humanist35.5@gmail.com)

“Yeni şeyler söylemek” böylece özerklikliğe, özerklikten federasyona, oradan da bağımsızlığa giden yol anlamına geliyor. Örnekli konuşmak, önce örnekle uğraşmak gerektiğinden saptırıcı, yanıltıcı ve yorucu oluyor. İşin harbi tarafı var: Özerklik isteyen “Ben özerklik istiyorum” der. Federasyon isteyen federasyon, bağımsızlık isteyen de “Bağımsızlık istiyorum!” der.

3 Aralık 2008

HAKLARIN HAKKI, DEĞİRMEN HAKKI

Çocukluğumda “Hakkımı istiyorum” diye dayatanlara, “Hak değirmende olur!” derlerdi. O zamanlar değirmene öğütülmek üzere buğday götürüldüğünde, değirmenci elde edilen unun bir bölümünü ücret (hak) olarak kendine ayırırdı.

Delikanlılığım boyunca, Demokrat Parti iktidarı döneminde, bir “ispat hakkı” tartışması vardı. DP’liler muhalefetin bu isteğiyle “ispat hakkı, İsmail Hakkı” diyerek dalga geçerlerdi.

Kullandığım 2008 Nâzım Kültür Ajandası’na göre “İnsan Hakları Haftası” da bugün başlıyor.

“Hak, haklar!” deniliyor ve bunlar kutsallaştırılıyor ki doğrudur! Ama hakkın ve hakların bir kaynağı, yasal kaynağı, bu yoksa törel ve geleneksel bir dayanağı bulunması gerekir.

Türkiye-Avrupa Birliği müzakereleri başlar başlamaz herkes hiza ve istikametine Kopenhag Kriterleri’nden bakmaya başladı. Türkiye’nin AB’ye girmesi için Kopenhag Kriterleri’ni yerine getirmesi gerekmektedir.

Kriterlerin hepsi, bir madde dışında doğru tercüme edilmiş ve yorumlanmıştı. “Anadilin öğrenilmesinin önündeki bütün yasal engellerin kaldırılması” idi bu kriter.

Bu kriteri bile bile, kasıtlı olarak, “Anadilinde öğretim (öğrenim)” diye çevirmişlerdi.

O sıralar, çok moda olan, münevver, aydın, entel ve entelektüeller, âlimler ve muallimler, muharrir ve yazarlar, mütefekkir ve düşünürler tarafından haftada bir yayımlanan ortak bildirilerde, Kürtlere anadilinde öğrenim hakkı mutlaka yer alıyordu.

“Kopenhag Kriterleri” denince akan sular durduğu için dönemin cumhurbaşkanı, başbakanı, Genelkurmay başkanı, bakanları, milletvekilleri, iktidarı ve muhalefeti, gerçek anlamını bilmeden “Anadilinde öğrenim hakkı”dan söz ediyorlardı. Ama “anadilini özgürce öğrenmek hakkı”ndan söz ettiklerini sanıyorlardı.

O zaman (8-9 yıl oluyor) ortaya atılıp “Durun beyler, anadilinde öğrenim hakkı” başka, “anadili özgürce öğrenme hakkı” başka diye yazdım ve anlattım: Anadilin özgürce öğrenilmesi için yasal bir engel varsa bu engel kaldırılır; yasa ya da yönetmelik değişikliği ile okullara, (resmî dil dışında kalan) anadili dersleri konulur. Bu dersler seçmeli olur, isteyen öğrenir. Yani Kürkçe dersi zorunlu değil, isteğe bağlı olabilir. Günümüz Türkiye’sinde bu türden önlem ve girişimler son derece faydalı olur diye yazılar yazdım ve ardından açıklıyordum:

Bir ülkede bütün okullarda öğretim yapılan dil devletin resmî dilidir. Bu dilden başka bir dilde eğitim öğretim yapılamaz. Zaten Anayasa’nın 42. maddesinde “Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına anadili olarak okutulamaz, öğretilemez” diye yazmaktadır.

Aradaki farkı Türkiye’ye anlatabilmek için yıllarca uğraştım ve bunu ilkin askeriye fark etti.

Anayasa’nın 42. maddesi “okutulamaz” diyordu, ama kimileri, o “anadil olarak okutulamaz dil”ın bir bölgenin eğitim sisteminde öğretim dili olmasını istiyordu. Bunun bir anlamı olmalıydı. O anlamı da açıkladım: Anadilde öğretim hakkı istemek, özerklik, federasyon ve giderek bağımsızlık (bölünme) istemek anlamına gelir.

O zamanlar insanlara “paranoya” gibi gelen yorumlarım artık televizyonlarda bol bol söylenir ve gazetelerde yazılır oldu.

5 Aralık 2008

ÖĞRENİM DİLİ VE FEDERASYON

Öğrenim dili başka, bir anadili özgürce öğrenme hakkı başka! Birincisi devletin biçimiyle, ikincisi bireysel demokratik haklarla ilgili. Bu iki olguyu birbirine karıştıran ya doğruyu bilmiyordur ya da fesat çıkarmak istemektedir.

Öğrenim devletin resmî diliyle yapılır. Devletin resmî dili tek ise, sadece o dilde yapılır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dili Türkçedir, öğrenim sadece Türkçe yapılır.

Yabancı kolejler örnek verilmesin! Onların özel statüsü var ve sayıları belli.

Kürtçenin öğrenim dili olmasını istemek, Kürtçenin resmî dil olması anlamına gelir. Kürtçenin Türkiye'nin ikinci resmî dili olması ise devlet biçiminin değişmesini, üniterlikten federasyona dönüşmesini gerektirir.

Bu nedenle ilk, orta ve yükseköğrenimde öğrenimin Kürtçe yapılmasını istemek, anayasa açısından masum bir istek olamaz. Anayasanın değişmez maddelerinin ve bazı değişebilir maddelerinin değişmesini gerektirir.

Bu değişiklik yapıldığı andan itibaren Türkiye üniter devlet olma niteliğini yitirir.

Federasyon ve ayrı devlet istemeyen hiç kimse anadilinde (Kürtçe) öğrenim hakkını ağzına almaz. Kopenhag Kriterleri'ne göre devlet bütün vatandaşlarına bireysel kültürel haklar vermek zorundadır. T.C. Anayasası'nda da aynı nitelikte maddeler vardır.

Kürtçülük sorunu dışardan örnekler verilerek çözülemez. Çünkü her toplumsal olgu kendine özgü ve biriciktir. En basiti Korsika bir ada olduğu için Türkiye'nin Kürtçülük sorununa örnek olamaz.

Bir de bir hayal ürünü olan “ortak kurucu unsur” iddiası var.

Devlette bir ortaklık varsa, bu kuruluş anından itibaren bir sözleşme olarak yazılı metne girer. Devlet bir şirket olmadığı için sonradan ortak olunmaz.

Bu türden iddiası olanlara bu konuda birkaç kitap okumalarını önereceğim. Benim yaptığımı yapsınlar ve okusunlar.

Örneğin Prof. Dr. Hüseyin Pazarcı'nın "Uluslararası Hukuk" (Turhan Kitabevi) adlı kitabı var. Sadece devletlerle ilgili sayfaları (140-185) okurlarsa, "halkların kendi kaderini tayin hakkı"nın sadece sömürgelerle ilgili olduğunu öğreneceklerdir. Meğer bu da Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın bir maddesi (madde: 2/4) imiş.

"En başta, şunu hemen vurgulamak gerekmektedir ki, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun anılan 1970 Bildirisi sömürge rejimi altında bulunan ülkeleri sömürgeci devletin ülkesinden saymamaktadır." (s. 143) Ve Türkiye Cumhuriyeti kendi sınırları dışında herhangi bir sömürgeye sahip değildir.

Prof. Dr. Hüseyin Pazarcı'nın kitabı okunduktan sonra sıra Prof. Dr. Oktay Uygun'un "Federal Devlet" (XII Levha Yayıncılık) adlı kitabına gelecek. Prof. Dr. Oktay Uygun adını andığım kitabında temel ilkeleri, başlıca kurumları ve Türkiye'de uygulanabilirliği açısından ele alıyor. Ben okudum, yararını gördüm. Masamın üzerinde duruyor. DTP milletvekillerine de tavsiye ederim. Kürtçüler beni Kürt düşmanı (!) ilan etmeden önce iyi düşünsünler. Ben sadece başlarını taşa çarpmamalarını istiyorum. İlkini adını verdiğim kitapları satırlarını çizze çizze okusunlar. Hukuk mezunları da...

6 Aralık 2008

ÜNİVERSİTEDE KÜRT DİLİ VE EDEBİYATI

Hak ve Özgürlükler Partisi (HAKPAR) Genel Başkanı Bayram Bozyel Taraf gazetesinde (01.12.08) yayınlanan bir makale

lesinde, “Federal Çözüm” olarak muştuladığı “yeni bir gelecek kurmak için” yedi koşul öne sürüyor. “Kürt halkının ulusal kimliğinin resmî ve yasal düzeyde kabulü sorunun çözümü bakımından tarihi bir eşik oluşturur” dediği ikinci koşulu şimdilik atlayıp üçüncü koşulu öğrenelim: “Kürtçe eğitim ve yayın önündeki yasaklar kaldırılır ve aşamalı olarak Kürtçe eğitime geçilir.”

Söylemeye ne gerek var: Kürt dilinde (Kürt dili ile) öğrenim, Federal Çözüm’ün ayrılmaz parçasıdır. Kürt dilinin öğrenilmesinin önündeki engellerin kaldırılması başka, fakat Kürt dilinde (Kürt dili ile) öğrenim (öğretim) yapılması daha başka. Birincisini herhangi bir T.C. hükümeti başarabilir. Ama ikincisi, anayasa bakımından olanaksız gibi.

Yaşar Kemal de Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Büyük Ödülü töreninde yaptığı konuşmada “Anadolu’da yaşayan her halk kendi anadilinde eğitim görecektir” diyor. Ama ben onun söylediklerinin ne anlama geldiğini bildiği kanısında değilim.

Bayram Bozyel gibi Yaşar Kemal’e de önceki yazımda adını verdiğim kitapları okumalarını önereceğim: Prof. Dr. Hüseyin Pazarıcı’nın “Uluslararası Hukuk” adlı kitabının 140-185 sayfaları ile Prof. Dr. Oktay Uygun’un “Federal Devlet”i...

Şimdi gelelim gerçeklere: TRT 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren günde 12 saatlik bir Kürtçe yayına başlıyor. Yayın daha sonra 24 saate çıkacakmış. Bu çok önemli, olumlu bir adım!

TRT Televizyonlarının kurucu kadrosu içinde yer aldığım, yönetim görevlerinde bulunduğum için işin zorluklarını bilirim. Ancak bizim karşılaştığımız teknik zorluklar şimdi söz konusu bile değil. Şimdi sorun yayını yapacak insan malzemesinde. Haber ve program metinlerini yazacak, dublaj için çeviri yapacak, ekrana çıkıp üç lehçede Kürtçe haber okuyacak, dublaj (seslendirme) yapacak, röportaj ve söyleşi yapacak elaman bulmak (oldukça değil) çok güç. Ülkede 10-15 milyon Kürtçe konuşan insan bulunması da sorunu kolaylaştıracağına güçleştirir.

Deneyimlerimle biliyorum: Bulgaristan’da, Türkçeden Bulgarcaya, Bulgarcadan Türkçeye yazınsal ve bilimsel çeviri yapacak insan bulamazdınız bir zamanlar. Sıradan İstanbul Rumları da, Batı Trakya Türkleri de bu işi beceremezler. Çok ciddi öğrenim işidir.

28 Kasım 2008 tarihli Taraf gazetesinde Mardin’deki Artuklu Üniversitesi’nin Kürt Dili ve Edebiyatı Bölümü yani Kürt Filolojisi kurmak için çalışma başlattığını okuyunca çok sevindim. Sevincim ancak iki gün sürdü. Sabah’ın (01.12.08) yazdığına göre Artuklu Üniversitesi de yeni kurulan 23 adet yeni üniversiteden biriymiş. Yani, “Bir rektör, bir masa, bir sandalye” üniversitelerinden biri. Artuklu Üniversitesi’nde Kürt Filolojisi’nin çalışmaya başlaması için en azından 10 yıl ister. Bu nedenle, bence, bu işi İstanbul ve Ankara’nın devlet üniversiteleri üstlenmeli. Bir tane İstanbul’da, bir tane de Ankara’da Kürt Dili ve Edebiyatı bölümü kurulmalı. Böylece Kürt dilini öğretecek profesyonel kadro yetişmiş olur.

İnsan ve vatandaşlık hakları bakımından bir zorunluluk olan Kürt Dili ve Edebiyatı Bölümü, doğal olarak, kimsenin aklına federasyonu ya da bölünmeyi getirmez. Getirmemeli!

Türkiye’nin ve onun Kürt vatandaşlarının, “Anadilde öğretim” ile “federasyon”un ne anlama geldiğini bilebilecek ciddi Kürt aydın ve entelektüellerine gereksinimi var.

7 Aralık 2008

ÇÖZÜMDE İLK ADIM!

“Kürt sorunu” konusunda bugün iyice açık seçik olacağız. Kürtçüler, Kürt ırkçı ve milliyetçileri beni Kürt düşmanı ilan etmeden önce yazdıklarımı iyice okusunlar.

Bilindiği gibi son zamanlarda Kürtçenin eğitim öğretim dili olması konusu öne çıkarılıyor. Dışarıdan özellikle de Fransa'dan örnekler veriliyor ve ayrıca Türkiye Cumhuriyeti'nin 1923-1946 dönemi serbest atış topa tutuluyor.

Biz geçmişin değerlendirmesini daha önce yaptığımız için onu şimdilik bu yazının dışında bırakalım. Yerel dil, ulusal dil, resmî dil sıfat ve kategorileri yönetim biçimiyle çok yakından ilgilidir. Kürtçe şu anda yerel dil konumunda ama onun ulusal dil ve dahası resmî dil olmasını isteyenler, bunları savunanlar var. Bu nasıl olacak? Bunun gerçekleşmesi için devletin yapısının değişmesi gerekir:

1. Özerklik: Kürtçe ulusal ve resmî dillerden biri.
2. Federasyon: Kürtçe ulusal ve resmî dillerden biri.
3. Bölünme/Bağımsızlık: Kürtçe ulusal ve resmî dil.
4. Mevcut durum: Kürtçe sadece yerel dil.

5. Mevcut durumda reform: Kürtçe okullarda öğretilen, üniversitelerde filoloji bölümü olan, yazılı ve görsel basında kullanılan bir yerel dil.

Özerklik, federasyon ve bağımsızlık başka bir yazı dizisinin konusu. Bu konuya daha önce de birkaç kez değindim: Çok trajik ve kanlı bir iştir. Kimseye tavsiye edilmez.

Mevcut durumun sürdürülmesi, iç ve dış dinamikler nedeniyle ve insan hakları dolayısıyla mümkün değil. Bunu herkesin anlaması gerek.

Demek ki önümüzde "Mevcut durumda reform"dan başka bir seçenek bulunmuyor: Kürtçe yerel dil olarak öğretilecek ama mevcut koşullar siyasal olarak değişmedikçe yerel dil olarak kalacak ve ulusal dil, resmî dil statüsü kazanamayacak.

Ne yapalım ki gerçekler acı olsa da böyle: Yeryüzünde üç binden fazla yaşayan dil var ama sadece 205 devlet var. Resmî dil de bu sayı dolaylarında.

Tarihin cilveli diyalektiği dolayısıyla da Kürtçe Türkiye’de sadece bir yerel dil konumunda.

“Efendim, biz mevcut durumda da Kürtçenin Türkçeye eşit olmasını; ikinci ulusal ve resmî dil olmasını istiyoruz !” diyenler, yazarlar var Kürtçüler arasında.

Böyle bir şey sadece Türkiye’de değil, dünyanın hiçbir ülkesinde mümkün değil. Bu nedende mevcut durumda Kürtçenin ikinci ulusal ve resmî dil olmasını istemek özerklik, federasyon, bağımsızlık istemek anlamına gelir. O başka...

Mevcut durumda reform ulusal birlik ve ülkenin bütünlüğü için son derece önemlidir ve bir saniye bile geçirmeden hemen hazırlıklara başlanması gerekir.

Reformun ilk adımı Türkiye’nin en büyük üç üniversitesinde Kürt dili ve edebiyatı bölümlerinin kurulması olacaktır. İkinci adım ilköğretimin 6, 7 ve 8 sınıfları ile ortaöğretimde (liselerde) Kürtçenin seçmeli ders olarak öğretilmesini yasallaştırmak olacaktır. Bu derslerin öğretmenleri Kürt dili ve edebiyatı bölümlerinde yetişecek. Sokaktan gelmeyecek...

24 Aralık 2008 tarihli Radikal’in “Biz Kimiz: Kürtler 4” yazı dizisinde açıklandığına göre Kürtlerin yüzde 99,7’si öğrenim dilinin Kürtçe olmasını istiyormuş. Bu isteklerinin özerklik, federasyon ya da bağımsızlık anlamına geldiğini biliyorlar mı acaba? Sanmıyorum! Benden başkaları da anlatmalı bu sevimsiz gerçeği bu insanlara.

27 Aralık 2008

NÂZIM HİKMET’İN ÇİLESİ

“Nâzım Hikmet, egemen ulusun egemenleri, başka halkların varlığını kendisine feda ederken suskun kaldın. Diğer halkların

jenoside uğramasına seyirci kaldın. Kürt ulusunun yok sayılmasına, yok edilmesine, trajedi derecesinde uzun sürece yayılan ve uygulanan soykırımını görmezden geldin. Egemen ve hâkimiyet kurmak isteyen “Kuvayı”lere methiyeler dizdin, onların atlarına, paşalarının ‘çakmak çakmak gözleri’ne hayranlığını dizelerinde işledin. Koçgiri’de, Zilan’da, Dersim’de, Piran’da, Palu’da, Geliye Sapo’da ve daha evvelinde Harput’ta, Sivas’ta, Adana’da, Trabzon, Samsun, Rize’de ya da Hakkâri’de, Mardin’de, Erzurum’da, Van’da vs. oluk oluk her karışında akan kan ve gözyaşlarına kalemin ve ellerin tutuk kaldı, dillendirmedin.” (Arka kapak)

“Açıkca ifade etmek gerekir ki Nâzım Kürtlere ait değildir; Türk halkının dışındaki halklara ne kadar aitse Kürt halkına da o kadar aittir. İki ayrı ulus ve iki farklı ülke olgusu Nâzım’ı savunma ‘hatırına’ yok sayılamaz. Tarihsel olguları Nâzım’a feda edemeyiz. Farklı ulusların, farklı ülke ve coğrafyaların, farklı kültürlerin yok sayılması pahasına Nâzım’ı Türk ve Kürt halklarının ‘ortak değeri’ olarak görmek-göstermek gerçeklere alay etmektir”(s. 15).

Yukarıdaki satırlar bir zırdelinin sayıklamaları, sabuklamaları değil. Hüseyin Can adında birinin “İttihatçı-Kemalist İdeolojiden Kurtulamamış Sosyal Şoven TKP’nin Üyesi Bir Şair: Nâzım Hikmet ve Kürtler” (Pêrî Yayınları, 2010) adlı kitabından aldım.

Kitap ilkin 2009 yılında Almanya’da yayımlanmış. Sonra Türkiye’de.

Yazara göre Nâzım Hikmet Türklere şiirinde mebzul miktarda yer verirken, şiirinin merkezine Türkleri koyarken Kürtlere yapıtına yazınsal zenginlik kazandırmak için garnitür olarak yer vermiştir. “Kürtler üzerine bir tek şiir yazma ihtiyacı duymamıştır. Kürtlerin ulusal kimliği, dili, kültürü, tarihi, yaşamı, ulusal talepleri, mücadeleleri üzerine başlı başına bir tek eser koymadığı gibi, konusu Kürtler olan sanatsal bir çalışma içerisine de girmemiştir. Yüz binlerce Kürdün katledilmesini şiirine, tiyatrosuna, mektubuna, destanına vb. almamıştır” (s. 155).

Kitap bu türden ipe sapa gelmez zırvalarla dolu. Nâzım Hikmet'in "Türkler" dediği kimdir, kimlerdir; Türk ırkı mı, Türk etnisitesi mi? Nâzım'ın "Türk" dediği kimse, "Türkler" dediği topluluk Anadolu'da yaşayan ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve ulusal kurtuluş savaşına katılmış olan insanlardır.

Nâzım Hikmet, Mustafa Kemal Paşa'yı şiirine soktuğuna göre Şeyh Mahmud'u, Şeyh Sait'i, Cibranlı Halit Bey'i neden şiirine birer kahraman olarak yerleştirmemiştir? Bağımsız bir Kürdistan kurmak isteyen bu insanlara Nâzım'ın övgü düzmesini beklemek zırvalamaktan başka nedir ki? Nâzım öldürülen isyancıların arkasından "İyi oldu, oh oldu" mu demiş? Bu türden insanlarla Kürtlerin işi çok zor! Allah akıl versin!

15 Mayıs 2010

KÜRTÇÜLÜĞÜN TERSİ YÜZÜ*

* Hürriyet gazetesinde yayınlanan yazılar.

KÜRTÇÜLÜK SORUNUNUN TERSİ VE YÜZÜ

1.

Türkiye’de sorunlar mesele, meseleler problem, problemler sorun, sorunlar mesele oluyor. Üç sözcük de aynı anlama geliyor diye karşı çıkmayın sakın. Sözcük, kavram ve tanım bilmemenin, hepsini birbirine karıştırmanın trajikomik boyutlarını abartmak ve gözlere sokmak için yazdım o cümleyi.

Türkiye’nin bir Kürt sorunu yok; Kürtçülük sorunu var! Çünkü “Kürt sorunu” olarak öne ve ileri sürülenlerin hangilerinin Türkiye Cumhuriyeti’nin Kürt kökenli vatandaşları tarafından istendiğini bilmiyoruz. Bu istekler toplamı bir referandum sonucu ortaya çıkmadı. Türkiye Kürtleri adına konuşmak hakkına sahip herhangi bir inandırıcı örgüt yok.

PKK da, DTP de Türkiye Kürtlerini temsil etmiyor. Politik ve sosyolojik olarak tanımlar ve betimlersek bu iki örgüt de kendilerine özgü bir tür Kürtçülüğü temsil etmekte. PKK ve DTP kendi Kürtçülük sorunlarını bir “Kürt Sorunu” adı altında ileri sürmekte. Ki sürebilirler. Ama siyasal partilerin, hükümetin, devlet kurumlarının, sivil toplum örgütlerinin onlar gibi “Kürt Sorunu” jargonu kullanmaları çok yanlış.

Benim de zaman zaman, kalabalığa uyup, “Kürt Sorunu” dediğim olmuştur. Bundan dolayı okurlarımdan özür diliyorum. Bu yanlışlığın farkına vardığım için “Demokrasiziz Demokrasi” (Cumhuriyet Kitapları, Haziran 2009) adlı kitabımda, konuyla ilgili olarak yazdığım yazıları topladığım bölüme “Kürtçülüklere Dair” adını verdim.

Türkiye’nin çok büyük bir sorunu var kuşkusuz: Bu sorunun adı “Kürt Sorunu” değil, Türkiye’nin bir coğrafi bölgesinin ve o bölgede yaşayan vatandaşların toprak, iş, eğitim, sağlık, güvenlik gibi temel maddi sorunları ve genel olarak çağdaş uygarlıktan yoksun kalma sorunları.

Bu bir milli ve etnik kökenli sorun değil. PKK ve DTP ve genel olarak Kürtçüler bu maddi temel sorunları soyutlaştırarak ona politik bir libas giydireyorlar.

Garip bir anlayış tarzı var. Örneğin İmam hatip liseleri konusunda bir dizi yazı yazıyorum, imam ve müezzinlerin ezan okuma konusundaki Diyanet İşleri Başkanlığı'nın genelgelerine aykırı davrandıklarını yazıyorum. Din düşmanlığı yaptığımı ileri sürüyorlar.

Doğu ve Güneydoğu bölgesinin sorunlarını Kürtçülüğe indirgeyenleri eleştiriyorum. Kürt düşmanlığı yaptığımı söylüyorlar.

On yıldır, “Anadilde eğitim” ile “Anadilin özgürce öğrenilmesi”ni birbirine karıştırmayın diye yazdım; sonunda insanları mutsuz edersiniz diye yazdım. Artık yalanların saltanatının bittiği, biteceği yer ve dönem geldi.

Üniter bir devlette anadilde eğitim öğretim hakkı olmaz; üniter devlette resmî dil dışında bir dil eğitim öğretim dili olamaz diye yazdım. Ama yalana devam ettiler. İşte yalanların sona erdiği, ereceği bir dönem geldi.

Anadilde eğitim öğretim hakkı istemek; özerklik istemek, federasyon istemek anlamına gelir, ama anadili öğrenme özgürlüğü başka bir şey diye yazdım. Yüzüme trene bakarmış gibi baktılar.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları Kürtlerin elbette bütün vatandaşlar gibi her türlü temel hakları var. Ama bu haklar Kürtçülerin öne sürdüğü gerçek dışı, dayanaktan yoksun haklar değil. Bu yazı dizisinde Kürtçülerin iddialarını tartışacağım. Eleştiriler Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürt asıllı vatandaşlarıyla ilgili değildir. Bunu “Ne günlere kaldık!” diyerek özellikle açıklamak istiyorum.

2.

18 Ağustos 2009 akşamı Haber Türk televizyonunda “Sansürsüz” adlı programa katılan DTP'li Orhan Miroğlu büyük bir öfkeyle “Kürtler kendi kendilerini yönetmek istiyorlar!” diyor.

Ardından, “Kürtçenin resmî dil olmasına ne diyorsunuz?” sorunu da gene öfkeyle yanıtlıyor: “Kürtlerin çoğunluk olduğu yerlerde Kürtçe elbette resmî dil olmalı!”

Bir kez daha fark ediyorum ki Kürtçüler de karşıtları da mütahiş bir aymazlık içinde. Ağızlarından çıkanı kulakları duymuyor. Kullandıkları sözcük ve kavramların anlamlarını ya bilmiyorlar ya da hepsini yanlış kullanıyorlar.

Bunu taa 3 Eylül 2000 tarihli “Pandoranın Kutusu”* adlı yazımda okurlara haber veriyordum. Bir iki kişinin ne anlama geldiğini yeni yeni anlayabildiği “Anadilde öğrenim”in doğru anlamını açıklıyordum. Yazıyı “Pazar Yazıları” (Gendaş Yayınları, s. 78) adlı kitabımda da okuyabilirsiniz.

Bu yanlışlıklar komedisini daha önce kim bilir kaç kez yazdım: Adamlar “Biz üniter devletten yanayız” diye yemin billah ediyorlar, ama bir cümle sonra söyledikleri federe devlet faslına giriyor. Uyardığınız zaman “Vallah biz federasyon istemiyoruz!” diyorlar.

Ağzını açan-açmayan üniter devlet diyor, federasyon diyor. Başka bir şey demiyor.

Herkes federasyondan söz ediyor, ama federasyonlar konusunda ciddi bir şey bildiklerini sanmıyorum. Federe devletler nasıl kurulur, ya da üniter devlet iken federe devletlere bölünmüş herhangi bir devlet var mı? Bu sorunun yanıtını bilip söyleyen de yok!..

Federe devlet bir komandit ya da koleklif şirket olmadığı için, “Gel gardaş bir federe devlet kurak!” demekle de olmaz. Yani herkes federe devlet olamaz. Bunun için tarihsel, dilsel, dinsel, etnik koşulların var olması gerekir. Size hemen bir ilke söyleyeyim: Federal devleti oluşturan birimler, birleşme döneminden önce genellikle bir büyük devlete bağımlı sömürgeler ya da mandalardır. Bazı devletler ise çok özel koşullar ve çıkarlar içinde federasyon kurabilirler.

* Elinizdeki kitabın ilk yazısı.

Livingston, çeşitli yazarlarca ileri sürülen görüşleri değerlendirerek, federal sistem bakımından evrensel veya temel araç olarak kabul edilen ilke ve grupları altı başlıkta toplamıştır (Oktay Uygun, “Federal Devlet”, İtalik Kitapları, s. 53):

1. Yazılı anayasanın varlığı.
2. İktidarın iki eşit yönetim düzeyi arasında bölünmesi ilkesi.
3. Anayasayı yorumlayacak, yetki bölüşümüne ilişkin uyuşmazlıkları çözecek bir organın varlığı.
4. Eyaletlerin ulusal parlamentoda temsil edilmesi.
5. Çifte yurttaşlık; bireylerin hem federal hem de federe yönetimlere yurttaşlık bağı ile bağlı olması.
6. Ulusal yönetimde yürütme organının federal özellikler göstermesi.

Bu konuda söz alanların, almak isteyenlerin henüz Oktay Uygun’un sözünü ettiğim kitabını okuduklarını sanmıyorum. Okumadan âlim, yazmadan kâtip olunmaz. Zırvalanır.

Oktay Uygun federe ve federal devletleri anlatıyor. Ama üniter devletlerin federal devlet haline gelmesinden hiç söz etmiyor. Sizce böyle bir örnek var mıdır? Belki Belçika. İkincisini bilen varsa söylesin!

3.

Ütopya da gerçektir: Falcı olmadığım gibi ham hayalci de değilim Türkiye konusunda. Ancak ülkenin artık 2009 öncesinin Türkiyesi olamayacağını da biliyorum.

On yıldır söylenen cümlelerin, yanlış kullanılan kavram ve deyimlerin, özellikle saptırılan metinlerin gerisindeki anlamları ve gizlenen talepleri yorumlamak için ter döküyordum. Düşünsenize, “Kürtçenin özgürce öğrenilmesinin önündeki engellerin kaldırılması” ile “Anadilde öğretim” arasındaki farkı en azından yüz kez yazdım ama öğrenmesi gerekenler on yılda öğrenmedi-

ler. Taa 3 Eylül 2000'de "Anadilde eğitim değişiminin kapsamı çok geniş: Kürtçenin resmî dil olması; anaokulundan üniversiteye kadar eğitimin içerdiği bütün derslerin bu dilde yapılması anlamına geliyor" diye uyarıda bulunmuşum.

Daha sonra şöyle bir formül oluşturmuşum: Anadilde öğrenim = Federasyon ya da ayrılık!

Daha bu kavramları kavramaktan aciz kimileri (Eski CHP'li-ler, üniversite âlimleri ve can sıkıcı birtakım zevat) CHP ve solu AKP'nin açılım sürecini desteklememekle suçluyorlar.

Kürtçülerin (PKK, DTP, Kürtçü yandaşları ve benzerleri) kafasından geçen, hayal ettikleri çözüm planını birkaç ay önce bir kâğıda yazmışım. Birlikte okuyalım:

1. Anadolu Federal Cumhuriyeti, Kürtler ve Türkler tarafından kurulmuş demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir. Federal ve federe devletlerin yapısı adem-i merkezîyetçidir.

2. Diyarbakır ve Ankara iki federe devletin başkentleridir. Federal başkent İstanbul'dur.

3. Federe devletlerin resmî dili olan Kürtçe ve Türkçe federal devletin resmî dili ve aynı zamanda eğitim ve öğretim dilidir.

4. Anadolu Federal Cumhuriyeti'nin özel bir bayrağı vardır. Kürt Federe Devleti'nin bayrağı PKK bayrağıdır. Türk Federe Devleti'nin bayrağı beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

5. Federe devletlerin dilleri öteki federe devlette isteğe bağlı seçmeli ders olarak öğretilir.

6. Her iki federe devletin kendi meclisleri, cumhurbaşkanları, bakanlar kurulu, kamu yönetimleri, kolluk ve polis kuvvetleri vardır. Yönetim ve yargı dilleri Kürtçe ve Türkçedir.

7. Her iki federe devlet kendi sınırları içinde vergi toplar. Kürt Federe Devleti, federal hazine ve bütçeye on yıl katkıda bulunmaz. Buna karşın federal bütçeden yüzde 25 katkı payı alır.

Abdullah Öcalan'ın basına sızan ve "iki halkın yan yana varlı-

ğından, yaşamasından” söz eden projesi, benim çalakalem, özensizce yazdığım 7 maddenin tamamını içermektedir.

Şu anda ne AKP hükümetinin ne de Kürtçülük tarafının kırmızı çizgili planlarını biliyoruz.

Durum böyle iken, açılım hamlesinin başta CHP olmak üzere muhalefet partileri, solcu kesimler, aydınlar, sivil toplum örgütleri tarafından desteklenmesini istemek ve girişime mesafeli duranları barış düşmanı ve savaş yandaşı olarak ilan etmek terbiyesizce bir zorbalıktır.

Ben Kürtçülük tarafının plan ve taleplerinin yukarıda ilan ettiğim 7 madde eksen ve doğrultusunda olacağından, ne yazık ki, eminim! AKP, bu politikayı kendi İslamcı politikaları için kullanıyor, kullanacak. Açılım paketinin zulasında türban da yer alıyor. DTP, “Türban serbest kalmadan PKK dağdan inmez” derse hiç şaşırırmam.

Gizli federasyon talepleri ve tehditleri karşısında, Türkiye Cumhuriyeti’ni kuran ulusun, federasyon yerine bölünmeyi tercih etmeyeceğini kim garanti edebilir?

Türkiye’de artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak!

4.

Eşeği yokuşa sürmek: Vakti zamanında nemrut bir herif varmış. Yatak serme konusunda bir bahanesini bulur karısına her gün mutlaka dayak atarmış. Kadın yatağı büyük odaya mı serdi, “Ulan kadın bu havada sofa varken buraya mı yatak serilir” diye basarmış dayağı. Kadın ertesi gün yatağı sofaya serermiş. Bu sefer, “Ulan karı, davarın gürültüsünden burada uyunur mu?” diye ayağının altına almış zavallı kadını.

Canından bezen kadın, evde serilebilecek her yere yatak sermiş. Durumu gören nemrut herif pek memnun olmuş ve damda yatmaya karar vermiş.

Karı koca yatağa girmişler. Gökyüzü gökyüzü değil sanki yıldız harmanı. Adam başlamış sormaya: “Ulan karı şu yıldız ne yıldızı?” Cevap: Avcı Cebbar! “Ulan karı şu yıldız ne yıldızı?” Cevap: “Yedi kandilli Süreyya!”

Böyle soru-cevap devam ederken sıra Terazî Yıldızı’na gelmiş.

“Ulan karı, bu ne yıldızı?”

“Terazî Yıldızı Efendi!”

“Ulan karı, buraya yatak serilir mi? Terazinin dengesi bozulur da kilolar kafama düşerse... Ulan ben seni nasıl dövmeyeyim!..” Basmış köteği...

CHP ve her türlü solu kendi pis işlerine (Kıbrıs, Ermeni, Avrupa Birliği, demokratikleşme, vb.) karıştırmak isteyenlerin tavrı nemrut kocanın tavrından hiç de farklı değil. Ama bana en çok Eşref Erdem, Tarhan Erdem (eski), Zülfü Livaneli (eski) gibi CHP’lilerin tavırları koyuyor. CHP’nin, yedi yıldır siyaset dünyasında her türlü uzlaşmadan sınıfta kalmış, sözüne ve eylemine güvenilmez AKP gibi bir partinin peşine bir kara tren vagonu gibi takılmamasını eleştiriyorlar. Koskoca CHP şaibeli bir partinin peşine neden takılsın? SHP ve CHP’nin yıllar önce hazırladığı raporlarda Kürt sorununa demokratik yöntemlerle çözüm aranmıyor muydu? (Yakında o raporları masaya yatıracağım.)

Tarhan Erdem’in gönlünden geçenlere bakın: “AK Partisi’nin demokrasi damarı güçlenecek. Daha ‘muhafazakâr demokrat’ bir parti haline gelecek. Önümüzdeki seçimden sonra CHP küçülecek. Zamanla da bitecek. CHP, Anavatan Partisi gibi olacak. CHP seçmeninin gözü laiklikten başka şey görmüyor. AK Partisi’nin her yaptığına yanlış ve takiiye diyor.” (Neşe Düzel söyleşisi. Taraf gazetesi, 17.08.09) Utanç verici!

Tarhan Erdem bunları Radikal gazetesindeki sütununda yazsaydı, kendisine serzenişte bulunmazdım. Eski, gücenik ve tatmin olmamış bir CHP’li olarak konuşuyor. Çok ayıp!

Bir de bulundukları yere, bindikleri rüzgâra göre konuşan ga-

zeteciler, bilim adamları var: Doğu Ergil'e göre "[Açılımı] desteklemeyen sol gerçek sol değil"; Oral Çalışlar'a göre "Türkiye'de sol çağa ayak uydurmuyor"; Mithat Sancar'a göre "AK Parti yapıyor diye reddetmek akıl dışı." (Vatan, 16.08.09) Dut gibi silkenek laflar. Ama değmez!

Ama en çarpıcısını bir tarihçi bayan söylüyor: "İzmit Basın Konferansı'nda Kürtlere özerklik vaat edilmişti." (Ayşe Hür, Taraf, 16.08.09) Mustafa Kemal Paşa'nın İzmit Basın Konferansı'nda böyle bir şey söylediği iddiası kocaman bir yalan. Mustafa Kemal Paşa orada 1921 Anayasası'nın bütün ülke yerel yönetimleri için geçerli olan 11. maddesini hatırlatıyor. Ama Ayşe Hür Hanım gözümüzün içine baka baka yalan söylüyor.

5.

Sol ve Kürtçülük Sorunu: Sokağın diliyle söylersek: Solun, Kürtçülük sorunu konulu açılımı "otomatikman ve komple" desteklemesi gerektiğini düşünenler var. Bu, dayanılmaz ve dayanaksız bir önyargıdır! AKP, DTP, PKK, Öcalan koalisyonunun ne idüğü belirsiz mugalatalarını (demagojilerini) sol (sol olduğu için) neden desteklesin?

Sol elbette özgürlük ve demokrasi girişimlerinin karşısında değil, ama yanında, önünde ve arkasında olacak. Ancak kendilerinin hâlâ solda olduğu vehmiyle yaşayan kimi 12 Mart ve 12 Eylül kaçkınları, günümüz solunu çoğulculuk adına mahkûm etmektedirler. Sol elbette çoğulcudur. Ama çok kültürcülüğü ve cemaatçiliği çoğulculuk sandıklarından olacak, solu suçlamak için kendi aralarında yarışıyorlar. Cemaatçilik değil ama çok kültürcülük bir ahlaki değer olarak çoğulculuğun içinde yer alır, ama kesinlikle ona indirgenemez.

Cemaatlere indirgenmiş çoğulculuk, dile, dine ve etnisiteye dayalı çok kültürcülük ve bunlarla ilgili hakların solun özgürlük ve demokrasi anlayışı kapsamına girdiği yanılması (illusion) ve

varsayımı tartışmalıdır. Çünkü bu türden bir çoğulculuk ve çok kültürcülük emperyalizmin hizmetinde gerici bir ideolojidir. (Samir Amin, “Modernite, Demokrasi ve Din” ve “Liberal Virüs” Özgür Üniversite Yayınları)

Ne olacak şimdi? Hani sol özgürlüklerden, demokrasiden ya naydı? İyi de, dinsel, etnik, dilsel, ırksal cemaatçilik (çoğulculuk) solun ideolojisi olan enternasyonalizmle nasıl bağdaşacak? Bağdaşmaz, bağdaşmayacak!

Solun, cemaatçilik üzerinden federasyon ya da konfederasyon isteyen isterik bir kitle ile herhangi bir ilişkisi olamaz. Solun bir hareketi desteklemesi için o hareketin gerçekten solda olması gerekir. Kapitalizmin ve emperyalizmin yörüngesinde, feodal dokulu, eşitlikleri içselleştirmemiş, ilkeleştirmemiş bir Kürtçülük sapkınlığını marazî ve isterik lejyonerlerle birlikte neden desteklesin? Sol emekçilerin, köylülerin, işçilerin ortak enternasyonalist hareketi olarak din, dil, cinsiyet, ırk ayrımcılığına karşıdır. Din, dil ve etnisite cemaatçiliğinin ve emperyalizmin yörüngesinde oturan bir hareket solun dostu olamaz.

Örneğin Oral Çalışlar (Radikal, 21.08.09) “Solculara ne oluyor? Özellikle de sosyalistlere... Yıllarca Kürtlerin özgürlük taleplerinin arkasında duran, ‘ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı’nı savunmanın bir ilkesel duruş olduğunu düşünen sosyalistlerin önemli bir kesimi, bu konuda da Kemalistlerin peşine takılmış durumdalar” diyor.

Solu eleştiren Oral Çalışlar anlaşılan bir türlü öğrenemediği solu iyice unutmuş. Örneğin V.İ.Lenin “Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı” (Sol Yayınları) bu hakkın bağımsız devlet kurmak olduğunu yazar: “Eğer bir Rus Marksisti, Ukraynalıların tam hak eşitliği isteğini ya da onların bağımsız bir devlet kurma hakkını bir an bile unutursa, sadece burjuva değil, ama aşırı gerici şovenliğin bataklığına kaymış olur.”

Ancak V.İ.Lenin Marksist Ukraynalılardan ve proleter hare-

ketinden söz ediyor. Irkçı ve feodal Ukraynalılardan (Kürtçülerden) değil! Kürt solu (varsa) ayrılmak istiyor mu?

Gelelim Birleşmiş Milletler'in "Ulusların kendi kaderini tayin hakkı"na! O da sömürgelerle ve sömürgelerde yaşayan haklarla ilgilidir. Kaç kez yazdım! Ülkenin toprak bütünlüğünü, ulusal birliğini yok edecek bir hak söz konusu bile değildir!

6.

CHP sevdalılarına maşallah! Kürt (?) ya da Kürtçülük sorunu tartışmalarına açık seçik katkıda bulunmak yerine çevreye saldıran yazıcıların psikanalizi (yazılarına bakılarak) bir gün yapılacağı mı acaba? Ama mutlaka yapılmalı. Marazi ve isterik hiddet ve şiddetlerinin kaynağında geçmişlerindeki yenilgiler ve utançlar olmasın sakın? Bu durumda, Kürtçülükler üzerinden Cumhuriyetten intikam alma girişiminde bulundukları da söylenebilir!

AKP sözcülerinin öfkesine, bu lejyoner bayların jest ve mimiklerine bakacak olursak, CHP'nin iktidar partisinin koalisyon ortağı olduğu yanılsamasına kapılabiliriz. Hep bir ağızdan, CHP'ye ortağına ihanet etmiş bir koalisyon ortağı muamelesi yapıyorlar.

CHP sadece 7 yıllık değil, 60 yıllık bir muhalefet partisi. Bu unutuluyor. AKP'nin, AB uyum yasaları dışında, CHP ile konuşmaya tenezzül ettiği görülmüş müdür? Koalisyon ortağı gibi güdülen ve güdümlenen bir muhalefet partisi dünyanın neresinde var? "Var!" diyenin ağzına biber sürerler. O halde, bireysel ikbal ve tatmin dışında, siyasal hukuk geleneği içinde bulunmayan bu kuduzca saldırının nedeni, nedenleri ne?

Bu saldırıların psikanalizini burada yapmanın gereği yok. Hadi AKP'nin tavrını da anladık diyelim; CHP'yi bir mayın eşeği gibi kullanmak istiyor. Peki, DTP'nin ve PKK sözcü ve sempatanlarının hal ve tavırlarını anlamak mümkün mü? Hangi hak ve kafa ile CHP'den de açılım planı istiyorlar, CHP'nin AKP'nin açılım planını desteklemesini istiyorlar?

AKP iktidarının Kürtçülük tarafına ne vereceği belli değil. Ama Kürtçülük tarafının ne istediği çok belli. Bu “belli”yi azdan çoğa doğru sıralayalım:

1. Yerel (territorial) ya da işlevsel (fonctionnel) yerinden yönetim.
2. İspanya örneği bölgesel devlet.
3. Ayrılma yoluyla federal devlet (federal devlet ya da konfederal).
4. Bağımsız devlet.
5. Hiçbiri olmaz ise ne olduğunu henüz bilmediğimiz alakürtçü bir devekuşu devlet.

Aslına bakarsanız, Kürtçülerin kafasındaki çözüm 5'ten 1'e doğru.

Konuşmalarına ve takınılan ortak tutuma bakılırsa, CHP kendisine hazırlanan “müteselsil kefil” tuzağının çok farkında. Bu nedenle, CHP bu tuzağa düşmediği, “mandepsiye basmadığı” için kudurgan saldırıların hedefi oluyor.

Durum böyle iken, DTP en azından böylesine bir yüz­süz kumpasta yer almamalı, sürecin içinde ve sonunda, CHP'nin karpısını çalmaya yüzü olmalı.

Türkiye öyle bir duruma geldi ki CIA güdümlü kudurgan tayfa nede­yse kötü hava koşullarından dolayı CHP ve TSK'yı sorumlu tutacaklar. CHP'yi ve TSK'yı itibarsızlaştırmak için her fırsattan yararlanıyorlar. CHP'nin iktidar alternatifi olmasını engellemek istediklerini düşünmek çok mümkün. Bunların, AKP ve Saadet Partisi'nin (SP) birbirinin alternatifi olduğu iki partili bir düzenek hayal ettikleri de düşünülebilir.

Bir muhalefet partisi ülkenin yüksek çıkarları için kendisini feda edebilir! Ancak bir muhalefet partisinin iktidardaki partiyi kurtarmak için kendini feda ettiği nerede görülmüş?

7.

Dünya Atma Şampiyonu Baskın Oran: Prof. Dr. Baskın Oran “atmasyonları ile” kafa karıştıran bir mikserle benzemekte. Uzun süredir!

Radikal gazetesinde “üniter-devlet” ve “ulus-devlet” konularında “İdraksiz Türkler”e ders vermeye başladığını belki duydu-nuz. Ne var ki daha ilk yazının (06.09.09) başlığı ile saçmalamaya başlıyor ve üniter devlet, ulus-devletin aksine demokrasiye engel değil” buyuruyor. Buna göre bütün ulusal devletler demokrasi düşmanı oluyor. Üniter olup da istibdatla yönetilen onlarca devlet demokrasinin has bahçesini temsil ediyor. Kürtçülük yapmak için bilim ve bilginin içine tükürüyor. Allah akıl versin!

Baskın Oran’a göre “İspanyol” diye, “Fransız” diye etnik grup-lar yokmuş. Al başına belayı! 2004 yılında da böyle inci döktür-müş, Fransa’da “Frank” diye bir ırk olmadığını gök gürültüleri içinde iddia etmişti. Ben de 6 Kasım 2004 tarihli yazı ile kurduğu kumdan şatoyu küçük bir fiske ile yıkmıştım. Bugün de böyle bir şey yapacağım:

İlk yazısının girişinde, bizim anayasanın 3. maddesiyle (“Türkiye devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür”) dalga geçiyor. Türkiye ile mukayese ettiği Fransa anayasasının 1. maddesi şöyledir:

“Fransa; bölünmez, laik, demokratik ve sosyal bir cumhuriyettir.” (“La France est une république indivisible, laïque, démocratique et sociale.”)

Aşağı yukarı bizimkiyle aynı içerik ve deyiş. Ama Baskın Oran ve benzerlerine göre ülke bölünmez olurmuş da millet bölünmez olmaz imiş. Fransızcadaki “indivisible” sıfatı da hem ülkeyi, hem milleti içeriyor. Çünkü “indivisible” sıfatı, maddi ve entelektüel (zihinsel, manevi) olarak bölünmeyen bir nesnenin niteliğidir. “Birlik, bütünlük” (ünite, unité) Bölünmezlik’in (indivisibilité) eşanlamlısıdır. Baskın Oran, “Cumhuriyet tek ve bölünmezdir”

(“République une et indivisible”), haykırışının 1789 Devrimi'nin bildirgesi olduğunu da bilmiyordur. Bir Robert Sözlüğü bulup bakmasını tavsiye ederim.

Bizim yasa koyucu, Baskın Oran gibilerin, “Bölünmez”i ek-mek, elma, armut sanmamaları için “ülkesi ve milletiyle” açıklamasını yapmış. İyi de etmiş!

Efendim, bazı coğrafyalar vardır, üzerinde yaşayan ulusa adını verir: İspanya gibi. Ve bazı uluslar da vardır ki üzerinde yaşadıkları toprağa adını verir: Türkiye gibi.

İberik Yarımadası'na İspanya (Hispania) adını Kartacalılar ve Romalılar vermiştir. İspanya'nın ilk halkları İberler, Keltiberler, Finikeliler ve Greklerdir. Ortaçağda, Vandallar, Süevler, Alanlar, Vizigotlar, vb. gelmişler. Daha sonra bunlara Araplar eklenmiş. La Reconquista (718-1492) bu karışımdan bir İspanyol yaratmış. Baskın Oran, bana inanmıyorsa, işe Hispan, Espan, Hispalo ya da Hispano sözcüklerinden başlayıp bir mitosa ulaşabilir.

Gelelim Fransa'ya: Anlaşılan 6 Kasım 2004 tarihli yazımdan bir şeyler öğrenmiş: “Francia”, Kuzey Avrupa'da yaşayan Franklar adlı, savaşçı bir Germen halktan gelmektedir. Yıl 1204: Frankların Kralı'nın sözünün geçtiği, birbirine harman olmuş soyların yaşadığı topraklara Fransa (Francia) adı verilmiş. Günümüzün dilinde Fransa, Fransızların (Frankların) memleketi anlamına gelir.

Baskın Oran “Fransa'da Frank yok ama Türkiye'de Türk var” (Radikal, 08.09.09) diyerek ırkçılık yapıyor. Türkler, bu adı taşıdıkları için Baskın Oran'dan özür mü dileycekler?

8.

İspanya'nın zili, şalı ve gülü: Türkiye'nin Kürtçülük sorunundan söz ederken bir başka ülkeyi (İngiltere, İspanya, Almanya, İtalya, vb.) örnek göstermek son derece tehlikeli ve gereksiz bir çabadır. Bunu taa 2002 yılının 30 Haziran ve 7 Temmuz gün-

lerinde yazmışım. “Hanımefendiler, Beyefendiler! Gördüğünüzden göz kirası istemeyin !” demişim. Bu konuda ayrıca Isırganın Faydaları’nda (Dünya Kitap) yer alan “Valencia ! Valencia !” başlıklı yazımı da (s. 177) okuyabilirsiniz.

Kürtçülüğün taleplerini meşrulaştırmak için tarihten, yabancı ülkelerden örnek vermenin hiç mi hiç gereği yok! Ayrıca “Çanakale’de, Sakarya’da birlikte savaştık!”, “Cumhuriyeti birlikte kurduk!” gibisinden tevatür güzellemeler de gerekmez. Bu kırılğan örneklerle başvurmadan da özerklik, federasyon ve bağımsızlık istenebilir. Bu da harbi ve dürüst bir tavır olur.

Yararsız tartışmalara girmek istemediğim için arkadaş yazarın adını vermeyeceğim. Arkadaşımız da ulus ve üniter devlet bağlamında İspanya’yı örnek veriyor. İspanya anayasasından alıntılar yapıyor. “Anadilde öğrenim” konusunda saf yürekleri inandırmak için sadece İspanya değil, İtalya, Almanya ve İngiltere de örnek gösterenler de var!

30 Haziran 2002’de bakın ne yazmışım: “Modern İspanya tarihinin belli bir döneminde, sivri akıllı biri eline kalem ya da makası alıp ‘Şu ülkeyi 17 özerk bölgeye ayırayım; 1+3 resmî dil icat edeyim’ dememiştir. Bir zamanlar birer krallık, kontluk ve derebeylik olan günümüz özerk bölgelerinin tarihsel geçmişleri en azından İspanya tarihi kadar eskidir.” Aslında çok daha eskidir.

Romalılar döneminde de, Endülüs Emevileri döneminde de, Katolik Krallar döneminde de Katalonya prensliği var idi. Demokratikleşme döneminde eski parsellere dönüldü.

Bismarck 1871’de Almanya Birliği’ni sağlamadan önce Baviera, Trüringen, Alamanya, Prusya, Brandenbourg vb. devletleri zaten var idi. Prusya ve Kuzey Almanya devletleri 1867’de Kuzey Almanya Konfederasyonu’nu kurmuştu. Günümüz Almanya’sının federe eyaletleri aslında geçmişleri Roma’ya, ortaçağa dayanan bu eski devletlerdir.

Kont Cavour da 1871’de Lombardiya-Venedik Krallığı’nı,

Toscana, Modena, Parma şehir devletlerini, Napoli Krallığı'nı, Cenova Cumhuriyeti'ni, Piemonte-Sardinya Devleti'ni birleştirerek İtalya Birliği'ni kurmuştu. Aynı parseller bugün de geçerli.

Osmanlı Devleti Anadolu Beylikleri'ni ortadan kaldırmasaydı, beylik hanedanları devam etseydi; yani Karaman, Menteşe, Aydınoğulları, Germiyan beylikleri ile öteki beylikler günümüze kalsaydı; Osmanlı İmparatorluğu parçalanmayıp, kendi ulusal devletlerini kuran Balkan devletleriyle bir federasyon kursaydı, 1923'te Anadolu ve Rumeli Federal Cumhuriyetleri Birliği devleti kurulabilirdi.

Ulusal Birlik Anadolu'da kurulduğu için Anadolu parçalanmadı. Bu birlik Balkanlarda sağlanmadığı için başını alan gitti. Kürt aşiretleri herhangi bir şekilde bu oluşum içinde yer almıyorlar. En kabadayı aşiret reisleri Bedirhan Bey bile padişaha yazdığı 5 Safer 1263 (1846) tarihli arızayı "Kulunuz Bedirhan b. Abdullah" diye imzalıyordu. (Bilal N.Şimşir, "Kürtçülük 1787-1923, Bilgi Yayınevi, s. 100) Bu nedenle tarihsel miras safsatalarını bir yana bırakmak ve günümüzün demokratik haklarının tamamından yararlanmak, yararlandırmak gerekiyor.

9.

İsteyenin bir yüzü vermeyenin iki yüzü kara: 31 Ağustos tarihli gazetelerin ekonomi sayfalarında belki görmüşsünüzdür: Sabancı Holding'in Toyota hisselerini 85 milyon dolara satın alan Ortadoğu merkezli ALJ Grup'un Avrupa Direktörü Ali Haydar Bozkurt, "Toyota'yı çok istiyorduk, fiyat pazarlığı bile yapmadık" demiş.

Bu da bir alışveriş tarzı. Bir şeyi çok isteyen pazarlık yapmaz. Dahası bu türden bir yöntemle, satışa çıkmamış bir malı bile satın almak mümkün.

Ama bu, alışverişte çok kullanılan bir genel kural değildir, çok özeldir.

Ev alacak kimse, satıcıya ilkin satış fiyatını sorar. Sonra pazarlık başlar. İki taraf da ciddi ise üç aşağı beş yukarı sonunda alışveriş tamamlanır.

Eskiden at pazarlarında “at cambazları” vardı. Bunlar atla ya da at üzerinde cambazlık yapmazlardı. Bu adamlar satış eyleminde aracılık yaparlardı. Satıcı ve alıcının ellerini birleştirir, üçlü el eşek kuyruğu gibi aşağıdan yukarıya sallanırdı. Satış tamamlanırsa, at cambazı iki taraftan bahşiş alır, bu sayede geçinip giderdi.

Kürtçülük sorunu ya da demokratik açılım dedikleri şey de o hesap. AKP iktidarı bu konuda da genel kuralın dışına çıkıyor ve kendine özgü karakuşî bir yöntem uyguluyor. Malın fiyatını satıcı ile değil de ilgili-ilgisiz kimselerle tahmin üzerine bir konuşuyor. İlkin kendisine hayran gazete yazıcılarıyla görüşme yaptı. Onlardan alışveriş konusunda görüş aldı. Ancak tahmin üzerine değer ölçümü çalışması yapılamaz, yapılmamalı.

Sivil toplum örgütleri, kanaat önderleri (!) ile görüşmeler yapacak. Sonra (teşbihte hata olmaz) mal sahibine bir fiyat önerecek. Bu yöntem kesinlikle yürümez!

Kürtçülük sorunu konusunda, AKP hükümetinin karşısında üç olası muhatap var: DTP, Abdullah Öcalan ve PKK. Bu konuda Abdullah Öcalan ve PKK ile açıktan ve resmen pazarlık yapmak yakışık almaz.

Ama nitelik ve niyeti ne olursa olsun, TBMM’de temsil edilen ve şu anda yasalara göre legal bir siyasal parti olan Demokratik Toplum Partisi (DTP) ile görüşmeler yapılabilir.

DTP, Türkiye Cumhuriyeti’nin Kürt kökenli vatandaşlarını yüzde yüz temsil ediyor mu? Elbette hayır! Ben yapamam, DTP’nin temsil oranını matematikçiler hesap etsin. Başka çare yok.

DTP; PKK ve Abdullah Öcalan ile, bölge insanlarıyla gö-

rüşüp ortak bir görüşe erişebilir. Bu görüşleri bir dosya halinde AKP hükümetine sunabilir. Ancak öyle yapılmalı ki DTP faturayı en yüksek fiyatlar üzerinden teklif etmeli ve sonradan eklen-tiler yapmamalı faturaya.

Kürtçülük sorunuyla ilgili sağlıklı pazarlıklar ancak o zaman başlayabilir. Anayasa değişikliği olarak neler istiyorlar; kimlik tanımını kendileri sözcüklere döksünler; Kürtçe hakkında neler istiyorlar, Kürtçenin özgürce öğrenilmesi hakkını mı yoksa Kürtçenin Türkçe gibi eğitim öğretim dili olmasını mı?

Statükonun devamını istemedikleri belli. Ama özerklik mi, federasyon mu, konfederasyon mu istiyorlar? Önemli olan çuvalın içindekileri görmek için çuvalın boşaltılıp tersine çevrilmesi.

AKP'nin yöntemi yanlış. Yaptığı açılım bir çıkmaz sokağa çıkar!

10.

Cümlelerin anlamı yazıcının karnında: Demokratik açılımın en önemli ayağı anadilin öğrenilmesi'dir. Buna karşı çıkıyorlar ve şöyle diyorlar: "Kürtler anadillerini biliyorlar zaten. Öğrenip ne yapacaklar? Önemli olan Kürtçenin öğretimde kullanılmasıdır."

İtirazcılara söyleyecek bir şeyim yok. Sanırım, "Kürtçenin öğrenimde (Türkçe gibi) kullanılmasının üniter devlet ilkesine aykırı olduğunu biliyorlardır.

Ben yazıma bir giriş olarak Anadilde öğretim'in anadili öğrenmek anlamına değil, okul öğretimleri boyunca bütün derslerin anadilde yapılacağı anlamına geldiğini 1001'nci defa yazacağım. Ama bu basit gerçeği bilmeyenler ya da bilerek anlam karışıklığı yaratanlar var. Örnekleri birlikte okuyalım:

Prof. Dr. Mehmet Bekaroğlu: "Kürtlerin ve anadili farklı olan diğer Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının, anadillerini sadece öğrenme değil, anadilleri ile eğitim alabilmeleri en temel haklarıdır." (Radikal, 17.08.09)

Tarhan Erdem: “Anadilde öğretim ve eğitim politikaları belirlenmeli ve uygulanmalıdır.” (Radikal, 17.08.09)

İhsan Bal (Polis Akademisi Öğretim Üyesi): “Bu ülke üniter yapısını bozmayacak, toprağını bölmeyecek ve bayrağını değiştirmeyecek. Ama yerel yönetimlerin haklarının genişletilmesi, Kürtçe dilinde eğitim hakkı gibi demokratikleşme ve hukuk merkezli bir açılım yapabilecek.” (Taraf, 27.08.09)

Derya Sazak: Anadilde eğitim ‘bölünme’ nedeniyle İspanya neden bölünmemiştir.” (Milliyet, 25.08.09)

Devlet Bakanı Hayati Yazıcı: “Kürtçe eğitim üniter yapıya engel olamaz.” (Akşam, 29.08.09)

Kemal Burkey: “Kürtçe de Türkçenin yanı sıra ülkenin resmî dili olmalı.” (BirGün, 01.09.09)

Prof. Dr. Levent Köker: “Kürtçenin ikinci (bölgesel) resmî dil olarak kabulünden Kürtçe anadilde eğitim hakkının tanınmasına, yerel yönetimde özerklik taleplerine uzanan bir sıralama yapılabilir.” (Zaman, 13.08.09)

Ümit Fırat: “Anadilde eğitim hakkı tanınmalı.” (Yeni Şafak, 16.08.09)

Prof. Dr. Ahmet İnel: “Niye Türkler, Kürtlerin kendi okullarında Kürtçe eğitim görmeleri yaklaşımından ve ihtimalinden neden rahatsız oluyorlar.” (Taraf, 03.08.09)

Prof. Dr. Mithat Sancar: “Şu alanlarda Anayasal ve yasal düzenlemelere ihtiyaç olduğunu düşünüyorum: Anadilin eğitimde kullanılması...” (Milliyet, 05.08.09)

Oral Çalışlar: “Anadilde eğitim bir insan hakkıdır.” (Radikal, 02.09.09)

Bugüne kadar anadil sorununu gerçekten kavramış bir tek gazete yazarına rastladım. Yukarıdaki iddia sahiplerine onun aracılığıyla doğru yolu göstermek istiyorum.

Kadri Gürsel: “Bir insan hakkı olan anadilin öğrenimini değil

de, temel eğitimin Kürtçe yapılmasını istemek ayrılıkçı bir taleptir. Rusya'da Rusça, Birleşik Krallık'ta İngilizce, Türkiye'de de Türkçe ticaret, iş, hukuk ve kültür dilidir. Türkiye'nin 'Lingua Franca'sı' Türkçedir. Türkçeyi hiç bilmeyen ya da yukarıdaki alanlarda kullanacak kadar öğrenememiş nesiller yetişince, Türkiye'yi zaten bölmüş olacaksınız." (Milliyet, 17.08.09)

11.

İşe ayrılıktan başlamak: Biri siyaset araştırmaları koordinatörü, öteki araştırma direktörü olan iki zat Zaman gazetesinde (04.09.09) "Kürtler, Türkleri ayrı bir devlet kurmak istemediklerine ikna edemiyorlar" diye bir başlık atmışlar. Bu türden örnekleri çoğaltabiliriz.

"İdraksız Türkler"i bir yana bırakın, tekil bir vatandaş olarak ben bile neye inanacağımı şaşırmış durumdayım. Bunun nedenini şimdi arz edeceğim:

Demokratik Toplum Partisi (DTP) milletvekili Aysel Tuğluk diyor ki:

"Tek devlet, tek bayrak, bunlarla bir sorunumuz yok. Ama içindeki halkların barıştırılması ve onların haklarının güven altına alınması gerekir. Eğer bu süreç de tıkanırsa, o zaman başka seçenekler de tartışılır. Kürtler de ayrılığı tartışmaya başlayabilir." (Milliyet, 02.09.09)

Aynı Aysel Tuğluk, Ruşen Çakır'a açıklama yapıyor: "Tuğluk bana bu tespitin bir 'tehdit' gibi sunulmasından çok üzüldüğünü belirtip şöyle devam etti: 'Bu bir öngörüdür ve halen aynı fikirdeyim. Bu seçenek politik Kürt kitlesinin gündemindedir. Tartışılmaktadır. Yanlış bulunabilir, gerçekçi değerlendirilmeyebilir ama bir seçenek olarak yedekte tutulmaktadır.'" (Vatan,04.09.09)

Bayan Tuğluk'un dediğine bakılırsa, Cumhurbaşkanı Gül bile bu türden bir konuşma yapmış.

Kürtçülük cephesinde "ayrılıkçı" avına çıkılmasına gerek yok.

Bayan Tuğluk, bu seçeneğin politik Kürt kitlesinin gündeminde olduğunu söylüyor.

Öte yandan, Zaman gazetesine göre, CHP Genel Başkanı Baykal'ın da aralarında bulunduğu, okulda Kürt dilinde eğitime karşı çıkanlar için "sivri zekâlı" deyimini kullanan Demokratik Toplum Partisi (DTP) Genel Başkanı Ahmet Türk başka türlü konuşuyor:

"Yine bazı sivri zekâlılar çıktı ve 'Eğitim, kültür ve dil hakkı verirse Türkiye bölünür' dedi. Emin olun ki Kürtler Türkiye'yi bölmez." (Zaman, 04.09.09)

O sivri zekâlıların önde gideni benim, okullarda anadilde eğitim öğretimin ülkeyi böleceğini 2000 yılından bu yana yazıyorum. Ama "Eğitim, kültür ve dil hakkı verirse Türkiye bölünür" demedim. Böyle konuşanı duymadım, yazanı okumadım. Ahmet Türk doğru konuşmuyor. Ahmet Türk'e bir sorum var: Elbette bir torunu vardır. Bu torun anaokulunu, orta ve liseyi, hukuk fakültesini Kürt dilinde okusa, nerede iş bulup çalışacak? Yargıç ya da avukat olsa yargı dili Kürtçe olmadan ne yapacak? O zaman yargı dili de Kürtçe olsun diye tutturacak. Bütün meslekler için de durum aynı. Torunu tıp fakültesini üniter devlette Kürtçe mi okuyacak? Eğitim dili Kürtçe olursa, üniter yapı sona erer. Bu konuda iyice düşünmeli!

Görüyorsunuz: Bir DTP'li ayrılık olasılığından söz ediyor. Bir başkası böyle bir olasılığın olmadığını söylüyor. ("Bir"i bin ve on bin, yüz bin olarak da düşünebiliriz!) İdrakli ve idraksiz insanlar kime inanacak?

Bence görüşmeler açık artırma yöntemiyle değil, açık eksiltme yöntemiyle yapılmalı. Görüşmelere ayrı devlet maddesinden başlayarak, konfederal devlet, federal devlet, özerk devlet ve üniter devlet maddelerine geçmeli. Üniter devlet dışındaki olasılıkta, kuşkusuz, Batı'da yaşayan Kürt kökenli, Doğu'da yaşayan Kürt kökenli olmayan T.C. vatandaşlarının durumu da tartışma konusu olacaktır.

12.

Başınıza CHP kadar taş düşsün! Cumhuriyet Halk Partisi'ni AKP iktidarının koalisyon ortağı sanıp, son İstanbul tufanının bile sorumlusu yapan marazlı ve sinsî zihniyetlerin eleştirilerini okudukça aklıma Orhan Veli'nin "Ciğercinin kedisinden sokak kedisine CEVAP"ı geliyor hemen:

"Açlıktan bahsediyorsun;

Demek ki sen komünistsin.

Demek bütün binaları yakan sensin.

İstanbul'dakileri sen,

Ankara'dakileri sen...

Sen ne domuzsun, sen!

Fasafiso Araştırma Şirketi'nin yöneticisine açılım politikasından hangi partinin kârlı, hangi partinin zararlı çıkacağı soruluyor. Yönetici, "CHP'nin inandırma sıkıntısı var" diyor. Aynı gün bir başka gazetede Şerbet Araştırma Merkezi'nin CEO'suna göre CHP'nin gerçekçi bir politikası yok.

Siyasal parti kârhane, ticarethane değildir; kâr ve zarar hesabı yapamaz. Yapmamalı!

Ben geri kafalıyım: Saygın bir parti gerçeklerin, doğruların peşinde koşar, tazı gibi oy peşinde seğirtmez. Bu dediklerimi siyaset bilimcileri, siyaset filozofları bir kenara yazsın. CHP çok tipik bir örnek değil; bir zamanlar Türkiye İşçi Partisi (TİP) çok iyi bir örnekti, şimdi de Türkiye Komünist Partisi (TKP) çok iyi bir örnek.

TİP 1960'larda milliyetçi muhafazakâr kesimden, İslamcı kesimden, şoven-ırkçı-milliyetçi kesimden tek bir oy alamadı. Bu kesimler Adalet Partisi'nin önderliğinde TİP toplantılarını bastılar, TİP'lilere meydan dayığı attılar. Ulusal artık sistemiyle TBMM'ye giren TİP milletvekilleri orada gelmiş geçmiş en görkemli muhalefet örneğini verirken, iktidar partisi sıra kapaklarını

vurarak “Moskova’ya! Moskova’ya!” diye bağırdı ve Çetin Altan’ı linç etmekten beter etti.

Ama TİP, 1960’larda, henüz tamamen İslamcılaşmadıkları, etnik kökenlerini henüz siyasal rehber haline getirmedikleri için Kürt kökenli seçmenlerin de oylarını aldı. Günümüzün TKP’si seçim beyannamesine “Benim iktidarımnda herkes emeğinin karşılığını alacak” diye yazsa ve bu şiarı seçim meydanlarında haykır-
sa oy alabilir mi? Alamaz!

Doğu ve Güneydoğu’nun feodal düzenini, aşiret yapısını eleştiren CHP de oralardan oy alamıyor. Bu elbette CHP’nin yetersiz programından, sevimsiz(!) Deniz Baykal’ın yeteneksizliğinden kaynaklanmıyor. “Kaynaklanıyor!” diyenin alnını karışlarım!

Seçmenin CHP’ye, TKP’ye, ÖDP’ye oy vermesi için onlara gereksinim duyması gerek. İçinde yaşadığı toplumsal yapının, ekonomik yapının zincirlerinden kurtulmak gerektiğine inanması gerek. Gerçek seçmen ancak bu gereklilikten sonra kendi partisini bulur!

Halk doktor yerine, hastalığına karşı muska yazdırmak için üfürükçülere, hocalara gidiyorsa suç doktorda mı? Doğu ve Güneydoğu’nun seçmeni AKP ve DTP’nin hava-civasına oy verip, kendisini feodal düzene, şeyh ve ağa zulmüne karşı savunan partilere oy vermiyorsa, oy alamayan partiler gerekirse yıllarca bekleyecekler. Utanılacak, gücenilecek, küsülecek, suçlanacak bir şey yok! CHP’nin “Açılım” politikası doğrudur. Halk kurtarılamaz! O kendi kendini kurtarır ya da kurtar(a)maz!

13. Hesap Ver CHP (!)

İstanbul tufan felaketinin baş sorumlusu olan AKP beledyesinin başkanı Kadir Topbaş, CHP’yi kastederek, “16 yıldır görevdeyiz, onlar 44 yıl görevde bulundu” demiş. İyi de, tufan felaketinin altında kalan yerler CHP belediyeleri zamanında mı yerleşim yeri olmuştu?

Kadir Topbaş bu soruyu yanıtlayamaz demeyin, vallahi de,

billahi de yanıtlar, bir kulp bulur. AKP'nin "Kadir Topbaş Kafası" doğu sorununun da sorumlusunu buldu: Atatürk döneminde, Şeyh Sait isyanına karşı çıkartılan Takrir-i Sükûn Kanunu!

Bir zamanların acilci goşistleri olan günümüz "Bobstil İslamcılar"na göre AKP patentli sözde açılıma CHP direnmekte imiş! İyi de AKP'nin bir açılım programı mı var? AKP, PKK'ya ne önerecek? PKK ve onun siyasal temsilcisi şimdi ne isterlerse istesinler, AKP bunlara ilk ve son hedefleri olan özerklik, federal devlet, bağımsız devlet paketini sunacak mı? Bunu açıklaması gerek!

CHP'ye saldıranların büyük bir çoğunluğu yaptıkları işten sadık (sadistçe) bir zevk alıyorlar. Ancak "Doğu-Güneydoğu'ya Açılım" konusunda CHP'nin hiçbir program ve projesinin olmadığı ileri sürmek utanç verici bir pişkinlik olmalı.

"Açılım" konusunda yazmaya karar verince, TRT'den dostum, CHP'nin basın danışmanı Baki Özilhan'a telefon ettim. Baki Özilhan, 1. SHP'nin "Güney ve Güneydoğu'ya Bakış ve Çözüm Önerileri"ni (Temmuz 1990); 2. CHP Doğu ve Güneydoğu Komisyonu'nun hazırladığı Doğu ve Güneydoğu Raporu'nu (Ocak 1999); 3. Haziran 2001 tarihli CHP Demokratikleşme Raporu – İnsan Hakları ve Hukuk Devleti'ni; 4. ve 5 maddelik "Türkçeden Farklı Dillerin Kullanılması Hakkında Kanun Teklifi"ni (1989) gönderdi.

Hepsini dikkatle okudum. Gazete yazarları arasında, SHP'nin hazırladığı Temmuz 1990 tarihli rapora CHP'nin sahip çıkmaya hakkı olmadığını yazanlar oldu. CHP ve SHP daha sonra birleştiğine ve CHP de bu raporu sahiplendiğine göre, söz konusu rapor CHP tarafından hazırlanmış bir rapordur artık.

CHP, 1989 yılında, Deniz Baykal, Fuat Atalay, Hikmet Çetin, Cumhur Keskin ve Eşref Erdem'den oluşan bir komisyon tarafından hazırlanan ve başta Deniz Baykal olmak üzere 17 CHP milletvekili tarafından verilen "Türkçeden Farklı Dillerin

Kullanılması Hakkında Kanun Teklifi” tekrar gündeme getirme hazırlıkları yapıyormuş. Devletin üniter yapısını zedelemeyecek bir çalışma başlatan CHP yukarda sözünü ettiğim 1989 yasa tasarısını tekrar TBMM’ye getirecekmiş. CHP bununla da yetinmemeli, Doğu ve Güneydoğu konusunda hazırladığı bütün raporları tek bir metinde birleştirerek en kısa zamanda Türkiye’ye dağıtmalı.

Doğu ve Güneydoğu’nun her türlü gelişmesine engel olan feodal toprak düzenini, bireyin maddi ve manevi varlığını yok eden zalim aşiret düzenini teşhir etmeli.

CHP, ulusal devlet, üniter devlet, birey hakları, insan hakları, azınlık hakları, feodal yapı, gelir dağılımı, yoksulluk ve işsizlik konularındaki görüşleri ve çalışmalarıyla çağının çağdaşı bir parti olduğunu yayınları, TBMM’de ve meclis dışındaki çalışmalarıyla sadece Türkiye’ye değil bütün dünyaya kanıtlamalı. Dinsel ve etnik bağnazlıkları aşip, bağnazlık afyonuyla uyuşmuş kitleler ile iletişim kurmak kolay değil. Ama CHP’den Hz. Eyüp sabrı ve sevdalı Ferhat direnci beklemekten başka çare de yok!

14. Kabilecilik Ayrılmaklıktır

Safiye Dünder’ın “Kürtler ve Azınlık Tartışmaları” (Doğan Kitap) adlı kitabından bir alıntı yapacağım. Yazar, Anthony D. Smith’e dayanarak şunları yazıyor:

“Bazı etnik araştırmacılar kabileci toplumu ayrılmaklı olarak ayrı bir kategoride ele almakta; millileşmemiş bu etnik yapılar ile devlet kurumuna hâkim baskın yapı arasındaki anlaşmazlıkların, demokratik isteklerden değil, baskın olmayan grubun devlete hâkim olmak istemesinden kaynaklandığını belirtmektedirler. Etnik grup isteklerinin devletin verdiğinden daima fazla olacağı, etnik grup ile devlet arasındaki karşılıklı anlaşmalarda devam

eden sürecin masum kültürel isteklerden otonomiye ve ayrı bir devlete doğru giden bir aşama olduğu görüşüne göre etnik grup için nihai amaç, tam bağımsızlık olarak belirtilmektedir.” (s. 25)

Benim anadilde eğitim öğretim hakkı istemenin özerklik, federasyon, bağımsızlık anlamına geleceğini on yıldır yazmakta olduğumu anımsayalım. “Anadilde eğitim öğretim hakkı” istemeyi Kürtçe konuşmak, Kürtçe öğrenmek hakkı anlamına geldiğini inatla ileri süren cahil tayfası, doğruyu söyleyeni faşizmle suçlayarak baskı yapmaya çalışır.

Kürtçülük sorunu için çözüm yolu aranıyorsa işe azdan çoğa doğru değil, en çoktan aza doğru başlamak gerektiğini de yazdım. Kürtçüler en fazladan başlamalı ki daha sonra mızıkçılık yapıp ek istekte bulunmasınlar. Önce Kürtçüler ne istediklerini söyleyecek, AKP hükümeti ne verebileceğini açıklayacak. Tıkanma noktası bu yöntemde çok daha kolay ortaya çıkar.

Safiye Dünder'in kitabından epeyce uzun bir alıntı daha yapacağım:

“Devlet kurumlarına sahip olmayan etniklik, ülke içindeki baskın etnik yapıdan farklılaşarak kendini ayırtırması neticesinde onunla rekabete girmekte, bu durum ise etnikliği kuvvetlendirerek grup arasındaki dayanışmayı artırmakta; bu dayanışmanın artmasıyla grubun değerlerine vurgu yapılmakta ve nihayetinde etnik milliyetçilik kendini göstermeye başlamaktadır.”

“Bu süreç içinde, etnik grup tarafından bir yandan insan hakları, kültürel çoğulculuk gibi birtakım kavramlara vurgu yapılırken, bir yandan da mozaik yapıya atıfta bulunmaktadır. Devlette eşit paylaşımlarla yola çıkan bu hareketlerin nihai hedefinin bağımsız bir devlet kurmak olduğu görülmektedir. Bunlara örnek olarak, İspanya'da Basklar, Sri Lanka'da Tamiller, Kanada'da Quebec ve Fransız azınlık gösterilmelidir.” (s. 32)

İnsanın beyni tükürük bezi gibi, pankreas gibi salgı yapmaz, insan beyni düşünce salgılamaz. İnsan beyni aküye benzer, etkin olabilmesi için akü gibi doldurulması gerekir.

Kürtçülüğün istek ve iddialarını bu yazımda ödünç aldığım iki alıntıyı kavrayarak durumu çok daha iyi anlamak mümkün.

Bu nedenle Kürtçüler ve Kürtçü muhibbânı, adını verdiğim kitabı mutlaka okumalı. Okumalı ki istek, koşul ve dayatmalarındaki şifre çözüldüğü zaman, bu işi yapanları demokrasi düşmanlığıyla, ırkçılıkla, faşistlikle, Kürt düşmanlığıyla suçlamasınlar.

En sağlıklı iletişim istenen şeyin ne olduğunun iyi tanımlanmasıyla başlar: Özerklik, federasyon, ayrı devlet! Ayrıntı çok sonra gelir!

15. Gördüğünden Göz Kirası İstemek

DTP ve Kürtçüler ne istiyorlarsa açık seçik söyleyecekler. Çünkü yazımda belirttiğim gibi özerkliğe, federasyona, ayrı devlete giden yolun gerçekleriyle yüzleşecekler.

Bir kez daha yazıyorum: “Biz anadilde eğitim öğretim isteriz” demek, “Kürtçenin ilk, orta ve yükseköğrenimin bütün aşamalarında öğretim dili olması”nı istemek anlamına gelir ki bu da federasyonu ve ayrı devleti işaret eder. Uzlaşma sürecinde doğru sözcük, doğru sıfat ve doğru deyimlerle (terminoloji ile) konuşmak ve yazmak gerekir. Tersî kaos yaratır!

Türkiye’nin “Kürdistan” olarak ilan edilmesi istenen bölgenin geri kalmışlığı Türkiye Cumhuriyeti’nin ırkçı, ayrılıkçı, ötekileştirici siyasetinden kaynaklanmamaktadır. Cumhuriyet 1923-1950 yılları arasında bir süre bir asimilasyon programı uygulasa bile söz konusu bölgeye ciddi yatırımlar yapmış; sanayinin, hayvancılığın gelişmesi için ciddi girişimlerde bulunmuştur. Doğruyu bulmak için, dönemi suçlamaktan vazgeçip gerçekleri

görmek, AKP iktidarı tarafından haraçmezat satılan, özelleştirilen KİT'leri anımsamak gerekir. AKP hükümeti ve liberalizm, devletçiliği mahkûm ettiği için, devlet o bölgeye yatırım yap(a)mıyor. Peki, özel teşebbüs ve Kürt kökenli işadamları neden yatırım yapmıyor?

DTP ve Kürtçüler kapağını açmak istemiyorlar ama bölgenin geri kalmasının nedeni sanıldığı gibi CHP'nin tek parti rejimi değildir. CHP'nin toprak reformu, tarım reformu yapmasına, Köy Enstitüleri marifetiyle köylüyü eğitime programına engel olan tutucular, muhafazakârlar, İslamcılar, Kürt âyan ve feodallerdir. Bunların Avrupa ve Amerika'da okumuş çocuklarıdır!

DTP ile Kürtçüler demokratikleşmeden, kültürel haklardan, çok kültürlülüktен, çiçek bahçelerinden söz ediyorlar, ama bölgede egemen olan feodal yapıdan, aşiret düzeninin terör ve baskılarından neden söz etmiyorlar? Toprak köleliğine, ağalık düzenine bağımlı kronik işsizlikten neden söz etmiyorlar? Tarikatların ve şeyhlerinin neden adını bile anmıyorlar?

Yaşar Kemal bile nihayet "Demokrasiyi istiyorsak, halkımızı seviyorsak, ağalardan, beylerden, şeyhlerden kurtulmalıyız" diyor. (Vatan Kitap, 16.09.09)

Türkiye'nin "Kürdistan" sayılmayan bölgelerinde demokrasiye engel başka şeyler var ama ağalık, beylik, şeyhlik düzeni yok. Bu düzen nerede ise açık adresini vermek gerek.

Dün adını verdiğim kitabın yanı sıra Hakan Özoglu'nun "Osmanlı Devleti ve Kürt Milliyetçiliği" (Kitap Yayınevi) ve Bilâl N. Şimşir'in "Kürtçülük I-II" (Bilgi Yayınevi) kitapları incelendiği zaman, Kürt ayaklanmalarına, başta Nakşibendi Şemdinan, Bedirhan, Cemilpaşazâde ve Arvasî aileleri gibi âyan ve şeyh ailelerinin öncülük ettikleri; ayrılıkçı ve bağımsızlıkçı Kürt Teali Cemiyeti'nin (17.12.1918) kuruluşuna bu ailelerin dışında Babanzadelerin katıldığı görülecektir.

Feodal düzen, aşiret yapısı, ağa, bey, şeyh ve mir despotizmi yıkılmadan hedef bölgede demokrasi kurulamaz. Geçmişte Kürt milliyetçiliğinin ve ayrılıkçılığının kaynağı toprak sahibi sınıf idi. Bu sınıf günümüzde Kürt solunu, Kürt işçi ve köylü sınıfı bilincini iğdiş etti.

Kürtçüler bölgenin geleneksel yapılarının yıkılması olasılığından korktukları için ayrılıkçı politika izliyorlar ve bu yapıyı federe ya da bağımsız devlete taşımak istiyorlar.

Bu açıdan bakınca devlet, Kürtçülerden ve DTP'den çok daha demokrat!

20 Ağustos 2009-27 Eylül 2009

AYDINLIK YAZILARI*

* Aydınlik gazetesinde yayınlanan yazılar.

KARŞI DEĞİLİM AMA DESTEKLEMEM

Okuduğu yazarla sidik yarıştıran okurdan hiç mi hiç hoşlanmam. Hürriyet gazetesinde zibil gibiydiler, Aydınlık'ta tek tük var. 2000 yılında gazetede yeni yazmaya başladığım zaman böylelerine cevap verirdim. Acemilik ve saflıktan! Meğer kendilerine verdiğim özel yanıtları bir şekilde yayınlayıp “Bakın ben Özdemir İnce’yi nasıl madara ediyorum!” derlermiş.

Bunu öğrenince okurların bu türden e-postalarına cevap vermez oldum. Buna karşın, kendilerini kanıtlamak, göstermek isteyenlerin e-postalarına engel koydum!

Bu engel koyma işine ne yazık ki yakında Aydınlık'ta da başlayabilirim!

“Kürtlerin (PKK'nın ve bir başka silahlı örgütün değil) federasyon ve bağımsızlık istemelerine karşı çıkmam ama kimse benden destek beklemesin” diye yazmama şaşıyorlar, beni tutarsızlıkla suçluyorlar. Bakın, ben 2000 yılından bu yana Kürtler ve Kürtçülükler konusunda çok düşünmüş, çok yazmış bir insanım. Son 10 yılda yayınlanan kitaplarımı şöyle bir taradım, bu konuyu ele alan yazılarımı buldum: “Pazar Yazıları” 5 yazı, “100 Pazar Yazısı” 1 yazı, “Fesatlar Sarmalında Türkiye” 6 yazı, “Demokrasiziz Demokrasi” 21 yazı, “Yedi Canlı Cumhuriyet” 2 yazı, “Direnen Cumhuriyet” 7 yazı... Toplam 42 yazı... Gözümden kaçanlarla, öteki kitaplarımda yer alanlarla birlikte aşağı yukarı en azından 50 yazı, ki 150-200 sayfalık bir kitap eder. Henüz kitaplara girmemiş, sayısal olarak bir o kadar yazım Hürriyet gazetesi arşivinde duruyor. Taransın!

Bu yazıların çoğunun amacı, “Kürt Sorunu” bağlamında kullanılan sözcük ve deyimlerin doğru anlamlarını aramak, yabancı ülkelerden verilen örneklerin geçersizliğini göstermek, sorunla ilgilenenlerin duman altı olmasına engel olmaktır.

Kürt Sorunu çok ciddi bir iştir. Nabza göre şerbet verenlerin,

“zamanın ruhu”na uygun yorum yapanların, Cumhuriyet’in kuruluş ilkelerinden nefret edenlerin konuyu anlamaları mümkün değil! Bu nedenle herkes ağzından çıkan sözlere dikkat etmek zorundadır. Bu ülkede kimi goygoycuların kullandıkları “Türkiyeli”, “Türkçe şiir”, “Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı”, “anadilde eğitim öğretim özgürlüğü” gibi deyişlerin ne anlama geldiğinin farkında bile olmadıklarına tanık olduk. Bilgiçlik ve demokratlık taşıyorlardı!

“Kürt Sorunu” kendini aydın ve enternasyonalist sanan hastaların “psikiyatri kliniği” değildir. Hiç kimse kendini “Kürt Sorunu” kürleriyle tedavi edemez.

Kimsenin yazmaya cesaret edemediği şeyler de yazdım: “PKK, TSK’yı yenerse bu iş fiilen biter, yoksa sorun müzakere masasında tartışılır ama bu masada eli silahlı PKK yer alamaz” diye yazdım. “Silah bırakmak”, “ateşkes” gibi, düşman devletler arasındaki savaşlarda kullanılacak deyimlerin kullanılmasına karşı çıktım. “Bir ülkenin ordusu, sıfatı ne olursa olsun, asilerle ateşkes yapmaz, karşılıklı silah bırakmak gibi bir şey olamaz” diye yazdım. “Kürtlerin özerklik, federasyon, bağımsızlık gibi isteklerine karşı çıkmam, ancak...” diye yazdım ve o “ancak”ın içini doldurdum...

Silah bırakmamış PKK benim muhatabım değil. Ama partiler kanununa göre kurulmuş bütün partiler muhatabımdır. Partilerin beni muhatap kabul edip etmemeleri benim umurumda bile değil, kendi bilecekleri iş, ben yazmam gerekeni yazarım ve benim yazdıklarımдан epeyce şeyler öğrenirler.

İşin püf noktası “Anadilde öğretim hakkı” isteğinde yatıyor. Çok anlamlı ve çok tehlikeli bir deyiş! Bir ülkenin resmî dilinden ayrı bir anadili olan vatandaş ve vatandaşlar, “Benim ayrı bir anadilim var o halde kendi anadilimde öğretim isterim” diye, dondurma isteyen çocuklar gibi tepinemez. Yani Kürtler de, üniter Türkiye Cumhuriyeti devletinin okullarında, bütün vatandaşlar gibi Türk dilinde eğitim ve öğrenim görürler.

Bu gerçeği sıradan vatandaşların anlamaması, anlayamaması mümkün. Anadilde öğrenimin ne anlama geldiğini Kürt kökenli vatandaşlara öğretmek görev ve sorumluluğu ilkin Barış ve Demokrasi Partisi'nin omuzları üzerindedir.

Hele herhangi bir BDP yöneticisi, BDP'li bir belediye başkanı “Anadilde öğrenim hakkı bizim temel ve vazgeçilmez hakkımızdır” derse, bunun anlamı çok açıktır: “Biz federasyon ya da bağımsız devlet istiyoruz” anlamına gelir. BDP'yi yönetenlerin ilkin bunu öğrenmeleri ve bu gerçeği ezbere bilmeleri gerekiyor. Bunu Özdemir İnce değil devletler hukuku söylüyor.

Ama kalkıp, hükümetle pazarlık masasına oturmadan “Biz bağımsızlık, olmaz ise federasyon istiyoruz!” dersiniz. Bunlardan birini elde ettikten sonra, Kürtçe anadilde öğretim yapıp yapamayacağınızı “saha”da görürsünüz, Barzani bölgesindeki uygulamaları incellersiniz.

Gördüğüm kadarıyla BDP yöneticileri, üzerlerine düşen ağır tarihsel sorumluluklara uygun konuşmuyorlar. Kullandıkları sözcük ve deyimler, sorumluluklarının ağırlığına hiç mi hiç yaraşmıyor. Kendilerine tavsiyem: Yazımda adını verdiğim kitaplarımda yer alan yazılarımı bulup okusunlar. Ancak o zamana kadar, “Anadilde öğretim hakkı” ile “Anadilin özgürce öğrenilmesi hakkı” arasındaki derin anlam farkını öğrensinler. Çünkü bu fark “birlikte yaşamak” ve “birlikte yaşamamak” tercihinin göstergesidir!

“Anadilde eğitim öğrettim hakkı” = Federasyon, bağımsız devlet (Birlikte yaşamamak).

“Anadilin özgürce öğrenilmesi hakkı” = Üniter Türkiye Cumhuriyeti'nde birlikte yaşamayı tercih etmek. Ancak, “tercihli ders” uygulaması bu hakkın kullanımını karşılamaz.

19 Haziran 2012

AYIPTIR BAY SIRRI SAKIK!

Barış ve Demokrasi Partisi Muş Milletvekili Sırrı Sakık, BDP'ye "Kalleş!" diyen Başvekil RTE'yi yanıtlarken "Esas kalleşlik Cumhuriyet'in kuruluşunda Kürtlere yapıldı" (Aydınlık, 31.05.2012) demiş. Mantık (aslında mantıksızlık) dediğin işte böyle olur: Sen sana "kalleş" diyenle (AKP ile) hesaplaşacaksın, üçüncü şahısların (Kurucu Cumhuriyet) ilgisi ne? Başbakan'ın ağzı kadar kafası da kıvrak olsaydı, Sırrı Sakık'ı kolayca mat ederdi. Çünkü o da Kurucu Cumhuriyet'ten, Cumhuriyet'in kurucu kadrosundan şikâyetçi: "Evet, Cumhuriyet kurulurken Kürtlere ve dindarlara kalleşlik yapılmıştır. O başka! Ama Barış ve Demokrasi Partisi (BDP), PKK ve Kürt Sorunu bağlamında durmadan kalleşlik yapıyor!" diyebilir(di).

Daha dün yazdım: Kürtlerin federasyon kurmalarına, ayrılıp ayrı bir devlet açmalarına karşı değilim, ama bu türden girişimleri kesinlikle desteklemem... Kürtlerin kendi geleceklerine özgürce karar vermeleri en temel haklarıdır. Bunların nasıl olacağını dün yazdım. Ancak, Sırrı Sakık gibi bir BDP milletvekili "Eğer kalleşlik varsa, Başbakan dönsün Cumhuriyet tarihine baksın, kendisi görür, 1920'lerde Cumhuriyet kurulurken, 'Bu Cumhuriyet Kürtlerin ve Türklerin anayurdu' diyenleri, sonra Kürtlere ihanet edenleri Başbakan iyi biliyor" derse, kurucuların ve Cumhuriyet'in 1920'lerde uyguladığı politikalar konusunda kendisi gibi düşünen Başbakan'la değil, bizim gibi insanlarla külahları değişir.

Şimdilerde "Bu Cumhuriyet toprakları Kürtlerin değil Türklerin anayurdudur" diyen mi var?

Tam anlamıyla gölgeme bastın tahriki! "Türkiye Türkiye-lilerindir!" dense, PKK dağdan mı inecek? Siyasette dil oyunu yapmak son derece tehlikelidir. Sen istediğin kadar Türk yerine Türkiyeliyi kullan! Elin oğlu, Turc, Turk, Turco, Turkish demeyi sürdüreceksin. Biz onu dokuzu bırakıp koca öküze bakalım: Yakın

dönem tarihine kafa yormuş insanlar, Sırrı Sakık'ın sözlerinin ne anlama geldiğini, hangi yalana dayandığını çok iyi bilirler:

1. Sekiz maddelik Amasya Genelgesi'nde Kürtlerle ilgili herhangi bir madde yoktur.

2. Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar arasında Kürtlerle ilgili özel bir madde yoktur. Buna karşın iki karar çok önemlidir: A) Milli sınırlar içinde vatan bölünmez bir bütündür, bölünmez. B) Doğu'daki altı vilayetin (Erzurum, Van, Bitlis, Elazığ, Diyarbakır, Sivas) Osmanlı Devleti'nin ayrılmaz bir parçası olduğu, milli iradenin hakim kılınması gerektiği bildirilmiştir.

3. Sivas Kongresi kararlarında da Kürtler için özel bir madde yoktur. Erzurum Kongresi'nin kararları aynen kabul edilmiştir.

4. Birinci BMM öncesi, Kürtlerle ilgili bizim bilmediğimiz bir karar var da Sırrı Sakık mı bilmektedir? Belgeleriyle açıklamak zorundadır.

5. Mustafa Kemal ile Kürt önderler arasında Kürtlerle ilgili özel bir anlaşma mı yapılmıştır? Bay Sakık, bir bildiği varsa, belge göstermelidir. “Kahve içerlerken, Mustafa Kemal, şeyh falancaya Kürtlerin muhtar olacağını söylemiş” türünden dedikodu tarihçiliği olmaz!

6. Geriye kala kala “Atatürk'ün Bütün Eserleri”nin (Kaynak Yayınları) 14. cildinin 263-306 sayfaları arasında yer alan “İzmit Kasrı Mülakatı” kalmaktadır. Burada yapılan basın toplantısında Mustafa Kemal “...Dolayısıyla başlı başına bir Kürtlük tasavvur etmektense, bizim Teşkilatı Esasiye Kanunu gereğince zaten bir tür mahalli muhtariyetler teşekkül edecektir. O halde hangi livanın ahalisi Kürt ise onlar kendilerini muhtar olarak idare edeceklerdir. Bundan başka Türkiye'nin halkı söz konusu olurken onları da beraber ifade lazımdır.” (14. Cilt, s. 273) demiştir.

7. Mustafa Kemal'in sözünü ettiği yer ise 1921 Anayasası'nın 11. Maddesidir. Bu madde özel olarak Kürtlerle değil bütün ülkeyle ilgilidir. 1924 Anayasası'nda bu madde yer almamaktadır.

8. 1921 Anayasası'nın 11. maddesiyle ilgili olarak Hürriyet gazetesinde yayımlanan üç önemli yazım var. Okunması hararetle tavsiye edilir:

-5.11.08 – “1921 Anayasası'nın Gerçek ve Doğruları”.

-7.11.08 – “1921 Anayasa'sının 11. Maddesi”.

-21.11.08 – “1921 Anayasası'nın Özerklik Maddesi Neden Değişti?”

9. Sırrı Sakık, Cumhuriyet'i kuranların Kürtlere kalleslik ettiğini iddia etmektedir ama bu iddiası tezvirattan ileri gidemez.

Cumhuriyet, Kürtlere hiçbir surette kalleslik etmemiş, tam tersine onlara kibar davranmıştır. Bu anlamlı kibarlığı iki bağlamda değerlendirebiliriz:

1. Bilindiği gibi, Ermeni tehciri, Ermeniler ve yandaşları tarafından “Türklerin Ermenilere yaptığı soykırım” olarak adlandırılmaktadır. Söz konusu “Türkler”, aralarında Kürtler de olmak üzere Müslüman Osmanlı vatandaşlarıdır. Cumhuriyet, Ermeni tehciri sırasında yapılan katliamların çoğunluğu Kürtlerden oluşan çeteler tarafından yapıldığını hiçbir zaman ileri sürmemiştir. Bazı yazarlar, Ermeni katliamını Kürtlerin yaptığını iddia etmelerine karşın, bu iddia devlet tarafından hiçbir zaman benimsenmemiştir.

Bununla birlikte, Bay Sırrı Sakık'ın Justin Mc Carthy'nin *Ölüm ve Sürgün* (İnkılap Y.) adlı kitabının “Kürt Aşiretleri” bölümünü (s. 200 ve devamı) ile Margaret Macmillan'ın *Paris 1919, Paris Barış Konferansı* (ODTÜ Yayıncılık) adlı kitabında 435. sayfanın önünü ve arkasını okumasını tavsiye edeceğim.

2. Kürtçü militanlar, katkı payları konusunda akıl almaz abartılara başvururlar, ama Kurtuluş Savaşı, “Sınırlı Sorumlu Türk & Kürt Yapı Kooperatifi” tarafından yapılmamış, bütün Türk Ulusu tarafından kazanılmıştır. Bu zaferde kuşkusuz Kürtlerin de payı vardır. Hürriyet gazetesinin 28 Ağustos 2009 tarihli sayısında yayınlanan “Kurtuluş Savaşı'nda Şehitlerimizin İllere Göre Dağılımı” adlı yazım Bay Sırrı Sakık'a çok yardımcı olacaktır.

NOTA BENE:

Bay Sırrı Sakık, “Kürt sorunu”na olumlu katkıda bulunmak istiyorsa, benim bu konudaki yazılarımı mutlaka okumalı ve “Anadilde Öğretim”in ne anlama geldiğini mutlaka öğrenmelidir. Bu sorun, geçmişe ait yalan ve tevatürlerle değil, günümüzün bağlamları içinde çözülür.

20 Haziran 2012

PARANOYA GEÇİDİ

Birkaç yıl öncesine kadar, herhangi bir ulusal kaygıdan söz ettiğiniz zaman, paranoyak olduğunuzu, hâlâ ulusalcı otlaklarda otladığınızı öne sürüp sizinle dalga geçerlerdi. Yüzünüze ukalaca bıkıp “Ulus devletlerin tarihe karıştığı küreselleşen dünyamızda” diye konuşmayı sürdürürlerdi. Nefret ettiğim “hem kel hem fodel” insan tipleriydi bunlar. Kendilerine ait bir beyinleri ve ağızları olmadığı için başkalarının sözlerini tekrarlarlardı. Üstelik gazeteciydiler, üniversite hocası idiler (nasıl gazeteci ve nasıl hoca iseler artık)...

Paranoyalardan üç tanesi aklımda kalmış:

-Bölünme paranoyası,

-İrtica paranoyası,

-Sevr (Sèvres) paranoyası.

Güya statükocu Kemalistler, ulusalcılar, ulus devletçiler, ayrı bir tür olarak bizzat statükocular, AKP'nin askeri vesayeti yıkmak, demokratikleşmek çabalarını engellemek için bu üç paranoyayı kullanıyorlardı.

İşi uzatmamak için, bölünmenin demokratikleşmeyle ilgili olmadığı, bölünmek isteyenlerin ülkenin demokratik olup olmamasıyla ilgilenmediklerinin artık ortaya çıktığını söylemek

istiyorum. Sanırım, “Anadilde eğitim öğretim” istemenin, üstü kapalı olarak, en azından, özerklik istemek anlamına geldiği anlaşılmıştır. Anayasadan “Türk” sözcüğünü kaldırırsanız da Türkiye bölünecekse bölünecektir.

AKP iktidarının, Türk toplumunu İslamcı cenderesine sokmak için sineğin yağından bile yararlandığını, biri Fethullahçı, öteki imam hatipçi olmak üzere ülkeyi iki siyaset ve çıkar mafyasının yönettiğini hâlâ göremeyenler var. Bunlar ve ülke için kaygılanan herkesi paranoyak olmakla suçlayanlar aynı kişiler.

Gelelim Sevr (Sèvres) paranoyasına: Bu ülkede, artık, uygulamadığı için Sèvres diye bir antlaşmadan söz edilemeyeceğini, Kurtuluş Savaşı’na kurtuluş savaşı denilemeyeceğini,. Lausanne Antlaşması’nın aslında Türkiye’ye ihanet belgesi olduğunu iddia eden sözde tarihçi “marihçiler” var. Derin Tarih adlı “mergi” bile çıkartıyorlar.

Ne gazetenin, ne de yazarının adı gerekli! Yazar, son yıllarda ülkemizde örnekleri bol miktarda bulunan bir zat (aslında bir “zat” değil, bir “zart”), her çorbadan çıkan hamamböceklerinden biri... Bir “keramete kıç attıran!”

Bu zat yazısına şöyle başlıyor: “Birinci Dünya Savaşı’nı kaybeden Osmanlı Devleti, 30 Ekim 1918 tarihinde İtilaf Devletleri ile Mondros Ateşkes’ini imzaladı. Bu gayet doğal, hatta sıradan bir gelişmeydi.”

Adam önce yazmayı bilmiyor, sonra tarihe ve ülke insanına saygısı yok. Sözde bile olsa koskoca bir imparatorluğun sonunun başlangıcı olan bir ateşkes anlaşması nasıl “doğal” ve hatta “sıradan” olabilir? Mondros Mütarekesi, Türkler için utanç verici trajik bir olaydır. Böyle bir olayı ancak uyduruk siyaset bilimciler “doğal” ve “sıradan” sözcükleriyle tanımlayabilir.

Biz paranoyaklar, böylesine sözcük falına bakmaya da meraklıyızdır. Bir tek sözcükten adamın niyet ve tıynetini anlarız. Bu zat, mütakerenin imzalandığı günlerde yaşasa idi, kesinlikle işbirlikçi olurdu.

Bu zat, resmî ideolojinin, Sèvres Antlaşması'nın amaçlarını gizleyip "Osmanlı Devleti'nin bölünmesini Anadolu'nun bölünmesine dönüştürdüğü, indirgediği" iddiasında. Keramete kış attıranlar tayfasından dedim ya: Yahu, 433 maddesi ile tarihin göbek taşına lök gibi yatmış olan Sèvres Antlaşması'nı kim kimin gözünden saklayabilir? Antlaşmada (Kesim II) mezarlar bile var.

Resmî söylem Sèvres'den şikâyet ederken, Ege Adaları'nı (Madde 84 ve 122), Hicaz'ı (Madde 98), Mısır'ı (Madde 101), Sudan'ı (Madde 113), Kıbrıs'ı (Madde 116) ve Libya'yı (Madde 121) ağzına bile almıyormuş. Resmî söylem, Mezarlar'dan (Kesim II), Sağlık İşleri'nden (Kesim II), Karma Hakem Mahkemesi'nden (Kesim V) de söz etmiyor.

Bizim yazmanın sözünü ettiği topraklar zaten çok uzun süredir ve fiilen Osmanlı Devleti'nin egemenliği dışında kalmış yerler. Resmî söylemi oluşturan, Erzurum ve Sivas kongrelerinde ortaya çıkan iradenin saptadığı Misak-ı Milli (Ulusal Ant, 28 Ocak 1920) sınırları içinde yer almıyor. Misak-ı Milli, kendi ulusal devletini kuracağı Anadolu topraklarıyla kıskançça ilgileniyor. Zaten, Mısır, Sudan, Libya, Hicaz kendi kaderlerini bir ölçüde seçmiş. İngiltere, 4 Haziran 1878'de Osmanlı'dan 92 bin 799 sterline kiralayarak Kıbrıs'a el koymuş. Resmî söylemin adını ağzına almadığı yerlerde, Kıbrıs dışında, bir Türk nüfusundan söz etmek de mümkün değil. Ege Adaları'nda bile.

Resmî söylemin adını anmadığı yerler, Osmanlı'nın bile vatan saymadığı, fethedilmiş topraklar. Başkalarının toprakları. Antiemperyalist ilkelerle ortaya çıkan "Milli Mücadele" iradesi, sadece Anadolu'ya sahip çıkacak, ulusal devletini bu topraklar üzerinde kuracak kadar akıllı idi.

Adı anılmaya değmez yazman, "[Başarının] İttihatçıların A kadrosunun devleti maceraya sürükleyerek yok oluşa götürmesinin ardından, B kadrosunun birkaç önemli mevziyi geri kazanmasından ibaret olduğu görülebilir. Dahası, bu süreç ileri seviyede efsaneleştirilerek halka sunulmuş, otoriter bir rejimi

gerçekleştirmekte kullanılmış ve bu durumu sürdürülebilir kılma adına bir halk nesiller boyunca temelsiz bir Sevr korkusuyla paranoyaklaştırılmıştır” diyor. Cumhuriyet, otoriter rejim kurmak için Sèvres’i kullanmış. Keramete işte böyle kış attırılır. Meydan dayaklık bir durum!

Bir adam, Irak’ta, Suriye’de olanları, Doğu ve Güneydoğu’da olacakları, olanları Sèvres’in uzantısı olarak görmüyorsa ona, sadece geçmişte değil günümüzde de “işbirlikçi!” denir. Böyle bilgiçlik taslarken bir işbirlikçi oluverir insan!

8 Ağustos 2012

SEVRES VE LAUSANNE ANTLAŞMALARINDAN SÖZCÜKLER

Sèvres haftasındayız. Bu, barış antlaşması kılıkli idam fermanı 10 Ağustos 1920 tarihinde imzalanmıştı. Düşmanları Cumhuriyet’i ve kurucularını vurmak için Sèvres’i bile kullandıklarına göre, elbette bu trajik olayı yazı konusu yapacağız.

Masamda Sèvres Antlaşması ile ilgili üç kitap var:

-İbrahim Sadi Örtürk, Sèvres Antlaşması’nın Tam Metni, Fark Yayınları.

-Cahit Kayra, Sevr Dosyası, Tarihçi Kitabevi.

-Sina Akşin, İç Savaş ve Sevr’de Ölüm, (Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları).

Değerli dostum Cahit Kayra’nın kitabının 203. sayfasında Sèvres Antlaşması’nın İngilizcesinin kapağının tıpkıbasımı var:

“Treaty of Peace Between the Allied and Associated Powers and Turkey”

Başlığın Türkçesi de şöyle:

“Müttefik ve Ortak Devletlerle Türkiye Arasında İmzalanan Barış Antlaşması.”

Fransızca metinde de Türkiye (La Turquie) sözcüğü yer almaktadır.

Antlaşmanın giriş bölümünü de aktarıyorum:

“Bir taraftan, işbu antlaşmada başlıca müttefik devletler olarak belirtilen Britanya İmparatorluğu, Fransa, İtalya ve Japonya; yukarıda adı geçen başlıca devletlerle, Ortak Devletleri oluşturan Ermenistan, Belçika, Yunanistan, Hicaz, Polonya, Romanya, Sırp-Hırvat-Sloven devleti ve Çekoslovakya; öte taraftan, TÜRKİYE; Osmanlı İmparatorluğu Hükümetinin istemi üzerine, bir barış antlaşması yapabilmek için, Müttefik devletlerce, 30 Ekim 1919'da, Türkiye'ye bir ateşkes (Mütareke) sağlanmış olduğunu göz önünde tutarak...” Ve devam ediyor.

Antlaşma'nın II. bölümünün başlığı şöyle: “Türkiye'nin Sınırları.”

“Madde 27- 1. Avrupa'da, Türkiye'nin sınırları aşağıdaki gibi saptanacaktır.”

Antlaşma metninde zaman zaman Osmanlı hükümeti ve daha çok da Türkiye isimleri geçiyor.

Bunun anlamı ne? Bunun anlamı şu: Antlaşmasının imzacısı Avrupa ülkeleri ve İstanbul hükümeti Osmanlı devleti ile Türkiye sözcüklerini eşanlamlı olarak kullanmaktadır. “Türkiye”, Osmanlı İmparatorluğu anlamına gelmektedir. Yani 29 Ekim 1923 tarihinde kurulan Cumhuriyetin adının Türkiye Cumhuriyeti olması bir devamlılığı ifade etmektedir: Osmanlı monarşisi o tarihte cumhuriyete dönüşerek Türkiye Cumhuriyeti adını almıştır. Bu adlandırışta, devleti Türklerle birlikte kurduğunu iddia eden Kürtlere karşı yapılmış bir haksızlık söz konusu değildir. Türkiye Cumhuriyeti, 1299 yılında kurulan Osmanlı devletinin sistem ve ad değiştirmiş bir devamıdır. Osmanlı devletinin kurumsal yapısında nasıl Kürt adı yoksa Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasasında yerinin olmaması gerekir.

Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılan ülkelerle ilgili maddelerde zaman zaman Osmanlı uyrukluğu, zaman zaman da Türkiye sözcüğü geçmektedir.

Madde 156: Jandarma birlikleri, Türkiye toprakları üzerine dağıtılacaktır. (The troops of gendarmerie shall be distributed over the territory of Turkey). Görüldüğü gibi, topraklar için de "Türkiye toprakları" denilmektedir.

"Türk" isim ve sıfatı da Kemalizmin icat ettiği bir ad ve sıfat olmayıp 29 Ekim 1923 tarihinden önce uluslararası resmî belgelerde kullanılmaktadır.

Bu durum da, "Türk" isim ve sıfatının bir devamlılık ve geleneksellik gösterdiğine tanıklık etmektedir. Bu geleneğin kullanımı içinde Cumhuriyet döneminde Türk isim ve sıfatının kullanılmasının herhangi bir ırkçı kullanım niteliği bulunmamaktadır.

Türk sözcüğü Lausanne Antlaşması'nda da kullanılmaktadır:

Madde 14 - "Rum ve Türk halkının değiş tokuşuna ilişkin..."

Madde 21 - "Kıbrıs Adası'na yerleşmiş olan Türk uyruğu..."

"Kesim III. Azınlıkların Korunması:

Madde 39 - "Bütün Türk halkı din farkı gözetilmeksizin yasalar önünde eşit olacaktır." [...] "Resmî dilin varlığı ile Türkçeden başka dil ile konuşan Türk uyruklulara mahkemeler önünde kendi dillerini sözlü bir biçimde kullanabilecekleri hususunda kolaylık gösterilecektir. (Bu maddenin azınlıklar bağlamında düşünülmesi gerekli ve zorunludur. Ayrıca, "Türkçeden başka bir dil konuşan" öznesi "Türkçe konuşamayan, Türkçe bilmeyen" anlamındadır ve kabul edilmiş bir hak söz konusu değildir.)

Yüzlerce yılın bir geleneği olan "Türk" sözcüğü hangi nedenle yeni anayasada kullanılmayacaktır. "Türk" sözcüğünün anayasada kullanılması, Cumhuriyet'in ırkçı ve jakoben (!) rejiminin Türk kökenli olmayan vatandaşlara uyguladığı bir asimilasyon politikası olduğunun kanıtı olamaz.

Ha, anayasadan “Türk” isim ve sıfatı kaldırılarak Kürtleri memnun etmeyi, muhtemel bir bölünmeye engel olmayı düşünenler varsa, bu zevat doğrudan “İdraksız Türkler” sınıfına girer.

Diyarbakır Belediye Başkanı gibi biri “Türkiye’de Kürdistan kurulacak, başkenti de Diyarbakır olacak” diyorsa, BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, “Türkiye’de 20 milyon Kürt var. Barut fıçısının üstüne oturup çakmak çakmayın” diyorsa; adını anımsamadığım biri “Türkiye’yi kan gölüne çeviririz!” diyorsa, artık iş işten geçmiştir iki gözüm. Bölünme düşünsel olarak gerçekleşmiş olup, iş fiiliyata geçmiştir.

Anayasa’dan Türk isim ve sıfatını çıkartarak gülünç olmayın! Özerkliğe, federasyona, bölünmeye sosyo politik ilke olarak karşı değilim ama “üniter devlet” ayakta dururken bu oluşumları destekleyecek kadar da andavallı olamam. Sadece gerçekleri görmeyenler, görüp de anlamayanlar için durum saptaması yapıyorum.

Sèvres, Lausanne’a karşın hayattadır ve paranoya değildir. İnanmayan bir Sèvres haritası bulup baksın. 1919’da, “Beau Sharif” (“Yakışıklı Şerif”, “Boş Herif”) lakabıyla anılan Kürt Şerif Paşa’nın Ermeni Bogos Nubar Paşa ile birlikte önerdikleri bu haritayı günümüz Kürtçü liderlerin begeneceğini hiç sanmam.

9 Ağustos 2012

YABANCI ANAYASALAR VE TÜRKLÜK

1978 tarihli son İspanyol anayasasından bazı alıntılar yapacağım:

“Madde 1.2. Ulusal egemenlik, devletin gücünü aldığı İspanyol halkına aittir.”

“Madde 2. Anayasa kaynağını, İspanyol milletin bölünmez birliğinden, bütün İspanyolların ortak ve bölünmez vatanından alır.”

“Madde 3.1. Kastilyanca, Devletin resmî İspanyol dilidir. Bütün İspanyolların bu dili bilme ödevi ve kullanma hakkı vardır. 2. Diğer İspanyol dilleri de kendi statülerine göre, ilgili özerk toplulukların resmî dilidir.”

Bildiğiniz gibi İspanya 17 özerk bölgeye ve 2 özerk şehre ayrılmıştır. Yedi özerk bölgenin her biri (Asturias, Balearic Adaları, Cantabria, La Rioja, Madrid, Murcia ve Navarre) aynı zamanda bir ildir...

Anayasa metninden anladığımıza göre: Bu anayasayı yapan ve onaylayan erkler, başta 17 özerk bölge ve 2 özerk kentte yaşayan insanların tamamını “İspanyol” olarak tanımlamaktadır. Yani, Kastilyalılar (İspanyol kökenliler), Basklar, Katalanlar, Galiçyalılar tek tek sayılmadan “İspanyol milletin bölünmez birliği”ni oluşturmaktadırlar. Şurası kesinlikle unutulmamalıdır ki İspanya’da mevcut olan 17 özerk bölgeyi 1978 Anayasası icat etmemiştir. Bunlar taa Roma döneminin öncesinden itibaren var oldukları için devam etmektedirler.

Binlerce yıllık İspanya (İspanyol) gerçeğini onaylayan ve ülke toprağını komünler, iller ve özerk topluluklar arasında pay eden 137’ci maddesine karşın, İspanyol anayasası bir “İspanyol Halkı”ndan, bir “İspanyol Milleti”nden, “İspanyol milletin bölünmez birliği”den ve “Bütün İspanyolların bölünmez vatani”nden söz etmektedir.

Aynı durum Avrupa Birliği devletlerinin anayasalarının tamamı için de geçerlidir.

Bu nedenle, aklı başında hiç kimse, kimilerinin gül hatırı için, yeni anayasadan “Türk Milleti”, “Türk Halkı” tanım ve kavramlarını çıkartamaz. Çıkartılırsa o metne Türkiye Cumhuriyeti Anayasası denemez.

“Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.”

Bu maddede Kürtçüler, “Türkiye devletinin ülkesinin bö-

lünmezliği kabul de, milletin bölünmezliği ne demek oluyor, Kürtlerin reddi anlamına gelmiyor mu?” diye karşı çıkıyorlar. Bu kalın kafalılara nasıl anlatsam? Her millet gibi, Türk milleti birçok oluşturunca parçadan meydana gelir. Meydana gelir de, şuraya dikkat edin, oluşturunca parçalardan meydana gelen millet bütününü parçalara ayıramazsınız. Mantıksız mı geliyor? O zaman mantığınızı zorlayın, geliştirin. Başvekil hazretlerinin tadâd etmekten (saymaktan) hoşlandığı gibi Türk Milleti, Türk, Arap, Laz, Kürt, Boşnak, Pomak, Ermeni, Rum, Süryani, Çerkez ve daha birçok parçadan oluşur. Oluşur ama sürüden koyun ayırır gibi oluşturunca parçaları ayıramazsınız. Oluşturucular çoğuldur ama millet (ulus) tektir, tekildir. İşte bu nedenden olacak İspanyol Anayasası'nın 2. Maddesi “Anayasa kaynağını, İspanyol milletin bölünmez birliğinden (...) alır” diyor. Ağalar ve beyler, bu cümlelerin bir de İspanyolcasını okuyun.

“Articulo 2. La Constitución se fundamenta en la indisoluble unidad de la Nación española...”

Hal bu iken, birtakım çevrelerde, “Anayasa’ya ‘Kürt’ kimliği de girmeli”, “Anayasa’dan Türk kimliği çıkmalı ve bütün etnik gruplar aynı konumda olmalı” türünden tuhaf fanteziler tekrarlanıyor. Bu insanlar galiba bir Anayasa ile bir film jeneriğini birbirine karıştırmaktalar. Mevcut anayasanın “Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür” diye yazan 3. maddesi değişmedikçe söz konusu fanteziler yeni anayasaya giremez. Hatırlayalım: Anayasa’nın üçüncü maddesi değiştirilemez. Herkes bu konuya kafasını benim kadar yorarsa, fantezi düşünleri fantezilerinden, hayalperestler, acı da olsa, hayallerinden vazgeçecektir.

Türkiye’de insanlar yeni şeyler öğrenmeye karşı dirençlidirler, geçirgen değildirler. Yeni bir şey öğrenmek istemeyenlerin başında da Diyarbakır’ın BDP’li Belediye Başkanı Osman Baydemir geliyor. Bay Baydemir’in Anayasa uzlaşma alt komisyonunda söylediğine göre anadilde (Kürtçe) eğitimin pazarlığı olmazmış (Vatan, 28.02.12)...

Merak ediyorum: Nasıl olacak bu iş? İspanya anayasasından kopya vereyim:

“Madde 3.2. Diğer İspanyol dilleri de kendi statülerine göre, ilgili özerk toplulukların resmî dilidir.”

Demek ki anadilde eğitim yapabilmek için, dolayısıyla resmî dil sahibi olmak için, ilkin özerk bir topluluk statüsünü elde etmek gerekiyor.

Kulağı ters yönden göstermenin gereği yok: Önce statü, sonra dil. Bu arada “Türk” “Türk Milleti” gibi sözcük ve kavramları yeni Anayasa’dan kovmak isteyenlere bir tavsiye: Gülünç olmak için birkaç yabancı anayasa okusunlar.

NOTA BENE:

Kültür Bakanı, halk “tekbir” getirsin diye cenaze marşı çalan bandoyu susturmuş. Cenaze marşı sadece cenazede çalınır. “Tekbir”in kutsallığı artık tartışma konusu. Türkiye Cumhuriyeti’ni yıkmak isteyenler de tekbir getiriyor.

27 Ağustos 2012

KÜRT’Ü ELMA ŞEKERİYLE KANDIRMAK

Baskın Oran, 12.08.2012 tarihli Radikal İki’de “Türkiyeli’yi çokook ararsın Türk Kardeşim” başlıklı bir yazı yayınladı. Aralarında kendisi de olmak üzere dört-beş yıl kadar önce “Ayrılıkçı Kürt”ü kızdırıp azdırmamak için artık “Türk vatandaş” yerine “Türkiyeli” isim ve sıfatının kullanılmasını öneriyorlardı. Onlara göre “Türk” isim ve sıfatını kullanmak faşistlikti, “Türk diktatoryası”ndan yana olmaktı. Bu “talimat”(!) öncesinde, Türkçeyi yazınsal yaratı dili olarak kullanan Kürt kökenli yazar ve şairler, kendilerini etnik Türklerden ayırmak için “Türkçe Edebiyat”,

“Türkçe Şiir” formülünü bulmuşlardı. “Siz bizim Türkçe yazdığımıza bakmayın ben (biz) kesinlikle Türk değiliz!” demeye getiriyorlardı.

“Türkiyeli” neyse ama “Türkçe Edebiyat, Türkçe Şiir” tam anlamıyla zırvalamaydı. Çünkü bir dili yazma dili olarak kullanan ve o dilin ülkesinin vatandaşı olan herkes, etnik kökenine bakılmaksızın, o dilin parantezi içinde yer alır: İngiliz edebiyatı, Fransız romanı, İtalyan yazar, İspanyol şair...

Bir ülke ile köken ve vatandaşlık ilişkisi olmayan ama ülkenin (kendi anadili olmayan) dilini yazı dili olarak kullanan yazar için kullanılan başka bir sıfat vardır: Frankofon (Fransız dilli, Fransızca konuşan)...

Türkçe yazan Kürt kökenli şairler de, Baskın Oran da sözcük ve sıfatlarla Kürtleri kandırmaya çalışıyorlardı. 2009 yılında, Hürriyet gazetesinde bu kitapta da okuduğunuz “Kürtçülük Sorununun Tersı ve Yüzü” başlıklı 15 yazı yayımladım. Baskın Oran adı bu yazılarda birkaç kez yer aldı. (Bu yazılardan sekizincisi Baskın Oran’a özel ders gibidir.) Bu dizi yazının ardından, Baskın Oran’ın Kürtçülük bağlamında hal ve gidişini ele alan dört yazı yayınladım: “Baskın Oran Okurlarını Kandırıyor” (29.09.12), “Baskın Oran, Atma Şampiyonu” (30.09.12), “Baskın Oran’ın Marazlı Fanatizmi” (02.10.12), “Baskın Oran İçin Ezber Ödevi” (03.10.12).

Bu andığım, yazıların hepsi “Direnen Cumhuriyet” (Destek Yayınları) adlı kitabımda yer almaktadır.

Baskın Oran’ın yazısını okuyunca, adımı anmasa da, bana cevap verdiğini, beni sarakaya almaya çalıştığını fark ettim. Yazısını, Türkiye’nin en iyi top kaldırmacı röportajcısı Neşe Düzel’in Devrimci Demokrat Kürt Derneği (DDKD) Başkanı İmam Taşçier ile yaptığı söyleşi (Taraf, 06.08.12) üzerine kuruyor.

İmam Taşçier şöyle demiş: “Kürtlerin kendi kendilerini yönetmeyi tatmaları gerekiyor. Kürtler bunu tatmadıkça hiçbir

özüm gerçekçi olmaz. Kürtler kendi kendini yönetmeyi bir kez tattıktan sonra masaya oturulur ve gerçekçi çözüm bulunur.”

Baskın Oran bu cümleyi dilii tercüme ederek, ne anlama geldiğini açıklıyor: “Bize siz Türkler böyle öğrettiniz, bizi siz bu hale getirdiniz. Nasıl şimdi Türk efendi ise, biz de Kürt’ün efendi olmasını istiyoruz. Bizim iyice tatmin olmamız gerekiyor.”

Yazının başlığı ile bu cümle ve yorumunu birlikte okuyalım: “Bazı hıyar Türkler ‘Türkiyeli’ sözcüğüne karşı çıktıkları için Kürtler gücendi, bu yüzden artık kendi kendilerini yönetmek istiyorlar.”

Baskın Oran’ın kafası ile yazan eli arasında herhangi bir ilişim yoktur. Eli, kafasının düşündüğünü değil, kendi bildiğini yazar. Onun, kafası değil eli düşünür.

En azından 15 yıldır Kürt sorunu bağlamında yazı yazıyorum. Kürt önderleri, 1985’ten bu yana sözcükleri gevelediler, ama DDKD Başkanı İmam Taşçier’in söylediği şu üç satırlık cümleyi söyleyemediler; hep sözcüklerle oynastılar, ayrılma düşüncelerini Anadilde eğitim talebiyle örttüler. Ben hep bu sözcük oyunlarının üzerini açmaya çalıştım.

Baskın Oran’ın eline bakılırsa, “İdraksız Türkler” eğer “Türkiyeli” isim ve sıfatını kabul etmiş olsalardı, PKK çoktan dağıdan iner, silah bırakırdı.

Neşe Düzel soruyor: “Mesela, AB hukukunu uygulayan bir Türkiye’de Türk ve Kürt eşit olamaz mı?”

İmam Taşçier cevap veriyor: “Bu eşitlik ancak çok ileri demokrasilerde olabilir. Çünkü yasaları ne kadar değiştirirseniz değiştirin bu ülkede mantalitenin de değişmesi lazım. Yüzyıldır inkâr ve asimilasyon politikasının uygulandığı bir yerde sorun, eşit vatandaşlıkla birdenbire çözülmez. Bu yüzden, Kürtlere, kendilerini yönetebileceği bir bölge lazım.”

Baskın Oran yorumluyor: “Dinlendin di mi ‘Türk’ kardeşim, canım benim, hadi şimdi söyle bana ‘Türkiyeli’ tu kakaydı değil

mi? Vatana ihanetti di mi? Yabancı dillere bile tercüme edilemeyecek kadar yapay terimdi ha? Al sana doğağını şimdi, daş gibi, ne yaparsın sen karar ver. Türkiye Tabipler Birliği değil de Türk Tabipleri Birliği öyle miydi canım. Al sana Kürt Tabipleri Birliği'ni de anla şimdi.”

İmam Taşçier'in sözleri bir politik düşünceyi dile getiriyor. Özetle, “Kürtlere, kendilerini yönetebileceği bir bölge lazım” diyor. Öteki sözlerinin fazla önemi yok.

Baskın Oran'ın yorumuna gelince: Düşünceden yoksun, cıvık sözler. Üniter devlet içinde “Kürt Tabipler Birliği”ni kurmak epeyce kışkırtıcı bir tavır olur, ama neden olmasın, kendi yönettikleri bir bölgeye (toprağa) kavuştukları zaman kendi adlarını taşıyan birliklerini kurarlar. O zaman bize “Hayırlı olsun!” demek düşer.

Bak hele, “Türkiyeli” sözcüğünü kabul etsem, İmam Taşçier, kendi yöneteceği bir toprak parçası istemeyecekmiş. Buna, düpedüz, “Kürt'ü elma şekerıyla kandırmak” denir, kendini herkesten akıllı sanan Baskın Oran hoca... İmam Taşçier'e bir sor bakalım!

O, elma şekerı değil kendi “Kızıl Elma”sını istiyor. Kızıl Elma, sözcük değil, bir toprak parçasıdır. Bu nedenle sapla samanı karıştırmamak gerek...

28 Ağustos 2012

KERAMETE KIÇ ATTIRMAK

Arkasında hinoğluhinlikler aramak, keramete kış attırmak boşuna: Ülke adları, ulus adları, halk adları genellikle saymacadır, rastlantısaldır ama ve mutlaka bir tarihsel temeli vardır.

Şu anda Türkiye adı verilen toprak parçasının Hititler zamanında adı neydi acaba, bilen var mı? Sümerler ne diyordu? Kayse-

ri’de ticaret merkezi kuran Asurlular ne ad veriyordu? Ben bilmiyorum. Araştırma yapmadım, kafadan yazıyorum:

Türkiye’den “Ön-Asya” diye söz eden bakkala rastlamadım. Tarihçiler ya da coğrafyacılar takmıştır bu adı. Ama “Küçük Asya”nın bir tarihsel dayanağı var: Latince: “Asia Minor”, Yunanca: “Mikrá Asia.”

Ama Anadolu, halkın diline girmiştir. Ama bu topraklara Anadolu diyenler üzerinde yaşayanlar değil, bu toprakların batısında, Ege Denizi’nin ötesinde Hellas’ta yaşayan insanlar, Helenler. Kendilerine göre doğuda kalan ve kıyılarını kolonize ettikleri bu topraklara “doğu”, “güneşin doğduğu yer” anlamında “Anatoli” demişler, diye biliyordum ama öyle değilmiş: Anadolu kelimesi “Ana ili” anlamına gelen “anatole” kelimesinden türemiş ve Yunanlar tarafından devam ettirilmiştir. Bu sözcük, “doğmak, yükselmek” anlamına gelen Yunanca “anatellein” fiilini etkilemiş. Ayrıca, “Doğu ülkesi” anlamına gelen Anatolia ilk kez 7. yüzyılda Doğu Roma İmparatorluğu’nun Afyon, Isparta, Konya, Kayseri ve İçel (Mersin) yörelerini kapsayan idari birimi (Anatolikon Thema) için kullanılmış. Osmanlı döneminde ise Anadolu veya Anadolu, merkezi Amasya olan, Sivas ve Kastamonu’yu kapsayan bir eyaletin adı. 19. yüzyılda genel anlamda imparatorluğun Asya kıtasında kalan ve Türklerle meskûn olan bölgesini tanımlamak için kullanılmış. Cumhuriyet döneminden önce “Anadolu”nun geleneksel doğu sınırı olarak Fırat Nehri kabul edilirken, Cumhuriyetten sonra Türkiye’nin Asya kıtasında kalan kısmının tümü aynı coğrafi terime dahil edilmiş. (Wikipedia)

Osmanlıların bu topraklara “Diyar-ı Rûm” (Roma memleketi) dediklerini de unutmayalım.

“Türk” (veya Türük, Török, Törk) adı Kül Tigin ve Bilge Kağan yazıtlarında “Türük” veya “Türk” veya “Kök Türük” veya bazı yabancı kaynaklarda Türk şeklinde geçer. “Türk/Türük” sözünün anlamı kaynaklara göre “türemek, miğfer, güçlü kuvvetli” olarak verilmektedir. Türk adı, ilk dönemlerde belirli bir toplumun

kavmî ismi olmak yerine siyasi mensubiyeti belirleyen bir isim olarak ortaya çıkar. Bu kelimenin türemekten çıktığı, töreli ve yasalı anlamına geldiği rivayet edilmektedir. Sözcük, zaman içinde güçlü, kuvvetli ve güzel anlamları da kazanmış.. Bir görüşe göre de Türk sözcüğü Hakanlar Sülalesi olan Açıraoğulları'nın unvanıdır ve bu sülaleye mensubiyet Türk adı şeklinde anılır. Türk kelimesi ilk olarak Göktürk Devleti vasıtasıyla bir devletin adı olur ve bu devlete mensubiyeti bildirir. (Wikipedia)

Türlere, “Türk” adının ilk kez Çin tarih kaynaklarında geçtiği de bir kenara yazılmalı.

Şimdi de öyle mi bilemem ama eskiden gönderdiğiniz mektup zarfının üzerine “Yunanistan” yazdığınız zaman mektup geri geldi. Onun yerine “Hellas” yazmak gerekirdi. Yunanlara (Dikkat: “Yunanlı”, “Yunanlılar” yanlışır), Galiba “İyonya”dan bozma...

Neden İspanya? Oraya geleceğiz ama önce işimize bakalım: Üzerinde İspanya ve Portekiz'in bulunduğu yarımada İberik (İberya) Yarımadası deniliyor.

MÖ 1100 yıllarında Fenikeliler, İspanya topraklarında ilk yerleşim merkezlerini kurmaya başlamışlar. Romalıları, Keltler ve Yunanlar izlemiş. Daha sonra Kartacalıların egemenliğine girmiş. MÖ 202 yılında Romalılar Kartacalıları İberik Yarımadası'ndan atmışlar. Roma İmparatorluğu bu tarihten itibaren İspanya'da birliği sağlamış

Fenikeliler geldikleri zaman burada çok tavşan yaşamaktaymış. Bu nedenle buraya “Tavşan ülkesi” anlamında “Hispanie” falan demişler. İspanya'yı Fenikelilerin elinden alan Romalılar da buraya İspanya demişler.

Bu memlekette bir yığın tuzu kuru var elbette! Değirmene su öğütmeye giderler!

İspanya diye bir ülke varmış ama İspanyol diye bir etnik grup yokmuş... Üstü kapalı olarak “Ülkelerin adı üzerinde yaşayan herhangi bir halkın adı olmasaydı” temennisi gizlidir. Siz böyle

bir cümleyi “Türkiye’ye Türkiye denmesinden Kürtler rahatsız oluyor” yorumuyla okuyabilirsiniz. Yahu kardeşim Türkiye’ye Türkiye adını Türkler vermemişler ki, taa Ortaçağ’da Avrupalılar vermiş bu adı. Marco Polo (1254-1324) bile Türkiye diye yazıyor.

Ne yapalım ki kimi memlekete üzerinde yaşayan insanların ulusal adı verilmiş: Almanya, Rusya, Türkiye... Kimi memleket de üzerinde yaşayan uluslara adını vermiş: Kolombiyalı, Perulu... İlginç değil mi, son keşfedilen topraklar kendilerini keşfeden uluslara adını vermiş.

Tarihte, Türkiye’nin güneydoğusu da aralarında olmak üzere Ortadoğu’nun bir coğrafi bölümüne Kürdistan deniliyor. Ama tarih boyunca Kürdistan adlı bir devlet olmamış. Bu nedenle tarih ile coğrafyayı karıştırmamak gerek.

Tarihsel geçmişe gelince: Kesinlikle çevre düzenleme ya da ikebana sanatı değildir. Kimse dilediği gibi biçimlendiremez. Ama şu anda, bir yığın alaylı tarihçi heveslisi bu işi yapmakta ve keramete kış attırmakta!

“Türkiye Cumhuriyeti devletini kuran Türkiye halkına Türk milleti denir” tanımına karşı olanlar sadece milletin adına değil devletin de adına karşıdırlar!

31 Ekim 2012

ÜNİTER DEVLET VE ANADİLDE ÖĞRETİM

12 Kasım 2012 günü Bakanlar Kurulu toplantısından çıkan Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç, Öcalan’ın tecrit durumu, mahkemede anadilde savunma hakkı konusunda açıklama yaptı ama anadilde öğretim konusunda nedense sustu.

Kınamıyorum, çünkü susmak zorunda. Anadilde öğretim (eğitim), kuruluşundan bu yana Cumhuriyet'in karşılaştığı en çetin sorun. Öyle ki, sadece anadilde öğretim hakkı lehinde çözümlendiği zaman ortadan kalkacak bir sorun. Ama bir sorunun sonu değil tam tersine başlangıcı.

Üniter devleti (ulusal devlet) 25 yıldır kötülüyorlar, yok olacağını muştuladılar ama hepsi ayakta duruyor. Şahin Alpay'ın bu konuda kaleme aldığı "Üniter Devlet ama Hangi Türden" başlıklı yazısı 9 Ağustos 2009 günü Zaman gazetesinde yayınlanmış. Anadil konusuna da değindiği için yazı ilgimi çekmişti, çekti. Anadilin öğretilmesi konusunda eli yüzü düzgün bir yazı:

"Üniter devlet kamu okullarında anadil eğitimine de engel değil. İsveç'in resmî dili İsveççe, ama okullarında 100'den fazla dilde seçmelik anadil dersi veriliyor. Dolayısıyla Türkiye'de yerel yönetimlerin yurttaşlarla Kürtçe iletişim kurması, partilerin Kürtçe propaganda yapması, yeterli talep olması halinde kamu okullarında Kürtçenin seçmelik ders olarak okutulması üniter devlet yapısıyla çelişmez."

Dikkat ederseniz, Şahin Alpay, Kürtçenin öğretilmesinden ya da öğrenilmesinden söz ediyor. "Anadilde öğretim hakkı"nın kapağını bile kaldırmıyor. Çünkü böyle bir hakkın üniter devlet ile çelişeceğini, sanırım, biliyor. Bu gerçeği bilen yazar ve siyasetçilerin sayısı ne yazık ki çok az. Bu nedenle işler çıkmaza giriyor.

"Anadilin özgürce öğrenilmesi hakkı" ile "Anadilde öğretim hakkı" arasındaki farkı bilmeyen birinin; "Anadilde öğretim hakkı" ile "devletin ülkesinin bütünlüğü ilkesi" arasındaki ilişkiyi göremeyen birinin açlık grevi yapanların dil konusundaki taleplerini anlaması mümkün değil. Ama kalkmış "Çünkü insanların yeme içme hakkı kadar doğal bir hak olan anadilde eğitime karşı 'Kürtçe eğitim böler kardeşliği' sergiliyoruz. Tartışılması teklif dahi edilemeyecek konuların en hasını tartışıyoruz... Ama insanın doğduğu andan itibaren annesinden duyduğu dilde eğitim

görmesine karşı çıkmanın insan hakları hukuku açısından da, ahlaki olarak da bir izahı yoktur... Her etnik topluluk kendi dilinde eğitim hakkına sahiptir...” (Demiray Oral, Taraf, 05.10.2012) diye yazıyor.

Hukuksal hiçbir dayanağı olmayan, duygusal yatırım cümleleri. Anadilde eğitim öğretim hakkı devletler hukukuyla, uluslararası hukukla ilgili bir durum. Anadilde eğitim öğretim egemen devlete ait bir haktır. Taraf gazetesi yazıcısının ileri sürdüğü “Her etnik topluluk kendi dilinde eğitim hakkına sahiptir” iddiasının geçerli olduğu hiçbir Avrupa Birliği ülkesi yoktur. Üniter bir devlet olan Fransa’da eğitim öğretim sadece Fransızca yapılır. Belçika’da Fransızca ve Flamanca yapılır. Çünkü Belçika, özel konumlu Brüksel dışında, iki bölgesi (Valonya ve Flamanca) bir federal devlettir. Kürtçenin eğitim öğretim dili olması için Türkiye’de en azından bir “Türk & Kürt Federasyonu” kurulması gerekir. “Efendim, böyle bir federasyona ne gerek var, böyle de Kürtçe anadilde eğitim öğretim yapılabilir” diyen varsa, bunun nasıl olacağını anlatması, açıklaması gerekmektedir. İlkokul, ortaokul ve liseyi Kürtçe okuyanlar, üniversiteyi Türkçe mi, Kürtçe mi okuyacaklar? Kürtçe okuyacaklarsa, resmî dili Türkçe olan üniter bir devlette nasıl iş bulup çalışacaklar? Eşit iş olanaklarına sahip olabilecekler mi? Bunlar ciddi işlerdir... Bu doğrular ve gerçekler karşısında “Ama insanın doğduğu andan itibaren annesinden duyduğu dilde eğitim görmesine karşı çıkmanın insan hakları hukuku açısından da, ahlaki olarak da bir izahı yoktur...” türünden iddiaların ciddiye alınması olasılığı ve olanağı yoktur.

Yukarıdaki duygusal cümleyi yazan kimse kadar ben de Kürtlerin anadillerinde eğitim öğretim yapmalarını isterim. Ama kendimden kurtulup gerçek ve doğruları yazmak zorundayım.

“Devletin kurucu ögesi olması yanında, aynı zamanda onun egemenlik yetkilerinin ilke olarak sınırını da oluşturan devletin ülkesinin güvenliği ve bölünmezliği siyasal olarak devletler için

çok büyük öneme sahiptir. Bu siyasal önlem 20. yüzyılda devletin ülkesinin bütünlüğü adı altında uygulanan uluslararası hukukun bir ilkesi biçimine dönüştürülmüştür. Anılan ilkeye göre, uluslararası hukuk kurallarına göre kurulmuş bir devletin ülkesi bu devletin rızası olmadan hiçbir biçimde bölünme, parçalanma eyleminin konusu olamaz ve öteki devletler bu bütünlüğe saygı göstermek zorundadır.” (Prof. Dr. Hüseyin Pazarcı, Uluslararası Hukuk, Turhan Kitabevi, 2006, s. 369)

Başbakan Erdoğan’ın da, kendisine açıkça sorulmasına karşın “Anadilde eğitim öğretim hakkı” sorununu duymazdan gelmesinin nedeni işte budur. Sadece AKP hükümeti değil gerçekten demokrat ve özgürlükçü bir hükümet bile devletin üniter niteliğini kaldırmadan bu konuda karar veremez.

Kürtler “anadilde eğitim öğretim hakkı” istiyorlarsa, bu, bir Kürt federe devleti kurmak istedikleri anlamına gelir. Nasıl kuracaklar, anlatmaları gerek. Ayrılmak istemiyorlarsa, Cumhuriyet hükümeti bir yöntemini bulup, Kürtlere anadillerini öğrenmek, tarih ve kültürlerini (Türkçe) okumak olanağı sağlayacak. Kürtler de bu çözümü kabul edecekler. Fakat “Ayrılmayız ama anadilde öğretim hakkı isteriz” diyorlarsa, bunun nasıl olacağını anlatmaları gerek!

13 Kasım 2012

SEYYİD RIZA’NIN HANGİ İTİBARI?

Bu yazıya başka türlü başlayacaktım. Ahmet Hakan’ın 23 Kasım 2012 tarihli Hürriyet’te yayımlanan “Rahatlama CHP” başlıklı yazı parçası yöntemimi değiştirmeme yol açtı. CHP’ye “Vur abalıya” yapan Ahmet Hakan yazıyor:

“Hüseyin Aygün’ün Seyit Rıza’ya iade-i itibar için attığı

adım CHP'ye takılmış. CHP'liler elbirliğiyle bu girişimi bastırmışlar. Ve rahatlamışlar. Buradan kendilerine sesleniyorum. Hiç rahatlamayın! Bir "Evlad-ı Kerbela" olan Seyit Rıza'nın darağacında sallandırılan vücudu sizin peşinizi hiç bırakmayacak. Yargısız bir şekilde oğluyla birlikte asılan Seyit Rıza, rüyalarınıza girecek. Ayıpları, zulümleri, cinayetleri kim örtbas edebildi ki siz edebileceksiniz. Bugün olmazsa yarın, yarın olmazsa öbür gün... Seyit Rıza'lar karşınıza dikilecek. Kısa çöpün uzun çöpten hakkını alacağına iman ettiğimiz gibi iman ediyoruz buna..."

Dersim konusunda adil olmak isteyen kimse Seyyid Rıza'nın (1863-1937) idamı ile isyanın bastırılma yöntemini ve uygulamalarını birbirinden ayırmak zorundadır. Birini idam etmek ve bir isyanı silahla bastırmak katlanılması çok zor bir sorumluluktur. Böyle bir şey yapmak zorunda kalanların rüyaları güllük gülistanlık olamaz.

Kitaplıktaki Dersim kitaplarını indirdim. Elime Rıza Zel-yut'un "Dersim İsyanları ve Seyit Rıza Gerçeği" (Kripto Yayınları, 9. basım, 2011) adlı kitabını aldım. 391. sayfasında "Mahkemede yargılanan Seyit Rıza ve arkadaşları" alt yazılı bir fotoğraf var. Ama bir başka yerde Seyyid Rıza'nın idamı hakkında şöyle bir yazıya rastlamak da mümkündür:

"Seyit Rıza'yla beraber 58 kişi Elazığ'da kurulan İstiklal Mahkemesi'nde yargılanırlar. Elazığ'da kurulan bu sözde mahkemede sanıklara savunma hakkı dahi verilmez. Mahkeme göstermelidir zira Dersim'in hükmü çoktan verilmiştir. Dersim ileri gelenleri "isyana teşvik" suçundan yargılanırlar. Ankara'dan gelen emirle mahkeme hükmünü verir. Seyit Rıza ile beraber 6 kişi idam cezasına çarptırılır. Diğer Dersimli esirler ise ömür boyu hapis cezalarına çarptırılırlar." (Dersim News, Dersim Haber, Tunceli Haber, Dersim 38)

Aktardığım metne göre, Ahmet Hakan'ın iddiasının aksine, Seyyid Rıza, İstiklal Mahkemesi adlı bir "sözde mahkeme"(!) tarafından yargılanmış.

Wikipedia'nın verdiği bilgiye göre: "İstiklal Mahkemeleri, 1920 yılında Milli Mücadele sırasında ayaklanma çıkaran ve yağmaya girişenleri, bozguncuları, orduya ait silah ve mühimmatı çalanları, casusları, asker kaçaklarını ve Milli Mücadele'yi engelleme amacıyla propaganda yapanları yargılamak için özel kanunla kurulan mahkemelerdir.

Kurtuluş Savaşı yıllarında görev yapan birinci dönem İstiklal Mahkemeleri dışında daha sonraları da dönemlerine göre farklı vazifeler yürüten İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur. Sonradan kurulan bu mahkemeler birer devrim mahkemesi niteliğindedir."

Yasal dayanağı olan İstiklal Mahkemelerini, bugün antide-mokratik saymanın ciddiyetle bağdaşır bir yanı yoktur. Demokrasi snobizmi sınıfına girer. Bu zevzeklikleri bir yana bırakıp, Rıza Zelyut'un kitabından Seyyid Rıza'nın kim olduğunu okuyalım:

"Türkiye'nin ortasındaki bir coğrafyada neredeyse bir krallık kurma noktasına gelen Seyit Rıza yakından tanınırsa, Tunceli'nin dağlık alanlarında patlayan isyanın niteliği ve devletin tavrı da daha kolay anlaşılacaktır. Adını herkesin duyduğu ama hakkındaki bilgilerin son derece az olduğu Seyit Rıza ile ilgili bilgileri ilk kez derli toplu biçimde sunuyoruz. / Seyit (Seyyid) Rıza; Der-sim (Tunceli) çevresindeki iki ana aşiret kolundan Şeyh Hasanlar topluluğunun lideridir. Kendisi Şeyh Hasanlılar'ın yukarı Abbas-lılar isimli nisbeten zayıf kolunun reisi olmakla birlikte; "seyyid" ailesinden gelmesi yüzünden güçlenerek etkisini diğer aşiretlerin üstüne yaymıştır. Devlet adamlarıyla ilişkilerini de kurnazca yürüterek; onları sürekli aldatarak kendini diğer aşiretlerin gözün-de 'Devletin saygı duyduğu / korktuğu adam' gibi göstermesini becermiştir. / Onun, eski Türklerin 'yağma' saldırılarına benzer bir sistem yarattığı anlaşılıyor. O, hem rakip aşiretleri hem de ovalık alanlardaki yerleşik köyleri ve kasabaları vurarak mal gasp eden bir çete yaratmıştır. Seyit Rıza, bu silahlı grupları çok iyi yönettiğinden diğer aşiretler ister istemez onun egemenliğini tanımışlardır." (s. 250)

Seyyid Rıza'nın yakın adamı ve 1937 Dersim isyanının yöneticilerinden olan Baytar Nuri'nin "Büyük Millet Meclisi"ne gönderdiği telgrafi okuyalım:

"Sevr muahedesi mucibince Diyarbekir, Elaziz, Van ve Bitlis vilayetlerinde müstakil bir Kürdistan teşekkül etmesi lazım geliyor, binaenaleyh bu teşkil edilmelidir, aksi takdirde bu hakkı silah kuvvetiyle almağa mecbur kalacağımızı beyan eyleriz.

25 Kasım 1920

İmza: Batı Dersim Aşiret Reisleri." (s. 238)

Ankara'daki hükümet ile 1920'de gönderilen telgrafi almış olanlar aynı kişilerdir. İstiklal Savaşı sırasında çıkan Kürt isyanlarını, Koçgiri ve Şeyh Sait isyanlarını elbette unutmamışlardır. İstiklal Mahkemesi'nin verdiği idam kararının Alevilik ve Kürtlükle hiçbir ilişkisi yok. Dersim isyanının dört temel gerçeği vardır: Vergi vermemek, askere gitmemek, silah teslim etmemek, çapul yapmak; yani Dersim'e devleti sokmamak! Devletin Dersim belgeleri, Fransa'dan silah yardımı alan Seyyid Rıza'nın Ermeni Taşnak ve ayrılıkçı (Kürt) Hoybun örgütleriyle ilişkisini kanıtlamaktadır. Böyle birini isteyen "mazlum" ilan edebilir. Ama buna CHP'yi ve TBMM'yi kesinlikle alet edemez. Ayıptır, ahlak dışıdır!

4 Aralık 2012

TARİH ANLAYIŞI

22 Aralık 2012 tarihli Zaman gazetesinin yazdığına göre: Osmanlı Araştırmaları Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ahmet Akgündüz, yaklaşık 35 yıldır üzerinde çalıştığı "Bediüzzaman'ın Soyağacı" adlı çalışmasını tamamlamış. Ülkenin gözü aydın! Bediüzzaman Said Nursi'nin ana tarafından seyyid, baba tarafından şerif olduğunu arşiv belgeleriyle kanıtlamış. Aferin!

Kanıtlamakla kalmamış, bir de "Bediüzzaman'ın Hz. Resu-

lullah gibi bir şahsiyete dayanması, onu Kürtçü, bölücü, devlet ve ordu düşmanı şeklinde tasvir edenlerin duvarlarını yıkacağı ümidindeyim” demiş.

Akla bak; Hz. Muhammed’in soyundan gelenler neden Kürtçü, bölücü, devlet ve ordu düşmanı olmasınlar? Said Nursi’nin özel tarihinde bu illetlerin hepsi var. Demek ki şerbetli değilmiş.

“Seyyid”, efendi bey; ağa, ileri gelen, baş, başkan anlamlarına geldiği gibi, Hz. Muhammed’in torunu Hz. Hasan’ın soyundan olan kimse anlamına da geliyor.

Doğu Anadolu seyyidden geçilmez. Aralarında birçok haramzade ve haydut vardır.

“Şerif”, Şerefli, mübarek, kutsal; soylu ve temiz anlamına geldiği gibi, Hz. Muhammed’in torunu Hz. Hasan’ın soyundan gelenlere ve Mekke emirlerine verilen bir unvan.

Demek ki şerifler de Kürtçü, bölücü, devlet, ordu ve Cumhuriyet düşmanı olabiliyormuş.

Ancak anlayamadığımız bir şey var: Bu seyyid ve şerifler Hz. Peygamber soyundan geliyorsa, ya bu adamlar Arap ya da Hz. Peygamber Kürt. Bu işte bir dalavere yok mu?

Bu gidişle ve pek yakında, Ahmet Akgündüz türünden tarihçiler tarafından “seyyid” ve “şerif” ilan edilmesi olası R.T.Erdoğan’ın kutsal Konya şehrinde yaptığı konuşmayı anımsayalım:

“Allah’ın izniyle, 2023’te dünyanın ilk 10 ülkesi arasına girme hedefiyle yolumuza devam ediyoruz. Ve hedef 2071. Cumhuriyet’in 100. yıldönümünde, 2023’te ilk 10. İnşallah tarihimizin, o Anadolu yürüyüşümüzün başladığı andan bugüne ve 2071’e yani 1000. yıl dönümüne Allah’ın izniyle o zaman Türkiye işte Selçuklu’daki, Osmanlı’daki o ulaştığı dereceye ulaşacak. Gelişmiş ülkeler küresel finans krizini ağır şekilde yaşarken biz Türkiye olarak istikrarlı bir şekilde yürümeye devam ediyoruz.”

Dil (lisan) tehlikeli bir aygıttır. Sözcükler de son derece tehlikelidir. Hem iletişime yararlar, hem insanları ayrıştırırlar, hem de kullanan öznenin zihnietini ele verirler.

Bir devlet adamının saplantı halinde, durmadan geçmişten örnekler vermesi, geçmişten hedefler göstermesi onun bir Selefi anlayışa sahip olduğunu gösterir. İslamcı Selefler de aynı şeyi yaparlar. Kendi kendilerine “Biz neden geri kaldık?” diye sorarlar. Sordukları soruya kendileri cevap verirler: “Çünkü yükseliş dönemindeki İslam anlayış ve inancımızı terk ettik!” O halde, “O halde eski gücümüze kavuşmak için geçmişteki parlak dönemimize dönmemiz gerek.”

Arap Selefler, böyle düşünüyorlar, böyle yapıyorlar ama El Kaide gibi terörist örgütlerden başka hiçbir şey üretmiyorlar.

Laik liseleri, imam hatipleştirerek, her okulda bir mescit, her üniversitede bir cami açarak, bilim kuruluşlarını medreseleştirerek, Cumhuriyet’in devrimlerini yozlaştırıp yok ederek, bu ka-fayla ancak ulusal kimlikten yoksun, ekonomisi yerlerde sürünen Selçuklu ve Osmanlı kaosu yaratabilirsiniz.

Osmanlı’nın kafası vardır ama bilinci yoktur. “Fatih Sultan Mehmet” kitabının yazarı Alman tarihçi Franz Babinger (1891-1967), Doğan Avcıoğlu’nun dediği gibi, biraz da insafsız biçimde, Osmanlı tarihçilerini suçlar:

“Salt eski Osmanlı kaynaklarına dayanılırsa, eski Osmanlı İmparatorluğu’nun iç ilişkilerinin doğru anlatılması zordur... Askeri yenilgileri süsleyip yengi yaparlar, Sultan’a dalkavukluk eder, ayaklanmalar ve huzursuzluklar karşısında susar.” (Doğan Avcıoğlu, Türklerin Tarihi, I. Cilt; Tekin Yayınevi, 1978, s. 13)

R.T.Erdoğan’ın (varsa) tarih anlayışı da Babinger’in eleştirdiği Osmanlı tarihçiliğinden farksız. Selçuklu ve Osmanlı tarihini günlük gülistanlık sanıyor. Tarihsel dönem bakımından Selçukluları bir yana bırakalım, Osmanlı’nın ekonomide, maliyede, uygarlık, bilim ve teknik alanlarında “cihan birincisi” olduğunu sanıyor.

R.T.Erdoğan ve şürekâsı uykularından, rüyalarından uyanmalı artık: Türklerin kurduğu en büyük devlet ne Hun İmparatorluğu'dur ne de Osmanlı İmparatorluğu'dur. Türklerin kurduğu en büyük devlet, R.T.Erdoğan ve şürekâsının karşı olduğu Türkiye Cumhuriyeti'dir.

Türkiye Cumhuriyeti ekonomik açıdan ABD, Almanya, Japonya, Çin ve Güney Kore ile yarışır. Yarışmalı! Demokrasi alanında, ABD, Fransa, İngiltere, Fransa ve İsveç ile yarışır. Yarışmalı! Bunu ancak Cumhuriyet bilincine sahip bir toplum başarabilir. Başarabileceğini de zaten kanıtlamış durumda.

R.T.Erdoğan'ın değil ama Cumhuriyet'in gösterdiği hedeflere ulaşmak için, öğrenci ve gazetecileri zindanlardan çıkarmak, zindanlara atmamak; gösteri yapanları, Selçuklu'nun Babaîler'i ezdiği gibi ezmek; öğretmenleri, sendikalı memur ve işçileri, yoksul ve işsizleri, Yavuz Sultan Selim'in Anadolu halkını kırdığı gibi kırmamak gerek.

Ülke, Babinger'in kınadığı türden tarihçilerle, gazete yazarlarıyla dolu. 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin ne olduğunu, ne anlama geldiğini bu munkabız tayfasının öğrenmesi gerekiyor. AKP'nin bir mirasyedi gibi satıp savurduğu ne varsa hepsini Cumhuriyet üretti!

3 Ocak 2013

OSMANLI'NIN TARİH ANLAYIŞI

Kâtip Çelebi "Bozuklukların Düzeltilmesinde Tutulacak Yollar" (Düstûr'l-amel li-islâh'l-halel) adlı kitabında reayanın (halkın) hal ve gidişine dair şunları yazar: "İnsansız mülk olmaz, ordusuz halk olmaz, parasız ordu olmaz, halk olmadan para toplanmaz, adalet olmazsa da halk olmaz." (s. 22)

Kâtip Çelebi (1609-1657), özgün adından da anlaşılacağı üzere kitabını Arapça yazmış. XVII. yüzyılda yaşayan ve devletin (mülkün, saltanatın) bunalımına çare arayan bir Türk bilgininin yapıtını Arapça yazmış olması garip değil mi? Osmanlı Devleti eğer gerçekten bir Türk devleti olsaydı yazar halkın konuştuğu Türkçeyle yazmaz mıydı?

AKP iktidarının, Başbakan R.T.Erdoğan'ın, İstanbul sosyetesinin ve İslamcıların Osmanlı aşkı, bizi Osmanlı'nın defterlerini açmak zorunda bırakıyor.

Benim gibi tarih öğrenimi görmemiş ama tarih okuyan bir yazarın kendine iyi tarihçiler ve iyi kitaplar seçmesi gerekir. Ben kendime Doğan Avcıoğlu'nu ve onun "Türklerin Tarihi" (Tekin Yayınevi, 1978) adlı 5 kitaplık yapıtını seçtim.

Seçmemin nedenini Kâtip Çelebi yukarıdaki cümlesiyle açıklıyor: Tarih sadece siyasi ve askeri tarih değildir, ekonomik ve toplumsal tarihtir. Toplumcu anlayışla kaleme alınmamış tarih ancak hamasi destan ve saltanat güzellemesi olur.

[Osmanlı İmparatorluğu, Osmanlı tarihine bile sahip çıkmaz. Tanzimat'a kadar okullarda Osmanlı tarihi okutulmaz, İslâm Tarihi okutulur. "Kavm-i necip" sayılan Araplara baş rol tanınır. Türk ve Türkmen deyiimi, gerek Osmanlılarda, gerek Selçuklularda göçebe anlamına kullanılır. Kentlerde Türk ileri gelenleri kendilerine "Rumî" derler. Osmanlı, yerleşikliğe geçen Türkmen için "Türkmenlikten çıktı" deyiimini kullanır. Anadolu için Rum (Roma) ve Yunan diyarı sözleri geçerlidir. İlk kez Anadolu'ya "Türkiye" adını Haçlılar verir. Anadolu deyiimi de Bizans kökenlidir. Selçuklu ve Osmanlı'nın gözünde Türk, "uygarlık dışı, yağmacı" göçebedir. Mevlânâ tıpkı Danilevski gibi "Tanrı'nın Türkleri yıkmak için yarattığı"nı ileri sürer. Bu nedenle medreselerde okutulan İslâm Ümmeti Tarihi'nde Türk'e hiçbir yer verilmez. XIX. yüzyılda yurtseverlik duygusunu geliştiren Namık Kemal dahi, "Osmanlı ümmetinin milletçe İslâm, Hristiyan ve Yahudi'den meydana geldiği"ni yazar. Millet "ulus" değil. Dinsel topluluk anlamındadır.

Bu tutum, Türkçülük akımı gelişince, sonradan çok eleştirilir. Örneğin Atatürk'ün görüşlerini yansıtan Prof.Afet İnan şöyle der:

“Türkler, IX. yüzyılda İslâmlığı kabul ettikten sonra, özellikle Osmanlı Devleti zamanında İslâm tarihi temel alınmış, İslâm'dan önceki Türk tarihine önem verilmemiş ve Türklerin İslâm uygarlığına katkıları belirtilmemiştir.”] (I.Kitap, s. 12)

[Öte yandan Osmanlı tarihçileri de, devletin kurumsallaşmasına karşı göçebe Türk ve “savaşçı gâzi” tepkilerini yansıtan Aşıkpaşazâde gibi bazı tarihçiler sayılmazsa, İslâm ve hanedan tarihleri yazarlar. İran ve Arap tarihçilerini taklit ederler. Bu tarihlerde Türk'e değil, hiçbir halka yer yoktur. Halklar yerine padişahlar vardır. Tarih değil, övgü yazılır. “Fatih Mehmet” yazarı Babinger, biraz insafsız biçimde, Osmanlı tarihçilerini suçlar:

“Salt eski Osmanlı kaynaklarına dayanılırsa, eski Osmanlı İmparatorluğu'nun iç işlerinin doğru anlatılması zordur... Askeri yenilgileri süsleyip yengi yapar, Sultan'a dalkavukluk eder, ayaklanmalar ve huzursuzluklar karşısında susar.”

Arşiv belgelerine dayalı ilk tarihler, Tanzimat'tan sonra yazılır. Cevdet Paşa bu yolu açar. Tarih yalnız siyasal olaylara yer verirken Mustafa Paşa, Ahmet Vefik Paşa, kurumlar ve fikir yaşamı üzerinde dururlar. “Batılılar gibi” tarih yazmaya özenirler. Hammer'in Osmanlı Tarihi, Tanzimat tarihçilerinin baş kaynağı olur. Bu dönemde, okullarda Osmanlı tarihi okutulmaya başlanır.

“Tanzimat ilân edilip Müslüman olmayan ögelere eşit haklar tanınınca, bu devlet tarihi anlayışı gelişti. Bu anlayış, Türk tarihinin başlangıcını Osmanlı tarihinde görüyor. Osmanlı İmparatorluğu'nu oluşturan etnik ögeler arasında ortak değerler arıyor, böylece bir Osmanlılık bilinci yaratıp çeşitli ögeleri birbiriyle kaynaştırmak ve devleti ayakta tutmak amacını güdüyordu. İslâm tarihine paralel olarak yürütülen bu devlet tarihçiliği içinde, doğal olarak, Osmanlı'dan önceki Türk tarihinden hiç söz edilmiyordu.] (I.Kitap, s. 13,14)

Demek ki neymiş? 1299 yılında kurulan Osmanlı devletinin bir özel tarihi olduğu ancak şu beğenilmeyen Batı ve gâvur taklitçisi Tanzimat aydını sayesinde başlamış. Osmanlı denen hanedan ve tebası taa 1839'a kadar kendisinin farkında bile olmamış. Tamı tamına 540 yıl, 540 yıl!

Osmanlı tarihi içinde, Kâtip Çelebi'nin cümlesini biraz düzeltilim: İnsansız mülk olmaz ama mülk padişahın mülkü; ordusuz halk olmaz ama ordu padişahın ordusu; parasız ordu olmaz ama para padişahın parası; halk olmadan para toplanmaz ama halk halksa para bulmak zorunda; adalet olmasa halk olmaz ama ne adalet ne de halk var!

2071 yılında Türkiye devlet ve toplumunu Selçukluların ve Osmanlıların görkemli doruklarına çıkarmayı hayal eden AKP Başbakanı R. T. Erdoğan anlaşılan gerçek tarihin ne olduğundan habersiz. Gerçek tarih, insanlık tarihi ile bağlantılı, sosyoekonomik tarih demektir. Gerçek tarih sınavında Selçuklu ve Osmanlı devletleri sınıf geçemezler, belge alırlar.

2012 yılının son ayında. Bu iki devleti çağdaş Türkiye toplumuna örnek hedef göstermek, gericilik anlamına gelir, tam anlamıyla bir irticadır.

4 Ocak 2013

TARİH YALANLARI VE YALANCILARI

Cumhuriyet karşıtları, İslamcılar, İkinci Cumhuriyetçiler ve bunların sözcüleri olan naylon tarihçiler Osmanlı devletinin yıkılmasını; “Kavm-i Necip” Arapların bağımsızlık peşine düşmelerini, Ermeni ayaklanmalarını ve bu arada akla gelebilecek her türlü melaneti İttihat ve Terakki'ye bağlarlar:

İttihat ve Terakki Türk milliyetçisi (belki de ırkçısı) bir siyaset

(!) gütmüş; asker siyasete karıştığı için Osmanlı Balkan Savaşları'nda yenilip toprak kaybetmiş ve ardından I. Dünya Savaşı'na girmiş; falan fıstık...

Tam anlamıyla bir tarih mavrası: İttihat ve Terakki'ye kadar gelen tarihi es geçerseniz çuvallarsınız. İttihat ve Terakki gökten zenbille inmedi ki...

İttihat ve Terakki, 1908'de askeri darbe yapmış da, askeri siyasete karıştırmış da, 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat gibi darbelere örnek olmuş... Yok canım?! Size tarihçi diyenlerin...

Bu zırvayla uğraşmaya bile değmez; Osmanlı tarihinde kaç yenicheri ayaklanması olduğunu, kazan kaldıran Yenicheri'nin kaç padişahı tahttan indirdiğini ve kellesini götürdüğünü; kaç sadrazam ve vezirin kellesini aldığını sormak yeter de artar bile.

1800'lerden itibaren Osmanlı'nın elini kaldırıp başını kaşıyacak bir hali bile yoktur. Bakalım neler olmuş biraz anımsayalım:

1. 1805 yılında Mısır'da Arnavut asıllı Mehmet Ali Paşa kendi hanedanını kurdu.

2. 1806'da Arabistan'da Vahabbi ayaklanması başladı.

3. 1821'de Mora'da ayaklanan Yunan halkı, 1832 İstanbul Antlaşması'yla bağımsızlığına kavuştu.

4. "93 Harbi"nde yenilen Osmanlı 1878 yılında Bulgaristan'ın iç işlerinde bağımsız bir prenslik olmasını kabul etti; Bulgaristan 1908 yılında tamamen bağımsız oldu.

5. 1878 yılında Berlin Antlaşması ile Sırbistan bağımsızlık kazandı.

6. 1830'da Fransa Cezayir'i ele geçirdi.

7. 1883'te Tunus Fransız himayesine girdi.

8. 1911'de İtalya Libya'yı işgal etti.

9. Arnavutluk 1912 yılında bağımsızlığını kazandı.

10. 1908'de II. Meşrutiyet ilan edildi ve İttihat ve Terakki yö-

netime geldi. Kendisinden önce olanlarla İttihat ve Terakki'nin herhangi bir ilişkisi yoktur. Olanlar olduğu için iktidara geldi. 1908'den sonra olanların sorumlusu İttihat ve Terakki'nin "askeri siyasete karıştırması" değildir. Asker siyasete karışmasa da olanlar olacak, İtalya Libya'yı işgal edecek, Arnavutluk o yıllardan birinde bağımsızlığını ilan edecekti. Çünkü tarihin yumurtasının çatlama zamanı gelmişti.

Aynı dine inansalar bile bir başka etnisiteden gelen, bir başka dil konuşan bir kavmin egemenliği altında yaşayan bir halkın, belli bir süre sonra "milliyetçi" duygu ve düşüncelerle donanmasından doğal ne olabilir?

Güya Araplar Osmanlı yönetiminden (boyunduruğundan) memnun ve mutluymuşlar da İttihat ve Terakki Türk milliyetçiliğini icat edince onlar da "Biz de Arap milliyetçisi olalım bari!" diyesiymişler. Öyle bir kuyruklu yalan ki kuyruğu dünya çevresini birkaç kez dolaşır.

Değerli okurlar size bu konuda bir kitap salık vereceğim: Yazarı: İlhan Arsel; Kitabın adı: "Arap Milliyetçiliği ve Türkler"; Yayınlayan: İnkılâp Kitabevi.

"Arap milliyetçiliği, Arap toplumunu Tanrı'nın seçkin ve üstün yarattığını ileri süren Hz.Muhammed'e dayanır. (s. 19). "Arap yazar ve düşünürleri, Arap'ın yabancı egemenliği altında Araplığını yitirmemiş ve ulusal benliğinin bilincinden uzaklaşmamış olduğunu iftiharla belirtirler" ve "Arap nereye gittiyse, Araplığını da beraberinde götürmüştür!" derler. (s. 18)

Arapların bu özelliği gurur duyulacak ve övünülecek bir nitelik. Ne mutlu onlara! Ama nedense, Arap milliyetçiliğinin Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ortaya çıkan Türkçülük düşüncesinin gelişmelerine tepki olarak doğduğunu ve bu nedenle ayaklandıklarını ileri sürerler. Bizim İslamcılar ve naylon tarihçiler de bu iddianın peşinden giderler.

Oysa, "Osmanlı İmparatorluğu'nun iç birliğine içten gelme

ilk darbeyi Arap hazırlamıştır. Hilafetin Türklere ait olamayacağı bahanesiyle Vahhabiler Osmanlı devletine karşı ilk ayaklanmayı oluşturanlardır. 1806'da Mekke'yi ve kutsal mahalleri işgalle gelişen bu ayaklanma, Osmanlı hilâfet ve saltanatına karşı modern zamanların ilk ayaklanması olmuştur. Bundan sonra Arnavut asıllı Mehmet Ali Paşa'nın Arap'ın gönlünde yatan Türk nefretini sömürmesi olayı gelir.” (s. 189)

Bunlar, başka bir devlet ve kavmin boyunduruğu altında yaşayan bir halkın doğal karşılanması gereken tepkileri. Bizim itirazımız, kökü taa Hz. Muhammed'e dayanan Arap milliyetçiliğinin faturasının İttihat ve Terakki'ye çıkartılması.

Bu geleneksel ve dinsel milliyetçiliğin yanı sıra Araplar, Osmanlı yönetiminin bozukluğundan ve kötülüğünden de şikâyetçidir. Bu gerçeği görmüş olan, İngiltere'nin Filistin'deki konsolosu James Finn gözlemlerini şöyle yazar:

“...Romalılar, ayak bastıkları yeri imar etmişlerdir, yollar, köprüler, limanlar inşa etmişlerdir, oysaki Türk, kendi yönettiği yerlerden sadece vergi toplamıştır, fakat buna karşın, bu yerlerin refahını ve kaynaklarını geliştirici hiçbir şey yapmamış, her şeyi ihmal etmiş, aldıklarına karşılık hiçbir şey vermemiştir.” (s. 187)

Bu satırları 1878 yılında yayınlanan kitabında yazan Konsolos James Finn'e 134 yıl sonra bir sorumuz var: “Türk” dediği Osmanlı, Türk'ün anayurdu Anadolu'ya uygarlık adına ne getirmiştir; yollar, köprüler, limanlar yapmış, fabrikalar kurmuş mudur?

7 Ocak 2013

HAYAL DÜNYASINDA YAŞAMAK

Adamın biri “D-8 İslam Dünyasını Ayağa Kaldırır” diye yazmış. D-8 dediği şey, Türkiye, İran, Pakistan, Bangladeş, Ma-

lezya, Endonezya, Mısır ve Nijerya gibi 8 ülkenin üye olduğu bir örgüt. İslam parası kullanmak, İslam NATO'su, İslam ortak pazarı kurmak gibisinden panislamist hayaller kuran Refah Partisi Genel Başkanı ve Refah-Yol hükümeti başbakanı Erbakan'ın öncülüğünde, Ekim 1996 yılında imzalanan İstanbul Deklarasyonu ile kurulmuştu.

Öteki 7 ülkenin D-8 örgütünün kuruluş nedeni ve amaçları konusunda neler düşündüğünü bilmiyoruz.

Erbakan, başbakan olur olmaz, Avrupa Birliği karşısında bir İslam (Ekonomik) Birliği oluşturma hayalinin peşinde koşmaya başladı. Yazarın dediğine bakılırsa, 28 Şubat postmodern darbesinin amacı, D-8 girişiminin gerçekleşmesine engel olmak imiş. Darbenin gerisinde de yabancı güçler varmış. Daha sonra iktidara gelen hükümetler Refah-Yol hükümetinin başına gelenleri düşünüp D-8 girişimini savsaklamış. Peki öteki 7 ülke ne yapmış? Hiçbir şey. Laf olsun diye Erbakan Hoca'nın şaklabanlığının peşinden gitmişlerdi. İran dışında, geriye kalan ülkeler, Batı'nın ağzından çıkacak bir "Höt!" ile İstanbul Deklarasyonu'nu imzalamazlardı. Batı, "Hele biraz eğlensinler!" diye dalgasını geçti.

Erbakan'ın amacı, refahın artırılması, barışın tesis edilmesi, demokrasinin kurumsallaştırılması, İslam dünyasının coğrafi, ekonomik ve siyasi potansiyele sahip ülkelerinden bir dünya gücü yaratmakmış.

D-8'in sekiz çıplağı İslam dünyasını ayağa kaldıracakmış... Bu adamların kafasında küncü (susam) kadar beyin olsa, İslam dünyasının diz üstü durmasının nedeninin bizzat İslamcılık olduğunu anlar. Türkiye, biraz palazlandı ise, bunu başaranın Laik Cumhuriyet olduğunu anlar. Ama bunların profesörcüleri bile cahil!

Bir başka adam da (bu profesörcü değil), "Müslüman dünyanın 20. yüzyılı yoktur, olmamıştır. Rehin alınmış bir tarih, esir alınmış topluluklar, kurban edilmiş ülkeler, aşağılanmış değerler, heba edilmiş bir zaman vardır sadece. Eğer aynı kalırsak, eğer

20. yüzyılın başındaki gibi suskunluğa, yılgınlığa ve çaresizliğe mahkûm olursak, bu coğrafyanın 21. yüzyılı da olmayacak. Bir kayıp yüzyıl daha yaşayacağız” diye yazıyor.

Yazının başlığı “Yüz yıllık yalnızlık bitti.” Yalnızlığı bitiren de Arap Baharı (!) imiş. İlk Bahar’ın adı yanlış. Arap dünyasını biraz tanıyan biri bir Arap Baharı değil birçok Arap Baharı, Arapların Baharı olduğunu bilir. Arapların ilkin Arap milliyetçileri sonra Müslüman ümmetçisi olduğunu da bilir. Araplarda bir tek Arap milliyetçiliği yoktur, ne kadar devlet varsa, ne kadar kabile varsa o kadar Arap milliyetçiliği vardır.

Mısır’dan Fas’a bir tek Afrika-Arap devletinin ya da federasyonunun kurulmasına kim engel oldu, oluyor? Irak, Suriye, Ürdün ve Arabistan devletlerinin bir başka devlet ve federasyon kurmasına İzlanda mı engel oldu?

Nâsır döneminde Mısır ile Suriye bir denemeye girdi, olmadı. Mısır ile Libya ortaklığı da gerçekleşmedi.

Demek ki Araplar için özel olarak inen İslam dini bu necip halkların birleşmesini sağlamaktan aciz.

Hayal içinde yaşarlar: Siyaset dünyasında, XIII. yüzyıldan sonra bir Müslüman Arap dünyası ağırlığı olmadı. Buna karşılık 1453 ile İkinci Viyana Bozgunu’nun tarihi olan 1683 arasında ciddi bir Osmanlı varlığından söz edilebilir. Hepsi 230 yıl. Osmanlı, tarihinin hiçbir döneminde gerçekten üretici bir güç olmadığı gibi, bu dönemde de kasası hemen hemen boştu. Birkaç yüzyıl, bir dağa tırmanan ama belli bir noktadan sonra olduğu yerde tutsak kalan bir acemi dağcıya benzeyen Osmanlı kendi kendini yok etti.

İslam dünyası, sadece XX. yüzyılı değil ondan önceki 700 yıl da yitirmişti. Laikleşip demokratikleşmedikçe, önümüzdeki yüzyılları da yitirmeye mahkûm. Sadece laik Türkiye Cumhuriyeti’nin biraz şansı var. O da AKP’den kurtulmasına bağlı.

Üçüncü adam, Türkiye’nin İslamcı gazeteciliğinin bir otodi-

dakt megalomanı. İnsan bir otodidakt olarak “malumat” verir, bu adam sadece “talimat” veriyor.

Kürt sorununun kördüğümünün önündeki en büyük engel Türkiye Cumhuriyeti’nin bir ulus devlet yani ulusal devlet olmasıymış. Osmanlı İmparatorluğu otuzdan fazla etnik kimliğin bir arada yaşadığı bir mutluluk cennetiymiş. Ancak Osmanlı devletinin minyatürü olan Türkiye Cumhuriyeti bir ulusal devlet olduğu için ülkesini yaşanmaz hale getirmiş. 30 küsur etnik kimlikli bir ulusal devletin olması ve yaşaması mümkün değilmiş.

Kahir ekseriyeti Müslüman olan bu karmaşık toplumda üst kimliğin mutlaka İslam olması gerekiyormuş...

Bre adam, İslami üst kimlik Arap milliyetçiliğine engel olabilir mi? Osmanlı topraklarında ilk ayrılıkçı-milliyetçi kalkışmayı Arabistan’ın Vahhabileri 1806’da başlatmadı mı? Yunan ayaklanması (1821) bundan 15 yıl sonradır.

İslam, Irak’ta, Suriye’de birlik sağlayabildi mi? Fas’tan Mısır’a, Hint Okyanusu’ndan Türkiye sınırına kaç milliyetçi Arap devleti var?

Türkiye laikliği bırakıp İslamı üst kimlik olarak kabul etse, ayrılmayı kafasına koyan Kürtlerin bundan vazgeçeceğini sanacak kadar budala bu adam!

Türkiye topraklarında yaşayan 30 etnik kimlik, ancak laik, demokratik ve çağdaş devlette eşit vatandaş olarak yaşayabilir.

Siyasal İslamcılar siyasetten arınıp camiye çekilmedikçe İslam dünyasının gelişmesi, kendisinin ve dünyanın huzura ermesi olanaksızdır. Ancak, önlerindeki olumlu örneklerle karşın bu gerçeği Türkiye mürtecileri de görmedi, göremiyor. Bu kafayla giden askere, alamıyor tezkere!

8 Ocak 2013

TÜRK LÜK BİLİNCİNİN DOĞUŞU

“Osmanlı'nın Tarih Anlayışı” (04.01.13) başlıklı yazımdan bir cümle anımsayalım:

“2071 yılında Türkiye devlet ve toplumunu Selçukluların ve Osmanlıların görkemli doruklarına çıkarmayı hayal eden AKP Başbakanı R.T. Erdoğan anlaşılan gerçek tarihin ne olduğundan habersiz.”

Gerçekten de Türkiye Cumhuriyeti'nin başbakanı, Türklük bilincinden yoksun iki devleti neden kendisine örnek alsın? Bu iki devlet gibi “ümmeççi” olduğu için mi? Sormanın gereği yok. Öyledir!

“Muasır medeniyet seviyesi” mi yüksek, yoksa Osmanlı ile Selçuklu'nun ulaştığı doruklar (!) serabı mı? Cumhuriyet kendine amaç ve hedef olarak çağdaş uygarlık düzeyini almış, yani çağının çağdaşı olmak gibi bir ideali var.

Başbakan bu ideali değil, “Türk”ü, “Türklük”ü küçük ve hor gören, onları yok sayan İslami ırkçılığı, Arap milliyetçiliğini seçmiş. Amacı İslam dinini (Sünniliği) üst kimlik yapmak. Buna nifak denir!

Gene, Doğan Avcıoğlu'nun doğru tarih anlayışı ile yazılmış Türklerin Tarihi'ne (Tekin Yayınevi, 1978; Cilt 1) başvuracağım:

“Tanzimat ilân edilip Müslüman olmayan öğelere eşit haklar tanınınca, bu devlet tarihi anlayışı gelişti. Bu anlayış, Türk tarihinin başlangıcını Osmanlı tarihinde görüyor. Osmanlı İmparatorluğu'nu oluşturan etnik öğeler arasında ortak değerler arıyor, böylece bir Osmanlılık bilinci yaratıp çeşitli öğeleri birbiriyle kaynaştırmak ve devleti ayakta tutmak amacını güdüyordu. İslam tarihine paralel olarak yürütülen bu devlet tarihçiliği içinde, doğal olarak, Osmanlı'dan önceki Türk tarihinden hiç söz edilmiyordu.

Ne var ki, Osmanlı tarihinin okutulması, bir Osmanlı bilinci yaratmaya yetmez. Rum, Ermeni, Arnavut ve Arap milliyetçiliği

gelişir. Tıbbiye Okulu'nda Arap öğrenciler, milliyetçilik amacı güden bir dernek kurup Türk öğrencileri horlayınca, Türk öğrenciler gizli gizli Karacaahmet Mezarlığı'nda toplanıp dertleşirler ve Türk Ocağı'nı kurarlar. Bu sıralarda Avrupa'da Orta Asya tarihi ile ilgili çalışmalar gelişir. Çinceden eski Orta Asya tarihi ile ilgili çeviriler yapılır. Orhun Yazıtları bulunur. Kutadgu Bilig ve Şecere-i Türk gibi yapıtlar Avrupa'da basılır. Radlof ve Vambery, Orta Asya gezilerini ve Türk kültürü ile ilgili çalışmalarını yayınlılar. Leon Cahun, coşkun bir 'Türk-Mogol Tarihi'ne Giriş' adlı yapıtı yazar. Bir Türkoloji dalı doğar. Rıza Nur, 'pantürkizm ve panturanizmi Avrupalı türkoloğlar doğurmuştur' der.

Bu çalışmalar, Türkiye'de ilgi çeker. Ahmet Vefik Paşa, Şemsettin Sami, Süleyman Paşa yapıtlarında bu kaynaklardan yararlanır. Necip Asım'ın Leon Cahun'den esinlenen yapıtı büyük ilgi görür. Bir Türkçülük akımı geliştiren Rusya Türkleri ile giderek bağlantı kurulur. Rusya Türklerinin Türkçülük akımına büyük etkisi ve katkısı olur. Bir dünya tarihi yazan Harbiye'nin başındaki Süleyman Paşa, genç subaylar arasında Türkçülük tohumları eker. Dünya tarihi, aynı zamanda Fransız İhtilali'ne karşı ilgi uyandırır.] (I.Kitap, s. 13, 14)

Yukarıda adı geçen insanların doğum ve ölüm tarihlerini anımsayalım: Ahmet Vefik Paşa, 1823-1891, Şemsettin Sami, 1850-1904, Süleyman Paşa, 1838-1892, Necip Asım, 1861-1935.

Süleyman Paşa 1873'te Askeri Okullar Nâzırı olmuş ve "Tarih-i Alem"i bu tarihlerde yazmış.

Bu hatırlatmayı bir kuyruklu yalanın başını ve kuyruğunu kesmek için yapıyoruz:

İslamcı, liberal ve İkinci Cumhuriyetçi çevreler başta Araplarınki olmak üzere Osmanlı milletlerinin milliyetçiliğinin İttihat ve Terakkî'nin Türkçülüğüne tepki olarak doğduğunu ileri sürer-

ler. Bu insanların doğum ve ölüm tarihlerini aklımızda tutalım ve Osmanlı milletlerinin milliyetçiliklerinin önemli tarihlerini hatırlayalım:

Arap milliyetçiliği: 1806 Vahhabi ayaklanması.

Yunan milliyetçiliği: 1821 Mora ayaklanması.

Sırp milliyetçiliği: 1768 ayaklanması, 1804-1815 ayaklanması.

Bulgar milliyetçiliği: 1876 ayaklanması.

Ermeni milliyetçiliği: Zeytun isyanları (1780, 1895), Sason isyanı (1890).

Ahmet Vefik Paşa 1823 yılında doğmuş. İttihat ve Terakki 1908 yılında iktidara gelmiş. Araplar, Yunanlar, Sırlar, Bulgarlar nasıl oluyor da İttihat ve Terakki'nin Türkçü siyaseti karşısında milliyetçi oluyorlar? Utanmazlığın bu kadarına da pes doğrusu!

Kuşkusuz, kimi budalalar gibi, kendi milliyetçiliklerini bulan, ayaklanan ve kendi devletini kuran Osmanlı milletlerini eleştirecek, hainlikle suçlayacak değiliz. Tarihte olması gerekenler olur: 1789 Büyük Fransız Devrimi'nin Osmanlı topraklarına da düşünsel ve siyasal etkileri geldi. Avrupa'daki Osmanlı topraklarında yaşayan milletler, halklar kendi kültür reformlarını yaptılar, bu topraklarda Osmanlı'ya karşın bir yerel burjuvazi doğdu; yerel halk Müslümanların işvereni durumuna geldi ve zenginleşti.

Avrupa'daki Osmanlı topraklarında yaşayan halkların uygarlaşma tarihi nedense bizim tarihçilerin dikkatini çekmez.

Osmanlı'nın "Kavm-i Necip" diye adlandırdığı Arapların Osmanlı'nın sadık tebaası olduğu iddiası bir palavradır. İki Müslüman olsa da, aynı ümmetin parçaları olsa da, bir halk neden ötekinin egemenliğinde(n) mutlu olsun? Boyunduruk altında olanın mutsuz olması, isyan etmesi en doğal hakkıdır.

Arapların, Osmanlı'nın son yıllarında Hıristiyan egemenliğini Osmanlı boyunduruğuna tercih etmesinden daha doğal ne olabilir? Emperyalist İngiltere ve Fransa'nın desteğiyle Osmanlı

devletinden kopan Arap milliyetçiliğinin Osmanlı Türk'ünü baş düşman ilan etmesi de çok doğal bir tepki.

Bunların hepsi, tarihsel bakımdan doğal. Ama bir halkın Türklük bilincini keşfetmesi, kimilerine göre, ırkçı milliyetçilik. Yuh be!

9 Ocak 2013

CUMHURİYETİN TARİH ANLAYIŞI

19. yüzyıl aydınları, aydın-siyasetçi paşaları “Memleket nasıl kurtulur?” sorusuna kendi meşreplerine göre cevaplar buldular: Osmanlıcılık, Panislamcılık, Pantürkizm (Turancılık).

Bunların hiçbiri derde deva olamadılar. Osmanlıcılık mümkün değildi çünkü Balkanlardaki tebaa çoktan kendi milliyetini bulmuş, ulusal devletinin peşine düşmüştü. Panislamcılık mümkün değildi, çünkü Osmanlı devleti dışında, Müslüman hakların yaşadığı ülkeler Hristiyanların sömürgesi olmuştur. Osmanlı da zaten yarı sömürge idi. Osmanlı Araplarına gelince: Vahhabilerin önderlik ettiği milliyetçilik efsunuyla artık Türk düşmanıydı. Hristiyan egemenliğini Osmanlı'ya tercih eder durumdaydı.

Pantürkizm mümkün değildi, çünkü Orta Asya Türkleri kendi Türklüklerinin farkında bile değildi. Çoğu birbirine düşman kabilelerdi. Sadece kimi Tatar ve Kırım Türklerinde Türklük bilinci oluşmuştu.

Derken, Birinci Dünya Savaşı başladı ve bitti. Sèvres Antlaşması imzalandı.

Artık Osmanlıcılık'ın sözü edilemezdi. Vatan ve ulus bilincinden yoksun Panislamcılar Sèvres umurunda bile değildi. Onları sadece namaz kılmak ilgilendiriyordu. Egemen isterse Rus, isterse İngiliz olsun... Bundan olacak; hocaların, şeyhlerin,

seyyidlerin pek azı Kurtuluş Savaşı'nı destekledi. Destekleyenlerin büyük bir çoğunluğu da kuruluş döneminde Cumhuriyet'e ve devrimlerine karşı çıktı.

Pantürkistlere (Turancılara) gelince: Orta Asya Türklerini kurtarmaya giden Enver Paşa oralarda bir yerde can verdi.

Yukarıda sözünü ettiğimiz anlayışların (Osmanlıcı, Panislamcı, Pantürkçü) ulusal bilinçleri ve savunacakları belli bir toprakları yoktu. Yanlarında yer alacak halkları yoktu. Ortada, gerçekten ve sadece bir Anadolu kalmıştı ama Anadolu'nun onlar için hiçbir önemi yoktu.

Doğan Avcıoğlu "Türklerin Tarihi"nde bu durumu şöyle tasvir eder:

[Yeni Türkiye'nin tarih anlayışı, İslâmcı-Osmanlı tarihi ve Batı'nın uygarlık tekelciliği tutumuna karşı bir tepki olarak gelişir.

Türk Kurtuluş Savaşı, yalnızca emperyalist devletlere karşı verilmiş bir savaş değil, aynı zamanda Saray'ın körüklediği pek çok sayıda iç ayaklanmalarla belirlenen bir iç savaştır. Bu iç savaşın sonucudur ki, Saltanat ve kurumları çöker. Hilâfet kaldırılır ve lâiklik ilkesine dayalı, çağın Avrupasının bilim anlayışı pozitivistlik inanca dayalı bir toplum düzeni ve ulusal bir yeni devlet kurmaya yönelir. Millî Misak sınırları içinde inşasına çalışılan 'ulus'a yeni bir tarih gereklidir. Bu tarihin yıkılan Osmanlı Devleti'nin tarihi olamayacağı, bu tarihin küçük görüleceği ve horlanacağı açıktır.

Bir ulusal tarih zorunludur. Nitekim çağımızda bütün ezilen uluslar, bağımsızlıklarını elde edince, bir ulusal tarih ortaya koymaya büyük önem verirler. Enternasyonalist görüşlü Sovyet yazarları dahi, bu gerekliliği belirtirler. Bir Sovyet düşünürü şöyle der:

"Kurtulan halk, yalnız ulusal ve antiemperyalist devlet kurmakla ve ulusal ekonomi ile yetinemez, ulusal tarih ortaya koymak zorundadır. Çünkü tarih halkın ruhudur."

A.W.Gulyga onu şöyle tamamlar:

Bir geçmişe sahip olmayan bir toplum, bir devlet düşünülemez. Tarih, insanlığı belleğidir.”] (Cilt 1, s. 16-17)

Türkiye Cumhuriyeti bir sömürge halkı tarafından sömürge toprakları üzerinde kurulmamıştı ama durum daha beterdi. Kapitülasyonlar altında yarı sömürge durumunda yaşayan Osmanlı kendi tarihinden habersizdi. Ortada, nesnel görüşle yazılmış bir tarih yoktu. Türklerin tarihi zaten yoktu, çünkü Türk diye bir halk mevcut değildi.

Burada biraz duralım ve bir yalanı bozalım: Cumhuriyet, Türkçü, Turancı ve irredantist değil “Türkiyeci”dir. Atatürk’ün tarih savı, Milli Misak sınırları içinde, “Türkiye halkı”nın tarihini kurmayı amaçlar. CHP Programı vatan kavramını, “topraklarının derinliklerindeki yapıtlarıyla, bugün üstünde yaşanan siyasal sınırlarla çevrilmiş kutsal yurt” diye tanımlar. (s. 27) Bunun, Turancı ve Pantürkist ideolojiyle uzaktan yakından hiçbir ilgisi yoktur. Zaten Atatürk, Medenî Bilgiler ders kitabından ırk ögesini çıkartır ve “Ulus”u “dil, kültür ve ülkü birliği ile birbirine bağlı vatandaşların siyasal ve toplumsal kuruluşu” diye tanımlar. Lise tarih kitaplarında ırk’ın toplumsal anlamda hiçbir anlamı olmadığı, “insanlığı ilerlemesinde ırkın değil, aklın egemen olduğu ve ulusların çeşitli ırkların karışmasından meydana geldiği” (s. 26) belirtilir. Atatürk ve Cumhuriyet, ırk ile değil “ulus” ve “uygarlık” ile ilgilidir.

Turancı anlayışta vatan, Sovyetler Birliği’nin boyunduruğu altında bulunan “tutsak Türkler”in yaşadığı toprakları da kapsar. “Bir numaralı Türkçü ve lider ilan edilen Rıza Nur, Türklerin Tarihi yapıtının sayfalarında, Türklerin bir ‘irredenta’, yani tutsak Türkleri kurtarma davası vardır, der ve Çin, Rusya ve İran’a geçmiş toprakların kurtarılmasını ister. Hitler’in 1941’de Kafkaslar’a doğru ilerlediği günlerde açıkça belirtilen bu ülkü, günümüzde ‘tutsak Türklere kültürel ilgi ve dayanışma’ diye hafifletilirse de, amaç değişmez.” (s. 27)

1940'larda ve Soğuk Savaş döneminde Komünizmle Mücadele Derneği ile benzeri ırkçı ve Turancı derneklerde Türk-İslam sentezli siyaset yapanlardan ve günümüzün MHP'sine uzanan siyasal anlayıştan söz ediyoruz.

Osmanlı Devleti'nin son yüzyılında ortaya çıkan ve Milli Misk Türkiyeçiliğinin dışında kalan ideolojilerin (Osmanlıcılık, Panislamizm, Pantürkizm, Turancılık) hiçbiri, Cumhuriyet'in kuruluşuna ciddi bir katkıda bulunmadılar. Ama kuruluşundan sonra Cumhuriyet'in tekerine taş koydular.

11 Ocak 2013

ANADOLU'NUN TÜRKLEŞMESİ (1)

20 Aralık 2012 tarihli, “Çağdaşlaşma ve Cumhuriyet Travması” başlıklı yazımdan aktarma yaparak başlayacağım yazıma:

[Deli Hapa, annemin halasının kızıydı. Mersin Toroslari'nda 1500 metre yükseklikte, Demirişik köyünde yaşırdı. Hapa elbette gerçek bir deli değildi. Dobraydı, “cüvere” (sigara) içerdi. Peki siz hiç Hapa diye bir ad duydunuz mu?

Büyük güneş tanrıçası Arinna'nın adı Hitit yazıtlarında Hepa, Hepat ya da Hepatu olarak geçer. “Hepa” ile başlayan bu üç ad Hebe olarak Yunanlaşmıştır. Tevrat'ta Hepa, ilk insan olan Adem'in karısı Havva olmuştur. Adem de Lübnan tanrısı Adama (Adamo)'dur. Yani “Adam.”

Demek oluyor ki annemin hala kızı Hapa'nın adı Hitit'ten gelmektedir. Bu nasıl oluyor?]

“Bilim ve Ütopya” dergisinin Aralık 2012 sayısında, Binnur Çelebi'nin yazısında okudum:

“Büyük Kral I. Şuppiyuyiuma'nın Duduhepa, Hinti ve Tavanna adını taşıyan üç eşinin olduğu...” diye yazıyor. Duduhepa = Dudu + Hepa (Hapa). Demek oluyor ki, annemin halasının kızı Deli

Hapa'nın adı kesinlikle Hititlerden geliyor. Hapa adının annemin ailesinde kullanıldığı anlaşıyor. Ve ana tarafından Hititlerle bir ilişkimiz olduğunu düşünmek, sanırım, saçma olmaz.

20 Aralık 2012 tarihli yazımda, geniş okumalarımдан özetleyerek, Anadolu halkının nasıl oluşmuş olduğunu yazmıştım.

Bugün adresi belli bir kaynaktan, Doğan Avcıoğlu'nun "Türklerin Tarihi" (I. Kitap, Tekin Yayınevi) kitabından aynı konuda bir alıntı yapacağım:

"Anadolu'nun fethini, savaşmaktan çok yerleşmek için karıları, çocukları ve sürüleriyle dağınık gruplar hâlinde gelen ve aralarında da savaşan bu Türkmenler yapar.

Anadolu, geçmişte bir 'diller ve yazılar' ülkesidir: Hitit, Urartu, Frigya, Lidya, Likya, Karya, Kapadokya, İsaoria, Ermeni, Kürt, Grek, Yahudi, Kimmer, Pers vb. Anadolu'da yaşamış, ayrı diller konuşan çeşitli gruplardır. Kalıntıları yaşarsa da, zamanla bu dillerin bir kısmı unutulur, o dilleri konuşanlar, öteki gruplar içinde erirler. Bâzı tarihçilerimiz, örneğin Mükrimin Halil Yinanç, Türkmenler geldiklerinde Hititlerin eskisi gibi var olduğunu düşünürse de, herhangi bir kanıt getiremez. Anadolu'da Türkçe konuşan Hristiyanların 4 bin yıllık 'Turan' halkı olduğu iddiası da herhangi bir temele dayanmaz.

Türkmen geldiğinde, Batı ve Orta Anadolu'da Kapadokya'ya kadar, Grek dil ve kültürü egemen gözükür. Doğuda ise, Ermeni, Süryani, Kürt, Gürcü, Arap, Laz dilleri çoğunluğun konuştuğu dillerdir. Sürekli dinsel kavgalar ve toplumsal çalkantılar olmakla birlikte, Hristiyanlık yaygındır." (s. 42)

"XI. ve XII. yüzyıllarda Türkmenler Anadolu'ya milyonlarca kişi olarak gelmediler. Mükrimin Halil Yinanç, 1 milyon der. Prof. Kafesoğlu 550 ilâ 600 bin rakamını ileri sürer. C.Cahen 200 ilâ 300 binden fazla olamayacağına kesinlikle inanır. O tarihteki Anadolu nüfusu 8 milyon hesaplanır. Mogol istilâsıyla Anadolu'ya yeni bir akın olur. Türkmenlerin dışında Kıpçak, Peçenek,

Harzemli vb. öteki Türkçe konuşan boylar ile Moğollar Anadolu'ya yerleşirler. Türk, İran vb. kökenli ulema, zenaat sâhipleri, bürokrat vb. Anadolu kentlerine gelir. Bu kentli nüfus, Anadolu Selçuklu Devleti'nin iskeletini teşkil eder.

Anadolu'da hızlı bir İslâmlaşma görülür. Kentlerde ahîlik ve mevlevîlik yoluyla, Hristiyan yüksek tabaka İslâmlaşır. Kırsal bölgelerde ise, göçebe Türkmenler, Türkmen gâzileri ve Orta Asya şaman geleneğini sürdüren dervişler etkin olur. Mucizeler gösteren, açları doyuran Bektaşî babaları, Hristiyan köylüleri İslâmlaştırmakta önemli rol oynarlar.

Kırsal bölgenin İslâmlaşması, Türk dilinin egemen oluşuyla birlikte gider. Dağlar, ovalar, nehirler ve köylerin eski Grekçe adları unutulur. Türkçe adlar yerleşir. Hristiyan kalan nüfusun büyük çoğunluğu bile kendi ana dilini bırakır, Türkçe onların ana dili olur. Kentlerde ise, Selçuklu soyu Farsçayı egemen kılar. Fakat kırsal bölgenin Türkçeye yönelmesi ve devletin çöküp beyliklerin kurulmasıyla, Türkçe kentlerde de üstünlük sağlar. Doğu Anadolu'da Uzun Hasan, Kur'an'ı bile Türkçeye çevirtir. Osmanlı, Germiyan vb. beylikleri, Arapça ve Farsça önemli yapıtları Türkçeye kazandırır. Anadolu'da Türkçe edebiyat gelişir." (s. 43)

Bu harmana, XIX. yüzyılda Kafkasya'dan Anadolu'ya gelen göçmen ve sığınmacıları, 1808 Sırp ve 1821 Yunan (Mora) ayaklanmalarından başlayarak Balkanlardan sürgün edilen Müslümanlaşmış (Türkleşmiş) yerli halkları ekleyelim.

Günümüz Anadolu halkı, Anadolu yerli halkları ile Balkanlar, Kafkasya ve Kuzey Karadeniz havalisinden gelen halkların biresimi (sentezi), karışımı ve kaynaşmasıdır.

Bunları 80'lerde yazdığım zaman, ırkçı milliyetçiler küplere binmişlerdi. Onlara göre günümüz Türklerinin atalarının tamamı Orta Asya'dan gelmişti. Onlar geldiği zaman Anadolu toprakları bomboştu, insan minsan yoktu. Peki, Anadolu toprakları boştu da 1071'de Malazgirt savaşı cinlere karşı mı yapılmıştı?

Ya da gelen Türkmenler ile yerli halklar harman olmamıştı.

Bu ahalinin büyük bir bölümü 200 yıl içinde Müslüman dininin Sünni mezhebini kabul ederek, Türkçe öğrenerek Türkleşti. Anadolu'ya gelen Türklerin büyük bir bölümü Alevi idi ve Alevi kaldı.

Rusya'da "Rusu biraz kazısan altından ya Türk ya da Tatar çıkar!" diye bir atasözü varmış.

Anadolu Türk'ünü kazısak altından kim bilir neler çıkar!

Kim ve ne çıkarsa çıksın, çıkan "biz" oluruz. "Biz" oluruz da -olduk zaten- bize adımızı başkaları verdi. Onlara da bir başkaları vermişti adını!..

17 Ocak 2013

ANADOLU'NUN TÜRKLEŞMESİ (2)

Doğan Avcıoğlu'nun "Türklerin Tarihi" (Tekin Yayınevi, I. Cilt) okumayı sürdürelim:

[İslâmlaşma ve Dilde Türkçeleşme süreci, 400 yıl kadar sürer. Vergi kayıtlarına göre, XVI. yüzyıl başında, vergi ödeyen hânelerin yüzde 92'si İslâm ancak yüzde 7,9'u Hristiyan'dır. Öte yandan göçebe Türkmenler giderek yerleşikliğe geçer. Prof. Barikan'ın hesaplarına göre, 1520-1535 döneminde Anadolu İslâm nüfusunun ancak yüzde 16,29'u göçebedir. 1691'de kapsamlı bir göçebeyi yerleştirme siyasası izlenir, göçebe nüfus daha da azalır.

Göçebelikten yerleşik yaşama geçiş, boy ve oymak dayanışmasının yok olması, arazi komşuluğuna bağlı yeni dayanışmaların meydana çıkması ve böylece uluslaşma sürecinde hızla yol alınmasında etkin bir yöntem olur. İslâmlaşan Rum, Ermeni vb. ile Türkmen karışımı olan ve Türkçe konuşan Anadolu köylüsü, bu süreç içinde gelişir. Tarım ve zenaatla ilgili birçok deyim

(düğen, kiremit, tuğla vs. gibi) Türkçeye geçer. Doğu Akdeniz uygarlığının börek, baklava ve şiş kebabı, Türk mutfağının seçkin yemekleri arasına girer.] (s. 43,44)

Daha önceki yazılarımda, Anadolu'nun yerli halkının (Hitit, Frigya, Lidya, Likya, Karya, Kapadokya...) Grek kolonizasyonu sırasında Grekçe öğrenerek Grekleştiğini; bu Grekleşmiş yerli halkın daha sonra Hristiyanlaştığını ve Türkmenlerin Anadolu'ya gelmesiyle de İslamlaştığını yazmıştım. Ama Anadolu Hristiyanlarının tamamı Müslüman olmadı, Hristiyan olarak kaldı. Ama Müslüman ve Hristiyan akrabalar arasındaki soy ve kan bağları ortadan kalkmadı. Türkleşmiş Hristiyanların, Hristiyan kalan Ermeni, Rum, vb. gibi amca, dayı, hala ve teyzeleri varlıklarını sürdürdüler.

Bu nedenle, Türkiye topraklarında ırkçılık, ırkçı milliyetçilik mümkün değildir. Bu konuyla ilgilenenlere, Dr. Georgios Nakracas'ın "Anadolu ve Rum Göçmenlerinin Kökeni" (Belge Yayınları, 2003) adlı kitabını tavsiye ederim. Bu durum ve olguyu ele almaktadır.

Nakracas'ın kitabının boş birinci sayfasına şunları yazmışım: "Tarihi ve tarihteki insan hareketlerini anlamak için soy ve ulus kavramlarını birbirinden ayıracağız. Tarihsel zaman içinde hiçbir soy sürekli değildir. Yunan milliyetçileri günümüz Yunan'ının antik dönem Grek'inin devamı olduğu ileri sürerler. Oysa Alman tarihçi Jacob Philip Fallmerayer'e göre eski Yunan (Grek) soyu kaybolmuş ve onun yerini Hellenleşmiş Slavlar ve öteki soyların karışımı almıştır."

Doğan Avcıoğlu'nu okumayı sürdürüelim: [Uluslaşma sürecinde, yerleşikliğe geçişin yanı sıra, bir merkezî devletin varlığı da önemli rol oynar. Devlet aygıtını elinde tutan egemen sınıf, Anadolu'da bir ölçüde ekonomik birlik sağlar. Daha Selçuklular zamanında, XIII. yüzyılın ilk yarısında, Sinop ve Alanya limanları

alınarak ve kervansaraylar kurarak ticaretin gelişmesine, kentlerin belli zenaatlarında ihtisaslaşmasına, köy ve kent arasında alış-ve-rişin çoğaltılmasına çalışılır. Osmanlı'nın yükselme döneminde, bu ekonomik birlik daha da derinleşir.

Toplumsal mücadeleler, savaşlar, dil ve kültür ortaklığını gide-rek pekiştirir. XVIII. yüzyılda Hristiyan devşirme ordu ve kapıku-luna dayalı Osmanlı bürokrasisi çöker. XVII. yüzyılın başlarından beri köylü topraklarını ele geçirerek ve daha başka çeşitli yollardan zenginleşerek çiftlik, han, hamam vb. sahibi olan yöresel aileler, 1726 yılından sonra illerde ve sancaklarda yönetici atanır. 'Ayanlar rejimi' doğar. Prof. Akdağ'a göre, devletin kapıkulunun tekeline çıkıp Anadolu'nun yönetime katılması, ekonomik bakımdan geri-leme, Türkleşme yolunda ise ileri bir adımdır.

Devlet yönetiminde Anadolu ve Rumeli'nin güçlü Türk aile-lerinin ağırlığının artması, Arabistan'da da yöresel eşrafın politik güç ve önemini artırır. Merkezkaç isyanlar ve hareketler meydana çıkar. Örneğin Suudi Arabistan'da egemen Vahabilik, bir din-sel reform hareketi gibi gözükmekle birlikte, Osmanlı Türküne düşman nitelik kazanır ve Arap devletine dönüşür (1744-1818). Onu Mısır'daki Mehmet Ali'nin Arabistan (1816) ve Suriye fethi (1832-1840) izler. Rumeli'den gitme Mehmet Ali ve oğlu İbra-him bir Arap devleti kurma çabasıdır. Bu gelişmeler, Maxime Rodinson'a göre, Avrupa devlet adamları ve özellikle Fransızlar ile Arap ileri gelenleri arasında, Arap özerkliği fikrini yaratır.

Osmanlı Devleti ise, Kütahya'ya kadar ilerleyen ve Çukuro-va'ya pamuk ekimini getiren İbrahim'den kurtulmak için İngil-tere'ye sığınır ve ünlü 1838 İngiliz-Osmanlı Ticaret Anlaşması, biraz da bu nedenle imzalanır. Osmanlı arazisi, Avrupa kapitaliz-mine en avantajlı biçimde açılır, ticareti köstekleyen iç gümrükler engeli, dış gümrükler gibi etkisiz kılınır.] (s. 44-46)

Birkaç yazıdır, Doğan Avcıoğlu'nun çok değerli yardımıyla, Osmanlı'nın son 150 yılında Rumeli ve Anadolu'da olan bite-

ni anlatmaya çalışıyorum. Bu yazıların özeti şudur: Anadolu'yu Türkleştiren Türkmenler, Osmanlı devletini kurmuşlar; ama devlet anlayışını fetih ve yağma ekonomisi üzerine kuran Osmanlı devleti, fethettiği topraklarda yaşayan Hristiyan ve Müslüman halkları Osmanlılaştırmayı başaramamıştır. Bunu Osmanlı'nın "hoşgörüsü"ne bağlamak doğru olmaz.

Osmanlı, Avrupa'daki topraklarını 1908'de iktidara gelen İttihat ve Terakki'nin siyasal ihtiras ve ırkçı milliyetçiliğinden (!) dolayı yitirmemiştir. Onlar olmasaydı da, Birinci Dünya Savaşı çıkacak ve sonunda Balkanlar da Sèvres Antlaşması dosyasına girecekti.

Cumhuriyet hiçbir zaman ırkçı bir siyaset izlemedi. Anadolu Türklüğü gerçeğinden hareketle bir ulus bilinci yarattı.

18 Ocak 2013

ASABİYET MESELESİ

AKP'nin başbakanı R.T. Erdoğan gene esti gürledi ve bu arada PKK'ya, BDP'ye, Kürtçü olarak tanımladığı zevata çatarken yeni bir ırkçılık tanımı ve açıklaması da yaptı. Şöyle:

"Allah meleklerle 'Adem'e secde edin' dediğinde, bütün melekler secde ettiler, ama şeytan etmedi, 'Ben Adem'den hayırlıyım, beni ateşten, onu çamurdan yarattın' dedi. İşte ırkçılık budur ve böyle başlamıştır. Irkçılık asabiyet, asabiyet ise şeytandandır. Irkını, kavmini, kafatasını övmek, onunla böbürlenmek diğer yaradılanları aşağılamak şeytandandır. Kaynağı başka yerde aramayacağız. Kürt kardeşimin de Türk kardeşimin de kaynağı aynı." (23.01.13 tarihli gazeteler)

Yukarıdaki alıntıda bir tek doğru cümle var: Hepimiz 1 milyon yaşındaki Etyopyalı Lucy Nene'nin torunlarıyız.

Yanlırlara gelince: Bilim artık klasik “ırk” kavramını kabul etmiyor. DNA grupları var. Bu konuya şimdilik girmiyorum. Çünkü DNA’cılık da bir tür yanlış kafatasçılık. İnsanlar için dil aileleri, kültür ve yurt ortaklığı söz konusu: Irk yerine, başbakanın sevmediği sözcükle “ulus” dayanışması var. (Yakında bu konuda bir dizi yazı yazacağım).

Sözcü gazetesi, başbakanın “Asabiyet şeytandandır” sözünü tam sayfa manşet yapmış ve “asabiyet”i, “sinirlilik” olarak yorumlamış. Çarşamba sabahı, bir televizyonda, bir gazeteci yorumcu, Sözcü gazetesini cahil olmakla suçladı ve bu Arapça sözcüğün anlamının “İrkçılık” anlamına geldiğini ileri sürdü.

Başbakan da, gazeteci televizyon yorumcusu da yanılıyorlar: Asabiyet’in ırkçılık gibi bir anlamı yok. Sözlüklere bakalım:

FERİT DEVELLIOĞLU’NUN OSMANLICA-TÜRKÇE LÛGATINA GÖRE:

- Asabiyet: 1. Sinirlilik. 2. Kendi akraba, vatan, din ve milliyetini aşırı derecede kayırma gayreti.
- Asabiyet-i kavmiyye: Şovenlik, yurtseverlik.
- Kavm (Kavim): İnsan topluluğu. Kavm ve kabile: Hısım akraba.

FRANSIZCA-TÜRKÇE SÖZLÜĞE GÖRE:

- Şoven (Chauvin): Aşırı milliyetçi.
- Şovenizm (Chauvinisme): Aşırı milliyetçilik.
- Şovenist (Chauviniste): Aşırı milliyetçi.
- Race: Irk.
- Racisme: Irkçılık.
- Raciste: Irkçı.

1. “Asabiyyet” ırkçılık anlamına gelmez. İrkçılık başka, kendi akraba, vatan, din ve milliyetini kayırmak başka. Asabiyyet, “nepotizm” (“népotisme” gibi bir şey), yani hısım akraba, eş dost kayırcılığı, dayıcılık. AKP’lilerin çok iyi bildikleri ve çokça sevdikleri bir iş.

2. “Asabiyyet-i kavmiyye”, “şovenlik” de ırkçılık değil. Aşırı milliyetçilik.

Özet olarak: İrkçılığı kötülemek için Arapça sözcüklere, Kur’an-ı Kerim’e, hadislere, söylencelere ne gerek var? Şeytanın tepkisinin ırkçılıkla uzaktan yakından bir ilişkisi yok. Onda, Bay Başbakan’da da çokça bulunan sofı kendini beğenmişlik. Şeytan haklı. Ateş nerede, çamur nerede! Ayrıca Başbakan’da şiddetli bir dinî asabiyyet var!

Laf “asabiyyet”ten açılmışken İbni Haldun’un “Mukaddime”-sine uğramamak olmaz. İbni Haldun’un bu çok değerli yapıtının birinci cildini rahmetli Turan Dursun çevirmiş ve 1977 yılında Onur Yayınevi yayımlamıştı.

İbni Haldun’un en önemli düşüncesi barbar-uygar çatışması üzerine oturan ve “asabiyyet” adını verdiği düşüncesidir. Bu doğal bir sürecin kuramıdır. Toplamlar klanlardan siyasi otoriteye dayalı örgütlenmelere doğru değişir, dönüşür ve devlet bu aşamada ortaya çıkar.

Araplarda, İslam öncesi döneme ait olmak üzere kullanılan asabiyyetin ırkçılık olarak çevrilmesi yanlıştır. “Kabilecilik” demek gerekir.

İbni Haldun şöyle diyor:

“Yakınlık bağı (El Asabiyye) insanoğlunda doğaldır. İnsanların çok azı bu kuralın dışında kalır. Bu bağıın doğallıklarından biri de, herhangi bir haksızlığa ya da tehlikeye uğradıkları zaman hısım-akrabaları koruma coşkusunu göstermektir. Çünkü yakınlarının bir haksızlığa uğramaları ya da onlara bir düşmanlık gösterilmesi karşısında, insan, içinde bir eziklik, bir kopma duyar.

Ve hemen, yakınlarıyla tehlikenin arasına girmek ister. Var olalı beri insanoğlunda bulunan doğal bir savunma eğilimiyle... Birbirlerine yardım edenler arasındaki soy bağı, eğer birlik ve kaynaşmayı sağlayacak ölçüde yakın bir soy birliği niteliğindeyse, o insanların birbirine olan bağlılıkları açık seçik görülür. O zaman yani salt böyle bir bağı açık seçik bulunması, yakınlar arasında dayanışmayı sağlamaya yeter. Yakınları birbirlerini yürekten savunmaya iter.” (s. 309)

İbni Haldun’a göre asabiyye bağı bir grup içindeki yardımlaşma ve şeref duygusundan gelen ve dış düşmanlarla uğraşma gücü veren bir bağıdır. Toplumsal örgütlenmenin çap ve yoğunluğunu belirleyen değişken grup duygusu, grup dayanışması Asabiyye’dir. Grup dayanışması onları fetihler yapmaya da götürür. Ya var olan bir devleti fethederler ya da yenisini kurmaya çalışırlar. Kan (soy) temelli bu asabiyye bağı bir toplumun devlet kurmasına kadar yeterli olur. Devlet kurma aşamasından sonra kan bağı yetmez ve yerine din ve hanedana bağlılık şeklindeki sebep asabiyyeti gelir. Bu kavrama araştırmacılar tarafından “yakınlık bağı”, “topluluk duygusu”, “dayanışma duygusu”, “ortak ruh”, “toplumsal uyuma”, “toplumsal dayanışma”, “milliyetçilik fikri” gibi karşılıklar verilmiştir. (Vikipedi)

Sonuç olarak Başbakan R.T. Erdoğan da, gazeteci televizyon yorumcusu da “asabiyye”nin ne anlama geldiğini bilmiyorlar. Asabiyye insanlar için olumsuz değil çok olumlu bir özellik. Ama bu iyi özellik AKP’lilerin elinde iyice yozlaştı ve kirlendi.

25 Ocak 2013

ULUSALCILIKLA MÜCADELE DERNEĞİ

Aşağıdaki bilgiler, okur tarafından kolayca denetlenebilmesi için, Vikipedi’nin Özgür Ansiklopedisi’nden alınmıştır:

[Türkiye’de Komünizmle Mücadele Derneği’nin ilk kuruluş başvurusu Zonguldak’ta 1948 yılında yapılmıştı ve dernek kuruluşuna kadar (gayriresmî olarak) 1950 yılında faaliyete geçmişti ve 1953 yılına kadar çeşitli etkinlikler tertipledi. Kuruluş için ikinci girişim İstanbul’da gerçekleşti. Komünizmle Mücadele Derneği’nin ilk şubesi 7 Aralık 1956 tarihinde İstanbul’da kuruldu ve çalışmalarını 27 Mayıs 1960 sonrasında sona erdirdi. Türkiye çapında CIA destekli sol karşıtı kontrgerilla faaliyetlerini etkili bir biçimde sürdüren Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği ise 1963 yılında kuruldu. Derneğin çalışmaları, 1965 yılında genel başkanlığa Toprak dergisi sahibi İlhan Egemen Darendelioğlu’nun geçmesi ile hızla yaygınlaştı. 1965’te 27 olan şube sayısı kısa sürede 110’a çıktı. 1965 yılından itibaren İzmir, Antalya, Adana, Erzurum, Kars ve Trabzon’da mitingler düzenledi. Fethullah Gülen bu yıllarda Erzurum’da Komünizmle Mücadele Derneği’nin kurucuları arasında idi. Derneğin önde gelen üyeleri, daha sonra İlim Yayma Cemiyeti’nin kuruluşuna da önayak olmuşlardır. Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, 16 Temmuz 1965 tarihinde, TİP’in Bursa mitingine yapılan saldırı sonrasında Komünizmle Mücadele Derneği fahri başkanlığından ayrılmıştı. Bunun üzerine Adalet Bakanlığı dernekle ilgili soruşturma başlattı.]

Komünizmle Mücadele Derneği’nin Nurculuk ile yakın ilişkisini göstermek için, internetten Mehmet Kırkıncı Hoca Efendi’nin 03.07.2010 tarihli yazısının giriş bölümünden alıntı yapıyorum:

[İman hizmetini daha geniş kitlelere duyurma niyetiyle, Komünizmle Mücadele Derneği’nin bir şubesi Erzurum’da açıldı. Risale-i Nur’un verdiği müsbet hareket dersi istikametinde dinî, ilmî ve sosyal konularda seminer ve konferanslar verilerek halkın aydınlatılmasına çalışılıyordu.]

AKP iktidarının doruk noktasında, Türkiye yeni bir Komünizmle Mücadele Derneği (KMD) dönemi yaşıyor. Sanki Soğuk

Savaş döneminde ve CIA yönetiminde! Şu anda Türkiye’de henüz resmen kurulmamış ama fiilen faaliyette Ulusalcılıkla Mücadele Dernekleri var. Bu hiç de şaşırtıcı değil. Çünkü KMD’lerin, İlim Yayma Cemiyeti’nin tezgâhından geçmiş kadroların; Milli Türk Talebe Birliği’nin, Milli Türk Talebe Federasyonu’nun, Nur ve Işık evlerinin yetiştirmeleri iktidarda. Hepsi idmanlı!

AKP ve başbakanı “ulusalcılık”tan neden bu kadar nefret ediyorlar ve korkuyorlar? Sözlüklere eklemeli: “Ulusalcılık” ile “Milliyetçilik” aynı anlamda değil artık. Türkiye bağlamında “ulusalcılık” soldadır, birleştiricidir; “milliyetçilik” sağdadır ve sol ulusalcılığın sahip olduğu özel erdemlerden yoksundur. Ulusalcılık, Kuvayı Milliye’ye ve Milli Misak’a dayanır. Sağ milliyetçilik ise Pantürkizm’den, Turancılık’tan ve KMD’den kaynaklanır.

Bir CHP milletvekili TBMM’de, “Türk ulusu ile Kürt milliyetini eşit, eşdeğerde gördüremezsiniz” demiş. Ve böylece ırkçılık (!) ve faşistlik (!) yapmış. Tamı tamına KMD’ye özgü tepki. “Türk ulusu” yerine “Türkiye ulusu” deseydi de tepki değişmezdi. Aynı kafa!

Bu kafa ulusal devlete de karşıdır. Çünkü kimileri, küresel sermayeyi, küreselleşmeyi dayatmak için, ulus devletlerin modası geçtiğini söylemiştir. Ama bizimkiler, aynı adamların daha sonra yeniden ulus ve devlet inşasına girişmelerinin ne anlama geldiğini anlamamıştır. (Francis Fukuyama, Devlet İnşası, Remzi Kitabevi)

Ne denilirse denilsin: 1923’ten bu yana, bir Türk ulusu, bir Türkiye ulusu, bir Türkiyeli ulus vardır. Ortak ve öncü bir asabiyet çevresinde toplanan insan toplulukları bu ulusu ve devleti kurmuştur. Bu ulusun asabiyeti, oluşturucuların milliyet asabiyetinden daha üst bir bilinç düzeyindedir. İbni Haldun’un Mukaddime I’de (Onur Yayınları, s. 309) yazdığına göre devleti kabile ve aşiret asabiyeti değil, çok daha üst düzeyde olan ulusal asabiyet kurar. Buna günümüzde “ulusal bilinç” diyorlar.

Ulus herhangi bir ırka dayalı, saf ve som bir toplam değil.

Tam tersine, katkı maddesi çoğul bir “aşure”dir, ”türlü”dür. Ulu- su oluşturan öğelerden biri kendini, oluşturuocu öğelerin bilinçli birliği olan “ulus”a eşit görüyorsa, ulusal bilinç ve asabiyetini yi- tirmiş demektir. Türlüdeki patlıcan türlüye eşit olabilir mi?

Bu nedenle “ulusalcılığı” ırkçılık ve faşizm saymak budalalı- ğın, cehaletin ve fesadın Everest’i durumundadır. Evet, seninki “Nasıl bir kafa?” ey Radikal gazetesi ve ötekiler?

Başkan Obama, ikinci yemin töreninde yaptığı konuşmada, “Nation” (ulus) sözcüğünü en azından on kez kullandı. Örneğin “Bu ulusu birbirine bağlayan şeyin derilerimizin rengi, dinsel inanç- larımız ya da adlarımızın kaynağı olmadığını hatırlıyoruz” (We re- call that what binds this nation together is not the colors of our skin or the tenets of our faith or the origins of our names) dedi.

Başkan Obama en geri zekâlıların bile anlayacağı yalınlıkta bir “ulus” tanımı yapmış. Peki bir ulusu oluşturan ne? Bir arada yaşama bilinci, çıkar birliği, güvenlik duygusu ve birlik mutlulu- ğu! “Ulus” sözcüğü meşru ise bu sözcüğün türevleri olan “ulusal”, “ulusalci” neden gayrimeşru olsun? Ama Komünizmle Mücade- le derneklerinden yetişenler için ulusalcılık komünizmden daha tehlikeli.

28 Ocak 2013

TÜRLÜ NASIL YAPILIR?

Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Birgül Ayman Güler, TBMM’de, evrensel ulus kavramına dayanarak bir durum de- ğerlendirmesi yaptı ve “Türk ulusu ile Kürt milliyetini eşit, eş değerde gördüremezsiniz” dedi. Başta Başbakan ve yardımcıları ile AKP avanesi ve kapı kulları mal bulmuş mağribi gibi bu cüm- lenin üzerine atıldılar. Milletvekili ve CHP’nin ne ırkçılığı (!) ne de faşistliği (!) kaldı.

Bu konuda yazdığım iki yazıyı önceki sayfalarda okudunuz. Siyaset ve medya dünyasının zifiri cehaletini dikkate alarak, bu iki camianın konuyu anlayabilmesi için metaforik bir yönleme başvuracağım:

Milliyetçi Cephe hükümetinin TRT'ye genel müdür atadığı Prof. Dr. Şaban Karataş tarafından Televizyon Program ve Yayın Planlama Müdürü görevinden alınıp “kızak müşaviri” yapıldığım zaman (Şubat 1976) yemek yapmaya merak sarmıştım. Bu nedenle Ekrem Muhittin Yeğen'in “Alaturka-Alafranga Yemek Öğretimi” (İnkılap ve Aka, 1974) adlı kitabını kendime öğretmen yapmıştım. Yemek tarifi, bakın, şimdi siyasette ve sosyolojide işe yarayacak:

Yaz türlüünün malzemesi:

300 gram kuzu eti

40 gram sade yağ ya da margarin

150 gram soğan (2 orta)

300 gram ayşekadın fasulyesi

400 gram kabak

400 gram patlıcan

150 gram bamya

400 gram domates (3 büyük)

8 adet yeşil biber

4 bardak su ya da et suyu

½ kahve kaşığı sirke

ve miktar-ı kâfide tuz

“Fasulyelerin kat'iyen kart olmamalarına dikkat edilmelidir” uyarısında bulunan Ekrem Muhittin Yeğen'in tavsiyelerine (s. 390-391) uyarak nefis bir yaz türlüü yapabilirsiniz. Ben Paşatarlası'ndaki (Bodrum) evde toprak güveçte pişirirdim. Pilav (bulgur ya da pirinç), salata ve kırmızı şarapla çok iyi gider.

Ulus da böyle oluşur değerli okurlar. Dünyanın bütün ulusları bir yaz türlüsüne benzer. Yaz türlüsü çok eşitlikçi ve adil bir demokratik ortamda oluşur (yapılır). Bir çay kaşığı tuz, 150 gram bamya ve 300 gram kuzu eti, hem kendi aralarında hem de bütün oluşturucularla eşit değerdedirler. Fasulye (kendini nimet sanıp) biber karşısında böbürlenemez; hiçbir oluşturucu suyu hor göremez.

Amma ve lakin, yapılmasına katkıda bulunan hiçbir malzeme türlüden üstün olmadığı gibi eşit bile değildir. CHP Milletvekili de o cümle ile bunu söylemek istiyordu!

Anladikos more?

Marmara Üniversitesi tarafından fahri doktor unvanı verilen Başbakan Erdoğan, bu vesile ile çektiği veciz söylevinde, CHP milletvekilinin konuşmasına değinerek “Bir ırkın, bir milletin, bir ulusun diğerine üstünlüğünü savunmak en başta bu toprakların özüne ihanettir. Parlamentoda bir milletvekili, sanıyorum kariyeri de var, ama ulus ile millet kavramını birbirine karıştırıyor. Ülkemizdeki Kürt için kalkıyor millet, diğeri için ulus diyor. İçerikten haberi yok. Birisi öz Türkçe, diğeri Arapça” demiş.

Hemen bir düzeltme yapalım: CHP milletvekili Prof. Dr. Birgül Ayman Güler “Millet” demiyor, “Milliyet” diyor. Bir de uyarı: Bir süredir, dilimizde, ulus ve millet sözcükleri değişik içerik ve anlam kazandılar. Bu farklılık yakında sözlüklere de girer.

CHP milletvekili bu cümleyi nasıl bir tartışma ortamında söyledi, bilemeyeceğim. Ama ortamı kurgulayabilirim. BDP milletvekilleri, yeni yapılacak anayasaya Türk ve Kürt halklarının adlarının kurucu unsur olarak girmesini istemiş olabilirler. Kendileri farkında olmayabilir ama Türk ve Kürt unsurlarının devlet kurucusu olarak anayasaya girmesini istemek tam anlamıyla ırkçı bir anlayıştır ve yaz türlüsü tarifine aykırıdır. Kararsızlıklarıyla, ilkesizlikleriyle Kürt sorununu arapsaçına çeviren BDP, Kandil ve İmralı’ya söyleyecek söz bulmak son derece güç. Ayrılmak istemediklerini söylüyorlar, ama taleplerinin neredeyse tamamı ayrılıkçı.

Başbakan bir yerde, belki TBMM’de, “Bizim temelimiz anasır-ı İslamdır” demiş (anasır, unsurun çoğuludur). Yani Başbakan’ın zihniyet dünyasının temeli “Türk Uluğu” değilmış, İslam ümmetinin oluşturunur unsurlarından biriymiş. Bir başbakanın “Bizim temelimiz anasır-ı İslamdır” demesi, tam anlamıyla bir ayrımcı skandaldır. Çünkü Türk ulusunun bireylerinin inancı sadece Sunni İslam değil, Şii var, Alevi var, Hristiyan var, Musevi var, Nusayri var, Mecusi var, ateist var, daha var oğlu var! Başbakan demek ki sadece Sunni Müslümanların başbakanı. Ama bu topraklar laik bir devletin ülkesi. Bu nasıl başbakan?!

Oysa Türk Uluğu (Türkiye Uluğu, Türkiyeliler Uluğu) birçok etnisite unsuru ile birçok din ve inanç ögesinden oluşuyor. Türkiye bağlamında ulus birleştirici ama “anasır-ı İslam” ayrımcıdır. Bu ayrımcılıkta İslamın vesayeti var. Askerin değil İslamın vesayeti var!

Başbakan “asabiyet” yanlısını tevil ederken (benim yazıdan sonra) İbni Haldun’un adını anıyor. İbni Haldun, başbakanın sandığı gibi o sözcüğü ırkçılık ve ırk ayrımcılığı anlamında kullanmıyor. Anlaşılan o ki ne başbakan ne de danışmanları Mukaddime’yi okumuş değiller!

31 Ocak 2013

KARL MARX VE “TÜRKİYE ÜZERİNE”

Taner Timur’un henüz okumakta olduğum “Marx-Engels ve Osmanlı Toplumı” (Yordam Kitabevi) adlı kitabı, aklıma, Karl Marx’ın “Türkiye Üzerine (Şark Meselesi)” adlı kitabını getirdi. Kitap 1966 yılında, Selâhattin Hilâv ile Attilâ Tokatlı’nın çevirisiyle, Fethi Naci’nin Gerçek Yayınevi tarafından yayınlanmıştı.

Bana böyle olur: Kitaplıkta bir kitap ararken, bazı eski kitap-

lar sanki üzerime sıçrar. Karl Marx'ın Türkiye Üzerine'si de öyle yaptı. ,

Marx, 1849 yılında Köln'de tanıştığı, New York Tribune adlı gazetenin dış haberler müdürü Charles Augustus Dana'nın önerisi üzerine, gazete için aşağı yukarı on yıl boyunca, Avrupa ve Asya'daki siyasi olayları ele alan haftalık makaleler yazmıştı.

ABD'de yayınlanan New York Tribune, 200 bini aşan satışıyla, o yıllarda, belki de dünyanın en büyük gazetesiydi.

"Türkiye Üzerine", Marx'ın bu gazeteye, "Şark Meselesi" ile ilgili olarak yazdığı makalelerden derlenmiş.

Biraz araştırdım, kitap 1966 yılından sonra bir daha yayınlanmamış. Bu son derece önemli kitabın mutlaka yeniden yayınlanması gerek. Karl Marx'a telif ücreti ödemek gerekmiyor. Yayıncı, sadece çevirmenlerin mirasçılara ödeme yapacak. Benden söylemesi: Selâhattin Hilâv ve Attilâ Tokatlı'dan daha iyi çevirmen bulmaları olanaksız.

"Türkleri, Türkiye'nin yönetici sınıfı olarak görmek güçtür, çünkü Türkiye'de çeşitli toplumsal sınıfların arasındaki ilişkiler, çeşitli ırkların arasındaki ilişkilerden daha az karışık değildir. Türk, şartlara ve bulunduğu yere göre; işçi, ekici, küçük çiftçi, esnaf, derebeylik (feodalite) düzeninin en alt ve en barbar döneminde bulunan toprak sahibi, memur ya da askerdir. Türk, imtiyazlı bir dinin ve milletin mensubudur; silâh taşımak hakkına yalnız o sahiptir; en yüksek mevkideki Hristiyan en aşağı dereceden bir Müslümanla karşılaşırsa, ona boyun eğmek zorundadır. Bosna-Hersek'te Slav menşeli asilzadeler, İslâm dinini kabul etmişler ama halk Hristiyan olarak kalmıştır. Bundan dolayı, Bosna-Hersek bölgesinde hâkim sınıf ve hâkim din birbirine karışmıştır; ayrıca, Bosnalı Müslümanlar, Türk asıllı Müslümanlarla aynı haklara sahip olmuşlardır.

Asya'da her zaman hazır bulunan yedek kuvvetler bir yana bırakılacak olursa, Avrupa'daki Türk halkının gerçek gücü, İstan-

bul'daki ve başka birkaç büyük şehirdeki kalabalıktan ibarettir. Bu kalabalık kökü bakımından Türk'tür; hayatını özellikle Hristiyan kapitalistleri için çalışarak kazandığı halde, sözde üstünlüğüne ve Müslüman olması dolayısıyla Hristiyanlara karşı giriştiği çeşitli aşırı davranışların gerçekten ceza görmeyişine bütün varlığıyla sarılmıştır. Herhangi önemli bir hükümet darbesi söz konusu olunca, belli birtakım sömürgeleştirilmiş bölgelerin dışında, Avrupa Türkiyesi halkının büyük çoğunluğunu teşkil eden bu kitleyi, yoldan çıkarmak ya da pohpohlamak yoluyla kazanmak gerektiğini herkes bilmektedir..." (s. 17,18)

Karl Marx'ın 22 Mart 1853 günü Londra'da kaleme aldığı ve 7 Nisan 1853 tarihli New York Tribune'de yayınlanan "Türkiye'deki Milliyetler" başlıklı makalede gerçeğe aykırı hiçbir şey yok. Belki şöyle bir düzeltme yapılabilir: Bosna-Hersek'te sadece soylular değil, Ortodoksların baskısından kurtulmak ve üstün konuma geçmek için Bogomil mezhebinden Bosnalılar da Müslüman olmuştur. İvo Andriç, Müslümanlığı seçen Hristiyanlara "Türk oldu" denildiğini yazar romanlarında.

Karl Marx'ın yazdıkları ki doğrudur, Osmanlı'nın egemenliği altında tuttuğu Avrupa topraklarında neden bir Osmanlı ulusu yaratamadığını, kendi kültürünü yayamadığını açıklar. Osmanlı kültürü, doğal olarak Müslüman olanları etkilemiş ama Hristiyanlığını koruyan tebaanın semtine bile uğramamıştır.

En azından, Karl Marx'ın yazdıklarını bilince, Osmanlı Avrupası'nda yaşayan halkların milliyet bilinciyle buluşup özgürlük mücadelesine girişmelerinin nedenini anlamak hiç de güç olmaz.

Bu nedenle, Taha Akyol kafasında insanların "Rumeli'ye Elveda" türünden suyuna tirit belgeseller yapıp CNN'de yayınlamalarındaki dürtüyü anlamak hiç de güç değil. Taha Akyol'a göre: 1908'de iktidarı darbe ile ele geçiren İttihat ve Terakki döneminde askerin siyasete bulaşmış olması Osmanlı'nın Rumeli topraklarını yitirmesine yol açmıştır. Ne kolay değil mi? Kolay olduğu kadar, gülünç aynı zamanda! Osmanlı, Rumeli'yi 1912'de değilse

bile 1918'de gene kaybedecekti. Osmanlı'nın, kendisinden daha uygar Avrupa topraklarını elinde tutması mümkün değildi. Gerçek bu kadar çarpıcı ve basit.

İttihat ve Terakki'nin 1908-1918 yılları arasında bir ara devleti yönetmesi hem tarihin cilvesi hem de diyalektiğidir.

Karl Marx, 19 Nisan 1853 tarihli makalesinde şunları yazıyor: “Batı Avrupa ve Amerika halkı, Türkiye ile ilgili olaylar ve durumlar hakkında, doğru sayılabilecek bir yargıya (hükme) ancak son zamanlarda ulaşabildi. Yunan ayaklanmasına kadar, Türkiye, her bakımdan bilinmeyen bir ülkeydi ve bu ülke hakkındaki fikir, herhangi bir tarihî bilgiye değil, Binbir Gece Masalları'na dayanıyordu. Yabancı ülkelerin resmî diplomatları bile, bu ülke hakkında sağlam bilgilere sahip olduklarını iddia ettikleri halde, içlerinden hiçbiri Türkçeyi, güney Slav dilini ya da Rumca'yı öğrenmek zahmetine katlanmamış olduğu ve bundan dolayı, Rum tercümanların ve Avrupalı tacirlerin gerçeğe uymayan yanıltıcı raporlarına inanmak zorunda kaldıkları için etraflı bilgi edinemiyorlardı.” (s. 35)

Cumhuriyet'in anlamını kavramak ve değerini bilip sahip çıkmak için, Tanzimat'tan itibaren tarihimizi çok iyi bilmek gerekiyor.

4 Şubat 2013

TARİH CEHENNEMİNDE İRKÇILIK

27 Ocak 2009 tarihli Hürriyet gazetesinde yayınlanan “Barak Obama Nasıl Adam Oldu?” başlıklı yazımdan aktarıyorum:

[Fransız felsefeci Alain Badiou “Le Sciècle” adlı kitabında, ana-babasının kendisine 1932 yılında armağan ettiği bir Larousse sözlüğüne dehşet içinde baktığını yazar. Irklar hiyerarşisi madde-

sinde bir zenci kafası, goril kafası ile Avrupalı kafasının arasında yer almaktadır.

1932 yılında yayınlanan Fransızca Dictionnaire Larousse’a göre 20 Ocak 2009 günü işbaşı yapan ABD Başkanı Barak Hussein Obama’nın ataları (çok değil 77 yıl önce) henüz insan kabul edilmemektedirler ve yerleri goril ile beyaz insan arasındaydı...

1932 yılında yayınlanan ABD sözlüklerinde Fransız sözlükleri benzeri şeyler var mıydı, bilemem. Ama 1932 yılında Afro-Amerikalıların toplumsal yerleri Larousse sözlüğünü doğrulamaktaydı.

“Zenci”den “Afro-Amerikalı” tanımına giden ve ulaşan yol bir bakıma hem uzun hem de kısa.

İç savaşı ve daha sonra Kara Derili hareketlerini bir yana bırakalım, Barack Hussein Obama’nın doğduğu (1961) 60’lı yıllarda, beyazların boku daha değerli olduğu için, ataları beyazların girdiği helaya bile girememektedir. Lokantaları falan bir yana bırakalım...]

Fransız “Le Robert” sözlüğü ırkçılık anlamına gelen “Le Racisme” sözcüğünün, ırk anlamına gelen “Le Race” sözcüğünden 1930 yılında türetildiğini yazıyor. ırkçı anlamına gelen “Raciste” isim ve sıfatı da gene 1930 yılında kullanılmaya başlamış. Yani 1930 yılından önce ne ırkçı, ne ırkçılık sözcüğü var. Bu nedenle insanlar ırkçılığın ayıp bir şey olduğunu henüz bilmiyorlar.

Hitler’in Mein Kampf’ı 1925 yılında yayınlanmış, ırkçılık ve ırkçı sözcükleri 1930 yılında piyasaya çıkmış ama 1932 yılında yayınlanan Larousse sözlüğünün ırklar hiyerarşisi maddesinde bir zenci kafası, goril kafası ile Avrupalı kafasının arasında yer almakta...

Edebiyat (şiir, roman, öykü) ve sanat (resim, heykel, müzik) yazar ve sanatçılar için bir tür psikiyatri kliniğidir.

Ama “yazmak”, bilim adamları, sosyologlar, tarihçiler, siyasetçiler ve gazeteciler için kesinlikle psikiyatri kliğini olamaz. Olmamalı! Hobi de olamaz.

Ama ve ne yazık ki artık ülkemizde yazma eylemini psikiyatri kliniği yerine koyan zibil gibi tarihçi, sosyolog, siyaset bilimci, gazeteci, liberal allame ve kokmuş solcu var.

Bunlardan biri de Ayşe Hür. Her yazısından bilinçaltının hezeyanları fışkırıyor. Yazmadan önce bir intikam konusuna karar veriyor. Sonra, iddiasını kanıtlamak için geçersiz belgeler, zamanışımına uğramış kanıtlar arıyor. 3 Şubat 2013 tarihli Radikal gazetesinde yayınlanan “Ne Mutlu ‘Türküm diyene’ mi? Ne Mutlu ‘Türk olana’ mı?” başlıklı yazısında Atatürk’ün, Mahmut Esat Bozkurt’un ne korkunç ırkçılar olduğunu kanıtlamaya karar vermiş. Konuşmalardan yaptığı alıntılar 1921, 1923, 1925, 1926, 1930 ve 1932 yıllarına ait. Bu tarihlerin beşi ırkçı ve ırkçılık sözcüklerinin kullanılmaya başlamasından önce, biri iki yıl sonra. 1932 yılında yayınlanan Larousse sözlüğünün zencilere ne muamelesi yaptığını hatırlayalım.

“Üç buçuk yıl öncesine kadar dini bir cemaat olarak yaşıyorduk... O zamandan beri Türk milleti olarak yaşıyoruz.” (Mustafa Kemal, Ekim 1922)

“Bu memleket sizindir, Türklerindir. Bu memleket tarihte Türktü, o halde Türktür ve sonsuza kadar Türk olarak yaşayacaktır.” (Mustafa Kemal, 8 Nisan 1923)

“Ey Türk gençliği muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur.” (Mustafa Kemal, 20 Ekim 1927)

“Kürtler hayatlarında acımanın manasını öğrenememişlerdir. Hunhar, atılgan, vahşi ve yırtıcıdır. Çok alçaktırlar.” (Mahmut Esat Bozkurt, 1 Eylül 1930)

Ayşe Hür’ün bu yazısından önce, gene aynı gazetenin 27 Ocak 2013 tarihli sayısında yayınlanan “İdraksiz Türk’ten Türk Milleti’ne” başlıklı yazısında alıntı yaptığı Marko Polo 1270’lerde Kürtler hakkında şu gözlemlerde bulunuyordu:

“In the mountains of this kingdom live the people called Kurds [...] They are lusty fighters and lawless men, very fond of

robbing merchants.” (The Travels of Marco Polo, The Penguin Classics, 1959. s. 20)

“Il y a enfin une autre manière de gens qui habitent dans la montagne et qui s'appellent Card (Kurdes) , qui sont [...] très mauvaise race qui dépouille volontiers les marchands.” (Les livres de Marco Polo, Le Livre de Poche, Editions Albin Michel, 1955. s. 88-89)

“Ve bu krallığın dağlarında Kürt denen insanlar yaşar [...] Cesur ve iyi okçulardır, ama çok kötü insanlardır, tacirleri rahatlıkla soyarlar.” (Marco Polo, Dünyanın Hikâye Edilişi, Harikalar Kitabı 1. Çeviren: Işık Ergüden. s. 84)

Bu durumda, adamcağız (Marco Polo) 1270 yılında, bilmeden ırkçılığın atası oluyor.

Ayşe Hür'ün bunlar benzeri bir iki alıntısı daha var. Mustafa Kemal'in, Mahmut Esat Bozkurt'un ağzından çıkan sözleri, bir tarih ve coğrafya ortamına oturtmadan günümüze taşıyor. O yılların ABD'sini, öjenizm (soyarıtımı) uygulayan İsveç'ini, Almanya, İtalya ve İspanya'sını hesaba katmadan Mustafa Kemal ve arkadaşlarına utanmadan ırkçı damgasını vuruyor. Bütün yazıları böyledir, sanki intikam almaktadır. Tam anlamıyla patalojik bir durum.

İrkçi Ayşe Hür, gazete yazılarının ömrü 24 saat diye boş umuda kapılmasın. Bütün yazılarım mutlaka kitap olarak yayınlanıyor.

6 Şubat 2013

DÜNYANIN DÖRT BİR TARAFI VE M. E. BOZKURT

CNN Türk'te Altan Öymen, Kadri Gürsel, Nazlı Ilıcak ve Nagehan Alçı'nın katıldığı, “Dört Bir Taraf” adlı şenlikli bir dalaşı programı var. Dalaşı diyorum, çünkü Altan Öymen ile Kadri

Gürsel tartışmak istiyorlar ama iki bayan işi ağız dalaşına vuruyorlar. Bazen bu programa bakıp müstefit oluyorum ve Altan Öymen ile Kadri Gürsel'in sabırlarına hayran kalıyorum.

31 Ocak 2013 gecesi idi galiba, "Başbakan'ın CHP'nin tek parti dönemini faşistlik"le suçlaması konuşuluyordu. 1941 tarihli Cumhuriyet gazetesi üzerinden.

Altan Öymen, başbakanın eline alıp gösterdiği Cumhuriyet gazetesinin ilk sayfasındaki görüntüleri anlattı: Soldaki üç sütuna manşet: "Türk-Alman Paktı Dünya Müvacehesinde." Demek ki Türkiye ile Almanya arasında imzalanan saldırmazlık paktına gönderme yapılmış. Sağda üç sütuna manşet: Paktın takviye ettiği dostluk: Milli Şefimizle Führer arasındaki tebrikler. Demek ki İnönü ile Hitler saldırmazlık paktının imzalanmasından dolayı birbirlerini tebrik ediyorlar.

Başbakan R. T. Erdoğan, gazeteyi göstererek İnönü ve CHP'nin faşist olduğunu ilan etmekte. Erdoğan, nasıl bir başbakan ki, Türkiye'nin Sovyetler Birliği, İngiltere ve Balkan devletleriyle bu türden anlaşmaları var ve hepsi geçerli o sırada. AKP'nin çenesi kuvvetli başbakanı bilmiyor bunları.

Altan Öymen'in verdiği tarih dersi, bayanları tatmin etmiyor. Nagehan Alçı itiraz sesleri çıkartarak mızırdanıyor. Nazlı Ilıcak, tatminkâr olmuş gibi ama bir itirazı var. İtiraz etmezse olmaz: CHP'nin ne rezil faşist parti olduğunu kanıtlamak için "Türk'ün en kötüsü, Türk olmayanın en iyisinden iyidir" cümlesini Altan Öymen'in suratına şamar gibi indiriyor (!) ve CHP'yi geçmişle yüzleşmeye ve de özeleştiriyeye davet ediyor.

Ve bunun üzerine bize Nazlı Ilıcak'ın desteksiz attığını kanıtlamak düşünüyor. Kanıt şu: 11 Mayıs 2010 tarihli Hürriyet gazetesinde yayımlanan "Mahmut Esat Bozkurt Gerçeği" başlıklı yazım.

1892 yılında Kuşadası'nda doğan Prof. Dr. Mahmut Esat Bozkurt, Türkiye Cumhuriyeti'nin hukukî temellerinin atılma-

sında en büyük payı olan bir devlet adamı ve Türk Devrimi'nin ideolojisi olan Kemalizmin belli başlı kuramcılarından biridir. İs- viçre'nin Fribourg Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden "Osmanlı Kapitülasyonları Rejimi Üzerine" adlı doktora tezi ve "Cum La- ude" onur derecesi ile hukuk doktoru olmuştur. 1919'da Anado- lu'ya dönüp Kuşadası bölgesinde Kuvayı Milliye'yi kurarak Milli Mücadele'ye katılmıştır.

1922'de Rauf (Orbay) Bey kabinesinde 30 yaşında iktisat ve- kili olmuş, 17 Şubat 1923'te İzmir İktisat Kongresi'ni toplamıştır. 1924 yılında Adliye Vekilliğine getirilen Mahmut Esat Bozkurt, 1925 yılında Ankara Hukuk Mektebi'ni de kurmuştur.

17 Şubat 1926 günü TBMM'de oybirliği ile kabul edilen Me- deni Kanun'un mimarıdır. Türk Ceza Kanunu, Kabotaj Kanu- nu, Ticaret Kanunu, Hukuk Mahkemeleri Usulü Kanunu gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin hukuk sisteminin temel yasaları onun bakanlığı döneminde 1926 yılında hazırlandı ve yürürlüğe girdi. Bu yanardağ 1943 yılında toprağa verildi.

İstanbul Barosu Mahmut Esat Bozkurt adına bir hukuk ödü- lü kurmuş. Mahmut Esat Bozkurt adına ödül kurmayıp Nemrut Mustafa adına mı kuracaktı? Ama, vay sen misin böyle bir ödül kuran ve bu ödülü 2010 yılında HSYK Başkanvekili Kadir Öz- bek'e veren?!

Meğer Mahmut Esat Bozkurt faşist ve Nazi ırkçısı imiş! "Öz Türk olmayanların Türk vatanında bir hakkı vardır; o da Türkle- re* hizmetçi olmaktır, köle olmaktır!" diyesiymiş. Dolayısıyla bu ülkede yaşayan milyonlarca Pomak, Kürt, Laz, Çerkez, Boşnak, Ermeni, Arnavut, Arap ve Roman'a hakaret etmekteymiş. İnter- nette bu ve bunun gibi cümleler var. Ama çoğunun kaynağı yok. Verilen kaynakların tamamına yakını da ya uydurma ya da yanlış.

Örneğin, "Ariler medeniyet kurucularıdır. İdealistlik, o kuv-

* Özgün cümlede "Türklere" yoktur.

vettir ki, Arilerin üstünlüğünü gösterir. Yahudi, Ariliğin en bariz zıddıdır. Yahudi, göçebe değil sığıntıdır. Irkın muhafazası mevcudiyetinin gayesidir. Köylülük ırkın ambarı, mahvazasıdır” diyesiymiş. Bu cümle onun Nazi hayranı olduğunun en kesin belgesi imiş!

Ama kaynak yok. Kaynağı ben vereceğim: Mahmut Esat Bozkurt'un “Atatürk İhtilali, I-II” (Kaynak Yayınları, s. 50). M. E. Bozkurt'un yazdığı bu cümle Hitler'e ait olup bir eleştirel aktarmadır ve onunla hiçbir ilişkisi yoktur. Mahmut Esat Bozkurt, Max Beer'in “Sosyalizm ve Sosyal Mücadelelerin Umumi Tarihi”ni Zühtü Uray'a çevirtip bir önsöz yazmış ve 1941 yılında Maarif Vekâleti'ne yayınlattmıştır. Şimdilik bu kadar!

Ancak, “Türk'ün en kötüsü, Türk olmayanın en iyisinden iyidir. Geçmişte Osmanlı İmparatorluğu'nun bahtsızlığı, çoğunlukla, kaderini Türklerden başkasının idare etmiş olmasıdır” (s. 134) da demiş. Haksız mı? Siz ne düşünüyorsunuz.

İslamcılar ve Kürtçüler, “Türk'ün en kötüsü, Türk olmayanın en iyisinden iyidir”i alıp gerisini atıyorlar. Amaç: Cumhuriyet'in dünya çapında hukukçusunu ırkçı ilan etmek!]

M. E. Bozkurt'un, bir “millici” yani “ulusalci” olduğu kesin. Tek parti döneminde, yeni basımı Kaynak Yayınevi tarafından yapılan “Sosyalizm ve Sosyal Mücadelelerin Umumi Tarihi” Türkçeye çevirtmiş bir toplumcu. Osmanlı'dan gelen, devlet ve toplumsal yapılara despotça egemen olan “Din Vesayeti”ni ancak laikliğin engelleyeceğini biliyor. Bu yüzden “Din Vesayeti”ni ihya ve restore etmek isteyen İslamcılarının bir numaralı hedefi olmuş.

NOTA BENE: Irkçı ve ırkçılık kavram sözcükleri 1930'dan önce yoktu.

8 Şubat 2013

KURTULUŞ SAVAŞI ŞEHİTLERİ

Anımsarsınız; Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Birgül Ayman Güler, TBMM’de, evrensel “ulus” kavramına dayanarak bir durum değerlendirmesi yaptı ve “Türk ulusu ile Kürt milliyetini eşit, eş değerde gördüremezsiniz” demişti. Linç edildi. Bunu yapanlar ya zifirî bir cehalet içindeydi ya da domuzuna, bile bile yanlış anlam arıyorlardı. Bunun üzerine ben de bu cümlemin “Türk ulusu ile Türk milliyetini eşit, eş değerde göremezsiniz” anlamına geldiğini yazmıştım.

Aradan birkaç gün geçtikten sonra, linççi partilerden biri olan Barış ve Demokrasi Partisi’nin (BDP)’nin bir milletvekili, Sırrı Sakık, TBMM’de yaptığı konuşmada CHP’yi ırkçılıkla suçladı ve “Sonradan bu ülkeyi kendisine vatan edenler, siz bu ülkenin sahipleri değilsiniz. Haddinizi bileceksiniz. Oradan gelip, hele dağdan gelip bağcıyı kovma hakkına sahip değilsiniz” dedi. Sonradan cümlemin maksadını aştığını ile sürüp özür diledi ama bir zihniyetin ifadesi olan bu cümle söylenmiştir. Sırrı Sakık bu ülkenin gerçek sahibinin Kürtler ve Türkler olduğunu ve Kürtlerin hakkının yendiğini söylemek istiyordu.

Yedi yıl önce, bu türden dayanaksız iddiaları irdelemek için, Hürriyet gazetesinin 28 Ağustos 2009 tarihli sayısında “Kurtuluş Savaşı Şehitlerimizin İllere Göre Dağılımı” başlıklı bir yazı yayınlamıştım. Okuyalım:

“Kurtuluş Savaşı Şehitlerimizin İllere Göre Dağılımı”

[1071’de Türklere yardım etmeseydik Malazgirt’i kazanamazlardı” ile başlayıp “Cumhuriyeti birlikte kurduk, ama sonradan bize ihanet edildi. İçinde bulunduğumuz çatışmanın en önemli kaynağı budur. Bu nedenle, anayasa değiştirilmeli ve Türkler ve Kürtler ortak kurucu unsur olarak metne girmelidir. Ayrıca, Kürtlerin kimlikleri ve dilleri için anayasal güvence verilmelidir”e varan iddialara açıklık getirmek isteyen bir okur, Genelkurmay

Başkanlığı verilerinden yararlanarak hazırladığı bir liste gönderdi. Bu listeye göre Kurtuluş Savaşı şehitlerinin illere göre dağılımı şöyle:

Adana (365), Adıyaman (20), Afyon (425), Ağrı (1), Aksaray (133), Amasya (261), Ankara (913), Antalya (339), Ardahan (22), Artvin (26), Aydın (204), Balıkesir (40), Bartın (143), Bilecik (192), Bayburt (18), Bingöl (3), Bitlis (10), Bolu (541), Burdur (157), Bursa (351), Çanakkale (28), Çankırı (334), Çorum (526), Denizli (541), Diyarbakır (44), Edirne (11), Elazığ (55), Erzincan (40), Erzurum (108), Eskişehir (289), Gaziantep (412), Giresun (324), Gümüşhane (40), Hakkâri (0), Hatay (3), Isparta (293), İçel-Mersin (405), İstanbul (179), İzmir (59), Kahramanmaraş (150), Karaman (182), Kars (13), Kastamonu (758), Kayseri (264), Kırıkkale (114), Kırklareli (8), Kırşehir (171), Kocaeli (203), Konya (780), Kütahya (228), Malatya (33), Manisa (51), Mardin (13), Muğla (208), Muş (5), Nevşehir (216), Niğde (201), Ordu (434), Rize (48), Sakarya (295), Samsun (405), Siirt (3), Sinop (399), Sivas (307), Şanlıurfa (51), Tekirdağ (6), Tokat (340), Trabzon (251), Uşak (25), Van (10), Yozgat (351), Zonguldak (358).

Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında kalan yerlerde doğan şehitler:

Bingazi (8), Mısır (1), Trablus (5), Azerbeycan (1), Batum (1), Karakilise (1), Tebriz (1), Bosna (1), Bulgaristan (3), Debre (2), Drama (6), Girit (5), Görüce (1), İşkodra (3), Kosova (12), Manastır (13), Romanya (1), Selanik (13), Serfice (4), Yanya (2), Bağdat (6), Halep (5), Hicaz (1), Kerkük (9), Kıbrıs (1), Musul (1), Süleymaniye (1), Suriye (6), Trablusşam (37), Yemen (24), İli belli olmayan (114).

TOPLAM: 15.055 (On beş bin elli beş) şehit!

Yukarıdaki liste Kurtuluş Savaşı'nda düzenli ordunun Batı Cephesi'nde verdiği kayıpları içeriyor. Çukurova, Gaziantep, Maraş, Şanlıurfa ve öteki yerlerde yerel direnişçilerin (çetelerin, milislerin) verdiği şehitler bu listeye dahil değil.

Yerel çeteler olsun, düzenli ordunun subay ve erleri olsun, hiçbir askeri etnik kimlik dürtüsüyle savaşa katılıp gazi ya da şehit olmadı. Vatansız kalma tehlikesini ortadan kaldırmak, Sèvres Antlaşması'nın zorladığı onursuzluktan kurtulmak için savaştı bu insanlar. Bağımsızlık ve özgürlük için savaşıırken hep birlikte bir ulus olmanın bilincini de yarattılar.

Daha önce de yazdım: Türkiye Cumhuriyeti bir kolektif şirket ya da yapı kooperatifi olarak kurulmadı. Zaten hiçbir devletin kuruluşu böyle süfli bir gerekçeye dayanmaz!

Bu nedenle yüce Kurtuluş Savaşı'nı en bayağı ticari ortaklık düzeyine indirgeyen iddialardan kurtulmak gerek. Özellikle de özel mitoslar, menkıbeler yaratmak için tarihe aykırı iddialarda bulunmak ve yorumlar yapmak son derece tehlikeli ve ayıp!

Unutmamak gerekir ki Kurtuluş Savaşı bir vatan yaratmak, bir millet (ulus) inşa etmek için yapıldı; ulusu cemaatlere, etnisitelere ayırmak için değil!]

Amacım kimseyi kırmak ve “bozmak” değil. Evet, Cumhuriyet devleti bir anonim şirket değil. Kurtuluş ve kuruluşta, ulus inşasında her katılımcı unsurun katkı payı ne olursa olsun, mülkiyet payı ortak ve eşittir. Daha önceki bir yazımda da yazdığım gibi “türlü”nün bütün yapım malzemeleri birbirine eşittir; yarım kilo kuzu etiyle bir çay kaşığı tuzun değeri eşittir.

“Barış Görüşmeleri”nin yapıldığı şu günlerde, “Kazı koz anlayıp” CHP Milletvekili Birgül Ayman Güler ve CHP Grup Başkanvekili Emine Ülker Tarhan’a aç kurtlar gibi saldıranlara bir tavsiyem var: Ulus ve ulus inşası üzerine yazılmış telif ve tercüme kitaplardan bir ikisini okusunlar. Çünkü insan beyninde ulus kavramının ne anlama geldiğini, ulus inşasının nasıl yapıldığını öğreten bir salgi bezi yok. Kulaktan dolmayla da olmaz. Okuyacaksınız!

11 Şubat 2013

ETNİK YAPI DENEN ŞEY NEDİR?

Gazetelerin yazdığı gibi: CHP Milletvekili Prof. Dr. Birgül Ayman Güler'in "Kürt milliyetçiliğini bana 'ilericilik' ve 'bağımsızlık' diye yutturamazsınız. Türk ulusuyla Kürt milliyetini eşit, eş değerde gördüremezsiniz" sözleri önce TBMM'yi, ardından Türkiye'yi sarstı.

Vikipedi'ye baktım. "Boşnak asıllı Türk" olduğunu özenle belirtmiş.

"Birgül Ayman Güler (d. 1 Haziran 1961, Bergama, İzmir), Boşnak asıllı Türk akademisyen, yazar ve siyasetçi. 2002 yılında Yönetim Bilimi alanında profesörlük unvanı aldı. Yayınlanmış çok sayıda kitabı ve makalesi bulunmaktadır. 24. Dönem İzmir Milletvekili olarak TBMM'ye girdi."

Daha sonraki tartışmalarda, Birgül Ayman Güler'in bir akademisyen olduğunu belirterek terminolojiyi doğru kullandığını söylediğini anımsayalım.

Evet, Birgül Ayman Güler yüzde yüz haklıdır ve onu ırkçılıkla, ayrımcılıkla suçlayanların tamamı cahildir, fitneci ve fesatçıdır.

Ali Tayyar Önder'in "Türkiye'nin Etnik Yapısı" (Fark Yayınları) adlı bir kitabı var. Oradan okuyup yazalım:

"Etniklik birçok farklı ölçüde tanımlanabilen esnek bir kavramdır. Genel olarak, benimsedikleri soy (köken), dil, din ve sahip oldukları kültür itibarıyla diğer gruplardan farklı olan gruplar etnik olarak nitelenir. Etnik kimlik, temelde, kültürel bir olgudur. Dolayısıyla, kültürün temel öğeleri olarak, dil ve dini inanç etnikliğin dışı dönük önemli göstergeleridir. Ancak etnik kimliği belirlemede dil ve din birlikte önem taşıyabileceği gibi, ayrı ayrı da önem taşıyabilirler. Türkiye'de etnik gruplarda din ortak inançtır. Dolayısıyla ayırıcı nitelik dil farklılığıdır." (s. 1)

"Güneydoğu ve Doğu Anadolu'da birçok yörede aşiret mensubiyeti, Türk, Kürt ya da Arap olmaktan önce gelir."(s. 2)

“Etnik kimlik, temelde, başta dil ve dini inanç olmak üzere, töre, gelenek, ortak değerler gibi kültürel öğelerin belirlediği bir olgudur. Dolayısıyla etnik kimliğin genetik, biyolojik, ırkı bir temelde tanımlanması bilimsel gerçekliğe aykırıdır.” (s. 2)

“Toplumsal alanda etnik grup kimliği iki farklı “bakış”a bağlı olarak farklı tanımlanabilir:

a) Emik Bakış: Bir grubun kendi kimliği ile ilgili kendi tanımıdır. Kendini ‘ne’, ‘kim’ olarak gördüğüdür. Emik bakışta etnikliğin ölçütü tamamen grubun kendi kabulüdür.

Doğu Anadolu’da kendini Kürt olarak tanımlayan unsurun, İstanbul’da yaşayan bölümünün bir kısmı, köken bilincine rağmen kendini Türk olarak tanımlamaktadır.

Etnik değerlendirmede bilimsel olarak geçerli olan kimlik tanımını emik bakışa dayalı kimlik tanımı ve bu tanımla belirlenen etnik grup nüfus ve sayılarıdır.” s. 3,4)

b) Etik Bakış: Dışardaki bir grubun bir başka grubu tanımlamasıdır. Örneğin, Türkiye’de halkın büyük çoğunluğu çok yanlış olarak, bütün Doğu Karadenizlileri Laz, doğuluların büyük bir bölümünü Kürt, Nusayrileri Arap olarak tanımlar.

Etik bakış, genelde, bilimsel temelden uzak, genelleme şeklinde kaba bir görüştür. Bu nedenle emik bakış kadar geçerli ölçülere dayanmaz. Dolayısıyla ülkenin etnik yapısının değerlendirilmesinde geçerli bir ölçüt değildir.” (s. 5)

“Karadeniz bölgesi halkının Rize, Pazar, Arhavi, Hopa yöresi dışında ‘Laz’lığı kabul etmediklerini ve ‘Laz’ olmadıklarını ortaya koymuşlardır [...] Zazaları inceleyen ciddi bütün bilim adamlarının ortak görüşü Zazacanın Kürtçenin bir lehçesi olmadığı yolundadır. Bu görüşü paylaşılanlar arasında Kürdolojinin babası kabul edilen Prof. V.Minorsky vardır.”(s. 6)

“1. Üst Kimlik: Çoğu kez yanlış tanımlamakta ve kavram karışmasına yol açmaktadır. Etnolojik olarak üst kimlik, aynı kökene sahip alt grupların anakimliğidir. Bu anlamda Türklük; Kırgızlar,

Özbekler, Kazaklar, Azeriler, Türkmenler, Yakutlar, Gagavuzlar vb. için üst kimliktir.

Ayrıca üst kimlik, bazı durumlarda, aynı coğrafyayı paylaşan, benzer kültüre sahip, tarihi paylaşımları olan, aynı kaderi yaşamış olan grupların temsili kimliği olarak da tanımlanır. Örneğin Çerkezlik, her biri farklı kökene ve dile sahip Adigeler, Abhazlar, Çeçenler, Ubikler, Ossetler, Dağıstanlılar, vs. gibi Kuzey Kafkasya topluluklarının üst kimliğidir.” (s. 9)

“2. Siyasi Anlamda Üst Kimlik: Farklı etnik gruplara mensup kişilerin, vatandaşlık bilinciyle benimsedikleri temsili ulusal kimliktir. Bu kimlik genelde, ülkenin kurucu egemen unsurunun kimliğidir. T.C.Anayasasının 66.maddesinde de ulusal kimlik ‘Türk’ olarak bu anlamda tanımlanmıştır. Bu tanımda esas alınan ölçüt etniklik değil vatandaşlıktır.” (s. 10)

“3. Asli Kimlik: Kişinin özgür iradesiyle bilinçli olarak duyumsadığı, özümseediği kimliğin, kökeni ne olursa olsun, o kişi için bir üst kimlik değil, asli kimliğidir.(s. 10)

Bilim böyle diyor: Ana üst kimlikle siyasi üst kimliğin ilgili bütün etnik kimlikleri kapsayıp içerdiklerini söylüyor. “Türk” ana üst kimliği ile “Türk” siyasi üst kimliği Türkiye’de yaşayan ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan bütün etnik kimlikleri içermekte ve kapsamaktadır.

Bilimsel olarak, “Kürt” etnik kimliğinin yeni anayasada “Türk” üst kimlikleriyle birlikte, eşit olarak anılması mümkün değildir! Çünkü bir üst kimlik değildir!

NOTA BENE:

BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş siyasal zarafetten yoksun bir insan. Bildiri imzalayan 300 aydını, bildirimlerini Hakkâri meydanında okumaya davet etmiş. “Sıkıysa” anlamında... Türkiye Cumhuriyeti’nin verdiği kimlik ve pasaportta “Türk” yazar. 300’ler de kendisine “sıkıysa bunu değiştir” diyebilir.

4 Nisan 2013

TÜRKİYE BİR ETNİK MOZAIK DEĞİLDİR

Uyanığın biri bir zamanlar, Türkiye'nin bir etnik mozaik olduğunu söylemiş ve Başbakan Erdoğan gibi saymaya başlamış: Laz, Kürt, Zaza (kimileri saymıyor), Arap, Arnavut, Boşnak, Çerkez, Pomak (saymayanlara Ülker çok kızıyor)...

Ardından bir yığın saftirik, Panurge'un koyunları gibi kendini safsata denizine atmaya başlamış. (Sıralamayı yapanlar neden Ermenileri, Rumları, Yahudileri, Süryanileri, Levantenleri bu kafileye katmıyorlar? Irkçılıktan mı aceba?)

Elbette bu ülkede herkes Panurge'un koyunu değil. Adı Ali Tayyar Önder olan bir yazarımız "Türkiye'nin Etnik Yapısı" (Fark Yayınları) adında bir kitap yayımlamış. Yeni koyunların kendilerini budalalık denizine atmaması için. "Hayır arkadaş, bir ülkede etnik nüfusun genel nüfusa oranı yüzde 35 olmazsa, mozaiklik durumu söz konusu olmaz" diyor.

İsterseniz, etniklik konusunda sakız gibi çiğnenen hurafe ve önyargıları bir yana bırakıp kitabı birlikte okuyalım. (Siz de okuyun gecekondü üniversitelerin cahil eğitmencileri!)

Parantez içindeki cümleyi ağır mı buldunuz? O zaman şu cümleyi gelin birlikte okuyalım:

"Anayasa eşik bence. Özellikle ırkçı vurguların ayıklanması ve 66. Madde'nin değişmesi önem arz ediyor. Bu madde 'Türkiye devletine vatandaşlık bağıyla bağlı herkes Türk'tür' diyor. Oysa Kürt, böyle hissetmiyorsa onu yasa maddesiyle zorla Türk yapamazsın. Bu durumda sosyoloji tekzip eder."

Adının önünde "Prof. Dr." yazan adamın adını verip de ne yapayım? Ülkede bunlardan mebzul miktarda var.

Söyledikleri baştan aşağı yanlış. Ne oradaki "Türk"ün ırkçı vurgusu var ne de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan bir Kürt'ün ya da Arap'ın kendini "Türk" hissetmemesinin herhangi bir önemi var. Bu etnisitesi Kürt ya da Arap olan vatandaş, Türkiye Cumhu-

riyeti'nin bir nüfus müdürlüğünün verdiği kimliği ve emniyetten aldığı pasaportu taşıyor mu, taşıyor mu? Yabancı sınırdan geçmeden önce, doldurmak zorunda olduğu kâğıdın üzerinde “Nationalité”, “Nationality” yazan yerin karşısına “Türk”, “Turkish”, “Turc (Turque)” diye yazıyor mu, yazmıyor mu?

Akil ettim Hususi Pasaport'uma (Special Passport) baktım. Fotoğraflı sayfada “Uyruğu/Nationality” sütununun altında “TUR” yani “TÜRK” yazıyor. Bu sıfatı Altan Tan ister içine sindirsin ister sindirmesin, kendi bileceği iş. Ancak yeryüzünde var olmak için o “Türk” sıfatına muhtaç!

Yasa kimsenin hislerini dikkate almaz. Kimliğinde ve pasaportunda yazan “Türk” sıfatını içine sindiremeyenlerin yapacakları ilk iş kestirmeden bir Kürt devleti kurmak. Devlet ciddiyeti diye bir şey var!

Gümrük kapısında, Fransız polis “Türkler bu kapıdan” dediği zaman, Türk pasaportu taşıyan ama kendini Türk hissetmeyen bir Kürt ne yapacak? “Benim Türk pasaportu taşıdığıma bakmayın, ben kendimi Türk hissetmiyorum. Ben Kürt'üm mü?” diyecek.

Ayıptır gecekondü ünivertenin eğitmeni, ayıptır!

“Tekrar belirtmek gerekir ki, temel ilke olarak, bir ülkenin etnik yapısının değerlendirilmesinde öncelikli şart ülkedeki etnik grup sayısından çok, ülkedeki toplam etnik nüfusun genel nüfus içindeki % 35 oranıdır.” (s. 14)

“Türkiye’de, etnik grup sayı ve nüfuslarını belirtmek amacıyla, 1927 yılından 1965 yılına kadar TÜİK (eski adıyla DİE) tarafından Genel Nüfus Sayımları’nda anadil tespiti yapılmıştır. Bu tespitler ve sonrasında, günümüze kadar bu konuda yapılan bilimsel nitelikli araştırma ve anketler ile konuyla ilgili göstergeler, % 0,1 (binde bir) oranıyla dahi, Türkiye’de anadil temelinde anlamlı büyüklükte bir nüfusa sahip etnik grup sayısının hiçbir zaman 6’yı ve bu grupların toplam nüfusunun % 14’ü aşmadığı, bu oranın 1955 yılından günümüze yaklaşık % 10 dolaylarında olduğu

açık bir gerçek olarak ortaya koymuştur.(2006 itibariyle; Türk, yüzde 90,06, Kürt % 6,76, Zaza % 1,08, Arap % 1,08, Çerkez % 0,34, Laz % 0,27, diğerleri % 0,41)” (s. 15)

“Bugün, Fransa’da, anlamlı büyüklükte nüfusa sahip 16 etnik grubun varlığına rağmen, bu grupların toplam nüfusunun, ülke nüfusunun % 20’si olarak, % 35 oranının altında olması nedeniyle, Fransa, kendisini ne etnik bir mozaik olarak görür ne de böyle tanıma izin verir.” (s. 15)

“Bu tespitlere, AB-Avrupa Komisyonu’nun Eylül 2005 tarihli Avrupalılar ve Diller (Europeans and Languages) başlıklı raporunda yer alan Eurobarometer anketi verileri de dahildir. Bu ankette, anadili Türkçe olan nüfus yüzde 93, anadili Türkçe dışında başka bir dil olan tüm etnik grupların toplam nüfusu yüzde 9 olarak tespit edilmiştir.

Eurobarometer’in, bu verilerinin ortalamasıyla Türkiye’deki toplam etnik nüfus % 7 kabul edilebilir ki, bu oran genel kabul olan % 10’un altındadır.

Tüm bu veriler karşısında, toplam etnik nüfusu % 35’in çok altında olan Türkiye’yi etnik bir mozaik olarak tanımlamak mümkün değildir.” (s. 15,16)

Fransa’nın kendisini etnik bir mozaik olarak kabul etmemesinin elbette bir politik nedeni vardır kuşkusuz. Fransa ile Türkiye’nin durumları benzeşiyor.

Sözünü ettiğim kitapta Türkiye’nin etnik nüfus dağılımı şöyle verilmiş (s. 40):

Türk: 66.650.000 (% 90,06), Kürt: 5.000.000 (% 6,76), Zaza: 800.000 (% 1,08), Arap: 800.000 (% 1,08), Çerkez: 250.000 (% 0,34), Laz: 200.000 (% 0,27), Diğer: 300.000 (% 0,41), Toplam 74 milyon.

Ancak mahalle kahvesi tevatürlerine, gazete yazıcılarının cehalet verilerine göre Türkiye’de 20 milyon dolaylarında Kürt varmış. Bilimsel araştırmaların verilerine göre 5-6 milyon kabul

edilen Kürt sayısı, anayasadan pay isteme hakkı verir mi? Uluslararası sözleşmelerin vermediği hakkı silah zoruyla almak kabul edilebilir mi?

5 Nisan 2013

EGEMENLİK BÖLÜNÜR MÜ?

Bu türden yazıları anayasa hukuku, devletler hukuku ve genel kamu hukuku uzmanlarının yazması gerekir. Televizyonlara da gerçek hukuk uzmanlarının çıkması yayıncılık etiği bakımından zorunludur, mahalle dedikoducularının değil.

Bu konuda yazmak, hiç kuşkusuz benim de işim olmamalı. Ama, ne yazık ki, edebiyat alanında olduğu gibi gazete yazıcılığında da tamircilik yapmak zorunda kalıyorum. Ama yazı masamın üzerinde üçü de Prof. Dr. olan Erdoğan Teziç (Anayasa), Hüseyin Pazarcı (Uluslararası Hukuk) ve Oktay Uygun (Federal Devlet) gibi uzmanların kitapları var. Bunları okuyarak yazıyorum.

Örneğin benim aklıma şu geliyor: Silahın işe karıştığı durumda iş başka. Bir taraf yener ve isteklerini yendiği tarafa zorla kabul ettirir. Osmanlının toprak kaybettiği, ödünler verdiği antlaşmalarda olduğu gibi; Sèvres'de olduğu gibi. Lausanne sanal olarak berabere bittiği kabul edilen bir savaşın sonunda imzalandı.

Konumuza gelelim: Kürt üçlemesi (BDP, Kandil ve İmralı) ya da PKK ile AKP hükümetinin yaptığı ileri sürülen görüşmeler hangi planda yapılmaktadır? Türkiye Cumhuriyeti, genel nüfusa oranı % 5-6, nüfus olarak 5-6 milyon kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Kürt etnik grubu ile savaş halinde midir? (4 ve 5 Nisan tarihli yazılarımda Kürtlerin bir etnik grup yapısı olduğunu açıklamıştım).

Devlet adabından yoksun kimileri, kendileri için devlette(n)

özel loca isteyebilirler. Ama hukuk bilginlerine soralım: Bir ulusal (ulus) devlette etnik grup konumunda olan bir topluluk anayasada kendisi için özel bir statü isteyebilir mi?

Ulusal devleti temsil eden Türkiye Cumhuriyeti ile bu devletin genel nüfusu içinde bir etnik grup olan Kürtler savaş halinde midir? Hâşâ! Adı “Kürdistan” sayılan coğrafi bölge Türkiye Cumhuriyeti devletinin sömürgesi midir? Sümme hâşâ! Söz konusu bölge cumhuriyetin anavatan sınırları içindedir. Uluslararası hukuka göre sömürgeler anavatan toprağı sayılmamaktadır.

“Günümüzün uluslararası hukuk uygulamaları bir insan topluluğunun haklarını ‘halkların geleceklerini kendilerinin saptaması hakkı’ ya da kısaca self-determination (l'autodétermination) diye anılan ilkeye dayanılarak kullanacağını kabul etmektedir.” (Prof. Dr. Hüseyin Pazarcı, Uluslararası Hukuk, Turhan Kitabevi, 4. Basım, 2006, s.141)

Kürtleri temsil ettiğini ileri süren kimselerin ağzından bu haktan söz edildiğini duyarız. Ama sözünü ettiğim kitabı bir sayfa çevirince şunları okuruz:

“...halk ve ulus kavramlarının değişik anlamları üzerinde durulmadan, bağımsız bir devlet kurabilmenin ana koşulunun sömürge altında bir halkın varlığı olduğu kabul edilmektedir. Böylece, bağımsız devletlerin kurulması konusunda uygulamada karşılaşılan yollardan yalnız sömürgelikten kurtulma durumunda self-determination ilkesine dayanılmasının kabul edildiği ve bir devletin tam bir parçasını oluşturan ülke üzerindeki toplulukların ayrılması yoluyla bir devlet kurulmasında bu ilkenin işlemediği anlaşılmaktadır.” (age. s. 142)

Böyle bir durum Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın 2/4.maddesine aykırıdır. (age. s. 143)

Buna göre, Kürt önderlerinin Türkiye Cumhuriyeti toprakları üzerinde kendi kafalarına göre bağımsız bir Kürt devleti kurmaları olanaksız.

Bu konuda söz almak isteyenlerin, Kürt önderlerin ve siyaset-

çilerin, Kürdofillerin, Prof. Dr. Oktay Uygun'un Federal Devlet (XII Levha Yayınları) adlı kitabını mutlaka okumaları gerekir. Başka çare yok.

“Türkiye’de yerel yönetimlerin güçlendirilmesinden federalizme, anadili Türkçeden farklı gruplara kendi dillerinde eğitim olanağı verilmesinden bölgesel özerklik tanınmasına kadar, pek çok konu ‘bölünmezlik’ ilkesi çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu ilke, 1961 Anayasasına ‘devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü’ formülü ile girmiştir... ‘Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü’ ilkesi, ‘egemenlik’ kavramı ile yakından ilgilidir... Anayasa Mahkemesi’nin formülasyonu ile söylersek: ‘devlet TEK’dir, ülke TÜM’dür, ulus ‘BİR’dir.” (Federal Devlet, s. 98)

“Mahkemeye göre, ‘devlet yapısında bölünmez bütünlük’ ilkesi: Egemenliğin, ulus ve ülke bütünlüğünden oluşan tek bir devlet yapısıyla bütünleşmesini gerektirir. Ulusal devlet ilkesi, çok uluslu devlet anlayışına olanak vermediği gibi, böyle düzende federatif yapıya da olanak yoktur. Federatif sistemde federe devletler tarafından kullanılan egemenlikler söz konusudur. Tekil (üniter) devlet sisteminde ise, birden çok egemenlik yoktur.” (age. s. 99)

AKP, PKK’nın istediklerini verebilir mi? İşte bu nedenle “Okuyun!” diyorum. Uluslararası hukukun ilkeleri, Birleşmiş Milletler Antlaşması ilkeleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Anayasa Mahkemesi kararlarına göre Türkiye Cumhuriyeti’nin Kürt etnisitesinden olan vatandaşlarının bağımsız ya da federal devlet, özerk eyalet kurmaları olanaksız.

En hafifinden, devletin egemenliği ilkesine aykırı olduğu için anadilde eğitim öğretim hakkı almaları da mümkün değil. Ancak anadili özgürce öğrenme hakkından yararlanabilirler.

Böyle bir durumda “Cumhuriyeti birlikte kurduk” türünden abartılı varsayımsal iddiaların da geçerli olması düşünülemez.

Yeni anayasada egemenliğin bölünmezliği ilkesine aykırı bir öneri mümkün müdür? BDP, anayasa önerisinde “Yasama yetkisi

Türkiye Millet Meclisi'ne ve Bölge Meclisleri'ne aittir" diyerek bu sorunun cevabını veriyor. Yani bölüyor!

Osmanlı devletini şeriatçılar ve etnik ayrılıkçılar yıkmıştı. Türkiye Cumhuriyeti de bu iki kesimin muhteris iddiaları yüzünden bölünmüş durumda ve bu gidişle yıkılacak!

8 Nisan 2013

TÜRKİYE ÜÇE BÖLÜNMEİYİMİŞ...

Lisede sınıf arkadaşımı. Tolstoy'un "Savaş ve Barış" romanının kahramanı Piotr Bezukhov'a benzerdi. Son sınıfta birden ortadan kayboldu. Afrika'da bir kabile reisinin kızıyla evlenmiş olduğunu duyduk. Aradan yıllar geçti. 1966 yılı haziranında, Karadeniz vapuruyla Marsilya'dan İstanbul'a gidiyordum. Bizimkini gemide gördüm. Afrika dışında bir yığın şey konuştuk. Gemiden Napoli'de indi.

Aradan yıllar geçti. 1970'lerin ortasında Milliyet Sanat dergisi aracılığıyla Frankfurt'tan bir kart gönderdi. Üzerinde adres yoktu.

Birkaç gün önce ABD'den bir e-mail göndermiş: "Lan Oğlum, Türkiye üçe bölündü senin haberin yok!" diye yazıyor. "Lan oğlum, şunu anlat hele" diye bir mesaj attım. Mesaj geri geldi.

Sen kalk, bu ülkeyi 60 yıl önce terk et, dünyanın dört bir yanında sür, sonra da bana ülkenin üçe bölünmüş olduğunu müjdele. Acaba, başta "Askerin Vesayeti, Dinin Vesayeti" yazılarım olmak üzere, yazılardan mı çıkarmıştı bu sonucu?

Ben yıllardır ne diyordum? Tanzimat'a (1839) kadar şeriatla yönetilen Osmanlı devleti, bu tarihte şeriatın çağın gereklerine uymadığını keşfetmeye başlamıştı. 13.12.1876'da ilan edilen I. Meşrutiyet ile şeriatın otoritesi epeyce sarsıldı. Ama

18.02.1878'de II. Abdülhamid Meclis'i dağıttı ve 1908'de II. Meşrutiyet'in ilanına kadar ülkeyi istibdatla yönetti. Bu süre içinde, şeriat aleyhine seküler yasa girişimleri oldu. 1908, ülke toplumunun İslamcılar ile seküler düzen yandaşları arasında fiilen ikiye bölünmesinin başlangıç tarihi olarak kabul edilebilir. Doğal olarak, gerici şeriat anlayışının II. Selim'den itibaren her türlü yenileşme girişimlerine karşı çıktığını unutmadan...

Cumhuriyet'in çıkardığı laik yasalar bu bölünmeyi iyice pekiştirdi. İslamcılar eğer bir Müslüman olarak laik düzende yaşamayı kabul etmiş olsalardı bu bölünme söz konusu olmazdı. Kabul etmediler ve eski düzeni restore etmeyi hep hayal ettiler. 1950 yılında Demokrat Parti'nin iktidara gelmesiyle restorasyon umutlarını yavaşca gerçekleştirme olanağı buldular. AKP'nin 2002 yılında iktidara gelmesiyle dinsel yönetimin restorasyonuna fiilen başladılar. Şu anda bu süreç devam etmektedir. Bu sürecin sonunda ya Osmanlı'dan miras dinsel yönetim ülkeye tamamen egemen olacak ya da Cumhuriyet'in çağdaş laik düzenine geri dönecek. Bu da İslamcıların laik cumhuriyet düzenini gönül rızasıyla kabul etmelerine bağlı. O zamana kadar ülke "laik devrimci" ideal ile "karşı devrimci" İslamcı tepki arasında ikiye bölünmüşlüğüne sürdürecektir.

1806 yılında Baban Aşireti ayaklanmasıyla başlayıp PKK'ya kadar gelen 34 Kürt ayaklanması. Bu ayaklanmaların yedisi Osmanlı döneminde olmuş. Yirmi yedisi, Cumhuriyet döneminde:

Simko (İsmail Ağa) (1919-22); Ali Batı (1919); Mahmut Berzenci (1919); Koçgiri isyanı (6 Mart 1921); Beytüşşebab (1924); Şeyh Sait isyanı (3 Şubat 1925); Nehri (1925); Reşkotan-Raman (1925); 1. Sason (1925); 1. Ağrı (1926); Hazro (1926); Koçuşığı (1926); Mutki (1927); 2. Ağrı (1927); Bıcar (1927); İt Resul (1929); Tendürek (1929); Savur (1930); Zilan (1930); Oramar (1930); 3. Ağrı (07.09.1930); Pülümür (1930); 2. Mahmut Berzenci (1930); Şeyh Ahmed Barzani (1931); 2. Sason (1930); Dersim isyanı (21 Mart 1937); 34. PKK (1984).

1919'dan 1937 yılına kadar 26 isyan. 27'ncisi PKK ayaklanması.

Bu isyan ve ayaklanmalara bakarak, bazı önemli sorular sorulabilir: Ülke 1919 yılında Kurtuluş Savaşı'na hazırlanırken Kürt beyleri ve şeyhleri neden isyan etmiştir? Bu isyanlar nasıl açıklanabilir? Yunan'la savaş devam ederken Yunan ve İngiliz kışkırtmasıyla 6 Mart 1921'de neden Koçgiri isyanı olmuştur? Neden isyancılar bağımsız Kürt devleti kurmak istemiştir? 3 Şubat 1925 tarihinde başlayan Şeyh Sait isyanı, irtica ve ayrılıkçılık kökenli değil midir? Bu isyanlar arasında, İngiliz kışkırtmasıyla başlayan üç Ağrı isyanı ayrılıkçı değil midir?

Cumhuriyet, Kürtlere demokratik haklarını vermediği için isyan etmek zorunda kaldıkları iddia ediliyor. İddia edilebilir! Peki, taa 1918'de kurulan Kürdistan (Kürt) Teali Cemiyeti'nin önderliğinde, Kurtuluş Savaşı'nın örgütlenmesinden itibaren, 1919'da bile, isyana kalkışan ve dış kışkırtmalarla durmadan ayaklanan isyancılara Cumhuriyet nasıl güvenebilirdi? 6 Mart 1921 tarihli Koçgiri isyanının hesabı verilebilir mi?

Ve en önemli soru: İkinci Dünya Savaşı'nın sonuna kadar, dünyanın neresinde Kürt tipi isyanlara, isyanların çıktığı ülkeler hoşgörülü davranmıştır? Anavatan dışı sömürgelerde bile bağımsızlık 1947'den itibaren verilmeye başlandı.

Kürtlere neden demokratik haklarının verilmediği ancak 1950'den sonra, 14 Mayıs 1950'de ilk demokratik seçimi kazanan Demokrat Parti iktidarından itibaren düşünülebilir.

Şimdiye kadar, "Kürt sorunun çözülmesi için Kürt Üçlüsünün (Öcalan, PKK ve BDP) ne istediğini açıkça dile getirmesi gerekmektedir" diye yazdım. BDP artık ne istediğini yeni anayasa önerisinde açıklıyor: "Yasama yetkisi Türkiye Millet Meclisi'ne ve Bölge Meclisleri'ne aittir."

Buna adıyla sanıyla federasyon denir.

BDP İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel İslamcı ortakları-

nın koruyucu kanatları altında ve barış adına(!) Türkiye'yi tehdit ediyor:

“Türkiye ya kendi sorununu çözecek ya da kendisi çözülecek. Bu kadar net. Kürtler devrim yapıyor... Eğer gerçekten Türkiye demokratik özgürlükçü bir anayasa geliştiremezse tekrardan başa dönebilir ve daha kötü şeyler yaşanabilir.” (Aydınlık, 07.04.2013)

Buna da adıyla sanıyla savaş ve bölme tehdidi denir.

9 Nisan 2013

TARİHİ ÇARPITMAK (1)

Son zamanlarda, “Malazgirt’te Kürtlerin Türklere yardımı”ndan, “Osmanlı’nın Çaldıran seferinden önce Kürt-Osmanlı ittifakı”ndan, “Kurtuluş Savaşı’nı Türklerin Kürtlerle birlikte yapması”ndan, “Cumhuriyet’i Türklerle Kürtlerin birlikte kurması”ndan söz edildiğini sık sık duyar olduk. Türk-Kürt ortaklığının Cumhuriyet’i birlikte kurmalarını bir yana bırakalım, neredeyse Selçuklu ve Osmanlı devletlerini birlikte kurdukları bile iddia edilecek.

Sonuç olarak, Kürtler, hakkı Türkler tarafından yenmiş mağdur ama yiğit bir millet olarak tarih sahnesine çıkartılıyor. Kürtlerin yiğitliğine kimse toz konduramaz ama acaba mağdur bir etnos mu?

Kürt tarihinin, Subaruların, Hurrilerin, Mittanilerin adını anarak milattan önce 7250 yılına dayandırılması (Altan Tan, Kürt Sorunu, Timaş, 4. baskı, s. 24), doğru mu, yanlış mı, ancak dünya tarihçiliği tarafından denetlenebilir.

Ancak iddialı bir kitapta şöyle bir cümle yer alıyorsa, konuya bakış açısı başka bir bağlam ve boyuta taşınır:

“Bize göre Kürt sorununu bir etnik kimlik sorunu olarak ta-

nımlamak mümkündür. Konunun esasında bir insan hakları sorunu olduğu da söylenebilir. Çağdaş liberal düşüncenin ‘grup hakları’ ile ‘birey hakları’ söylemi ilerleyen sayfalarda tartışılacaktır. Ancak kısaca değinmek gerekirse bireyler doğuştan sahip oldukları tartışılmaz hakların bazılarını grup olarak kullanmak mecburiyetindedirler.

Bu konuda merak edilen şudur: Kürtlerin kimliklerinden doğan haklarının anayasal haklarının teminat altına alındığı bir demokratik cumhuriyette Türklerle birlikte yaşamayı mı; yoksa ‘Bağımsız Kürdistan’ı kurmayı ve dolayısıyla ayrı yaşamayı mı seçeceklerdir?”

Türkiye Cumhuriyeti’nin, Osmanlı’dan, Kurtuluş Savaşı’ndan miras bir Kürt sorunu var kuşkusuz. Bu sorun, elbette, Altan Tan’ın da yazdığı gibi etnik kimliğe ilişkin bir insan hakları sorunudur. Ama bu sorun, yazarın sandığı ve iddia ettiği gibi, liberal düşünceye göre değil, devletler hukukuna, uluslararası antlaşma, anlaşma, sözleşmelere, yasalara göre tartışılır. Liberal görüş çok taraflı değil tek taraflı bir görüş olup, uluslararası bir antlaşma, anlaşma ve sözleşme de değildir. Bu nedenle Türkiye’nin Kürt sorununu liberal bakış açısından tartışmak gayri ciddi bir tavır olur.

Birinci soru: İnsanların doğuştan itibaren sahip oldukları tartışılmaz haklar arasında, kayıtsız şartsız devlet kurma hakları var mıdır? Bu sorunun cevabı devletler hukuku kitaplarında yazmaktadır. İnsan haklarından söz ediliyorsa, bu hakların kaynağı ancak bir sözleşme olabilir. Bu konuda iki sözleşme var:

1. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi.
2. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi.

İkinci soru: Altan Tan’ın sandığı gibi, bir etnosun kimliklerinden doğan hakları, üniter bir ulus devlette anayasa teminatı altına alınabilir mi? Bu soruya, sosyologlar ya da liberal demokratlar değil, sadece hukukçular cevap verebilir.

Üçüncü soru: Bir devletin vatandaşlarının bir bölümü üniter

devletten ayrılıp bağımsız bir devlet kurabilir mi? Bunun da cevabını ancak devletler hukuku, uluslararası hukuk cevap verebilir.

Altan Tan, kitabı yazarken hukukçularla konuşmuş mudur? Sanmıyorum. Bu işin, karıya “Boş ol!” der gibi bir iş olmadığı sonunda öğrenilir ama kan dökülür, zaman alır.

BM Şartı ve diğer önemli uluslararası belgelerde, self determinasyon hakkına yer verilmiş olmakla beraber, bu hak sadece sömürge halkları için geçerlidir. Bu hak, bağımsız üniter devletlerde etnik gruplara tanınmamaktadır. BM Genel Kurulu, 24.10.1970’te kabul ettiği, İlke Bildirisi’nde bu hakkın egemen bir devletin siyasi ve kültürel bütünlüğünü tamamen veya kısmen tehlikeye atacağını kabul etmiştir. 1975 tarihli Helsinki Sonuç Belgesi, AGİT ve AK’de kabul edilen kararlarda, devletlerin ülkesinin bölünmez bütünlüğü esas alınmıştır.

Kürt siyasetçilerin ve kanaat önderlerinin mutlaka okumaları gerektiğini düşündüğüm Prof. Dr. Oktay Uygun’un Federal Devlet (XII Levha Yayınları) kitabının “Kürtler Kurucu Halk mı” bölümünü okuyalım:

“Bu örnekler, ‘iki kurucu halk’ deyiminin toplumda bir değişer taşıması için, tarihsel olgular, hatta nüfus durumundan çok, halkların ülke hayatındaki etkileri ile ilgili olduğunu gösteriyor. Tarihsel olgular devletin kuruluş aşamasında iki halkın varlığına işaret etse bile, bu olguyu topluma aktaracak entelektüel birikimden yoksun olunması durumunda, söz konusu halk ‘kurucu’ sıfatıyla anılmayacaktır. Kürtler son yıllarda, ‘iki kurucu halk’ ifadesini gündeme taşımayı başarmakla birlikte, dayandıkları tarihsel olguların zayıflığı nedeniyle, bu girişimlerinin kabul göreceği kuşkuludur.” (s. 314-315)

Cumhuriyeti kuran Büyük Millet Meclisi’nde sadece Türk ve Kürt etnosları değil onlarca etnos yer almıştır. 1924 Anayasası’nın 88. maddesi herhangi bir ırk ve din mensubuna zaten herhangi bir ayrıcalık tanımaz. Cumhuriyeti Türk ulusu kurmuş-

tur ve bu ulusun içinde öteki etnoslarla birlikte Türk ve Kürt etnosları da yer almaktadır. Türk ulusu Türk etnosu değildir, ona indirgenemez. “Türkiye Cumhuriyeti’ni kuran Türkiye halkına Türk milleti denir.”

“İki kurucu halk” görüşünü savunanların ikinci dayanağı Kürtlerin Türklere Malazgirt Savaşı ve Çaldıran Savaşı’nda büyük destek verdikleri görüşüdür. Bu görüşü bir sonraki yazımızda ele alacağız.

23 Nisan 2013

TARİHİ ÇARPITMAK (2)

Prof. Dr. Oktay Uygun’un Federal Devlet adlı kitabını kaldığımız yerden okumayı sürdürüelim: “... ‘İki kurucu halk’ görüşünü savunanların ikinci dayanağı Kürtlerin Türklere Malazgirt Savaşı, Çaldıran Savaşı’nda büyük destek verdikleri görüşüdür. Ulusal kimliğin doğrudan oluşumuyla ilgili olduğu için, Kürtlerin, Kurtuluş Savaşı’na destek verdikleri doğrudur... Ancak Kurtuluş Savaşı, Misakı Milli sınırları içinde yaşayan her kesimin topyekûn bu savaşa katılmasıyla kazanılabilmektedir. Toplumun her kesimi olağanüstü fedakârlıklar yapmıştır. Kürtleri bu savaşta özel ya da ayrıcalıklı kılan bir durum yoktur. Özellikle, savaşın Kürtler sayesinde kazanıldığını söylemek abartılı bir yaklaşımdır.” (s. 314-315)

Bu türden iddialar karşısında, Kurtuluş Savaşı yapılırken Kürt beylerinin aşiret isyanlarını anımsamak zorunda kalacak olanları unutmamak gerekir.

1-“1071 yılında Alpaslan’ın Bizanslılarla yaptığı savaşta Mervaniler tüm güçleriyle Müslüman Türkleri destekler.” (“Altan Tan Kürt Sorunu” s. 65)

“Hristiyan Bizanslılarla savaşan Alparslan komutasındaki alt-

miş bin kişilik Selçuklu ordusunun on beş bini Kürtlerden oluşuyordu.” (age. s. 68)

2- Sünni Osmanlılarla Alevi Safavilerin arasında siyasi gerginliğin giderek artması üzerine, Safavi yönetiminden rahatsız olan Sunni Kürtler de Osmanlılarla bir olarak Safavilere karşı koyma eğilimi ortaya çıktı. Bu eğilimin güçlenerek Kürtlerle Osmanlılar arasında bir siyasi ittifaka dönüşmesinde meşhur Kürt âlimi İdris-i Bitlisi'nin büyük etkisi oldu.” (age. s. 73)

3- “10. yy. ile 12. yy. arasında zirveye çıkan bu dönem haklı bir şekilde İslam'ın Kürt yüzyılları olarak adlandırılabilir. Kürtlerin siyasal yönetimi, yoğun göçler ve askeri fetihler sayesinde, Orta Asya'dan Libya ve Yemen'e dek uzanıyordu. Kürtler Ortadoğu'nun kalbi olan bölgeleri, dış işgalcilere, örneğin Haçlı Seferleri'ne karşı savunan güçlü hanedanlıklar kurarken, Kürt kültürü de altın çağını yaşamış...” (age. s. 62)

(Altan Tan bu görüşlerini (age. s. 63) Mehrdad R.Izady gibi Kürtlere tarih icat eden birinden almıştır.)

3. “Kılıç Arslan'ın önderliğindeki Anadolu Selçukluları ve Kürtler, Haçlılara karşı birlikte mücadele etti. Bütün bu savaşlar süresince Kürtler, hiçbir fedakârlıktan kaçınmadı. Kendisi de Kürt olan Selahaddin-i Eyyubi yaşadığı dönemde tüm varlığıyla bu mücadelenin içinde oldu.” (age. s. 67)

1. Tıpkı Altan Tan gibi Hayrettin Karaman da kendisiyle yapılan bir söyleşide (Yeni Şafak, 29.03.2013) “1071'de Alparslan, Anadolu'ya geldiğinde Kürt beyleri yardım etti. Alparslan, İslam kardeşliğini aradaki bağ yaptı. Beraber fetihlere çıkıp başarılı oldular” diyor ama bu olayın İslamla falan ilişkisi yok. Alparslan'ın 1071'de Anadolu'yu işgal etmek gibi bir niyeti yoktur. Nitekim Malazgirt'ten sonra ilerleyip Anadolu'yu işgal etmemiştir. Amaç vurgun yapmak ganimet toplamaktır. Kürtler de bu amaçla Alparslan'ın emrine girmiştir.

Malazgirt Savaşı'nın Kürtler sayesinde kazanıldığı bir te-

vatürden ibarettir. Bizans ordusunda düzenli Rum ve Ermeni askerlerin dışında ücretli Slav, Got, Gürcü, Uz, Peçenek, Kıpçak askerleri de vardı. Bizans’a hizmet eden ücretli Müslüman Araplar savaştan önce ayrılıp Antakya tarafına gitmişti. Savaş sırasında, Türk olup Türkçe konuşan ama Müslüman olmayan Uz (Oğuz, Gagavuz), Peçenek ve Kıpçak askerleri Alparslan’ın ordusuna geçtiler. Savaşın kazanılmasının en önemli nedeni budur. İslam dayanışması tam anlamıyla bir uydurmadır. Türklerin İslam adına cihada çıkmalarına daha birkaç yüzyıl vardır. Gerçek şu ki Anadolu’ya gelen Türkler 1453’e kadar Hristiyan Rumlara daha yakın olacaktır.

2. İdris-i Bitlisi’nin Osmanlı ile 30 kadar Kürt aşiret beyinin arasında aracılık yaptığı doğrudur. Ancak bu aracılık, Çaldıran Savaşı kazanıldıktan sonradır. Savaşta Kürtlerin katkısı yoktur.

Altan Tan, Kürt beyleri ile Osmanlı arasında bir ittifaktan söz ediyor ama gerçekte Kürt beyleri Osmanlı’nın hizmetine girip vassal olmuştur. Yavuz Sultan Selim, Kürt beylerine “Bana biat edin, aranızdan birini reis seçin!” demiştir. Ancak, kendi aralarında bir lider seçemeyen beyler Osmanlı Sultanı’ndan bir lider tayin etmesini istedi; Sultan da Bıyıklı Mehmed Paşa’yı Diyarbekir’e beylerbeyi olarak atadı.

Altan Tan, bu efendi-vassal ilişkisini ittifak (!) olarak tanımlıyor. Gülünç bir durum.

3. Kürtlerin 10-12 yüzyıllar arasında bir altın çağ yarattığına dair tarih kitaplarında ciddi bir bilgi yok.

Kürt beyliklerinin Haçlı Seferleri’ne katıldığına dair, örneğin Steven Runciman’ın üç ciltlik Haçlı Seferleri Tarihi’nde (Türk Tarih Kurumu Yayınları) herhangi bir bilgi yer almaz. Haçlı Seferleri üzerine yazılmış tarih kitaplarında Haçlılar’ın Türklerle savaştığı yazar. Türk saflarında Kürtlerin de bulunması, dönemin askerlik ve savaş anlayışı dolayısıyla, hiç de tuhaf kaçmaz.

Gene aynı şekilde, 952-1136 yıllarını anlatan Urfalı Mate-

os'un Vakayınâmesi'nde (Tarih Kurumu Yayınları) Kürt sözcüğü üç yerde (s. 57, 77 ve 86) geçer.

Selahaddin Eyyubi'nin Kürt kökenli olduğu kabul edilir. Babası ve amcası Selçukluların Musul Atabeyi Zengi'nin hizmetine girmiş, dolayısıyla Selahaddin Eyyubi Selçuklu Türkleri arasında büyümüş ve yetişmiştir.

Eyyubi Devleti'nin nüfusunun yüzde kaç Kürt idi; devlet yönetiminde hangi dil egemendi? Bu devletin sınırları içinde yer alan Suriye ve Mısır'da halk genellikle Arapça konuştuğu için ortak iletişim dili Kürtçe değildi. Günümüzde savunulan dava ve iddialarda haklı çıkmak için tarihten rol çalmak, hem gereksiz, hem imkânsız, hem de yararsızdır. İnsan sonunda mahcup olur!

24 Nisan 2013

TARİHİ ÇARPITMAK (3)

Osmanlı döneminde devletin Kürt uyrukla (tebaa) ilişkisi aşiret beyleri (mirleri) aracılığıyla. Devletin Kürt beyleriyle ilişkisi, bir büyük devletin beylerle yaptığı eşitlik ilkesine bağlı bir sözleşme değildir. Öyle bir iddia gülünç olur. Tam tersine Kürt beyleri İdris-i Bitlisî aracılığıyla Osmanlı sultanına biat etmeyi, hizmet etmeyi gönüllü kabul etmişlerdir.

Bir yanda emperyal bir devlet, bir yanda hiçbir hükmî varlığı olmayan bir aşiret topluluğu vardır. Devlet, uslu durmaları koşuluyla beylere bir tür imtiyaz vermiştir. Bu imtiyazların kötü kullanılması ya da isyan durumunda ilgilileri cezalandırmıştır.

Bu ilişki 1515 yılından 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı'na kadar devam etti. Daha sonra, çağdaşlaşma bağlamında, siyasi, mali, hukuki ve idari düzenlemelere gidildi. 1856 yılında tapu teşkilatı kurularak Osmanlı toprak düzeni değiştirildi.

Tanzimat Fermanı, Kürt beylerinin ortadan kaldırılmasına yol açıyordu. 1515 ile 21 Mart 1937 yılları arasında 33 Kürt beyi isyanı olmuştu. Bunun sadece üç tanesi, Baban Aşireti, Abdurrahman Paşa İsyanı (1806); Mir Muhammed (Soran) İsyanı (1833/1837; 1. Han Mahmud İsyanı (1838) Tanzimat öncesinde oldu. Üçü de devlet otoritesinin zayıfladığı 1800'lü yıllarda.

Bu isyanların tamamı ayrılıkçı ve ayrı devlet kurma amaçlıdır.

1515-1856 yılları arasında Kürt aşiretlerinin beyler tarafından özerk olarak yönetildiği kabul edilebilir. Ama bu nasıl bir özerkliktir, günümüzde örnek olabilir mi? İncelenmesi gerekir.

3 Mart 1878 tarihli Ayastefanos Antlaşması ile Kürt adı ilk kez bir uluslararası antlaşmaya girdi. Bu antlaşmanın 16. maddesinde şöyledir: "Osmanlı Devleti, Kürtlere ve Çerkezlere karşı Ermenilerin güvenliğini sağlamayı garanti eder."

Bu cümle, daha sonra, 13 Haziran 1878 tarihli Berlin Antlaşması'nın 61. maddesine aynen girdi. Başka bir deyişle, Kürtler ve Çerkezler sayesinde, Ermeni sorunu uluslararası plana çıkmış oldu.

10 Ağustos 1920'de imzalanan Sèvres Antlaşması'nın 62, 63 ve 64. maddelerine göre Doğu Anadolu'da bağımsız bir Kürt devleti kuruluyordu.

Kürt beyleri 1919-1924 yılları arasında, Kurtuluş Savaşı döneminde, 5 kez isyan ettiler.

24 Temmuz 1924 tarihinde imzalanan Lausanne Antlaşması'na göre kabul edilen sınırlar içinde kalan Kürt aşiretleri Türklerle birlikte çoğunluk olarak kabul edildiler.

Kürt beyleri, şeyhleri 13 Şubat 1925 Şeyh Sait isyanı ile 21 Mart 1937 Dersim isyanı arasında 21 kez isyan ettiler. 1804-1937 arasında 34 isyan.

Kürdistan Teâlî Cemiyeti: 34 Kürt feodal ayaklanmasının arasına 30 Aralık 1818'de kurulan Kürt Teali Cemiyeti (Kürdistan Yükselme Derneği) girer. Kürt feodalitesinin İstanbul'da

yaşayan burjuva-aydın temsilcilerinin kurduğu bu siyasal dernek bağımsız bir Kürt devleti kurulması amacı güdüyordu. İngiliz devlet yetkilileri ve Hürriyet ve İtilaf Fırkası ile ilişkileri bulunmaktaydı. Kendisinden önceki isyanlardan ilham alan bu dernek, kendisinden sonraki bütün isyanların esin kaynağı olmuştur. Sèvres Antlaşması ile sonuçlanacak olan Paris Konferansı'na, "Boş Herif" (Beau Chérif) denen Kürt Şerif Paşa'nın "Kürt Murahhası" olarak katılmasını kabul etti. Şerif Paşa, Ermeni murahhası Boğos Nubar Paşa ile anlaşmış olduğu için, yapılan yorumlarda, Kürtlerin Ermenistan kuruluşunu tanıdıkları, Türklerin Kürtler adına konuşma sahip olmadıkları ileri sürülüyordu. (Tarık Zafer Tunaya, Türkiye'de Siyasal Partiler, Cilt II, Hürriyet Vakfı Yayınları, s. 195-196)

Müdafaai Hukuk Hareketi ve Cemiyeti: Müdafai Hukukçu Kürtler, Kürt sorununu Misak-ı Milli çerçevesi içinde ele almışlardır. "Kürt halkı" ya da "milleti" milli kurtuluş hareketinin yapısal bir ögesi olarak kabul edilmiştir. Bu tez özellikle İngiliz politikasına, İstanbul hükümetine ve yine özellikle Kürdistan (ya da Kürt) Teâli Cemiyeti ile çevresindekilere karşıydı. (age. s. 199)

Erzurum ve Sivas kongrelerine, Müdafaa-ı Hukukçularla birlikte hareket eden bazı Kürt temsilciler katıldı. Büyük Millet Meclisi'nin açılışında aynı Kürt temsilcileri yer aldı.

Kurtuluş Savaşı sırasında, Mustafa Kemal Paşa, ortak vatani kurtarmak için birlikte mücadele edildiği yönünde demeçler verdi. 1921 Anayasası'nın 11. maddesinde illerin şûralar marifetiyle yönetileceği yer aldı. Bu madde, günümüzde "Kürtlere özerklik verildi" şeklinde yanlış yorumlanmaktadır.

Doğu Perinçek'in bu dönemi ele alan Kurtuluş Savaşı'nda Kürt Politikası (Kaynak Yayınları, 1999, 2. Basım) adlı kitabının bu konuda yazılmış en mükemmel bir eser olduğunu belirtmek isterim. Mutlaka okunmalı.

10 Şubat 1922 günü "Kürdistan'a Özerklik" adı altında bir

yasanın kabul edildiği iddia edilir ama böyle bir yasanın kabul edildiğine dair herhangi bir kanıt ve kayıt bulunmamaktadır. Kabul edildiği iddia edilen yasanın 15. maddesi şöyledir:

“Türkçe, yalnızca Kürt Millet Meclisi’nde, Valilikte ve Hükümet idaresinde kullanılır. Bununla birlikte Kürtçe okullarda öğretilbilir ve Valilik, ilerde Hükümetin resmî dili olarak tanınması yönünde herhangi bir talebe temel oluşturmamak şartıyla Kürtçe kullanmayı özendirebilir.” (Kurtuluş Savaşı’nda Kürt Politikası, 3. basım, 2010 s. 281)

“18 maddenin içeriğine bakınca, ilk göze çarpan, kanun dilinin olmayışdır. Bu, bir kanun metni değildir. Öyle anlaşıyor ki, bu istihbaratı İngiliz Büyükelçiliği’ne ulaştıranların elinde bir kanun metni yoktur, ağızdan öğrenilenleri bildirmektedirler.” (age. s. 282)

Kısa da olsa ciddi bir araştırma, Altan Tan’ın “Kürt Sorunu”-nun gerçeklerden çok yalanlara ve söylentilere dayandırıldığını kanıtlamaktadır.

25 Nisan 2013

TARİHİ ÇARPITMAK (4)

30 Aralık 1918’de kurulan Kürdistan Teâli Cemiyeti’nin yapıp ettikleri bilinmeden Kürt sorununu doğru değerlendirmenin olanağı yoktur. Tarih tarafından kanıtlanmıştır ki bu dernek İngiliz emperyalizmiyle işbirliği yapmış, Sèvres Antlaşması’nı ve Anadolu’da bağımsız bir Kürt devleti kurabilmek için bağımsız Ermeni devletini desteklemiş; bu amacına kavuşmak için Kurtuluş Savaşı’na karşı çıkıp İstanbul hükümetinin yanında yer almış; İngilizlerle birlikte Koçgiri (6 Mart 1921) isyanını kışkırtmış; Lausanne Antlaşması’nın sonuçlarını kabul etmemiş; başta Şeyh

Sait isyanı (13 Şubat 1923) olmak üzere, Cumhuriyet döneminde çıkan bütün Kürt isyanlarına analık etmiş...

1919'da başlayan Türk-Kürt Müdafaa-i Hukuk Hareketi, Şeyh Sait isyanı ile fiilen sona erdi. Bu tarihten sonra Kürt sorununa, günümüze kadar, Kürdistan Teâli Cemiyeti'nin ideolojisi egemen oldu. PKK, Kürdistan Teâli Cemiyeti'nin silahlanmış halidir. Televizyonlarda çıkıp yobazcasına konuşanların büyük bir bölümü Kürdistan Teâli Cemiyeti'nin görevli ya da gönüllü sözcüsü durumundadır. Türk-Kürt Müdafaa-i Hukuk Hareketi, ne yazık ki, 1925 yılında sona ermiştir.

1925 yılında Şeyh Sait isyanı çıkmasaydı, daha sonra CHP'nin tek parti rejimi, ardından Demokrat Parti'nin demokratik (!) düzeni, Kürt bey, şeyh ve ağalarıyla işbirliği yapmayı tercih etmeseydi, Kürt sorunu ne olurdu? Bu konuda ancak soru sorup tahminler yapabiliriz. Ancak şunu söyleyebiliriz: "Kürt" sözcüğü, nüfus ve tarihsel rol ve eylem itibarıyla, resmî belgelerde kurucu unsur olarak yer alamazdı.

Anadolu'nun bir teneke üniversitesinden, televizyon bülbülü haline getirilmiş bir gariban öğretim üyesi bangır bangır bağıırıyor: "Beni kimse zorla Türk yapamaz, ben Kürt'üm!" diyor. İnsan ister istemez "Dünyada bir Kürt devleti var da biz mi bilmiyoruz?" diye düşünüyor. Kürt devleti yok. O halde nasıl Kürt oluyor? Bir egemen devlet "senin" etnik tercihlerine bakmaz. Vatan-daşı olmak hakkına sahipsen sana "senin" siyasal üst kimliğinin simge ve belgesi olarak "sana" bir kimlik ve pasaport verir. "Sen" o siyasal üst kimliğin belgelerini taşımaya layık olmasan da...

Ama gariban öğretim üyesi, tıpkı bir şımarık çocuk gibi, "Bana ne, bana ne, ben Türk değilim, Kürt'üm!" diyor. İşin kolayı var: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıkar ve (varsa) bir Kürt devletinin vatandaşı olur. Belki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayı ilginç bulmuyordur, o zaman isterse Almanya vatandaşı olur, ama gene Kürt olamaz, Alman olur.

Demek ki Kürt olmak için, hemen bir Kürt devleti kurmak zorunda!

Bu türden hırdavatlar Türk olmaktan neden bunca nefret ediyorlar? Türkiye Cumhuriyeti kurulmadan önce Osmanlı İmparatorluğu'nun bir tebaası olarak bir "Osmanlı" ve dolaylı da olsa bir "Türk" idi. Mensup olduğu etnik aşiret Osmanlı devletinin bir vassalı (Kul, uyruk, bağlı, bağımlı) idi. Kendi başına herhangi bir hukuki ve hükmi şahsiyeti bulunmayan bir konum.

Hiçbir ortağı bulunmadan Osmanlı devletini kuran insan topluluğunun adı da "Türk". Osmanlı devletine yabancılar "Türk İmparatorluğu" diyorlar. Sèvres Antlaşması'nda bile "Türk" sözcüğü var. Abdülhamid'e muhalefet eden Osmanlılar'a bütün dünya "Genç Türkler" ("Jeuns Turcs") adını takmış. Aralarında Arnavutlar, Araplar, Kürtler var. Ama "Genç Türkler!"

Osmanlı Devleti'nin yıkıntısı üzerinde kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran öncü ve kurucu, asker ve sivil kadronun içinde Arnavutlar, Araplar, Kürtler, Çerkezler var. Ama bir tek adları var dünyada: "Kemalist Türkler".

Biraz kırıncı olacak ama olsun: Bu tarihsel bağlam içinde Türkiye Cumhuriyeti kurulurken "Kürt" esas oğlan, yani "asli kurucu unsur" değildi. Asli unsur, içinde onlarca etnosun yer aldığı bir siyasal üst kimlik "Türklük" vardı. Şimdi biri çıkmış, "Jenerikte benim de adım olsun!" diyor. Ama kardeşim, "Kürtlük" yaşadığı coğrafyada hiçbir zaman bir siyasal üst kimlik olmadı ki!..

Sonuç olarak geçmişte olanları unutmak ve bir "tabula rasa" üzerinde konuşmak gerek. "Kürt"ün, "Cumhuriyet kurulurken hakkım yendi" saplantı ve yanılsamasından kurtulması gerek.

Kürdistan Teâli Cemiyeti'yle yüzleşmesine de gerek yok. Ama bu cemiyetin kendisine yaptığı kötülükleri bilmesi yeter.

Gerçekten demokratik bir anayasa ve demokratik yasalarla donanmış devlet örgütü, bütün vatandaşlar için, eşitlik ve özgürlük can suyunu sağlayabilir. "Kürt"ün bonus olarak özel anayasal güvence istemesi epeyce kapis olmaz mı?

Üniter devlette egemenlik bölünemeyeceği için Türkiye'nin belli bir bölgesinde Kürtçe eğitim öğretim de mümkün değil. Böyle bir şeyi AKP bile “hulle” ile mümkün kılamaz.

O halde “Kürt” Türkiye'den ayrılmak istemiyorsa, “Anadilde eğitim öğretim” iddiasından vazgeçecek ve “Anadilini öğrenme özgürlük ve hakkı”nın tam anlamıyla uygulanmasını isteyecek. Ya da bölgesel özerklik, federasyon yahut bağımsız devlet.

Önceki yazımdan bir bölüm aktaracağım: “10 Şubat 1922 günü ‘Kürdistan’a Özerklik’ adı altında bir yasanın kabul edildiği iddia edilir ama böyle bir yasanın kabul edildiğine dair herhangi bir kanıt ve kayıt bulunmamaktadır. Kabul edildiği iddia edilen yasanın 15. maddesi şöyledir:

‘Türkçe, yalnızca Kürt Millet Meclisi’nde, Valilikte ve Hükümet idaresinde kullanılır. Bununla birlikte Kürtçe okullarda öğretilir ve Valilik, ilerde Hükümetin resmî dili olarak tanınması yönünde herhangi bir talebe temel oluşturmamak şartıyla Kürtçe kullanmayı özendirir.’” (Doğu Perinçek, Kurtuluş Savaşı’nda Kürt Politikası, 3 baskı 2010. s. 379)

Yorumlayalım: Kürtçeyi öğretebilirsin, öğrenebilirsin ama onu üniter bir devlette eğitim ve öğretim dili haline getiremezsin.

26 Nisan 2013

TARİHİ ÇARPITMAK (5)

Ağızlarının suyu akarak tarihle yüzleşme seferlerine, cihatlarına çıkıyorlar ama hiçbirinin aklına “Kürdistan (Kürt) Teali Cemiyeti” gelmiyor. Aceba neden?

Kürdistan ya da Kürt Teali Cemiyeti, Osmanlı Devleti’nin son döneminin en hain siyasal oluşumlarından biri. İlk üç girer. Bu konuda son on yılda benden başka birinin özel yazı yazdığını,

yazılarında değindiğini anımsamıyorum. Her önüne gelen Kürt Sorunu'ndan söz ediyor ama hiç kimse Kürdistan Teali Cemiyeti'nin adını anmıyor. Sadece romancı Erendüz Atasü (Cumhuriyet, 04.04.2013) kısa da olsa değindi. Bunu da şükür.

Bir önceki yazıma, "30 Aralık 1918'de kurulan Kürdistan Teali Cemiyeti'nin yapıp ettikleri bilinmeden Kürt sorununu doğru değerlendirmenin olanağı yoktur" diye başlamıştım. Şimdi, 8 yıl öncesine dönelim ve Hürriyet gazetesinde (16.09.05) yayınlanan "Kürdistan Teali Cemiyeti" başlıklı yazımı okuyalım:

KÜRDİSTAN TEALİ CEMİYETİ

Kuruluş Tarihi: 17 Aralık 1918. Kuruluş yeri ve merkezi: İstanbul, Çağaloğlu 'İçtihat Evi' yanında.

Kurucu ve yöneticiler: Reis, Seyyit Abdülkadir Efendi (Şeyh Abdullah Efendizade), Hüseyin Şükrü (Baban) Bey (Genel Yazman), Dr. Şükrü Mehmet (Sekban) Bey, Muhiddin Nabi Bey, Babanzade Hikmet ve Aziz Bey.

Tarık Zafer Tunaya, Hürriyet Vakfı Yayınları (1986) tarafından yayınlanan 'Türkiye'de Siyasi Partiler (Cilt: II, Mütareke Dönemi) adlı kitabında bu konuyla ilgili olarak şunları yazıyor: 'Yöneticilerin isimleri burada tamamlanmıyor. Bu isimleri Ord. Prof. Şükrü Baban'la 1 Temmuz 1976 tarihli konuşmamızda saptadık. Tam listeyi saptamak olanağı bulamadık. Kurucu, yönetici, faal üye olarak şu isimlerin de eklenmesi gerekir: Kâmrân Âli Bedirhan, Necmettin Hüseyin, Kürt Amele Reisi Reşit Ağa, vb.' (s. 186-187) İşgal ve parçala(n)ma girişimleri Mütareke (Mondros Mütarekesi) döneminin siyasal yaşamı üzerinde etkili olmuşlardır. Bu ortam Doğu ve Güneydoğu'nun Kürt asıllı feodallerini ve politikacılarını da harekete geçirmiştir. Kürdistan davasının bazı temsilcileri de, Osmanlı mirasını kapışma furyası içinde, kendilerine hem pay, hem de koruyucu aramışlardır. Bölgeye ve

sorunlarına egemen olmak, İngiliz politikasının ana çizgisidir. Bu politikanın bölgesel ajanları olarak yeni Lawrence'lar sahneye çıkartılır. Sınırlarını İngiltere'nin çiziceği Kürdistan devleti için Şeyh Mahmut Elberzenci ile diyalog kurulur. (s. 187-188) İngiltere'de aradığı koruyucuyu bulan Kürdistan Teali Cemiyeti (KTC), ayrılıkçı ideolojisine bağlı olarak Ermeniler tarafından 'tehcire uğramış Kürtlerin' yerlerine döndürülmesini, Kürdistan'a Kürt memurların atanmasını istemiştir. İngiliz kontrolü altında kurulmuş olan Kürt hükümetiyle ilişki kurmak için çalışmalar yapmıştır. KTC, amacının ancak Sevr Antlaşması'yla gerçekleşebileceği kanısında olduğu için, özellikle Güney Anadolu ve Irak bölgesine egemen olan İngilizlerden yana olmuştur. Bu nedenle İngilizlere 'derin ve samimi bir itimatla' bağlanmayı öngörmüştür. Anadolu'da şubeler açarak 'Câmia-i Osmaniye'den ayrılma isteği ve İngilizlere yönelik eylemleri İstanbul hükümetlerini kızdırmıştır. Cemiyet, kendisini Kürt davasının tek ve gerçek temsilcisi saymış, İstanbul'a gelen Amerika heyetiyle bu sıfatla ilişki kurmuştur. (s. 191) Kürdistan Teali Cemiyeti, Ermenistan'ın kuruluşunu tanımış, Sevr Antlaşması kanalıyla İngilizlere tamamen bağlanmıştır (s. 196-197). Cemiyet bu haliyle PKK'nın ilham kaynağı olmuştur. Kürtler için Cumhuriyet'in iki kurucusundan biri olmak zırvasını savunanların, Tarık Zafer Tunaya'nın adını verdiğim kitabından 'Kürdistan Teali Cemiyeti' bölümünü okumalarını salık veririm.

Kürdistan Teali Cemiyeti ile PKK arasında kimse devamlılık ilişkisi kurmadığı için, 7 yıl 7 ay 24 gün sonra konuya dönmek zorunda kalıyorum.

Koçgiri (1921) ayaklanmasında başrol oynamış olan Baytar Nuri (Dersimi) Kürt Teali Cemiyeti üyesidir. Aynı Baytar Nuri Suriye'de kurulmuş olan, 2. Ağrı isyanının (1927) kışkırtıcısı ve Ermeni işbirlikçisi Hoybun Cemiyeti'nin yöneticisidir.

Bu arada kuşkusuz Said Nursi'yi unutmamak gerekir. Said Nursi, İstanbul'da, Kürt Neşr-i Maarif Cemiyeti'nin kurucuları arasında yer almıştır. (Türkiye'de Siyasi Partiler, Cilt II, s. 215)

İngiliz Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından Bağdat'tan yazılan gizli raporda, Kürtleri Türklere karşı kışkırtarak ayaklandırmak amacıyla kurulmuş olan Kürdistan Teali Cemiyeti'nin kurucuları arasında Said Kürdi'nin (Nursi) de adı geçer.

Kürtçü ve İslamcı Altan Tan, Kürt Sorunu (Timaş) adlı kitabında Kürt Teali Cemiyeti'nin ihanetlerinden hiç söz etmez ama gerçek dışı, zihin bulandırıcı şeyler yazar ve kirli çamaşırları yıkamaya çalışır. Güya Cemiyet'in radikal kanadı Bedirhaniler Osmanlı devletinden ayrılmaktan yanaymış, ama Seyyid Abdülkadir'in temsil ettiği İslamcı kanat Türklere yardımcı olmuş. Güya Seyyid Abdülkadir, Sèvres'e karşı çıkmış (s. 159).

Peki, Paris Konferansı'nda Ermenilerle anlaşılan Şerif Paşa'yı destekleyen Şeyh Seyyid Abdülkadir değil mi? Altan Tan, Baytar Nuri'yi (M.Nuri Dersimi) tanık göstererek şöyle yazıyor: "Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı boyunca bütün güçleriyle birlikten ve beraberlikten yana tavır koyan Seyyid Abdülkadir ve oğlu, 1925'te Şeyh Sait Hareketi'nde isyan ile ilgili, tespit edilen hiçbir katkıları olmamasına rağmen idam edildiler." (s. 159)

Şıracının tanığı kim? Koçgiri Ayaklanması'nın ikinci adamı Baytar Nuri. Seyyid Abdülkadir kim? Kürt Teali Cemiyeti'nin kurucu başkanı.

29 Nisan 2013

İNSAF BE YAHUUUU!..

22 Nisan 2013 tarihli Sözcü gazetesi ondan fazla Kürt asıllı Türk siyasetçisinin fotoğrafını yayınlamış ve üzerine şöyle bir manşet atmış: "Bu ülkede Kürt sorunu değil, PKK sorunu olduğunun ispatıdır. Meclis'te 150'ye yakın Kürt vekil var. Bu ülkede Kürtler'den cumhurbaşkanı da, işadamı da, sanatçı da çıktı!"

Sözcü'nün yayınladığı fotoğraflar: İsmet İnönü, Turgut Özal,

eski başbakanlardan Ferit Melen, Tarım Bakanı Mehdi Eker, Bülent Arınç, Zafer Çağlayan, Mehmet Şimşek, Cüneyt Zapsu... Sonra şarkıcı ve türkücü adları, sinemacılar, işadamları. Sadece sayısı kalabalık gangsterler ve kabadayılar eksik.

Gazetenin verdiği bilgiye göre günümüz TBMM'sinde AKP sıralarında 70, CHP'de 35, MHP'de 8, BDP'de 25 adet Kürt asıllı milletvekili varmış. 25 kişilik AKP kabinesinin 9 bakanı Kürt asıllı imiş.

Bu memlekette bir yığın “teneke” şöhret vardır. Özellikle de basıncılık mesleğinde. Adları usta, üstat ve kıdemli anlamına gelen “Duayen” (doyen)'e çıkmıştır ama kendileri ancak bir “muayen” (moyen)'dir. Yani sıradandırlar. Eskiden bunlara Bâb-ı Âli'de “Şöhret-i Kâzibe” (yalancı şöhret) denirdi.

Akil Adamcılar Ege Bölge Heyeti Başkanı Tarhan Erdem, “Kardeşsek, aynı haklara sahip olacağız, aynı imkâna, aynı eğitime, aynı yönetime katılma hakkına sahip olacağız. Çözüm süreci bunu temin etmekten ibarettir” demiş. Bu müthiş(!) cümleyi söylerken yanında olmadığım için “demiş” diyorum. Demıştır!

Kürtler, Tarhan Erdem'in sözünü ettiği haklardan Kürt oldukları için mi yoksunlar ki Tarhan Erdem böyle konuşmuş. O cümle bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarıyla ilgili olmak zorunda. Kapitalizmin egemen olduğu ülkelerde ne yazık ki vatandaşlar arasında eşitlik söz konusu değildir ve bu eşitsizliği bizzat kapitalizm yaratır.

Aynı Tarhan Erdem 22 Nisan 2013 tarihli Radikal gazetesinde Akil Adamcılık'a yaraşır şeyler yazıyor. (“Adam” sadece “erkek” anlamına gelmez, kadını ve erkeği de içerir. İnsanın eş anlamlısıdır.)

Bir vakitler Cumhurbaşkanlığı'na vekâlet eden Kürt asıllı senatör Sırrı Atalay, Sözcü gazetesinin anlatmak istediği şeyi söylemiş. Galiba “Bu memlekette Kürtler her şey olabiliyor” demiş.

Bunun üzerine ezelden beri hak ve adalet savaşçısı olan Tar-

han Erdem, Sırrı Atalay'a "Sırrı Bey, Kürt olduğu için senatör seçilmedi ki Türk olarak seçildi ve bir türlü de Kürt olamadı" deyivermiş. Tarhan Erdem bu, Sırrı Atalay'a böyle bir şey söyledi mi söylemedi mi bunun hiç önemi yok. Şimdi yazması önemli!

Bu cümle gösteriyor ki Tarhan Erdem'in Türklük'ten, Kürtlük'ten hiç mi hiç haberi yok. Türkiye Cumhuriyeti yasalarına göre kamu hizmeti görececek olanların (memur, asker, polis, milletvekili, vb.) "Türk" yani Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması zorunludur. Başka bir ülkenin uyruğunda olan kimseler Türkiye'de kamu hizmeti göremezler. (Çift vatandaş olanların durumu hakkında bilgim yok!).

Yasalar "Türk ırkı"ndan olanlar demiyor. Demediğine göre T.C. nüfus kâğıdına sahip olan herkes kamu hizmetinde görev alabilir. Hıristiyan azınlıktan olan T.C. vatandaşlarının bazı kamu hizmetlerinden görev alamamaları Cumhuriyeti yönetenlerin en büyük ayıbıdır. O başka!

Ama başka olmayan bir şey var ki o da şu: Kürt asıllı Sırrı Atalay, "Kürt olarak" ancak bir Kürt devletinin senatörü olabilirdi. Türkiye Cumhuriyeti Senatosu'na da ancak bir Türk olarak girebilirdi. Resmî Türklük ya da Kürtlük, kafa kâğıdı ve pasaportla ilgilidir.

Yıllar önce Sofya'da kadim dostum ve kardeşim, dönemin Bulgar Yazarlar Birliği Başkanı şair Lubomir Levçev'e, Hasan Karahüseynov, Naci Ferhadov ve Fehim Hüseyinov'u kastederek "Türk şairleri gördün mü?" diye sormuştum. O da "Şu anda Sofya'da senden başka Türk şair yok!" demişti.

Anladikos bre more!

Kafkas Kültür Dernekleri Başkanı Oğuz Berk, 23 Nisan 2013 tarihli Yeni Şafak'ta "Ben Türk değilim. Annem de Çerkez, babam da Çerkez, dedemin nüfus cüzdanı da Çerkez... Ne yapayım, Allah beni Türk yaratmadı yani istesem de değiştiremiyorum. Allah aciz değil, isteseydi beni Türk yaratırdı" diyor.

Kendisinin de dediği gibi Oğuz Berk'in kafası karışık: Dedesinin nasıl Çerkez nüfus kâğıdına sahip olduğunu anlamak

mümkün değil. Bir Çerkez devleti mi vermiş o kimliği dedesine? Nerede o Çerkez devleti?

Çerkezlik Kafkas halkları için bir üst kimlik olarak kullanılır ve bu üst kimlik altında birçok etnos yer alır. Bunlardan hangisine mensup Oğuz Berk?

Diyelim ki Çeçen! Çeçen olduğu ne malum? Milyonlarca yıllık insanlık tarihinde Türk gerçekten Türk mü, Kürt gerçekten Kürt mü, Fars gerçekten Fars mı, Bulgar gerçekten Bulgar mı? Bilimsel olarak, Türklük, Kürtlük, Çerkezlik, Bulgarlık, Farslık bir varsayımdır, sanaldır?

Bir zamanlar Urfa'da, Antakya'da, Kudüs'te Haçlı Seferleri artığı Hıristiyan devletler vardı? Bunların Hıristiyan halkları ne oldu? Yeniçeri kökenli ailelere ne oldu? Haçlı Seferleri'yle gelen yoksul Franklar, Cermenler, Normanlar, Britonlar, Saksonlara ne oldu, hepsi geri mi döndü? Anadolu'nun yerli halkları atomlarına mı ayrıldı?

Bilim adamlarına göre Oğuz Berk'in sözleri varsayımsal bir iddia. Kökenin ne olduğunu kanıtlaması için bir gen raporu getirmesi gerek.

Artık bilime göre ırk diye bir şey yok. Irkların tamamı sahte! Bana inanmayan Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları tarafından yayımlanan "İnsanın En Güzel Tarihi"ni (Eylül 2000, s. 43) okur. Artık bilim alanında ırk sözcüğü kullanılmıyor. Bunun yerine sanal "etnos" kullanılıyor ki bu sözcük kültür alanıyla sınırlı. Genetik olarak ırk ve soy yok. Herkes Osmanlı sülalesi kadar melez! Sanal Türk olmak istemeyen ya kendi devletine gider ya da kendi devletini kurar!

30 Nisan 2013

NE OLDUM DELİSİ OLANLAR

1960 yılının haziran ayı. Ankara'nın o canım Piknik'inin tarasasında Ahmed Arif, Mehmet Kemal ve ben oturmuşuz. 27 Mayıs'tan en çok 3-4 hafta sonra. Ahmed Arif 33 yaşında, Mehmet Kemal 39 yaşında, benim 24'e girmeme 3 ay var.

Okul bitmiş. Fransızca öğretmenini olarak gideceğim yeri öğrenmek için kura çekimini bekliyorum. Fransa'ya gönderilmem gerekirken, bir asistan öğretmenlik yapmaya niyetli olmadığımı ileri sürdüğü için, yerime iki kız öğrenci seçilmiş.

Ahmed Arif, engelci asistana ünlü küfürlerinden birini savunuyor.

Mehmet Kemal, "Lan oğlum, sen bu 27 Mayıs'a bakma, bu düzen sana öğretmenlik yaptırmaz. Aklın varsa, Ankara'dan kılmılda. Ya bir gazeteye gir ya da Radyo'ya girmek için bir torpil bul."

Ahmed Arif, kendi çalıştığı gazete ile benim için görüşeceğini söylüyor.

Askerlikten sonra, Fransız hükümetinin açtığı burs sınavını kazanarak, Paris Üniversitesi'ne gittim.

Mehmet Kemal haklı çıktı. 1969'da öğretmenlikten ayrılmak zorunda kaldım ve henüz Adalet Partisi'nin el uzatamadığı özerk TRT'ye girdim.

Öğretmen olmadan önce, sırasıyla, gazoz ve simit satıcılığı, kebabçı ve kahve çıraklığı, iplik ve dokuma fabrikası işçiliği, maliye memurluğu, kütüphanecilik yapmışım. 12 Eylül döneminde TRT Televizyonu'ndan ayrılmak zorunda kalınca, kimse iş önermediği, ben de iş için kimsenin kapısını çalmadığım için, evimde oturup 7 yıl çeviri yaptım. 1988 yılında Erdal Öz, Can Yayınları'na editör olmamı istedi. O tarihe kadar editör sıfatıyla hiç kimse bir yayınevinde çalışmamıştı. 1995'te Can Yayınları'ndan ayrılıp Telos Yayınları'nı yönetmeye başladım. Beş yıl sonra ayrıldığım zaman, Telos Türkiye'nin en önemli yayınevlerinden biriydi. Telos'ta yayınladığım yazarlardan şimdiye kadar ikisi

Nobel Ödülü aldı. 2000 yılında Hürriyet gazetesinde yazmaya başladım.

1980'den itibaren ülkenin en önemli dergilerinde (Varlık, Yeni Düşün, Gösteri, Dünya Kitap, vd.), kısa bir süre Yeni Yüzyıl gazetesinde siyasi ve toplumsal yazılar yazıyordum. Bu yazılar 6 kitapta yayınlanmıştı. Dört tane de edebiyat kuramı kitabım yayınlanmıştı ve tanınmış bir şairdim. Hürriyet'te yazmaya başladığımda telif ve çeviri yüzden fazla yayınlanmış kitabım vardı.

Ertuğrul Özkök bu entelektüel kargoyu göz önünde bulundurarak Hürriyet'te yazmamı önermişti. Ama asıl Türkiye'nin çok partili demokrasiye erken geçtiğini ileri süren yazılarımdan etkilenmişti. "İspanya, Portekiz ve hatta Yunanistan gibi 1975'ten sonra demokrasiye geçse, Cumhuriyet daha sağlam bir zemine otururdu" diyordum.

Ertuğrul Özkök, sanki yaptığı anlaşılmasın diye utanarak, çekinerek gazeteye beni arka kapıdan soktu. Beş yıl kadar Hürriyet Avrupa'da, Hürriyet Pazar'da gizledikten sonra Vuslat Hanım'ın zoruyla ana gazeteye aldı.

Benim gibi yayın ve entelektüel kargosu olan birinin Hürriyet'e davul zurna eşliğinde girmesi gerekirdi.

Ama bu ülkede, "Gazete", edebiyat ve felsefe kökenli (Zola, Ortega y Gasset, Albert Camus, Sartre, Fuentes, Marquez gibi) yazarlardan ürkölüyordu. Özgür ve bağımsız kalacakları, eğilip bükülmeyecekleri için.

Bulabilirsiniz, 1980-1999 yılları arasında yazdığım yazıların yer aldığı 6 kitaptan oluşan "Yazmasam Olmazdı" ve "Mahşerin Üç Kitabı"nı okuyun, yazıların çoğunda 2002 sonrasında olacak olanlar haber verilmektedir: Tevhid-i Tedrisat Kanunu, imam hatip okulları, okulların ve devlet kurumlarının İslamileştirilmesi... Bu yazılara Hürriyet gazetesinde de devam ettim. Felaketi haber verdim ama sadece güncelle ilgilenen, geçmişi unutan ve geleceği öngöremeyen "Muhabir-gazeteci" kafası yazdıklarımın önemini anlayamadı. Taa 4+4+4 Yasası'na kadar.

Anadilde Eğitim'in ne anlama geldiğini anlattığım yazıları

da henüz anlamış değiller. Üniter bir devlette resmî dil dışında bir başka etnik dille öğretim yapmanın ancak federatif sistemde mümkün olduğunu yazdığım zaman da anlamadılar. Bugün de anlamıyorlar.

Diyelim ki PKK'ya istediği her şey verildi ve anadilde öğretim, ikinci aşamaya kaldı. Bu hak verilmezse, uyur taklidi yapan PKK hemen silaha davranacaktır. Silah zoruyla bu hakkı aldı diyelim. Bu ancak üniter devletin federe devletlere bölünmesiyle mümkün olur. Bu yazdıklarımı anlamayanlar, anlamak istemeyenler günü geldiğinde anlayacaklar.

Üniter devlet, nüfusu kalabalık bir etnosa anadilini özgürce öğrenmek hakkından fazlasını veremez. Bu nedenle AKP tarikatı ve yandaşlarının “Barış Süreci” diye diye göbek attıkları dönemin başarıya ulaşması, sadece anadilde öğretim hakkı nedeniyle, mümkün değil.

KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan, “Biz Ortadoğu’da bütün halkların birlikte eşit bir şekilde, demokratik bir ortamda kardeşçe yaşamalarından yanayız. Bu da demokratik konfederalizm ve federasyon ile olur. Ulus devletlerde diktatörlük olur” (Yurt, 27.04.13) diye buyuruyor.

Anadilde öğretim hakkı gibi, Karayılan’ın bu sözlerinin de ne anlama geldiğini “Gazete”nin ve “Gazeteci”nin anladığı kanısında değilim. Barış süreci, PKK’nın çekilmesi gibi ıvır zıvırla uğraşıyorlar. Gerçek sorun onların sandıkları değil, benim yıllardır yazdıklarımıdır.

Murat Karayılan, Cumhuriyet’in ulus devletini beğenmiyor, onu yıkmak istiyor. Murat Karayılan sözünü ettiği federal ve konfederal devleti kimlerle kuracak. Türkiye böyle bir amacı kabul etmez ve düşmanca tavır sayarsa ne olacak?

AKP tarikatı, Kürt sorununu, laik devleti yıkmak için kullanıyor. Kendi devletiyle savaş halinde olan AKP tarikatı neden Kürt sorununu şıpın işi kapatmak istiyor. Düşünün biraz!

3 Mayıs 2013

OH BE NİHAYET!..

Ya 24 ya da 25 Temmuz 2003. Hayat sigortası yaptırılmadan, savaşı izlemek için Irak'a gitmişiz: Yalçın Doğan, Faruk Balıkcı, Ferit Aslan ve ben. Zaten birkaç gün sonra Bağdat'ta ABD askerlerine esir düştük. Ölümle aramızda bir sigara kâğıdı vardı.

Ya Erbil'de ya da Süleymaniye'de Faruk ya da Ferit dört sütun gösterdi ve "Abi bak bu dört sütun Irak, Türkiye, İran ve Suriye Kürtlerini temsil ediyor. Dördü birleştiği zaman tepeleri birleştirilecek" dedi. Irak Seferi gözlemlerimi 24-29 Temmuz 2003 tarihleri arasında Hürriyet'te yazdım. Son zamanlarda olanlar dört sütundan üçünün tepelerinin yakında birleşeceğini gösteriyor.

2 Mayıs 2013 tarihli Milliyet gazetesinde, BDP Eş Genel Başkanı Selahaddin Demirtaş'ın "Bölünmeyi önleyecek özerkliktir" dediğini okuyunca, işte o zaman "Oh be nihayet!" dedim. "Yıllardır işte bunu söylettirmek istiyordum!" Ama bu insanların bizleri çocuk yerine koymak gibi tuhaf bir huyları da var. Özerklik bölünmeyi önlemez, tam tersine bölünmeye giden yolu açar.

Hürriyet Avrupa'da yayınlanan ve "Fesatlar Sarmalında Türkiye" (Remzi Kitabevi, s. 158-173) adlı kitabımda yer alan "Kendal Nezan'ın Kantarı" yazı dizisi (7-9 Ocak 2005) aralarında olmak üzere 2000'den bu yana yüze yakın yazı yazdım. Bütün yazıların anahtar kavramı "Anadilde Öğretim" idi. Süreç şu: Anadilde Öğretim = Özerklik Federasyon Bölünme.

Konuyu daha iyi kavramanız için bir başka 15 yazılıklı bir dizimi tanıtmak zorundayım: "Kürtçülük Sorununun Ters ve Yüzü" (Hürriyet, 02.09.2009 - 27.09.2009). Yazıları "Direnen Cumhuriyet" (Destek Yayınları, s. 281-313) adlı kitabımda da bulabilirsiniz.

Şimdi, 5 Eylül 2009 tarihinde yayınlanan, dizinin üçüncü yazısını okuyalım:

ÜTOPYA DA GERÇEKTİR:

Falcı olmadığım gibi ham hayalci de değilim Türkiye konusunda. Ancak ülkenin artık 2009 öncesinin Türkiye'si olamayacağını da biliyorum.

On yıldır söylenen cümlelerin, yanlış kullanılan kavram ve deyimlerin, özellikle saptırılan metinlerin gerisindeki anlamları ve gizlenen talepleri yorumlamak için ter döküyordum. Düşünsenize, “Kürtçenin özgürce öğrenilmesinin önündeki engellerin kaldırılması” ile “Anadilde öğretim” arasındaki farkı en azından yüz kez yazdım ama öğrenmesi gerekenler on yılda öğrenmediler. Taa 3 Eylül 2000’de “Anadilde eğitim değişiminin kapsamı çok geniş: Kürtçenin resmî dil olması; anaokulundan üniversiteye kadar eğitimin içerdiği bütün derslerin bu dilde yapılması anlamına geliyor” diye uyarıda bulunmuşum.

Daha sonra şöyle bir formül oluşturmuşum: Anadilde öğrenim = Federasyon ya da ayrılık!

Daha bu kavramları kavramaktan aciz kimileri (Eski CHP’liler, üniversite âlimleri ve can sıkıcı birtakım zevat.) CHP ve solu AKP’nin açılım sürecini desteklememekle suçluyorlar.

Kürtçülerin (PKK, DTP, Kürtçü yandaşları ve benzerleri) kafasından geçen, hayal ettikleri çözüm planını birkaç ay önce bir kâğıda yazmışım. Birlikte okuyalım:

1. Anadolu Federal Cumhuriyeti, Kürtler ve Türkler tarafından kurulmuş demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir. Federal ve federe devletlerin yapısı adem-i merkezîyetçidir.

2. Diyarbakır ve Ankara iki federe devletin başkentleridir. Federal başkent İstanbul’dur.

3. Federe devletlerin resmî dili olan Kürtçe ve Türkçe federal devletin resmî dili ve aynı zamanda eğitim ve öğretim dilidir.

4. Anadolu Federal Cumhuriyeti’nin özel bir bayrağı vardır. Kürt Federe Devleti’nin bayrağı PKK bayrağıdır. Türk Federe Devleti’nin bayrağı beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

5. Federe devletlerin dilleri öteki federe devlette isteğe bağlı seçmeli ders olarak öğretilir.

6. Her iki federe devletin kendi meclisleri, cumhurbaşkanları, bakanlar kurulu, kamu yönetimleri, kolluk ve polis kuvvetleri vardır. Yönetim ve yargı dilleri Kürtçe ve Türkçedir.

7. Her iki federe devlet kendi sınırları içinde vergi toplar. Kürt federe devleti, federal hazine ve bütçeye on yıl katkıda bulunmaz. Buna karşın federal bütçeden yüzde 25 katkı payı alır.

Abdullah Öcalan'ın basına sızan ve "iki halkın yan yana varlığından, yaşamasından" söz eden projesi, benim çalakalem, özensizce yazdığım 7 maddenin tamamını içermektedir.

Şu anda ne AKP hükümetinin ne de Kürtçülük tarafının kırmızı çizgili planlarını biliyoruz.

Durum böyle iken, açılım hamlesinin başta CHP olmak üzere muhalefet partileri, solcu kesimler, aydınlar, sivil toplum örgütleri tarafından desteklenmesini istemek ve girişime mesafeli duranları barış düşmanı ve savaş yandaşı olarak ilan etmek terbiyesizce bir zorbalıktır.

Ben Kürtçülük tarafının plan ve taleplerinin yukarıda ilan ettiğim 7 madde eksen ve doğrultusunda olacağından, ne yazık ki, eminim! AKP, bu politikayı kendi İslamcı politikaları için kullanıyor, kullanacak. Açılım paketinin zulasında türban da yer alıyor. DTP, "Türban serbest kalmadan PKK dağdan inmez" derse hiç şaşırırmam.

Gizli federasyon talepleri ve tehditleri karşısında, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran ulusun, federasyon yerine bölünmeyi tercih etmeyeceğini kim garanti edebilir?

Türkiye'de artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak!

"Özerklik" deyip geçilmesin. 1881'den bu yana, Paul Lafargue'ın deyişiyle omlet ve ahlak benzeri özerkliğin de türlü var. Özerk kentler, özerk bölgeler, özerk devletçikler. PKK nasıl bir özerklik istiyor, bunu henüz bilmiyoruz. Bu koşuldan vazgeçmeyeceklerini çok iyi bildiğim için herkesin ders çalışmasını tavsi-

ye ederim (Prof. Dr. Oktay Uygun, Federal Devlet, XII Levha Yayınları).

Bir süre sonra bu konuda gene yazmak zorunda kalacağımı tahmin ediyorum. Bir başka tahmin: Kaç yıl süreceğini bilemeyeceğim ayrılık sürecinin her türlü masrafını Ankara ödeyecektir!

NOTA BENE: 1. maddede yer alan “demokratik, laik hukuk devleti” artık geçerli değildir.

8 Mayıs 2013

ULUS DEVLET, ULUSAL DEVLET

Hakaret etme korkusundan uzaklaşıp açıkça yazmak ve söylemek gerek: Bir yığın budala ulus devletin, ulusal devletin ömrünün sona erdiğine inanıyor. Hele teneke üniversitelerin kıtıpiyoz öğretim elemanları. Ciddi bir eğitim öğretim sisteminde lise diploması bile alamayacak şirret tipler!

Ulus ya da ulusal devletin en kısa zamanda ortadan kalkacağını savunan kim varsa ya cahil ve budaladır ya da gizli olmayan ajan!

Francis Fukuyama 1992 yılında “Tarihin Sonu ve Son İnsan” adlı bir kitap yazarak, artık “liberal olan” ne varsa (ekonomi, siyaset, tarih, insan, vb.) son durak olduğunu, liberalizmden öte artık bir köy bulunmadığını ileri sürmüştü. Artık her şey küresel olacaktı. Tarihin sonu, ulus (ulusal) devletin ölümü anlamına geliyordu. Dünyadan habersiz olduğunu sezdirmek isteyen herkes artık tarihin ve ulus devletin sonundan başlıyordu söze. Özellikle de düşünce munkabızı, papağan öğretim elemanları. Bir de “muhabirlik”ten gelme köşe bülbülleri...

Bunların budalalıkları iyice tepemi attırdığı için, Hürriyet gazetesinde iki yazı yayınlamıştım: “Fukuyama Yanılmış Şimdi Ne Olacak?” (16.04.05) ve “Fukuyama’nın Öksüz ve Yetimleri” (26.04.05)

Budalaların güvendiği dağlara kar yağmış ve Francis Fukuya-

ma “State Building” (2004) adlı bir kitap yayınlamıştı. Bu herifler yabancı dil bilmedikleri için kitabın Türkçesinin yayınlanmasını beklemiştim. Kitap Remzi Kitabevi tarafından 2005 yılında “Devlet İnşası” adıyla yayınlandı. Fukuyama, yapısal olarak zayıf olsalar bile ulus devletlerin ortadan kalmasının dünyayı kaosa sürükleyeceğini 10 yıl içinde anlamıştı.

Francis Fukuyama artık şunları yazıyordu:

“11 Eylül sonrası dönem için, küresel politikada temel mesele, devletin nasıl küçüleceği değil nasıl yapılanacağıdır. Tek tek toplumlar ve küresel topluluk için, devletin güçten düşmesi bir ütopyanın değil bir felaketin başlangıcıdır.” (Devlet İnşası, s. 141)

“Egemenliğin Günbatımı’nı öne sürenler -ister sağ kanatta, serbest piyasanın savunucuları; ister sol kanatta, çok taraflılık yandaşları olsunlar- günümüz dünyasında ulus devlet egemenliğinin yerini neyin alacağını açıklamak zorundadırlar.” (age. s. 141)

“Net cevabın yokluğunda, ulus devlet egemenliğine geri dönmekten ve bir kez daha devleti nasıl güçlü ve verimli kılabileceğimizi anlamaya çalışmaktan başka seçeneğimiz yok.” (age. s. 142)

“Özelleştirme, özelleştirme, özelleştirme. Fakat yanılıyordum. Hukuk düzeninin, özelleştirmeden muhtemelen daha temel bir nokta olduğu ortaya çıktı.” (age. s. 32)

Bu heriflerin maymunlukları da ciddi bir maymunluk değil. Taklit edeceksen, sonuna kadar taklit et. Ustan yanıldığını itiraf ediyor, bari sen de peşinden git.

Bunlar yarım pabuçlu düşünür(!) ve kasaba siyasetçileri olduğundan, “Tarihin Sonu” mikro milliyetçilikleri ve gecekondü devletçikleri özendirdiği için, Fukuyama’yı bırakıp “Tarihin Sonu”na mürit oldular.

Cumhuriyet’ten ve onun ulus devletinden türlü nedenlerle nefret eden İkinci Cumhuriyetçiler, liberaller, İslamcılar, Kürtçüler hayallerindeki demokrasiyi(!) yıkılan ulus devletin temelleri üzerinde kurmayı hayal etmeyi sürdürdüler.

3 Mayıs 2013 tarihli “Ne Oldum Delisi Olanlar” başlıklı yazımdan bir alıntı yapalım: “KCK Yürütme Konseyi Başkanı Mu-

rat Karayılan, ‘Biz Ortadoğu’da bütün halkların birlikte eşit bir şekilde, demokratik bir ortamda kardeşçe yaşamalarından yanayız. Bu da demokratik konfederalizm ve federasyon ile olur. Ulus devletlerde diktatörlük olur’ (Yurt, 27.04.13) diye buyuruyor.”

Kara cahil çete reisinin hayal ve özlemleri bizi ilgilendirmmez. Modern ulus devlet ile demokrasinin birbirinin ayrılmaz parçaları olduğunu anımsatmak yeter de artar bile. Diktatörü ulus devlet değil demokrasisizlik yaratır!

Türkiye’yi de bulaştırmak istemeseler, cehenneme kadar yolları var.

Yeri geldiğine göre bir kez daha öğretmenlik yapalım: Konfederasyon ya da federasyon ancak hukuk, egemenlik, demokrasi, kültür ve uygarlık anlayışları türdeş (homojen) toplumlar arasında mümkün olabilir. Biri hükümdarlık öteki cumhuriyet ile yönetilen iki ülke arasında konfederasyon ya da federasyon olmaz. Biri laik, öteki teokratik düzenle yönetilen ülkeler arasında da olmaz. Örneğin Suriye & Ürdün arasında. Bunlar Arap ülkeleri arasında kaç kez denendi ama olmadı.

Kürt çeteleri, birlikte yaşamak için, Türkiye’ye ulus devletten vazgeçme önerisini yapamaz. Henüz aşiret düzeyinde ve düzeyinde yaşayan bir etnos, bütün yapılarıyla çağdaş bir devlete ilkel bir düzen zorlayamaz. (Nisan ayının son günlerinde, aralarında kan davası olan iki aşiretin, şeyhlerin, imamların huzurunda Kuran’ın altından geçerek (güya) barıştığını anımsayalım.)

Türkiye’nin büyük bir çoğunluğu böyle bir birlikteliği asla kabul etmez. Yüz yıl geriye gideceğine bölünmeye razı olur. 1923 yılında kurulan Cumhuriyet, sadece demokrasisini geliştirmeyi, mükemmelleştirmeyi kabul eder.

Kürtler, Türkiye halkının geri kalanı ile birlikte yaşamak istiyorlarsa, “geri kalan”a uymak zorundadır. İlk yapacakları iş, ayrılık anlamına gelen “Anadilde öğretim!” hakkı dayatmasından vazgeçtiklerini ilan etmek olmalı. Bir yığın gevezelik yapıyor ama bu konuşulmuyor.

Harbi konuşalım: Türkiye ile Kürdistan arasında federasyon

ya da konfederasyon ol(a)maz. İster Kuzey Kürdistan dedikleri yer ile ister tamamı ile...

Türkiye ile Irak'ın ve Suriye'nin Kürt bölgeleri arasında bir federasyon ya da konfederasyon kurulmasına kimse izin vermez. Kan çıkar!

AKP tarikatı, sadece laik devleti yıkmak için bu türden pis işlere özeniyor. Yürümeysi öğrenmeden dans etmeye kalkışıyor!

7 Mayıs 2013

CEMAL SÜREYA'NIN KÜRTLÜĞÜ

Doğu Perinçek, Aydınlık'ın 26 Mayıs 2013 tarihli sayısında "Cemal Süreya'ya ilişkin yanlış bilinenler" adlı ilginç bir yazı yayınladı. Şu anda Cemal Süreya konusunda konuşacak ve yazı yazacak konumda olan biri olduğum için bu yazıyı yazıyorum. Cemal Süreya hakkında ancak birkaç kişi söz alabilir: Muzaffer Erdost, Ülkü Tamer, Vecihi Timuroğlu, Ahmet Say, Günel Altıntaş... Şairler ve yazarlar sözlüğüne baktım. Cemal'i yakından tanıyanların çoğu ölmüş. Ölmüşler arasında Muzaffer Buyrukçu da var ki, anı ve tanıklık kitaplarında Cemal hakkında yazdıkları en azından 400 sayfayı bulur.

Cemal Süreya ile 1957 yılında "Pazar Postası" dergisinde Muzaffer Erdost'un odasında tanıştım. Ankara'da Tavukçu meyhanesinde, İstanbul'da Gazeteciler Cemiyeti'de, Cemal Süreya, Muzaffer Buyrukçu (Arnavut Mareşali) ve bendeniz içki içerdik. Muzaffer ve ben Cemal'in sırdaşıydık. İkisi de evimde ağırladığım ender insanlardandır.

Doğu Perinçek, Cemal'i yakından tanıması olanaksız birinin, onun "Aydınlık"çı ve "2000'e Doğru"cu olmadığını yazmasına haklı olarak içerlemiş. Şimdi yazacaklarımı Doğu da herkes de ilk kez duyacak:

Gazeteciler Cemiyeti'nin üst katındaki masada başlangıçta ikimiz olurduk. Saat 13'e doğru "2000'e Doğru"dan bir genç kız gelir elindeki zarfı Cemal'e verirdi. Zarfın içinde telif ücreti olurdu. Cemal'in en mutlu anlarıydı. İlk kez fark ettiğimde, gözümle "Nedir?" diye sormuştum. Cemal, kulağıma eğilmiş ve "Telif ücretim!" demişti, "Kendimi şair ve yazar hissettiğim en mutlu an!" Bir de Charles Boyer'ye benzediğini söylediği zaman mutlu olurdu.

Cemal'in Kürtlüğüne gelince: Bir Kürtçü gibi Kürtlükten söz ettiğini hiç duymadım. Bazen muhacirlikten ve üvey annesinden, kız kardeşinden söz ederdi. Bu konuda, yukarıda adını verdiğim arkadaşlarımızın tanıklığına güvenilebilir. Bir de Muzaffer Buyrukçu'nun anı-tanıklıklarına. O metinlerde Türk edebiyatının bir kuşağı yer alır.

Yaşar Kemal son yıllarda ana babasının Kürt olduğunu söylüyor. Ama buna karşın o Türk yazardır. Çünkü her kim ki Türkçe yazar "Türk" yazardır. Bir yazarın, bir şairin ülkesi, bayrağı, soyu ve sopyu, ırkı, ulusu, milleti, aşireti yazdığı dildir. Gerisi palavradır! Ben Türk olduğumu sanıyorum. Ama bir DNA testi yaptırırsam, belki sadece yüzde on oranında Türk olduğum sonucu çıkar.

2003 yılında da Kürt kökenli olan ama Türkçe yazan genç şairler epeyce gevezelik yapmışlardı. O zaman Hürriyet (10.10.2003) gazetesinde aşağıdaki yazıyı yayınlamıştım.

"TÜRKÇE SÖZLÜ ARAPÇA ŞARKILI"

Türkiyeli tanımlaması damdan düşmeden önce edebiyat dünyasında Türkçe Şiir, Türkçe Edebiyat gibi kavramları kullananlar, genelleşmesi için çaba gösterenler vardı. Bu zorlamalarla edebiyat dünyası güya demokratikleştiriliyordu. Bunların dışında Türkiye Şiiri, Türkiye Edebiyatı deyişlerine de rastladığımız oldu. Böylece,

Avrupa Birliği standartlarına uygun olarak Türkiye'nin çok kültür-lülüğü vurgulanmış oluyor(du). Vurgulanan ne şu, ne bu! Türkçeyi yazınsal ifade aracı olarak kullanan her yazarın Türk kökenli olmadığına ya da kendini Türk saymadığına dikkat çekilmek isteniyor(du). Edebiyat ortamı toplumun başka ortamlarına benzemez.

Bir devletin vatandaşı olmanın belgesi kimlik ve pasaporttur. Ama bu kimlik belgesi ve pasaport edebiyat ortamında geçmez. Bu ortamda yapıtınızda kullandığınız dil (lisan) geçerlidir; tanımlayan, belirleyen bu dildir.

“Türk” sözcüğünü “ırk” göstereni olduğu kaygısıyla ad ve sıfat olarak kullanmak istemeyenlerin içtenliğe inanmıyorum. Tam aksine, üst kimliği reddetmek için seçilen Türkiyeli, Türkiye Şiiri, Türkiye Edebiyatı gibi zorlamalar, etnisite gösterenini aşır alt kimlikle örtüşen ırkçı bir göstergeye dönüşmekte.

Kulaktan dolma yöntemiyle kendilerine örnek aldıkları francophone (Fransızca konuşan) sözcüğünün ne anlama geldiğine dikkat etmeliyiz: Fransız olmayan, (belki) Fransa'da oturmayan ama Fransızca konuşan kimselere frankofon denir. Anadili Fransızca olmayıp Fransızca'yı yazınsal dil olarak kullanan yazarların edebiyatı da Fransa'da “Littérature francophone” olarak tanınlanıyor. Bu sınıfa giren yazarlar, genellikle Cezayir, Tunus, Fas gibi eski Fransız sömürgesi çıkışlı ya da Denizötesi Fransız Toprakları'ndan gelen ve anadillerini değil de Fransızca'yı edebiyat dili olarak kullanan yazarlar. Bunlara Lübnan ve Vietnam kökenli yazarlar eklenebileceği gibi (varsa) Fransızca yazan Türkler de eklenebilir. Ama Fransa'da doğup büyümüş, bütün eğitimini Fransızca yapmış ve yazın dili olarak Fransız dilini kullanan Briton, Katalan, Bask, Korsika kökenli yazarlara frankofon yazarlar denmez, “Fransız yazar” denir.

Nereden bakarsak bakalım: Fransa ve frankofon örneğini Türkiye ve Türkofona çevirmemiz son derece güç. Ancak, bir başka devletin vatandaşı olup Türkiye sınırları dışında yaşayan ve Türkçeyi edebiyat dili olarak kullanan yazarların edebiyatına Türkofon edebiyat diyebiliriz.

Ama bu sözcüğü, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve Türkçeyi yazın dili olarak kullanan ve kendini bir alt kimlikle (Kürt, Rum, Ermeni, Gürcü, Boşnak, Laz, Çerkez, Roman, vb.) de tanımlayan yazarlar için kullanamayız.

Örneğin Ermeni dilinin yaşayan en büyük şairlerinden olan değerli dostum Zahrad (Zareh Yaldızcıyan) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak İstanbul'da yaşamakta, şiirlerini Ermenice yazmakta ve bütün dünyada Ermeni şair olarak tanınmaktadır. Zahrad'ın Ermeniliği etnisitesinden değil kullandığı dilden kaynaklanmaktadır. Türkçe yazsaydı Ermeni kökenine karşın Türk edebiyatının içinde yer alırdı.

12 Temmuz 2013

TÜRK KÜRT FEDERAL İSLAM CUMHURİYETİ

17 Kasım 2013 Pazar günü Diyarbakır'da en azından "Bölünme Paranoyası" ve "Şeriat Paranoyası" iddiaları fiilen sona erdi. Paranoya uçup gitti. Şeriat ve bölünme kaldı.

Ne idüğü belirsiz "daha fazla demokrasi"yi isteyen İslamcılar ile Kürtçülerin, liberaller ile soldan dönmelerin, bu kavramın içinin doldurulmasını, tanımının ve öğelerinin sayımının yapılmasını isteyenlere "Paranoyak" sıfatını yapıştırdıklarını anımsayalım.

"Daha fazla demokrasi"nin kuşkusuz kurumları ve kuruluşları, anayasa maddeleri, yasaları vardı, olmalıydı. Bunların ne olduğunu sır gibi saklıyorlar, söylemiyorlardı. Bu konuda soru soranları (ki sayıları fazla değildi), "Şeriat Paranoyası"na, "Bölünme Paranoyası"na kapılmakla suçluyorlardı.

İşte bu sona erdi!

18 Kasım gecesi, bir televizyonda (CNN), adamın biri (Osman Ulagay), laik düzeni savunan siyasal partilerin halka verecek,

vaat edecek hiçbir şeyleri olmadığı için, verecek ve vaat edecek bir şeyi olan AKP'nin 11 yıldır iktidarda olduğunu ve ekonomik başarısının inkâr edilemeyeceğini söylüyordu.

Burada duralım: “Laik partiler” ne demek? Siyasal Partiler Yasası'na göre bütün partilerin laik düzenin partileri olması gerekmiyor mu? Anayasa'ya ve yasalara göre laiklik Türkiye Cumhuriyeti'nin değişmez düzeni (statükosu) değil mi? Siyasal partiler bu değişmez düzen içinde iktidara gelip iktidardan gitmiyor mu? Bütün dünyada geçerli olan yasal protokol böyle değil mi?

AKP tarikatı hükümeti hâlâ iktidarda kaldığına göre, demek ki böyle değilmiş. Böyle değil, çünkü halkı ve öteki siyasal partileri mandepsiye bastırarak geçeceği deliği genişletti. Artık parti kapatmak hemen hemen olanaksız. Yasa değişmemiş olsaydı da işleri tıkırında giderdi, çünkü yüksek yargıyı kendine göre biçip dikmişti. AKP iktidara gelmek, hükümet olmak için değil laik cumhuriyet rejimini değiştirmek için ortaya çıktı.

Adam, bu siyasal kalleşliği görmüyor ve utanmadan AKP'nin ekonomide başarılı olduğunu söylüyor. Halka gerçek yararı olmayan köpüklü “ekonomide başarı” senin ölçüne uyuyorsa, onun kurduğu teokrasiyi de kabul edeceksin, öyle mi?

Osman Ulagay, gerçekleri görüp söyleyenlere “paranoyacı” sıfatı yapıştıranlardan biri olabilir. Sayıları çok ama şans eseri olta-ya o takıldı. Kısmet işte!

Ama insanların öğrenmek hakkı var: AKP tarikatının anayasa ve yasa tanımadan, Milli Eğitim teşkilatını İslamileştirmesini, okulları imam hatipleştirmesini; Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bankacılık işlemlerine fetva veren şeyhülislamlığa dönüşmesini; 4-6 yaşlarındaki çocuklar için özel Kuran sınıfı açılmasını; Zinciriye medresesini gezen Bülent Arıncı'nın “Diyarbakır'ın asıl kimliği Müslümanlıktır” demesini nasıl değerlendiriyor bu hazretler acaba? Bunlar şeriat düzeninin gerçekleri mi yoksa paranoya mı? Gözünün önünde olanları görmeyenlere idraksiz demezler mi?

Artık fiilen (de facto) şeriat düzeni kurulmuştur. AKP'nin yerel ve genel seçimleri kazanması, cumhurbaşkanlığını ele geçir-

mesi durumunda resmen kurulacaktır. Bu gerçekleştiği zaman, laik cumhuriyetçileri paranoyak olmakla suçlayanların sığınacakları tek yer onların yanı olacaktır. Tabii tarikatlar, tekke ve zaviyeler de var!

Demek ki İslamcılarının istediği “daha fazla demokrasi”, AKP’nin şeriat hapını yutturmasıymış!

BDP’nin Kürt şoven milliyetçisi ve (kendi iddiasına göre) “şeriatçı” milletvekili Altan Tan, Barzani’nin Diyarbakır’a gelişini “Laik, Kemalist, ulusal devlet anlayışı tarihin çöplüğüne atıldı” sözleriyle değerlendirmiş. (Aydınlık, 19.11.2013) Bay Başbakan da, PKK’ya karşı vatan savunmasında canlarını veren subay, astsubay ve erleri “Boşu boşuna öldüler!” diyerek tarihin çöplüğüne atmış. (Aynı gazeteden).

Türkiye Cumhuriyeti’nin başbakanı Kuzey Irak Kürt Bölgesi’ni Irak anayasasında geçen adıyla anarak Kürdistan demiş ve bölgenin başkanı Barzani’yi mutlu etmiş. Bu sözcük Kürtleri Türklere daha bir yaklaştıracakmış.

Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir de CNN-Türk’ün 5N1K programında, “Bu zamana kadar Kuzey Irak derken Kürdistan dediysek, Türkiye’nin Güneydoğusu’na da Türkiye Kürdistan’ı dememizde mahsur yoktur. Tam tersine bu bizi birbirimize daha çok yaklaştırmış olacaktır. 90 yıllık bir ret ortadan kalkmış olacaktır” demiş.

Sözcükler var olan şeyleri tanımlarlar, betimlerler. İnsanlar, “masa”yı yaptıktan sonra ona “masa” demişlerdir ya da onu yapandan aldıkları zaman yapanın verdiği adı kullanmışlardır. Bu bakımdan, varlıkların, nesnelerin adları, sıfatları değil kendileri önemlidir. Ama bundan böyle sözcükleri yok etmek, yasaklamak da mümkün değil.

“Daha çok demokrasi”nin hedeflerinden biri bu idi zaten. Ama 1923’ten bu yana T.C.’nin kimliklerini (kafa kâğıtlarını), pasaportlarını taşıyanlar, T.C.’nin belediyelerinde evlenenler, T.C.’nin TSK’sında subay, astsubay, er olarak hizmet yapanlar; TBMM’de milletvekili ve T.C. hükümetinde bakan ve başbakan olanlar hangi hakla retten söz ediyorlar? Kendi retlerinden mi?

Tarih, PKK'ya karşı vatan savunmasında canlarını veren binlerce subay, astsubay ve er için “Boşu boşuna öldüler!” diyen Başbakan hakkında o anda kararını verdi: Ülkesine layık olmayan bir başbakan. Ulusal bilinçten yoksun başbakan!

Ancak böyle bir başbakan, “Laik, Kemalist, ulusal devlet anlayışı tarihin çöplüğüne atıldı” diye zırvalayan Altan Tan’a tepki göstermez. AKP de tepki göstermez. Çünkü küllisi laik, demokratik, ulusal Türkiye Cumhuriyeti’ne karşıdırlar.

Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir, televizyonda, “Türkiye Kürdistanı” için “Diş macunu tüpünden dışarı çıkmıştır, geriye sokamazsınız artık” diyordu.

Gerçekleri görenler, anadilde eğitilmiş “daha fazla demokrasi”nin, ulusal devletin üniter yapısını hedeflediğini söylüyorlardı. Goygoycular da “Yok canım, bal gibi olur!” diyorlardı.

Yumurta kapıya dayandı, folluğa ha düştü ha düşecek.

Folluğa düşen yumurtadan da “Türk-Kürt Federal İslam Devleti” horozu çıkacak.

Bu arada suçlu da belli oldu: T.C. Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Kürdi türkücü Perwer Şivan’dan özür dilemeyi ihmal etmiş. Kibar adamdır!

Demokrasi mi? Neyin demokrasisi gardaş?! Tren istasyona geldi. İnecek var! Demokrasi kâfir işidir, gâvur maslahatıdır (düzenidir)!

21 Kasım 2013

DİZİN

93 Harbi 201

1870 Vilâyet Nizamnamesi 71

1921 Anayasası 9, 10, 13, 14,
87, 88, 109, 110, 111, 112, 113,
116, 117, 119, 124, 144, 171,
172, 261, 1924 Anayasası 10,
87, 88, 111, 113, 116, 117, 118,
119, 171, 255

A

Abdullah Öcalan 14, 71, 80, 89,
90, 99, 100, 141, 152, 277

Abdûlmelik Fırat 69

Ağrı ayaklanması 70

Ahmed Arif 272

Ahmet Akgündüz 194, 195

Ahmet Emin (Yalman) 84, 109,
113

Ahmet Hakan 106, 191, 192

Ahmet İnsel 154

Ahmet Tulgar 37

Ahmet Türk 156

Ahmet Vefîk Paşa 199, 208, 209

Ahmet Yeşil 68, 70

AKP 10, 11, 12, 55, 67, 71, 104,
105, 106, 122, 123, 141, 142,
143, 144, 146, 147, 152, 153,
157, 158, 159, 161, 163, 170,
173, 174, 191, 197, 198, 200,
205, 207, 219, 221, 222, 223,
224, 225, 235, 247, 249, 251,

265, 269, 274, 276, 277, 281,
285, 286, 287

Alaaddin Dinçer 61

Alain Badiou 231

Ali Haydar Bozkurt 151

Altan Öymen 234, 235

Altan Tan 8, 245, 253, 254, 255,
256, 257, 258, 262, 268, 286,
287

Amasya Genelgesi 171

ANAP 51, 71

Andrew Duff 80, 81

Arap Baharı 205

Atatürk 11, 14, 80, 85, 108, 109,
110, 111, 112, 113, 119, 120,
121, 159, 171, 199, 212, 233,
237

Attila İlhan 113

Attilâ Tokatlı 228, 229

Avrupa Birliği 19, 20, 21, 22, 23,
24, 25, 28, 29, 31, 35, 36, 38,
44, 47, 49, 54, 55, 62, 64, 79,
92, 94, 100, 123, 125, 143, 180,
190, 204, 283

Ayastefanos Antlaşması 260

Aysel Tuğluk 155

Ayşe Hür 144, 233, 234

B

Babinger 196, 197, 199

Baki Özilhan 159

Balkan Savaşları 201

Barack Hussein Obama 232

Baskın Oran 20, 148, 149, 182,
183, 184, 185
Bayram Bozyel 128, 129
Bekir Sami Bey 111
Berlin Antlaşması 201, 260
Birgül Ayman Güler 225, 227,
238, 240, 241
Boğos Nubar Paşa 261
Bülent Arınç 188, 269, 285
Bülent Tanör 87, 116

C

Can Dündar 109, 110, 113
Celal Talabani 106
Cemal Gürsel 223
Cemal Süreya 15, 281
CHP 12, 37, 122, 141, 142, 143,
146, 147, 156, 157, 158, 159,
160, 163, 191, 192, 194, 212,
224, 225, 227, 235, 238, 240,
241, 263, 269, 276, 277
Cumhur Keskin 159
Cüneyt Zapsu 269

D

DEHAP 51, 56, 66, 67, 70
Demirtaş Ceyhun 121, 122
Demokrat Parti 125, 251, 252,
263
Deniz Baykal 158, 159
Dersim ayaklanması 70
Derya Sazak 154
Devrim Sevimay 43, 49, 50, 51,

52, 57

DGM 27

Doğan Avcıoğlu 196, 198, 207,
211, 214, 216, 217, 218

Doğu Ergil 144

Doğu Perinçek 88, 96, 112, 113,
261, 265, 281

DYP 51, 71

E

Eğitim-Sen 61, 63, 64

Ekrem Muhittin Yeğen 226

Emine Ülker Tarhan 240

Enver Paşa 211

Erdal Öz 272

Erdoğan Teziç 247

Eren Keskin 37

Ergun Özbudun 110, 111, 112,
122

Erol Kurubaş 96

Erzurum Kongresi 171

Eşref Erdem 143, 159

F

Ferhat Tunç 37

Ferit Melen 269

Fethi Naci 228

Fikret Bila 67

Francis Fukuyama 224, 278, 279

Franco (Fransisco) 29, 93, 95

Fransız İhtilali 208

Fuat Atalay 159

G

Gérard Chaliand 44
Gökhan Gencay 100

H

Hamidiye Alayları 69
Hasan Cemal 13, 64, 73, 74, 76,
92, 93
Hayati Yazıcı 154
Hayrettin Karaman 257
Hicri Özgören 37
Hikmet Çetin 159
Hilmi Aydoğdu 99
Hüseyin Aygün 191
Hüseyin Pazarcı 128, 129, 191,
247, 248

I-İ

I. Dünya Savaşı 201
II. Abdülhamid 69, 251
II. Meşrutiyet 70, 201, 251
I. Meşrutiyet 250
Işık Ergüden 234
İbni Haldun 221, 222, 224, 228
İbrahim Güçlü 65, 66
İdris-i Bitlisi 9, 11, 257, 258
İlhan Arsel 202
İlhan Egemen Darendelioğlu
223
İmam Taşçier 183, 184, 185
İsmet İnönü 113, 268
İstanbul Antlaşması 201
İstiklâl Mahkemeleri 65

İttihat ve Terakki Cemiyeti 96
İvo Andriç 230

J

Jacques Chirac 22
James Finn 203
Jean-Paul Sartre 46, 48
Joost Lagendijk 28
Josep Borrell Fontelles 35
Juan Carlos 29

K

Kadri Gürsel 234, 235
Karl Marx 15, 228, 229, 230, 231
Kastilyalı II. Fernando 36
Kâtip Çelebi 197, 198, 200
Kemal Burkay 154
Kendal Nezan 43, 44, 45, 46, 47,
48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 57,
73, 74, 275
Kırım Savaşı 70
KONGRA-GEL 79
Kopenhag Kriterleri 61, 62, 106,
125, 127
Kurtuluş Savaşı 9, 10, 15, 52,
88, 96, 112, 172, 174, 193, 211,
238, 239, 240, 252, 253, 254,
256, 260, 261, 262, 265, 268
Kuvayı Milliye 224, 236
Kürdistan Teali Cemiyeti 70, 76,
77, 78, 96, 266, 267, 268
KYDP 71

- L**
 Le Monde 39, 46, 97
 Le Nouvel Observateur 71
 Levent Köker 154
 Leyla Zana 36, 37, 44, 75
 Livingston 140
 Lozan Antlaşması 20
- M**
 Madame Mitterand 46
 Mahmut Esat Bozkurt 233, 234, 235, 236, 237
 Malazgirt Savaşı 256, 257
 Marco Polo 188, 234
 Max Beer 237
 Maxime Rodinson 218
 Mehdi Eker 269
 Mehmet Ali Birand 64
 Mehmet Ali Paşa 201, 203
 Mehmet Bekaroğlu 153
 Mehmet Kemal 272
 Mehmet Şimşek 269
 Mesut Barzani 106
 Metin Bostancıoğlu 24
 M. İlhan Atılğan 102
 Milli Mücadele 175, 193, 236
 Misak-ı Milli 10, 69, 87, 91, 175, 261
 Mithat Sancar 144, 154
 Mondros Mütarekesi 70, 77, 174, 266
 Muhsin Kızılkaya 37
 Murat Karayılan 274, 279
- Mustafa Kemal 9, 66, 84, 85, 86, 109, 110, 111, 113, 118, 134, 144, 171, 233, 234, 261
- N**
 Nagehan Alçı 103, 234, 235
 NATO 27, 29, 204
 Nazlı Ilıcak 234, 235
 Necip Asım 208
 Niyazi Altunya 63
 Nizamettin Taş 71, 72
 Noam Chomsky 13, 26, 27
 Nur Vergin 114
- O**
 Oktay Uygun 9, 128, 129, 140, 247, 249, 255, 256, 278
 Oral Çalışlar 61, 63, 144, 145, 154
 Orhan Duru 65
 Orhan Miroğlu 138
 Orhan Pamuk 82, 89
 Oriana Fallaci 74
 Osman Baydemir 67, 72, 106, 181, 286, 287
 Osmanlı İmparatorluğu 9, 29, 151, 177, 178, 196, 197, 198, 199, 202, 206, 207, 237, 264
 Osman Öcalan 71, 72
 Osman Pamukoğlu 76
 Osman Ulagay 284, 285

P

P. A. Andrews 50
PKK 10, 11, 12, 14, 26, 27, 28,
35, 38, 47, 54, 56, 67, 70, 71, 73,
74, 75, 76, 78, 80, 81, 82, 83, 89,
90, 92, 94, 97, 98, 99, 102, 103,
104, 105, 106, 137, 138, 141,
142, 144, 146, 152, 159, 167,
168, 170, 184, 219, 247, 249,
251, 252, 263, 267, 268, 274,
276, 277, 286, 287

R

R. T. Erdoğan 200, 235
Ruşen Çakır 155

S-Ş

Safiye Dünder 160, 161
Said Nursi 267
Samir Amin 145
Selahattin Demirtaş 179, 243
Selâhattin Hilâv 228, 229
Selim Temo 100, 101, 102
Sertaç Bucak 97, 98
Sevr (Sèvres)Antlaşması 70, 77,
78, 96, 173, 174, 176, 194, 267
Seyit (Seyyid) Rıza 191, 192,
193
Sırrı Atalay 269, 270
Sırrı Sakık 14, 170, 171, 172,
173, 238
Sivas Kongresi 171
Süleyman Paşa 208

Şaban Karataş 226
Şahin Alpay 93, 94, 189
Şahnaz Altun 71, 72
Şemsettin Sami 208
Şerafettin Elçi 102, 103
Şeref Han 35
Şerif Maksut 53, 54
Şeyh Sait 10, 13, 65, 66, 68, 70,
86, 88, 118, 119, 134, 159, 194,
251, 252, 260, 262, 263, 268
Şeyh Sait ayaklanması 70, 86
Şükrü Baban 76, 266

T

Taha Akyol 230
Takriri Sükûn Kanunu 65
Taner Timur 228
Tarhan Erdem 143, 154, 269,
270
Tarık Zafer Tunaya 76, 78, 261,
266, 267
TBMM 10, 12, 91, 122, 123,
152, 157, 160, 194, 224, 225,
228, 236, 238, 241, 269, 286
Terakkiperver Cumhuriyet
Fırkası 68, 70
Teşkilatı Esasiye Kanunu 9, 84,
87, 109, 171
Tevhid-i Tedrisat Kanunu 86,
118, 273
Tuncay Bakırhan 56
Turgut Özal 29, 268
Türkiye Cumhuriyeti 7, 11, 12,

20, 22, 24, 25, 30, 34, 35, 38, 48,
49, 54, 56, 62, 64, 66, 67, 68, 80,
81, 97, 103, 106, 121, 127, 128,
131, 134, 137, 138, 142, 152,
153, 162, 168, 169, 177, 180,
182, 188, 197, 205, 206, 207,
212, 235, 236, 239, 240, 243,
244, 247, 248, 249, 250, 254,
256, 263, 264, 269, 270, 277,
284, 285, 286, 287

Türk Silahlı Kuvvetleri 75, 80

U-Ü

Uzun Hasan 215

Ümit Fırat 36, 37, 154

V

Volkan Vural 7, 19

Vural Savaş 53

W

Wilson Prensipleri 70

Y

Yaşar Kemal 13, 83, 84, 85, 86,
87, 88, 89, 91, 129, 163, 282

Yaşar Seyman 37

Yavuz Sultan Selim 9, 197, 258

Yılmaz Güney 46

Yılmaz Odabaşı 37

Yves Montand 46

Z

Zafer Çağlayan 269

Zareh Yıldızcıyan 284

Zülfü Livaneli 143

